

Veszprémi Szemle

Városhistória folyóirat

8. évfolyam, 2. szám

10.

2005.

15
ÉVE
1990 2005
EGYÜTT VESZPRÉMÉRT!

2005

A képviselő-testület 1990-ben

A képviselő-testület 1994-ben

VESZPRÉMI SZEMLE

Várostörténeti folyóirat

8. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM

10.

2005.

TARTALOM

Ciklusról ciklusra. A veszprémi önkormányzat 15 éve	3	Laki Pál
Felelősen gondolkodni, konszenzussal dönteni, határozottan cselekedni. Szubjektív portré Dióssy László polgármesterről	48	Marelyn Kiss József
Veszprémben történt (1990–2005)	71	Bándi László
Veszprém önkormányzati képviselői és tisztségviselői	94	
Veszprém önkormányzatának kitüntetései és kitüntetettjei (1991–2005)	102	
Veszprém helytörténeti könyveinek bibliográfiája (1991–2005)	117	Csiszár Miklósné

VESZPRÉMI SZEMLE
Várostarténeti folyóirat

8. évfolyam, 2. szám 10. 2005.

Várostarténeti folyóirat
ISSN 1217-5358Főszerkesztő:
Tölgyesi József Szerkesztőbizottság:
dr. Praznovszky Mihály (elnök),
Bándi László, Hangodi László,
dr. Reisz T. Csaba, Sebő József,
Somfai Balázs, dr. Tölgyesi József,
V. dr. Fodor ZsuzsaSzerkesztőség:
dr. Ács Anna, dr. Csiszár Miklós,
Hermann István, Szántó Zoltán,
dr. Tölgyesi JózsefSzerkesztőségi titkár:
Palkóné Jády MelittaFelelős kiadó:
dr. Praznovszky Mihály
könyvtárigazgató
Eötvös Károly Megyei Könyvtár
8200 Veszprém, Komakút tér 3.A főszerkesztő elérhetősége:
8200 Veszprém, Május 1 utca 2/I
Tel.:06-30-600-9186;
06-88-427-875
E-mail: tolgyjozs@axelero.huTechnikai szerkesztő:
Szurmay LászlóNyomda:
Faa-Produkt, Veszprém
Felelős vezető: Faa JuditA folyóirat évenként 4 számmal
jelenik meg.
Előfizetési díj 800 Ft.

E SZÁMUNK SZERZŐI

BÁNDI LÁSZLÓ tanár, helytörténész, Veszprém;
DR. CSISZÁR MIKLÓSNÉ helyismereti könyv-
táros, Veszprém; LAKI PÁL újságíró, Veszprém;
DR. MARELYN KISS JÓZSEF szociológus-
történész, igazgató, Jelenkutató Intézet, Budapest.*Illusztrációk:*

Archív felvételek és reprodukciók

Színes borítók:

Eckert László fotómontázsai

Ciklusról ciklusra

A veszprémi önkormányzat 15 éve

LAKI PÁL

A KÉNYSZERŰ, A TÖRTÉNELMI TRADÍCIÓKTÓL IDEGEN közigazgatási rendszer után, az 1990. szeptember 30-án megtartott első szabad önkormányzati választáson voksoltak önkormányzati képviselőkre, polgármesterre a veszprémi polgárok.

Veszprém város önkormányzati testületének tagjai a Megyeháza nagytermében tettek esküt. Harmincegyen vállalkoztak, szegődtek a köz szolgálatára, és tapasztalatok, iránymutatás nélkül indultak el az igazi demokrácia eddig járatlan útján. Az utat, politikai gondolkodásuktól függően, sokan, sokféleképpen képzeltek el, de ösztönösen cselekedve és érezve a felelősséget, fontos elhatározásokban képesek voltak együttműködni egymással és vállalni a politikai önkorlátozást. Titkos voksolással, konszenzusos alapon, 31 képviselő 30 szavazatával választott polgármestert az új testület. A legfontosabb döntések elfogadásához önmagukra nézve 2/3-os szavazatarányt írtak elő. Ezzel megteremtettek egy olyan gyakorlatot és hagyományt, amely később formális szabályozás nélkül is meghatározta gondolkodásukat és tetteiket. Az együttműködésre törekvés, a konszenzusos politizálás, az erőteljes pártpolitikai attitűdök visszaszorítása meghozta az eredményét a helyi önkormányzati munkában. Az eredmény lemérhető egyrészt azon a hatalmas változáson keresztül, mely mindenféle tekintetben és vonatkozásban jellemezte az önkormányzat tevékenységét és hatékonyságát az elmúlt 15 évben, másrészt abban, hogy nem rendült meg a polgárok bizalma választott képviselőikben, hiszen hasonló nagyságú városokkal ellentétben, Veszprémben páratlan módon, az újrainduló képviselők több mint felét később újraválasztották.

A közigazgatást is alapjaiban érintő társadalmi rendszerváltozást követően a folyamatossgot és a változásokat együttesen hordozó időszakok történéseit azonban szinte lehetetlen vállalkozás mindenre kiterjedő részletességgel feldolgozni egy terjedelmében korlátozott áttekintés keretében. Főként akkor, ha az a ciklusokon áthúzódó másfél évtizedes tevékenységről szól. Ugyanakkor az önkormányzat: a választott testületek és a polgármesteri hivatal elsősorban nem előljáró hatóság, hanem az általa képviselt közösség szolgálatában tevékenykedik, annak segítője. Ilyenformán ez az időszak, a négyéves ciklusok sora a település, Veszprém, illetve lakóinak, polgárainak másfél évtizede. A közös eredmények, gondok történeti áttekintése nem történelmi szemszögből, hanem a választott testületek és a hivatali szakterületek beszámolóí alapján íródott. (Megjegyzendő: Igaz, hogy az embereket általában jobban érdekli az, ami lesz, mint ami volt. Remélhető, egyszer elkészül az a városi monográfia, amelynek jelenkori fejezete tényszerűen és mindenki számára tetten érhető módon bemutatja a város fejlődését a maga teljességében.)

Az első ciklus – a kezdő lépések (1990-1994)

Veszprémben, akárcsak hazánk minden településén, 1990 őszén választják meg először a polgármestert és a helyi képviselőket. Mivel az önkormányzat történetének első választási aktusa zajlik ebben az időszakban, a későbbi ciklusok történeti áttekintéséhez képest részletesebben érintem ezt a témakört.

Veszprém állandó lakosainak száma a 90-es évek első felében 63800 fő, ami meghatározza azt, hogy milyen létszámú önkormányzati testület kezdheti meg tevékenységét az első demokratikus választások eredményeként négy évre szóló mandátummal.

Alakuló képviselő-testület

1990 őszén, a választási folyamat első fázisában, 16 egyéni választókerületben összesen 75 jelölt szerezte meg a szükséges számú ajánlást. A választás első fordulójában 1990. szeptember 30-án a listás szavazásnál a szavazásra jogosultak száma 44845 fő, akik közül 15332 választó járul az urnák elé. Így az első forduló érvénytelen, mivel az előírt minimum 40 %-ot nem éri el (34,19 %).

Az egyéni választókerületek közül háromban viszont úgy alakul a helyzet, hogy érvényes és eredményes a szavazás. A 2. kerületben Sipos János 31,6 %, a 13. kerületben dr. Borián Árpád 49,7 %, és a 14. kerületben Bors József 41,2 % szerzi meg a kellő számú voksot.

1990. október 14-én a második fordulóban a szavazásra jogosultak száma 45254 fő volt, akik közül 13553 (29,95 %) választó adja le törvényes keretek között a voksát. A választási bizottság jegyzőkönyvben rögzíti az eredményeket, vagyis annak a 13 képviselőnek a nevét, akik a második fordulóban az egyéni választókerületben mandátumhoz jutottak. 1. sz. választókerület: Forró Pál István (KDNP); 2. sz. vk.: Sipos János (Kisgazda, majd független); 3. sz. vk.: Kukucska Katalin (SZDSZ); 4. sz. vk.: Flórich József (SZDSZ); 5. sz. vk.: Marosy András (Fidesz); 6. sz. vk.: Arató Tamás (SZDSZ); 7. sz. vk.: Móninger László (SZDSZ); 8. sz. vk.: Simon Sándor (független); 9. sz. vk.: Dióssy László (SZDSZ); 10. sz. vk.: Kórosi Tibor (SZDSZ); 11. sz. vk.: Porkoláb Éva (Fidesz); 12. sz. vk.: Bálint Bánk (MDF); 13. sz. vk.: dr. Borián Árpád (MDF); 14. sz. vk.: Bors József (MDF); 15. sz. vk.: Kovács József (SZDSZ, majd Köztársaság Párt); 16. sz. vk.: Csunyi János (független).

A listás szavazás eredménye alapján mandátumhoz jutó pártok: Fialat Demokraták Szövetsége (Fidesz) 5 mandátum; Magyar Demokrata Fórum (MDF) 4 mandátum; Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) 2 mandátum; Magyar Szocialista Párt (MSZP) 2 mandátum; Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ) 2 mandátum.

A pártok által megszerzett mandátumok alapján (zárójelben azok a képviselők, akik a ciklus során a későbbiekben felváltották az eredetileg listán bekerülteket):

MDF-képviselők: Marton Ferenc, dr. Hegedűs Tamás (Nagy Károly), dr. Insperger Antal, Sándor György; Fidesz-képviselők: dr. Harsányi Gábor, dr. Bősze László (dr. Kígyósi Zsuzsanna), dr. Magyarády Péter, Gózon Imre, Vándor András; KDNP-képviselők: dr. Besnyő János (dr. Somogyi István), dr. Farkas Sándor; SZDSZ-képviselők: Scheffer Mihályné, Streit Róbert; MSZP-képviselők: Mazák György, dr. Raffay István.

A pártok közötti konszenzus eredményeképpen születik meg a 3/1990.(X.19.) sz. képviselő-testületi határozat, mely szerint a polgármester, az alpolgármesterek választása, a jegyző kinevezése, a rendeletek alkotása során kétharmados többség szükséges. Ez a döntés az önkormányzati törvénynél szigorúbb feltételt tartalmaz, megteremti a lehetőségét annak a konszenzusnak, aminek köszönhetően a későbbiekben egy kiegyenlített és kiegyensúlyozott, politikai behatásoktól kevésbé függő munka jellemezheti a veszprémi önkormányzatot.

Az alakuló ülés megválasztja tisztségviselőit, a polgármestert, Dióssy Lászlót (30 szavazat), az alpolgármestereket: Bors Józsefet (29 szavazat) és dr. Harsányi Gábort (26 szavazat), akit – lemondását követően, 1992 februárjától – Vándor András vált.

A Szervezeti és Működési Szabályzat megalkotásáig zsinórmértékül megfogalmazódik az a képviselő-testületi határozat, mely a testület zavartalan működése érdekében munkaprogram készítéséről, a testület működésének rendjéről szól.

Az Ügyrendi Bizottság létrehozása után a testületi döntés-előkészítésre, azok végrehajtásának ellenőrzésére garanciális jelentőségű a bizottsági szervezet létrehozása, amely a ciklus első felében a feladatok, tapasztalatok alapján tényleges változásokat él meg. A közgyűlés az ügyrendi mellett még 7 állandó bizottságot hoz létre: pénzügyi ellenőrző; egészségügyi, szociális és foglalkoztatási; településfejlesztési és környezetvédelmi; oktatási és kulturális; gazdasági, valamint sportbizottságot. A szakmai bizottságok tagjait képviselőkből és a pártok által ajánlott külső szakértőkből választják.

Az önkormányzat választott testületében – 1992. április 30-i megalakulásával – a 12 fős „Pro Urbe” csoport egy időre változást idéz elő a képviselő-testület működését és politikai tagolódását illetően. Az új „frakció” tagjai különböző pártok színeiben mandátumot szerzett képviselőkből verbuválódik és nyitottságot, pártpolitika-mentes várospolitikát hirdetnek meg.

Hivatali változások

Az önkormányzati testület intézkedik a hivatali szervezettel kapcsolatosan is. Az alakuló ülésen megfogalmazódó elvárásokat pontosítja a 75/1990. (XII.7.) sz. határozat, amelyben Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának közgyűlése deklarálja, hogy a polgármesteri hivatal tisztségviselőivel szemben a tanácsrendszerben elkövetett hibákért – a büntetőjog hatálya alá eső eseteket kivéve –, fegyelmi felelősségre vonást nem alkalmaz. Ez a határozat a polgármesteri hivatal tisztviselőinek egyfajta biztonságot jelent, ugyanakkor a közgyűlés felhívja a figyelmet az eddigieknél magasabb szakmai színvonalra, a feladatok humánusabb ellátására. A deklaráció azt is hangsúlyozza, hogy az elkövetett vétségekért a korábbinál szigorúbb elbírálás alapján vonják felelősségre a tisztviselőket. A hivatali szervezetet erősíti, hogy a közgyűlés a 117/1990. (XII.21.) Kh. sz. határozatával kinevezi a jegyzőt, dr. Czaun Ferencet.

Az önkormányzat vezetése fontos feladatának tekinti az új követelményeknek megfelelően a hivatal személyi, szervezeti átalakítását. A Városi Tanácstól örökölt hivatali vezetők közül a pénzügyi, a műszaki és a főépítési osztályvezetőtől közös megegyezéssel megválnak 1991 elején, míg a Termelés-, Ellátás-felügyeleti Osztályt 1991. december 3-i

hatállyal megszüntetik, vezetőjét és néhány dolgozóját más szervezeti egységben foglalkoztatják.

A közgyűlés első ütemben létrehozza a polgármesteri hivatal új szervezetét, és ezzel megszűnik a jogelőd Városi Tanács hivatali apparátusa. A Titkárság, a Városigazgatóság, a Közigazgatási és Népjóléti Igazgatóság, a Művelődési és Sport Igazgatóság, az Adóhivatal, az Illeték-hivatal, valamint a Főépítész jelentették a polgármesteri hivatal új szervezeti egységeit.

Az új típusú hivatali szervezet 1991. március 1-jétől működik. Az igazgatóságok többirányú szakmai feladatot látnak el. E szervezetek rugalmasan alkalmazkodnak a folyamatosan változó gazdasági, társadalmi élethez. Szakmai összetételüknél fogva alkalmasak arra, hogy belső felépítésük a szükségleteknek megfelelően változzon. Az önkormányzat vezetése a hivatali szervezet stabilizálása érdekében fontos feladatának tekinti a korszerű munkakörülmények biztosítását, az alacsony bérek emelését.

Gazdasági állapot

Az önkormányzat megalakulásakor a jogelőd Városi Tanácstól jelentős adósságállományt örököl. A kereken 2 milliárd forintos (2.042.678.000) költségvetési főösszegekben a hitelállomány mértéke 1991. január 1-jén 285 millió 332 ezer forint, amelynek több mint háromnegyed része, azaz 217 millió 732 ezer forint hosszú távú hitel, melyek döntő része, 63 százaléka a fejlesztési célkitűzések megvalósítását segíti. Legjelentősebb tétel a Vetési Gimnázium építése, mely 65 millió forint, s az ehhez kapcsolódó fejlesztési vízvezeték rendszer és szennyvízcsatorna-hálózat építése, amely további 30 millió forint hitelt jelent. Az egyéb fejlesztési hiteleket túlnyomórészt különféle közműhálózat-fejlesztési célokra vette fel a jogelőd, de említésre méltó a gyulafirátóti általános iskola és orvosi rendelő építése, illetve a várrekonstrukció hiteligénye is.

A város területén az állami vállalatok jelentős része 1991-ben, illetve 1992. I. félévében átalakul, illetve átalakulása folyamatban van, így az 1991. évi XIII. tv. rendelkezéseinek megfelelően a belterületi föld értéke után üzletrészhez jut az önkormányzat. A jóváhagyott átalakulás, illetve az ingatlan gazdasági társaságba történő bevétele során az önkormányzatot megillető tulajdoni hányad 271 millió 629 ezer forint. Az önkormányzat 1993-ban például kilenc gazdasági társaságban szerez tulajdont részvénnyként, illetve üzletrészként. (Bakony Művek Alkatrészgyártó Rt., Grácia Kereskedelmi Rt., Bakony Fűszért Rt., ÉPFU Rt., Magyar Befektetési és Fejlesztési Rt., Veszprémi Tervező Kft., Dunántúli Cipőkereskedelmi Kft., Pannon Sütő Kft., Vállalkozói és Viszonteladói Kft.) Az esetek egy részében az átalakulás elhúzódása miatt a részvénnyek, üzletrészek kiadására nem kerül sor, annak ellenére, hogy az átalakulás időközben megtörténik.

Az önkormányzat 1993-ban két alkalommal részesül privatizációs bevételből. A Balaton Bútorgyár, valamint az Észak-dunántúli PIÉRT Vállalat magánosítása során csaknem 20 millió forintot utal át az Állami Vagyonügynökség a veszprémi önkormányzat számlájára. A Dunántúli Vízügyi Építő Vállalat átalakulásból a József Attila u. 38. sz. alatti irodaház 63/100 tulajdoni hányada kerül az önkormányzat birtokába.

A megszerzett részvénnyek és üzletrészek nem hoznak olyan jelentős gazdasági eredményt, amelyre belterületi földek után – annak értékét tekintve – számíthatott az önkor-

Az 1848-as emlékmű avatása a Dózsavárosban

mányzat. A részesedések ugyanis olyan kis hányadot képviselnek az adott társaságokban, hogy azok ügyeit lényegesen nem befolyásolhatja az önkormányzat, illetve az átalakult vállalatok egy része az adott időszakban veszteségesen gazdálkodik.

Az Autóház Kft-ben, a Rádió, Televízió, Antenna Szolgáltató Kft-ben, továbbá az Ingatlanforgalmi Részvénytársaságban lévő mintegy 70 millió forint névértékű nem elsőbbségi részvényét 37 millió forint vételárért adja el az önkormányzat. A költségvetés stabilitása miatt jelentős, ugyanakkor nagy vitát vált ki a KOMFORT Rt. részvényeinek értékesítése. A döntéshozók aktív véleménynyilvánítása után alakítják át a jelentős önkormányzati vagyont kezelő céget, az IKV-t Vagyonkezelő, Szolgáltató és Vállalkozási Részvénytársasággá.

Az önálló ingatlanokat pályázat útján szeretnék értékesíteni. A nagy értékű ingatlanok értékesítése azonban elhúzódik és sok esetben – a fizetőképes kereslet alakulása miatt – a meghirdetett vételárból kedvezményt kell adni. Az időszak legjelentősebb ingatlanügylete a volt szovjet laktanya területének vétele és eladása, amelynek kapcsán rendkívül körültekintő és részletes munkát igényelt például az opciós szerződés előkészítése.

Kedvező jelenség ebben az időszakban több jelentős cég letelepedése Veszprémben. Ilyen például az ITT, amely zöldmezős beruházással létesít új gyártóüzemet az Északi Iparterületen.

Az önkormányzat ebben az időszakban kezd gondot fordítani a helyi kisvállalkozásokra. Az adókedvezményeken túli segítséget jelent, hogy a közgyűlés 1992-ben megalapítja a Vállalkozásfejlesztési Alapítványt, melyet az első években az iparüzési adó 5 százalékából tölt fel. Az alapítvány félévente kiírt pályázat alapján kamatmentes fejlesztési, illetve forgóeszközhitelt nyújt a helyi vállalkozóknak.

Beruházások, fejlesztések

A város általános rendezési terve rugalmas, viszonylag könnyen kezelhető vázat és keretet ad a napi és a távlati területfejlesztési elképzelések megvalósításához. Ugyanakkor a városi területek iránt nagy érdeklődés mutatkozik, különösen lakásépítésre, szálloda, motel, bevásárlóközpont építésére alkalmas helyeket keresnek a befektetők. Ez és a belvárosi rekonstrukció folyamata előremutató területrendezési tervek és tervpályázatok, részletes rendezési tervek, beépítési tervek készítését teszik szükségessé. A tervek természetesen gyakran nem csak városi tulajdonú területeket érintenek.

Míg a tanácsi időszak utolsó évtizedében az intenzív fejlesztés, az első önkormányzati ciklusra a beruházások és a városüzemeltetés szempontjából egyaránt a minőségi fejlesztés a jellemző. Többségében nem túl látványosak ezek, hiszen a szennyvíztisztító-telep, a T-1-0 főgyűjtő szennyvízcsatorna, valamint az iskolák átalakítása nem hívja fel igazán magára a közvélemény figyelmét.

Az önkormányzat első évének költségvetési tervében és végrehajtásában még erősen érződik a korábbi évek hatása: a magas hiteltartozás és az előző évek kötelezettségvállalásai. Az 1991-es esztendő két legjelentősebb beruházása a gyulafirátóti Általános Iskola bővítése és az új városháza rekonstrukciója. Az előbbi az 1992/93-as iskolaév kezdetére elkészül, míg a polgármesteri hivatal döntő része 1992 elején költözhetett át az Óváros tér 9-be. A volt járási hivatal épületének teljes átalakítása a nagy tanácsterem 1992 november végi átadásával ugyan befejeződik, de a polgármesteri hivatal épületegyüttesének kialakítása az 1994. év végén válik teljessé.

1993-ban kezdődik és a következő év szeptemberére adják át a Lovassy gimnázium tetőszintű bővítését, valamint a belvárosi iskolák testnevelési lehetőségeit jelentősen bővítő Belvárosi Tornacsarnokot. Ebben az évben négyszeresére bővítik a Nevelési Központ tornacsarnokának nézőterét és felújítják, korszerűsítik a küzdőtér padlóburkolását, valamint világítását.

1993-ra előtérbe kerülnek a közműépítési beruházások is. Az 1992. évi előkészítés és munkakezdés után 1993-ban folytatódik a tehermentesítő főgyűjtő szennyvízcsatorna építése és a szennyvíztisztító-telep bővítése. Elkészül a Fenyves utcai szennyvízcsatorna külső szakasza, valamint a Buhim utcai szakasz. A beruházás építési határideje előre nem látható akadályok, valamint kivitelezői hiányosságok miatt csúszik, így a Fenyves utcai belső szakasz építése csak 1994-ben folytatódhat.

Az első ciklus beruházásai közül az egyik legjelentősebb a belső körút Almádi út és Mártírok út közötti szakaszának építése. A belső körút másik – a Hold utca-Budapest út közötti – szakaszának előkészületei is befejeződnek 1993-ra. A tervekészítésre és az út nyomvonalában lévő ingatlanok megvásárlására is sikerül megkötni a megállapodásokat. Az útszakasz 1994. év végi forgalomba helyezésével jelentősen enyhül a belváros közlekedési zsúfoltsága.

A Dózsavárosban is utépítések kezdődnek 1992-ben, folytatásukként a Szilvádi utca Aranyoskút utcától délre eső szakaszán út és támfal, valamint csapadékvíz-elvezetés épül 1993-ban. Jutas-pusztán mintegy 1,2 km hosszúságú járda épül a Házgyári úttól kezdődően a Jutas út mentén, keresztezve három vasúti átjárót. Új, induló beruházás 1993-ban a gyulafirátóti és a kádártai szennyvízcsatorna, valamint a gázvezeték építése.

A Vámosi úti temető területét csaknem 1 hektárral, az eredeti elképzeléseknél nagyobb ráfordítással bővítik, hogy a német háborús halottak maradványait is elhelyezhessék.

Mélyen az igények alatt maradnak viszont a városüzemeltetés és azon belül is a köztisztaság pénzügyi lehetőségei. Az útmosások, a gépi úttisztítások mértékét évről évre csökkentik, de más közterületi takarítási tevékenységre is kevesebb jut. A probléma 1993-ban kap nagyobb nyilvánosságot, amikor a „Virágos város”-pályázat keretében a város zöldterületeinek, közterületeinek állapota, minősége jobban a közvélemény és a szakemberek figyelmének középpontjába kerül.

Szociális és egészségügyi ellátás

Az időközben bekövetkező társadalmi változások, a termelő szféra átalakulása, a munkanélküliség növekedése, a bérek és a társadalombiztosítási ellátások reálértékének csökkenése következtében az önkormányzathoz segélyért, rendszeres ellátásért forduló polgárok száma többszörösére növekszik. A jogszabályok ugyanakkor alapvetően nem idomulnak a bekövetkező változásokhoz. Így rendkívül nagy nyomás nehezedik az önkormányzatra ezen a területen is.

A különböző ellátási, támogatási lehetőségekhez rendelhető pénzforrások alaposan megterhelik a költségvetést. Jellemző a helyzetre, hogy amíg 1990-ben rendszeres nevelési segélyként 247 család 7,5 millió forintot, addig 1994-ben 920 család 32 millió forintot meghaladó összeget kap. Hasonló arányok tapasztalhatók a rendkívüli nevelési támogatásokban. Segélyezésre 1990-ben kerekén 22 millió forintot költ az önkormányzat, '91-ben 38 milliót, '92-ben 72 milliót, 1993-ban pedig már 126 millió forintot fizet ki.

A négyéves ciklus első felében a bölcsődei, a szociális gondozási és a körzeti orvosi szolgálat egységes struktúrában tevékenykednek. Az anyagi ráfordítások hatékonyságát növeli, hogy 1993 januárjától az önkormányzati testület, a közgyűlés új intézményként megalapítja a Szociális Gondozási Központot. A közgyűlési határozat értelmében az intézmény alapfeladata a körzetesített házigondozói szolgálat, a nappali szociális ellátás, a szociális étkeztetés, az idősgondozás és az átmeneti ellátást nyújtó intézmény működtetése. 1993 augusztusában átadják a dózsavárosi idősek klubja területén a 200 adagos főzőkonyhát. Ugyanekkorra sikerül méltó, emberi körülmények közé költöztetni az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthonát is.

Az első önkormányzati ciklus idején jelentős változások jellemzik a város bölcsődei ellátását is. Amíg 1990-ben Veszprémben kilenc bölcsőde működik 676 férőhellyel, addig 1994-ben hat bölcsődében összesen 524 kisgyermek ellátására van lehetőség. Az ellátási forma működtetésére 1993 elején alakítja meg az önkormányzat az Egyesített Bölcsőde Intézményt.

A körzeti orvosi szolgálat és a kórház rendelőintézetéről 1992. január 1-jén levált gyermek-alapellátás 1993. július 1-jén alakul önálló intézménnyé Egészségügyi Alapellátási Intézmény néven. Veszprémben 24 felnőtt- és 15 gyermek-háziorvosi szolgálat működik, amelyeknek személyzete önkormányzati közalkalmazotti státuszban dolgozik. Az intézmény megalakulása után nem sokkal, 1993. szeptember 1-jétől beindul a „funkcionális privatizáció”. A felnőtt-háziorvosok közül szeptembertől négy, októbertől

három, novembertől egy, 1994 januártól újabb 2 házi orvos valósítja meg privatizációs elképzeléseit. A gyermek-házi orvosi szolgálatban arányait tekintve még erőteljesebb a praxis magánosítása, hiszen az első hónapban, szeptemberben öt, a következőben kettő, novemberben és a következő év januárjában még egy-egy gyermekorvos jelentette be privatizálási szándékát. A ciklus végére a felnőtt-házi orvosi praxisból már 16, a gyermekorvosiból 11 a privatizált.

Oktatás, kultúra, sport

Az első önkormányzati ciklus négy évében Veszprémben – számos településtől eltérően – nem szűnik meg egyetlen óvoda vagy iskola sem, sőt bővül, fejlődik az önkormányzati intézményhálózat. A Bakony Művek óvodáját 1992 szeptemberétől veszi át a városi önkormányzat, a Bárczi Gusztáv Általános Iskola korszerűbb épületbe költözik, befejeződik a Gyulaffy László Általános Iskola bővítése, felújítása. Az Ipari Szakközépiskolában, a Lovassy László Gimnáziumban és a Táncsics Mihály Szakközépiskolában tetőtér-beépítéssel javulnak a szakmai, tárgyi feltételek. Elkészül a Belvárosi Tornacsarnok. Két új közművelődési intézményt alapít az önkormányzat, a Városi Művelődési Központot és a Művészetek Házát.

Az oktatás és közművelődés részesedése a város költségvetéséből igen jelentős és egyre növekvő: 1991-ben például 41,3 százalék, míg 1993-ban 47,5 százalék.

A város 15 önkormányzati óvodája 2550 férőhellyel (ebből 250 szükségférőhely) működik. A ciklus idején gazdasági egységek által fenntartott óvodák szűnnek meg, ugyanakkor a megnövekedett gyermeklétszám miatt zsúfoltak a volt szovjet laktanya környéki óvodák és a gyulafirátóti is. Kádártán az egyházi ingatlan eladása okán kell óvodát építeni. 1992 szeptemberétől nemzetiségi óvodai csoport működik az Egry Úti Óvodában, és egyházi fenntartású óvoda kezdi meg működését (Szent Margit R. K. Óvoda) 1994 szeptembertől.

Veszprémben ebben az időszakban 15 általános iskola működik. Számuk a négy év alatt nem változik, viszont közülük egy, a Padányi Biró Márton R. K. Általános Iskola néven 1991-től egyházi fenntartásba kerül. A Szilágyi Erzsébet Általános Iskolában 1993-ban katolikus szellemiségű osztály indul, ami kezdete az iskola későbbi egyházi kezelésbe kerülésének. 1991-től német nemzetiségi osztály kezdi meg működését a Hriszto Botev Általános Iskolában. 1992-től protestáns tagozaton tanulhatnak a Kossuth Lajos Általános Iskolában a gyerekek. Az oktatási „paletta” színesedését jelzi, hogy míg az 1990/91-es tanévben 6 iskola folytat 8 félé, alaptantervet kiegészítő, módosító oktatást, addig 1993/94-ben már 11 iskola 19 félé kiegészítő kínálatot nyújt. Az általános iskolát végzett lányok elhelyezését segítő, háziasszony-képző osztályok indulnak például a Botev iskolában 1991-ben, a következő évtől pedig a Cholnokyban és a Bárcziban.

A város önkormányzata a régió és Veszprém általános iskolát végzett diákjai számára 7 középiskolából, 2 középiskola és diákothonból, valamint 3 önálló kollégiumból álló intézményhálózatot működtet. A négy év alatt a tanulók száma kétszázal, a tanulócsoportoké néggyel, míg a tantermeké kilenccel növekszik.

A gimnáziumi képzés iránt fokozódó igényt próbálja kielégíteni az Ipari Szakközép-

iskolában 1992-től induló két osztály, valamint az Egészségügyi Szakközépiskolában induló katolikus gimnáziumi osztály. Nagy érdeklődést vált ki a 6, illetve a nyolcosztályos gimnáziumi képzés törvényi lehetősége. A Vetési gimnáziumban 1994 őszén indul nyolcosztályos tanulócsoporthoz. A következő tanévben 6 osztályos gimnáziumi képzést indítanak a Lovassyban, ahol 1993-tól középfokon is indul német nemzetiségi oktatás. A szakképzés átszervezésének kezdeteként 1994-ben 9. osztály indul a Táncsics, valamint a Jendrassik szakközépiskolákban.

A ciklus 4 éve alatt jelentős változásokat él át a város közművelődési hálózata. A megyei jogú város és a megye önkormányzata között 1992-ben jön létre megállapodás a megyeszékhelyen működő közművelődési intézményekről. Veszprém önkormányzata az átszervezés eredményeként létrehozta a Városi Művelődési Központot és a Művészetek Házát, így a Kittenberger Kálmán Növény- és Vadasparkkal együtt 1993-tól kezdődően három saját intézménnyel rendelkezik.

A Városi Művelődési Központ széttagoltan, a különböző városrészi telephelyekkel együtt nyolc épületben működik. A Dózsa György úti, korábban „Dimitrov”-nak nevezett központi épület mellett a többi között a Gyermekek Háza, a gyulafirátóti Művelődési Ház, a Dózsavárosi, valamint a Március 15. Utcai Klubkönyvtár az intézmény szakmai tevékenységének színtere. Az intézmény épületeiben 72 közösség: gyermek és felnőtt művészeti csoportok, együttesek (pl.: Kurácsi Néptánccsoport, Veszprém Táncegyüttes, Veszprém Város Vegyeskara, Kabóca Bábstudió), klubok, szakkörök kapnak otthont. Taglétszámuk 2700. Az intézmény különböző kulturális rendezvényeivel igazodik a lakosság igényeihez. Megalakulásukat követően a ciklus második felében több mint 70 műsoros rendezvényen mintegy 50 ezer érdeklődőt regisztrálnak. Az önkormányzat számos esetben bízza meg a művelődési központot rendezvények (Veszprémi Nyár, United Games) szervezésével, lebonyolításával. Az intézmény segíti az önkormányzat által 1992 májusában útjára indított, a lokálpatriotizmus erősítését célzó városi kulturális programsorozatot, a Gizella Napok évenkénti megvalósítását.

A Művészetek Háza 1993 január elejétől a korábban megszüntetett Városi Művelődési és Ifjúsági Ház épületében és három kiállítóhelyiségben (Vár Galéria, Csikász Galéria és Kis Galéria) működik. Az intézmény elsősorban a művészetek, a művészeti élet speciális igényeinek kiszolgálására, művészeti csoportok támogatására alakul. Az intézmény feladatai közé tartozik a művészeti együttesek (pl.: Hóvirág Énekegyüttes, Dowland Kamarakórus, Képzőművészeti Alkotókör) menedzselése, szakmai munkájuk feltételeinek megteremtése.

A közművelődési funkciókat is ellátó, a korábbi évtizedekben a város egyik leglátogatottabb idegenforgalmi látványosságáa Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark 1990-ben befejezett közművesítésén, a Gulyadombi telephely-rész kialakításán túl az első önkormányzati ciklusban nem tapasztalhat jelentősebb változást a látogatóközönség, amelynek száma az 1993/94-es szezonban eléri a 175 ezret.

A megyei és a városi önkormányzat 1991 decemberében született megállapodása alapján a ciklus következő éveiben pénzügyi támogatásban részesít még három, úgynevezett közös fenntartású közművelődési intézményt, a Petőfi Színházat, az Eötvös Károly Megyei Könyvtárat és a Megyei Múzeumi Igazgatóság Laczkó Dezső Múzeumát.

Az Észk Köztársaság elnöke emlékfát ültet az Elnökök ligetében

Az intézmények működéséhez 1993-ban összesen több mint 32 millió forinttal, 1994-ben pedig csaknem 40 millió forinttal járul hozzá a város önkormányzata.

A nem kötelező jellegű önkormányzati feladatok közül jelentős szerepet vállal a közgyűlés a testkultúra különböző területein. A sportlétesítmények, a verseny- és élsport, a diáksport, a szabadidősport támogatása a közgyűlés által 1992-ben elfogadott sportkoncepció alapján történik. A város tulajdonában sportlétesítmény ugyan nincs, de például az egyetem által működtetett Városi Stadion atlétika pályájának műanyag borításához az önkormányzat 8 millió forinttal járul hozzá. A 30 millió forintos beruházást 1993-ban veszik birtokba az atléták. Az 1994-ben elkészült Belvárosi Tornacsarnok és a Március 15. utcai Sportcsarnok felújítása összességében meghaladja a 100 millió forintot. Mindemellett egyre jelentősebb támogatásban részesülnek a sportegyesületek, melyeknek száma az 1991-es 24-ről 1994-ben 44-re bővül. A klubok közvetlen anyagi támogatása még ennél is nagyobb ütemben növekszik, hiszen amíg a város verseny- és élsportjára 1991-ben 9,1 millió forint jut a költségvetésből, addig 1994-ben már 53,5 millió forint. Az időszak egyik legnagyobb visszhangot kiváltó eseménye az ekkor már nemzetközi szinten is kiváló eredményeket elérő férfi kézilabda-csapat, a Bramac KC Veszprém KEK-győzelme 1992-ben, amit a város apraja-nagyja ünnepelt az Óváros téren.

Testvérvárosok

A rendszerváltást követő első demokratikus helyi választások után a város vezetésének első teendői közé tartozik a meglévő testvérvárosokat tájékoztatni a bekövetkezett fordulatról. Ugyanakkor megfogalmazódik az a szándék, hogy Veszprém a jövőben fenn kí-

vánja tartani a kialakult kapcsolatokat az észtországi Tartuval, a finnországi Rovaniemivel, a dániai Gladsaxe-szal, a romániai Sepsiszentgyörggyel, a németországi Bottrop-pal, a belgiumi Ottignies-Louvain-la-Neuve-vel, sőt, a lehetőségekhez mérten azokat fejleszteni szeretné.

A második ciklus – korszakos döntések (1994-1998)

Az 1994. december 11.-i önkormányzati választásokon a képviselők közül tizenhat egyéni választókerületben, tizenegy pedig kompenzációs listán jut mandátumhoz. A testület alakulásakor a létszám 28 főre bővül, tekintettel arra, hogy a város polgárai – az önkormányzati törvény előírásainak megfelelően – a polgármestert közvetlenül választják. A második ciklusra ismét Dióssy László a polgármester, akit SZDSZ-támogatással választanak meg.

Az egyéni választókerületben mandátumhoz jutottak: 1. sz. választókerület: Forró Pál István (KDNP); 2. vk.: Sindler György (MDF); 3. vk.: dr. Rednik András (MDF); 4. vk.: Horváthné Búzás Anna (MDF); 5. vk.: Gerecs József (független); 6. vk.: Arató Tamás (SZDSZ); 7. vk.: Móninger László (SZDSZ); 8. vk.: Domokos József (független); 9. vk.: Hidasi Ferenc (SZDSZ); 10. vk.: Kórosi Tibor (SZDSZ); 11. vk.: Porkoláb Éva (Fidesz); 12. vk.: Debreczeni János (független); 13. vk.: dr. Borián Árpád (MDF); 14. vk.: Bors József (MDF); 15. vk.: Kovács József (környezetvédők); 16. sz. vk.: Csunyi János (SZDSZ).

A mandátumhoz jutó pártok: Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz) 2 mandátum; Magyar Demokrata Fórum (MDF) 2 mandátum; Magyar Szocialista Párt (MSZP) 5 mandátum; Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ) 2 mandátum.

A pártok által a listás szavazás eredményeként megszerzett mandátumok alapján MDF-képviselők: Marton Ferenc, Imre Frigyesné; Fidesz-képviselők: dr. Bősze László, dr. Magyarady Péter; MSZP-képviselők: Asztalos István, Hartmann Ferenc, Mazák György, dr. Raffay István, Szurmai Zoltán; SZDSZ-képviselők: Lennert László, dr. Szalay András.

A polgármestert, aki ebben a ciklusban az SZDSZ megyei listájáról országgyűlési képviselőként is tevékenykedik, munkájában három alpolgármester: Arató Tamás (SZDSZ), Bors József (MDF) és Mazák György (MSZP) segíti.

Változó hivatali szervezet

A közgyűlés szervezeti rendszere a korábbihoz képest tehát megváltozik. A három alpolgármester, a három tanácsnok megválasztása, valamint az új bizottsági rendszer egyértelműen azt a törekvést jelzi, hogy a testületi irányítás közvetlenebb módon érvényesüljön az önkormányzati feladatok ellátásában. Ezt a célt szolgálja az a változtatás is, hogy megszüntetik a polgármesteri hivatalban az igazgatóságokat. A szakterületenként létrehozott irodai rendszer közvetlen, feladatra irányulttan szolgálhatja a korszerűbb hivatali munkát. Ezek az intézkedések azt a szakmai követelményt célozták meg, hogy javuljon a testületi tevékenység, az önkormányzat és a lakosság közötti együttgondolkodás, a városért végzendő közös cselekvés hatékonysága.

Az önkormányzati testület 1994. december 21-én tartott első ülését követően 9 bizottságot hoz létre. (Az SZMSZ módosításával 1995 őszén a testület csökkenti a bizottságok létszámát és a kulturális, valamint az oktatási bizottságot összevonja.) A szervezeti és működési szabályzat megalkotásával egyidejűleg a közgyűlés városrészi önkormányzatot hoz létre Gyulafirátót és Kádárta városrészekben.

A testület és a hivatal megfelelő működési feltételeinek jogi kereteit az SZMSZ biztosítja, ami érdemben alapvetően nem változik. Ez a szervezeti és működési szabályzat ad biztos alapot ahhoz is, hogy az önkormányzat hivatala a hazai közigazgatásban elsőként, megfeleljen az európai minőségbiztosítási előírásoknak és a ciklus záró esztendejében, 1998-ban, a hazai közigazgatásban ugyancsak elsőként, megszerezze a tanúsítványt az ISO 9001 minőségi szabvány szerinti működésről. Ekkor már, dr. Czaun Ferenc 1997-ben bekövetkező nyugdíjba vonulása után, a polgármesteri hivatal vezetője dr. Büki Szilvia jegyző, akit munkájában Nász József aljegyző segít.

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásával egyidejűleg, 1994 decemberében Veszprémben 3 kisebbségi – cigány, német, örmény – önkormányzat alakul. A városi önkormányzat a szervezeti és működési szabályzatában meghatározza a kisebbségeket érintő területeket. Ennek alapján a kisebbségek képviselői rendszeresen meghívást kapnak a testületi ülésekre, és a meghívóval együtt megkapják a közgyűlési előterjesztéseket is. A kisebbségek számára lehetőség nyílik a részvételre a bizottsági munkában is. A kisebbségi önkormányzatok tevékenységét segíti az, hogy 1995-ben önálló irodahelyiséget kapnak. Természetesen az is növeli a lehetőségeiket, hogy az egyes kisebbségi önkormányzatok állami támogatásához anyagilag a városi önkormányzat is hozzájárul.

Alapvető intézkedések, fejlesztési stratégia

A testületnek a szükséges szervezeti és működési szabályok kialakításával párhuzamosan, már a mandátum kezdetén szembe kell néznie a négy esztendő legnagyobb kihívásával, az önkormányzat gazdasági pozícióit jellemző kedvezőtlen tendencia következményeivel. Az önkormányzati tartalékok fogyatkozása, a központi szabályozás kedvezőtlen hatásai Veszprémben is számos súlyos intézkedésre készítetik a testületet a költségvetési egyensúly fenntartása érdekében.

A közgyűlés által meghatározott intézkedési terv megindítja azt a munkafolyamatot, amely nem csak a ciklus első évének gazdasági problémáit enyhíti, hanem hatása a következő esztendőkből is érzékelhető. Első lépésként, szakmai szempontok szerint, megkezdődik az önkormányzat intézmények „átvilágítása”. A tapasztalatok alapján intézményeket vonnak össze, szüntetnek meg. Az intézkedési terv végrehajtási folyamatában az egyik jelentős testületi döntés az önkormányzati vagyon kezelésére létrehozott szervezet, a Vagyonhasznosító és Befektetési RT. megalakítása. További alapvető változást jelent, hogy a Veszprémi Városgazdálkodási RT. és a Vagyonkezelő, Szolgáltató és Vállalkozási RT. egyesítésével létrejön a Kommunális RT., melynek megalakításával a városüzemeltetés, a kommunális és szolgáltató feladatok ellátásának javulását várja, s éri el az önkormányzat.

Az előzőkben említettekén túl az önkormányzat mandátumának első évében, 1995-ben további olyan alapvető intézkedésekre határozza el magát, melyekkel hosszabb távon kívánja befolyásolni a veszprémi polgárok komfortérzetét, kötődését a városhoz. Ilyenek például a piac új helyének kijelölése, a belvárosi közlekedésfejlesztési elképzelések, a közlekedési koncepció.

Természetesen, a komfortérzést javító, a városhoz való kötődést erősítő intézkedésekhez újabb anyagi forrásokra van szükség, melyekkel kapcsolatosan az önkormányzat alapvető elvként határozza meg, hogy újabb adók bevezetésével nem nőhetnek tovább a lakosság terhei. Éppen ezért az előbbrelépés kitüntetett lehetősége az idegen tőke bevonása, melyhez viszont olyan feltételeket kell teremteni, amelyek vonzóvá teszik Veszprémet a befektetők, vállalkozók számára. Annál is inkább, mert az 1994-ben újjáválasztott önkormányzat kiemelt feladatának tartja a munkahelyteremtést. Ekkor ugyanis a városban 12-13 százalékos a munkanélküliség aránya, ami dunántúli viszonylatban magas.

A sokoldalú intézkedések eredményeként jelentősen megélnkül a befektetők érdeklődése. A második választási ciklus ideje alatt csaknem 13 milliárd forintnyi tőke jelenik meg privatizáció és tőkeemelés formájában az iparban és a szolgáltatásban, valamint 4 milliárd forint a kereskedelem területén. A létrejött 2600 új munkahely azt jelenti, hogy az 1998. év tavaszára a munkanélküliségi ráta 5-6 százalék közé csökken. Ezek után a munkanélküliség már nem mennyiségi, hanem minőségi kérdés. A feladat is megváltozik a ciklus végére. A további cél ezen a területen a jól fizető, kvalifikált munkaerőt igénylő álláshelyek kialakítása.

Az ebben az önkormányzati ciklusban megtett „első lépések” után érzékelhetővé válik az is, hogy a város fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükség van átfogó, összehangolt elképzelésre. Hosszas előkészítés után 1997 nyarán fogadja el a testület Veszprém fejlesztésének stratégiai tervét, amely fejlődési irányokat jelöl meg és már a következő évezredre is meghatároz feladatokat.

A stratégiai terv készítése felerősít, tudatosabbá tesz néhány korábbi folyamatot. Jelentősen érinti például az egyetemmel kialakított kapcsolatokat. Új alapokra helyezi az önkormányzat a térségi kapcsolatait is. A rivalizálás helyett megegyezésre törekvő magatartással, a közös érdekek alapján segíti a befektetésszervező munkát. A városkörnyéki településekkel is sikerül jó kapcsolatot kialakítani. Az önkormányzat ebben az időszakban is gondot fordít a helyi kisvállalkozásokra. Az adókedvezményeken túl az időszakban 133 pályázó összesen 106 millió forint fejlesztési, illetve forgóeszközhitelt kap.

Az önkormányzati munkát, a képviselő-testület ciklusbeli tevékenységét néhány tényszerű adat is érzékeltetheti. A közgyűlés mandátuma idején 45 ülésen összesen 181 rendeletet alkot és 985 határozatot hoz. Ezek törvényességét a testületi döntés-előkészítés, az előzetes szakmai és politikai egyeztetések, továbbá a bizottsági tárgyalások segítik elő. S, hogy milyen eredményességgel, azt bizonyítja, hogy ez idő alatt nem jelez törvényességi észrevételt az erre illetékes megyei közigazgatási hivatal.

Az önkormányzati testület tevékenysége során a törvényesség mellett döntéseinek erkölcsi, etikai hátterére is hangsúlyt fektet. Ezt a törekvést szolgálja az etikai kódex, melyet 1996-ban fogadnak el a képviselők. A testület és bizottságai a döntéseket előkészítő munka és a döntések végrehajtása során is törekednek a lakossági kontroll kiszélesítésére.

Ennek érdekében például hatékony kapcsolatot tartanak fenn a város civil szervezeteivel is, így a városrészi – Jeruzsálemhegyi, Dózsavárosi, Látóhegyi – baráti körökkel, vagy például a Nyugdíjasok Érdekvédelmi Szervezetével. A döntéshozói törekvések megvalósulása az önkormányzati gazdálkodásban, a település állapotán, a város épített környezetének, a polgárok életkörülményeinek fejlődésén, változásán mérhető le.

Költségvetés – apadó és fakadó források

A közgyűlés az 1995. évi költségvetés elfogadásával egyidejűleg Intézkedési tervet készít azért, hogy mandátumának első esztendőjében a gazdasági nehézségeket átvészelve és a következő években pedig viszonylag előnyösebb helyzetbe kerüljön. A költségvetés készítése során természetesen felvetődik, hogy milyen okok húzódnak meg a rendkívül kritikus helyzet mögött. Ezeket összefoglalva megállapíthatja a testület is, hogy a normatív állami támogatás és a személyi jövedelemadó együttes összege az előző ciklusban csak 21 százalékkal növekedett, míg a hivatalos infláció ebben az időszakban elérte a 70 százalékot. Ebből következően az önkormányzatok kötelező feladataihoz kapott állami hozzájárulás reálértékben fokozatosan csökken. Az infláció ütemét alapul véve a város kasszájából kieső állami támogatás mintegy 750 millió forintot jelent.

A központi szabályozás differenciáló hatásai miatt Veszprém az állami hozzájárulás tekintetében az 1995-1998 közötti időszakban sem kerül jobb pozícióba. Amíg ugyanis az intézményi működési kiadások 61 százalékkal növekednek, addig az ehhez kapcsolódó központi források a 4 év alatt együttesen csupán 36 százalékkal növekednek. Az egyéb normatívák is elmaradnak az 1995. évi szinttől.

A csökkenő állami szerepvállalás és növekvő önkormányzati feladat összhangjának megteremtése egyaránt komoly erőfeszítéseket igényel a döntéshozóktól és a döntéseket előkészítőktől. Az Intézkedési terv végrehajtása során intézményrészeket, illetve intézményeket von össze az önkormányzat. Az intézményi elhelyezések változása mellett jelentős létszámcsökkenés is bekövetkezik az intézményi körben, illetve a polgármesteri hivatalban. Az átköltöztetések, átalakítások, álláshely-megszüntetések többletkiadásokat eredményeznek, amit az 1995. évi többlet-ingatlanértékesítések a bevételi oldalon kiegyenlítettek. Az intézkedések eredményezte megtakarítás 1996-ban már megközelíti a 100 millió forintot. E megtakarítás értékét növeli, hogy pénzügyi hatása nem egyszeri, hanem folyamatos jellegű.

Az átszervezési folyamat nem zárul le az 1995. évben. Az ellátandó feladatokhoz igazodva az intézményhálózat az önkormányzati feladatokat folyamatosan korrigált létszámmal látja el. Így bizonyos területeken csökken, máshol növekedik a létszám. Ugyanakkor változik az intézményhálózat szerkezete is, hiszen 1995 II. félévétől önkormányzati intézményként működik az önkormányzati hivatásos tűzoltóság, 1997. január 1-jétől temető-gondnokság látja el a városi temetők üzemeltetését, fenntartását (külön választva a kegyeleti szolgáltatástól), s ugyancsak '97 elejétől összevonva, egy intézményként és kevesebb ingatlanban működik a kollégiumi ellátás. Többszöri módosítás után részben önálló intézményként látja el feladatait a Művészetek Háza és 1998. április 1-jétől a Tourinform Iroda.

E nehézségek ellenére az önkormányzat megőrzi működőképességét és kismértékű

felújításra, illetve beruházásra is telik a költségvetésből. Az igényeket, szükségleteket figyelembe véve azonban ennél lényegesen nagyobb arányú fejlesztésre, felújításra lenne szükség.

Természetesen, felvetődik a kérdés, hogy csökkenő központi források mellett mi nyújt fedezetet ezekre a kiadásokra? Az 1995-1998 közötti időszak alatt az önkormányzat – kormányzati intézkedések következtében – több mint 600 millió forint bevételhez jut a belterületi földérték öt megillető része, illetve az energiarészvények önkormányzati tulajdonlása révén. A helyi adókról szóló törvény módosítása, illetve az adóbehajtási munka eredményességének fokozásával erőteljesen növekedik (238 %) a helyi adókból származó bevétel. A ciklusban a telek- és ingatlanértékesítésből származó bevétel eléri a 832 millió forintot, amely szintén a beruházásokat, felújításokat szolgálja. A többletbevételek azonban nem bizonyulnak elegendőnek az elhatározott feladatok teljesítéséhez. Az önkormányzat 1995-1998 között 450 millió forint beruházási hitelt vesz fel és a rülirozó (rövid lejáratú, működésre felhasználható) hitelkeret is 50 millió forinttal emelkedik. Ugyanakkor az önkormányzat vagyonának alakulásáról szóló mérlegadatokat jelzik, hogy az önkormányzat forrásai, eszközei 1994. december 31. és 1997. december 31. között közel 850 millió forinttal növekednek. Vagyis még ezekben az években is vagyongyarapodás következik be.

Veszprémben 1995-re már jól működő, stabil helyi adórendszer alakul ki. A helyi adórendeleteket a bizottságok és a közgyűlés minden évben felülvizsgálják. Úgy döntenek, hogy továbbra sem élnek a telekadó és a kommunális adók bevezetésének a lehetőségével. Így az 1995-1998. években is a már korábban bevezetett adónemek: építményadó, iparüzési és idegenforgalmi adó vannak érvényben. Az adókiivetési, az ellenőrzési és a behajtási tevékenység együttes eredményeként az 1994. évben beszedett helyi adó és gépjárműadó együttes összege 375 millió forintról – mely az önkormányzat összes bevételének 8 százalékát jelentette –, az 1997. év végére meghaladja az 1 milliárd forintot, azaz a költségvetési összes bevétel 15 százalékát.

Vagyongazdálkodás – alakuló társaságok

A város önkormányzata 1994. december 31-én 33 gazdasági társaságban 858 millió 282 ezer forint vagyonérték felett gyakorolt tulajdonosi jogokat. A második választási ciklusban jelentős módosulás történik. A közüzemi és szolgáltató vállalatok közül a már több éve veszteségesen működő Veszprém Városi Televíziót és a Lapkiadó Vállalatot, mivel a vállalati forma pótlólagos tőkebevonásra és a tulajdonosi szerkezet megváltoztatására nem alkalmas, a közgyűlés 1995 nyarán korlátolt felelősségű társasággá alakítja át. A Veszprém Megyei Víz- és Csatornamű Részvénytársaság Pápa és környéke kiválásával 1995. december 31-én megszűnik és 1996. január 1-jén két jogutód társaság alakul meg. A BAKONYKARSZT Víz- és Csatornamű Rt. alapító okiratába és szindikátusi szerződésébe sikerül olyan garanciákat beépíteni, amely megfelel Veszprém érdekeinek.

Az önkormányzat 1995-ben tekinti át a vagyongazdálkodással kapcsolatos stratégiai elképzeléseit. Az elfogadott vagyongazdálkodás-koncepció egy vagyonkezelési és egy kommunális feladatokat ellátó szervezet létesítését támogatja. A közgyűlés 1995 szept-

temberében határozza el a Veszprémi Városgazdálkodási Rt. és a Vagyonkezelő Szolgáltató Rt. egyesítését, illetve 1996. január 1-jével a Veszprémi Kommunális Rt. megalapítását. Ugyanez a határozat a város forgalomképes ingatlanvagyonának, üzletrészenek, részvényeinek piaci alapú hasznosítása, valamint a terület- és infrastruktúra-fejlesztés érdekében 1995. december 15-i tevékenységkezdéssel megalapítja a Veszprémi Vagyonhasznosítási és Befektetési Rt-t, melyben a részvény- és üzletrészték eléri a 350 millió forintot. A részvénytársaságban az alakuláskor 130 millió forintot „jegyez” készpénzben két pénzintézet (Magyar Fejlesztési Bank, Közép-Pannon Regionális Kockázati Tőkebefektető Társaság) és ennek révén 15 százalékos elsőbbségi osztalékjogot biztosító részvényekhez jut, amit a társaság 1998-ban átalakít törzsrészcseppnyé. Ez utóbbi akciót követően, 1998-ban a Vagyonhasznosítási Rt. névértéken megvásárolja a Magyar Fejlesztési Bank 80 millió forint értékű részvényét és így a „külső” tulajdoni hányad 10 százalékra csökken.

A Veszprémi Vagyonhasznosítási és Befektetési Rt. hasznosítja a gazdasági bizottsággal kötött külön megállapodás alapján az önkormányzat vállalkozási célú vagyonát. A megállapodás kiterjed az ingatlanok bérbeadására, közterületek, parkolók hasznosítására, ingatlanok értékesítésére, bérleti jog eladására, ingatlanok felújítására és külön megállapodás alapján projektszervezésére. Ezekből a tevékenységekből 1996-ban 16 millió, 1997-ben 308 millió, 1998 első félévében pedig kerekén 100 millió forint áfával növelt bevétele lett az önkormányzatnak.

A közgyűlés 1997 derekán határoz úgy, hogy a Vagyonhasznosító Rt.-nek adja a vásárcsarnok és vegyespiac hasznosítási jogát, hogy ott a társaság saját költségére – 150 millió forint értékben – korszerűsítést és bővítést végezzen, aminek megvalósulása a következő ciklusra húzódik át.

Az önkormányzat 1997 közepén dönt arról is, hogy új, fizető parkolási rendszert vezet be. A megvalósítást a Vagyonhasznosító Rt.-re bízza, amely saját költségén, mintegy 25 millió forint felhasználásával vezeti be és működteti az előreváltott bérlettel, illetve parkolókártyával igénybe vehető parkolási rendszert. A részvénytársaság a ciklus végére már erőteljesen közreműködik a további jelentős fejlesztéseket szolgáló önkormányzati ingatlanok értékesítésében.

Helyi adók – változó szerepben

A változatlan adónemek mellett azonban – az infláció, az önkormányzati bevétel növelésének szükségessége és az adóalanyok terhelhetőségének figyelembe vételével – folyamatosan változnak az adómértékek és a különböző adókedvezmények. A mértékek változásával egyidejűleg jelentősen bővül az igénybe vehető adókedvezmények köre. Elsődleges szempont a gazdaság erősítése, a kisvállalkozások, illetve a munkahelyteremtő beruházások ösztönzése, támogatása. Az 1997-1998-as évekre azonban a termelő beruházások után adókedvezmény mértékét az önkormányzat 1 millió forintban maximalja. Ugyanakkor a kutatási, kísérleti, fejlesztési tevékenység ösztönzése kerül előtérbe és az e tevékenységre biztosítható adókedvezmény 20-ról 50 százalékra emelkedik.

A helyi adóbevételek egyre növekedő jelentőségére utal, hogy 1995-től kiemelkedő

feladat az ellenőrzés. 1996 márciusában – bizottsági javaslat alapján – a városi önkormányzat adóhivatala megkezdte a jogi személyek tulajdonát képező ingatlanok alapterületének tételes felmérését, mely alapján jelentős összegű építményadó-hiányt tárnak fel az 1996-1997-es adóévekben, míg az azt követő esztendőben az iparüzési adó ellenőrzése kerül előtérbe. Az adóbehajtás során a tájékoztatás és a következetes végrehajtás eredményeként a városban a hivatali értékelés szerint az adófizetési morál jónak mondható. Ezt támasztja alá az, hogy a hátralékok behajtása során viszonylag ritkán fordul elő az ingóság-, illetve ingatlanfoglalás.

Épített környezet – elvek és tervek

Az 1995 és '98 közötti városrendezés gerincét az 1993-ban elfogadott általános rendezési terv (ÁRT) előírásai képezik. Hasonlóan a korábbi évek gyakorlatához, ebben az időszakban is több ízben szükséges a rendezési terv kisebb-nagyobb módosítása. Ez évenként 10-12 területet vagy témát érint. Az ÁRT részleges módosítása mellett több részletes rendezési terv készítése is befejeződik azokon a területeken, ahol azt a gazdasági, tulajdonosi változások, valamint a területfejlesztés szükségessé teszik. Így 1995-ben a volt szovjet laktanya területére, a következő esztendőben a Budapest-Nap utcák által körülvárt területre (volt vasútállomás), 1997-ben a Láncai utca és környékére (Kádárta), valamint az Északi Iparterületre készül részletes rendezési terv.

A városkép az évek alatt jelentősen, s kedvezőnek értékelhetően változik. A városban sok kereskedelmi, ipari és szolgáltató cég telepedik meg, amelyek a fejlesztéseiken keresztül is alakítják a város arculatát. Az egyik legdinamikusabban fejlődő városrész a Házgyári út mentén az Északi Iparterület, amely azonban – a részletes rendezési terv korábbi hiánya miatt – városképi szempontból kissé vegyes képet mutat. Ugyanakkor sikeresnek és városképi szempontból példa értékűnek mondhatók a BALLUFF, ITT, JOST HUNGÁRIA, AUDI-VW szalon és szerviz, a Precision Controls, a Pálffy Opel beruházásai. A kereskedelmi funkciójú épületek, üzemanyagtöltő-állomások többnyire a saját standard megoldásaikat alkalmazzák, amelyek bizonyos esetekben városképi szempontból nem túl szerencsések. (SPAR, PENNY Market)

A déli bevásárlóközpont területét értékesíti az önkormányzat, de beépítése ebben az időszakban még nem valósul meg, mivel a közművesítés költségeit vállalni nem tudja. A már kialakult lakóterületeken, lakótelepeken nagyobb, érdemi változás nem tapasztalható. Az új lakásépítésre kijelölt területeken: volt szovjet laktanya és a pajtakerti városrész, az építéseket hátráltatja az alapközművek hiánya.

A belvárosban – a korábbi évekhez képest kisebb ütemben – folytatódnak a rekonstrukciós munkák. Ezek következtében a városkép is egyre rendezettebb képet mutat. Jó példa a Bajcsy-Zsilinszky úton az a három épületből álló tömb, amelynek megépülése az 1997-es esztendőre minőségi változást hoz a korábbi állapothoz képest. A ciklus utolsó esztendejében a városban a legnagyobb beruházás a Kapuváry-ház (volt Városháza) tömbjének rekonstrukciója, amely nem csupán egy-egy épület átépítése, hanem a város egyik legfontosabb, a korábbi időszakban méltatlan helyzetben került tömbjének korszerűsítése és újjáépítése. Az épülettömb alatt alakítják ki a régió első parkolóházát, amely enyhít a belvárosi parkolási gondokon.

A védett épületek és műemlékek hasznosításában, újjáépítésében is biztató tendenciák jelentkeznek. (A megyei könyvtár rekonstrukciója és bővítése, a Betekints vendéglő újjáépülése.) Gyakorlatilag elkészülnek a Dubniczai barokk palota engedélyezési tervei is, de mint később kiderül, egyelőre hiába.

Az új fejlesztésre szánt területek közül a volt szovjet laktanyán belül érzékelhető a legnagyobb mozgás. A két „kijevi ház” újjáépítése befejeződik. A korábban értékesített területeken új házak épülnek és megkezdődik az Idősek Otthona építése. A volt laktanya két legénységi épületének eladását követően a hasznosítás sem várat magára sokáig, míg a Jutasi úthoz közel eső területre társasházat terveznek. Az üres, beépítetlen területeken megvalósítható igazán látványos, nagy beruházásokat a teljes közművesítés hiánya még hátráltatja.

Infrastruktúra – „nem látható” változások

A városképet alakító, de „nem látható” infrastrukturális fejlesztések körében ebben a választási ciklusban elsősorban a vízvédelmi felújítások kerülnek előtérbe. Ezekhez céltámogatást és címzett támogatást lehet igényelni. A céltámogatások mellé a Környezetvédelmi Alap és a Vízügyi Alap támogatását is elnyeri a város, s a pályázatokat is kedvezően bírálják el a szaktárcák. Mindezek lehetőséget nyújtanak ahhoz, hogy szennyvízcsatorna épüljön – 124 millió forint beruházási költséggel – a Jeruzsálemhegyen és a Veszprémvölgyi utcában, valamint ebben az önkormányzati ciklusban fejeződik be az 1993-ban megkezdett Gyulafirátót–Kádárta szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése is.

A vízvédelem érdekét szolgálja a város ellátatlan területein, a Jutas-, valamint a Szabadság-lakótelepen a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése. A volt szovjet laktanya hasznosítása érdekében a vállalkozási területek közművesítését: a víz- és a villamosenergia-hálózat kiépítését segíti az önkormányzat. A két beruházás befejezését követően az ingatlanértékesítések is felgyorsulnak.

Gondot jelent a város számára Szabadság-pusztai és a mellette fekvő iparterületi (VIDEOTON) kutak szennyezettsége, ami az 1997. év végén válik ismertté. Ebben a helyzetben az önkormányzat csak a veszprémi belső hálózat továbbépítésével tudja ellátni a városnak ezt a területét egészséges ivóvízzel.

A helyi vízgazdálkodásban nagy előrelépést jelentett az, hogy a Fejesvölgyi vízvezető árok és záportározó beruházásához címzett támogatást nyer a város. Ezzel a már megkezdett Fejesvölgyi vízvezető-rendszer építése az 1998. év végére befejeződhet. A beruházás 105 millió forintjából 50 millió a központi költségvetés címzett támogatása. E rendszer kiépítésével a koncentráltan összegyűlt csapadékvíz kedvezőbb lefolyással kerül a Sédbe, megvédve ezzel az állatkert épített környezetét is.

A város a Várrekonstrukcióhoz és a pinceprogramhoz az 1995-1997 években is kap támogatást a központi költségvetésből. A támogatással együtt az önkormányzati „illetőségű” várfalakat, a szükséges közműveket, elsősorban a csapadékvíz-elvezető rendszereket sikerül megépíteni. A Várhoz tartozó alsó támfalak megerősítésével az itteni zöldövezeti közterületek földmozgását sikerül megfékezni.

A csatornázással, a karsztvízvédelemmel párhuzamosan bővül a város szennyvíztisztító

Hidépítés a Fejes-völgyben az árvíz után

telepe. A beruházáshoz az önkormányzat a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztériumtól központi költségvetési támogatást kap. Az 1,5 milliárd forint értékű beruházás pénzügyi-költségvetési okokból több ütemben valósul meg. Az első szakaszban, az 1997-98-as esztendőben 545 millió forint felhasználásával az új műtárgyak kiépítése mellett bővül a szociális épület és a technológiai irányítási rendszer. Az önkormányzat, a pénzügyi lehetőségeihez mérten, a továbbiakban is törekszik a szennyvíztisztító-telep bővítésének folytatására.

Ugyancsak a „nem látható” fejlesztéseket jelenti a város épített környezetében a gázvezeték-hálózat bővülése. Veszprém városban Gyulafirátót és Kádárta városrészek bekapcsolásával a lakások mintegy 90 százalékában élhetnek a polgárok a gázellátás előnyeivel. A KÖGÁZ Rt. és az önkormányzat közreműködésével épül meg 1995-1997 között a Szent István és a Toborzó utcákban, valamint a Budapest út egy szakaszán a gázvezeték.

Az újjáépített Fejes-völgyi híd avatása

A belső útgűrű Almádi út és Stadion út közötti szakasza 1994-1995-ben épül meg, jelentősen gyorsítva a forgalmat a külső városrészek között. A Stadion-Egyetem úti jelzőlámpás csomópontot 1998-ban építik ki a helyi képviselő javaslatára.

A lakosság közérzetének javítása, a komfortosság érdekében több kisebb utcában és a városközpontban finanszíroz útépítéseket az önkormányzat. Ez azonban nem jelenti azt, hogy minden területen sikerül az igényeknek megfelelően kialakítani az utakat.

A város domborzati viszonyait figyelembe véve elsősorban a csapadékvíz-hálózat kiépítése válik szükségessé, hiszen az aszfaltozott utakról a nagy mennyiségben összegyűlő esővíz elvezetése egyre nehezebb. 1998-ban a dózsavárosi területen csapadékvíz-csatorna építésére 28 millió forintot költenek, míg megkezdődik a Kőd, a Csutorás, a Szarvas utca, valamint a Dózsaváros területén a Csatár, a Lázár és az Eszterházy utcákkal határolt területen az út és a csapadékvíz-csatorna kiépítésének előkészítése. A Jókai út teljes rekonstrukciójához kapcsolódó útépítési és az alatta lévő közművek teljes rekonstrukciójának terve 1998-ban készül el.

Az infrastrukturális fejlesztések körébe tartozik, és a város közlekedését segíti a vasútállomáson a magas peron és aluljáró építése, valamint a Székesfehérvár-Szombathely vasútvonal villamosítása, amely jelentős lépést jelent a vasúti közlekedés gyorsításában és biztonságában. A KHV központi támogatásával, a MÁV Rt. beruházásában, és az önkormányzat kötelezettségvállalásával közös beruházásként valósulhat meg a magas peron és az aluljáró építése. Az 1998 őszen befejeződő, 140 milliós beruházáshoz a város költségvetéséből 40 millió forinttal járul hozzá az önkormányzat.

Városüzemeltetés – kifelé a „kátyúból”

A város üzemeltetésében, a kommunális feladatok terén is változást jelent a közbeszerzési törvény megjelenése. Ennek megfelelően a parkfenntartásra, a köztisztasági feladatokra 1996-ban nyilvános pályázatot írt ki az önkormányzat. A köztisztasági tevékenységet a Veszprémi Kommunális Rt. nyeri el, mint egyedüli pályázó. A feladatai, a korábbi évekhez hasonlóan, az utak tisztántartása (téli hóeltakarítás és síkosságmentesítés), a kommunális hulladékok gyűjtése és ártalmatlanítása is. A társaság a vállalt munkát a környezetvédelem szigorú előírásainak megfelelően végzi. Gépparkját bővíti, korszerűbb hulladékgyűjtő rendszert alakít ki. E ciklusban, tehát az 1995-1998. években a városban megkezdik a szelektív hulladékgyűjtést is.

A parkfenntartási feladatokat a pályázatás eredményeként a Sédpark Kft. és a Garden Kft. látja el a város területén. Tevékenységüket a lakosság kitüntetett figyelve kíséri. Kritikusabb szemmel kéri számon a Polgármesteri Hivatalon keresztül a szerződésben foglalt kötelezettségeket. A feladatok ellátására a költségvetésből biztosított pénzkeretet évenként csak az inflációval növeli az önkormányzat, ezzel azonban nincs lehetőség a parkok felújítására és a kiépített parkfelületek növelésére sem.

A városi utakon ebben az időszakban a kátyúzások jelezték ezen a területen a „tűzoltó munkát”. Kevés helyen sikerül nagyobb útfelújításokat megvalósítani, de az 1998. évben a Brusznyai, a Bajcsy-Zsilinszky és az Almádi úti csomópont felújítására azért sor kerül. A belső útgűrű ekkoriban megvalósuló forgalomirányításában a lámpák összehangolásának nagy szerepe jut a ritmikus forgalomvezénylésben. Mint minden utólagosan épült gyűjtőútnál, a belső gyűrű kialakításánál is gyakori a lakossági észrevétel a forgalom, valamint a kialakult zaj, és levegőszennyezettség növekedése miatt.

A város jellegzetes építménye a Viadukt, melynek felújítását az elkészített statikai szakvélemények alapján kell megkezdeni. A lehetőségek és szakaszolhatóság figyelembevételével 1998-ban a felszíni vízelvezetés és az új aszfaltborítás készül el. A következő évtől kezdődően a szerkezeti megerősítésekre koncentrálnak. A 65 millió forintba becsült felújítási költségből 1998-ban 9 millió forintot használnak fel.

A belváros csúcsforgalmának csökkentésére a parkolási rendszer kialakításával nyílik lehetőség. A rendszer bevezetése a belváros forgalmát valóban csökkenti, még ha negatív visszhangok is megjelennek. Ezek egyben javaslatot is jelentnek a parkolási rendszer pontosítására, javítására.

A város feladata a temetők fenntartása és működtetése. A biztonságosabb üzemeltetés érdekében a város létrehozta a Temetőgondnokságot, mellyel tiszta profilt teremt a város kötelező feladatainak ellátására és a temetkezési vállalkozást meghagyja a vállalkozók számára. A gyulafirátóti alsó temető ravatalozójának felújítása, a felső temető életveszélyes ravatalozójának átépítése, valamint a dózsavárosi temető ravatalozójának építése 1996-1998 között valósul meg, ezzel is biztosítva a körülményeket a színvonalasabb temetkezési szertartásokhoz.

Korábban a városüzemeltetésben jelentős szerepet játszott a lakás- és ingatlangazdálkodás. A Veszprémi Vagyongazdálkodási és Befektetési Rt., valamint a Kommunális Rt. megalakulásáig, 1996. január 1-jéig a nem lakás céljára szolgáló ingatlanokat is

közvetlenül a polgármesteri hivatal adja el az önkormányzat tulajdonosi jogokat gyakorló bizottságának döntése alapján. A közgyűlés 1993-ban fogadja el a lakásrendeletet, amely arra törekedik, hogy az önkormányzati tulajdonú bérlakásba élők a jövőben, mint tulajdonosok gazdálkodjanak lakásingatlanukkal. Az önkormányzat tulajdonában lévő 4672 bérlakás nagyobb ütemű értékesítése az 1994. évben kezdődik el. Ennek következtében a folyamatos elidegenítések nyomán 1995. január 1-jére 3638 bérlakás, a ciklus végeztével 552 lakás marad az önkormányzat birtokában. A bérlakások elidegenítéséből befolyt összeget a lakástörvény alapján külön számlán helyezik el a költségvetésen belül. Ebből az összegből finanszírozza az önkormányzat például a közművesítést a volt szovjet laktanya területén, ami hozzájárul ahhoz, hogy az OTP Ingatlan Rt. 140 lakást felújítson, s melyekbe kedvező feltételekkel költözhetnek veszprémi családok.

Szociálpolitika és egészségügy – változó keretek

Ezekben az években országos és városi viszonylatban is érzékelhetően csökken a háztartások jövedelme. Ez azt is jelenti, hogy a rászorulókat támogatásához szükséges gazdasági, jogi, személyi, tárgyi feltételek biztosítása az önkormányzatra még az eddigieknél is nagyobb terhet ró. Jelzi ezt a többi között az is, hogy például a polgármesteri hivatalhoz beérkezett kérelmek, beadványok mintegy felének címzettje a szociális iroda. A korábban az e szervezeti egységhez tartozó gyámhatósági munkát 1997 őszén – törvényi változások alapján – az újonnan alakult gyámhivatal veszi át és végzi nemcsak Veszprémben, hanem a városkörnyéki településeken is.

A szociális ellátásokra vonatkozó helyi rendeleteket első alkalommal 1993 derekán alkotta meg a közgyűlés. A rendeleti szabályozásban akkor lefektetett alapelveket ebben a ciklusban is megőrzi az önkormányzat. A költségvetési egyensúly érdekében a testület 1995-ben és 1997-ben sort kerít némi szigorításra. A módosítások azonban nem vezetnek az ellátórendszer jelentős csorbításához. A közgyűlés 1998 tavaszán fogadja el a szociális ellátórendszerre vonatkozó egységes, új helyi rendeletet. A különböző szociális jellegű önkormányzati ellátásban 10 ezer személy részesül a városban. 1995-ben 230 millió forintot, a következő évben kerekén 260 millió forintot fordít a város a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokra, míg ez az összeg 1997-ben már meghaladja a 300 millió forintot. Ebből a keretből másfélszerezésére, mintegy 90 millió forintra növekedett a munkanélküliek jövedelemptótló támogatása, és hasonló tendenciát mutat a gyermeknevelési támogatás, ami meghaladja a 30 millió forintot. Ugyancsak jelentős részt tesz ki ebből a pénzösszegeből a lakásfenntartási támogatás, ami 52 millió forint. Az említett tendenciák nyomán a ciklus befejező évében az önkormányzati költségvetésben már a 380 millió forintot is eléri a szociális támogatásra fordított összeg.

Az önkormányzat intézményes keretek között, a Szociális Gondozási Központ működtetésével segíti az idősek és a fogyatékosok nappali ellátását, s a házi segítségnyújtáson és a szociális étkeztetésben túl gondoskodik a hajléktalan-ellátásról is. Az idősek ellátórendszerében mintegy ezer személyről gondoskodnak. A ciklusban javulnak a minőségi gondozás feltételei, még olyan körülmények között is, hogy az idősek klubjainak

Az Idősek Otthona alapkövének letétele

kihasználtsága meghaladja a 100 százalékot is. 1997-ben pályázati forrásból bővül a Fogyatékosok Nappali Intézménye és Védőmunkahelye, amely így 40 felnőtt értelmi fogyatékos számára nyújt elhelyezést. Az éjjeli menedékhelyen, az átmeneti szállásokon összesen 80 férőhellyel rendelkezik az intézmény, míg az átmeneti melegedő 40, a népkonyha pedig 140 rászorulóknak tud ellátását biztosítani.

1997-ben – címzett támogatások igénybevételével – lehetőség nyílik egy 76 férőhelyes Idősek Otthona és 150 adagos konyha megépítésére 443 millió forint beruházási költségelőirányzattal. Az új intézményt már az újabb önkormányzati ciklus elején, vagyis 1999 tavaszán adják át. A konyha nemcsak az idősek otthonában elhelyezetteket tudja kiszolgálni, hanem biztosítja a Jutasi úti lakótelepen élő idősek étkeztetését is, valamint kiszállításra is lehetőséget nyújt. Az új létesítmény régi hiányt pótol, és teljesebbé teszi a város szociális ellátórendszerét, amelyben az ellátottak száma folyamatosan meghaladja az 1000 főt. Az Egyesített Bölcsődék számára 1995 az átszervezés esztendeje. Egy bölcsőde bezár és az intézményhez tartozó központi mosoda megszűnik. A város 5 bölcsődéje akkor összesen 424 férőhellyel rendelkezik, míg a ciklus végére, 1998-ra 390-re csökkent ez a szám. A bölcsődék kihasználtsága 1996 januárjában 81 százalékos, 1998 első felében viszont már meghaladja a 100 százalékot.

A város lakóit 24 felnőtt- és 15 gyermek-háziiorvosi körzetben látják el. A körzetek többségében privatizált háziiorvosi szolgálat működik. Az önkormányzati rendelők száma 5 (3 felnőtt és 2 gyermek körzet).

Sajátos feladata az önkormányzatnak az egészségbiztosítással kapcsolatos finanszírozás. A privatizált háziiorvosi rendelők számának növekedésével ugyanis az önkormányzati finanszírozás arányosan csökken, mert a házi orvosok az egészségbiztosítási pénztárral állnak közvetlen kapcsolatban, de nem szűnik meg teljesen, mivel az orvosokkal kötött szerződés alapján a privatizált háziiorvosi rendelők fenntartási költségeinek egy részét az önkormányzat fedezi.

Oktatás, kultúra, sport – kevesebben, többől

Ebben a ciklusban Veszprém iskolavárosi mivoltára jellemző számadatok szerint az oktatási intézményekben 15000 gyermeket tanítanak, nevelnek, közülük négyezren nem veszprémiek. A közoktatásban közel 2500 közalkalmazott dolgozik, közülük 1452 a pedagógus. Ebben a négy évben az oktatásügy jelentős tartalmi és mennyiségi változáson megy keresztül. Módosul a törvényi háttér, a demográfiai apály olyan mértékű, mely az intézményrendszer szűkítéséhez vezet. Az önkormányzat bevezeti a közoktatási intézményhálózat területén a feladattal arányos finanszírozást, ami az oktatott tanulólétszám és a működési kiadások közötti szoros kapcsolatot jelenti.

Kiegészül, módosul a város oktatási koncepciója. A közgyűlés elfogadja a 2002-ig érvényes közoktatási, feladatellátási, intézményműködtetési és fejlesztési tervet, amely illeszkedik a megyei fejlesztési tervhez. Az iskolák elkészítik, az önkormányzat pedig elfogadja a pedagógiai programokat. A négy év ezen a területen tapasztalható erőfeszítései ellenére az intézményhálózat felújítására évente átlagosan csak 55 millió forint jut.

Az önkormányzati óvodákban a gyermekek létszáma 202-vel csökken a ciklus során. Ezt követi az óvodahálózat szűkítése, a Csererdei Óvoda, a Nárcisz és a Sün Balázs óvodák egy-egy részlegének megszüntetése. Ugyanakkor önállósul a kádártai óvoda. A ciklus végére a városban 14 önkormányzati óvoda működik, s a 2410 óvodásból 140 nem veszprémi. Az időszak alatt az egyházi óvoda csoportszáma eggyel növekedik, míg fokozatosan megszűnik a honvédség óvodája. A szülők igényeit is figyelembe véve tovább bővül, színesedik az óvodák szakmai kínálata, az Egry úti Óvodában elindul a német nemzetiségi nyelvi nevelés.

Az általános iskolás korú gyermekek száma (1.-8. osztály) az 1994-1995-ös tanévhez képest 585 fővel csökken a ciklus végére, ugyanakkor az általános iskolákban működő 9.-10. osztályokba járó tanulók száma 176-tal emelkedik. A városban 13 önkormányzati általános iskolában 6231 gyerek tanul, közülük 800 nem veszprémi. A demográfiai tendenciákkal szembeállítva szánja el magát az önkormányzat az Ének-Zenei Általános Iskola áthelyezésére a jobb körülményeket biztosító Simonyi Zsigmond Általános Iskolába. Az Általános Iskolák Alternatív Tagozata a Széchenyi iskola FORFA épületébe költözik, csökkentve ezzel az általános iskolák épületállományát.

Jelentős tartalmi fejlődés jellemzi ezt a négy évet. Bővül például a 9.-10. évfolyam beiskolázására engedélyt kapott iskolák köre (Kossuth, Nagy László, Széchenyi, Dózsa), gimnáziumi osztály indul a Cholnoky Általános Iskolában. Német nemzetiségi oktatásra újabb két iskola (Dózsa, Gyulaffy), német nemzetiségi háziasszony-képzésre pedig a Botev iskola kap engedélyt. A fogyatékos gyermekek számának megfelelően újabb

logopédiai osztály kezd meg a munkát a Cholnoky iskolában. A közgyűlés támogatja a nem önkormányzati általános iskolai intézményrendszer kiépülését is. Együttműködési megállapodást köt a Padányi Biró Márton iskolával, egyházi tagozat működik a Szilágyi és a Kossuth iskolákban, az Alapítványi Általános Iskola indulásával pedig tovább bővül a nem önkormányzati intézmények rendszere.

A középiskolás korú tanulók száma a ciklus idején 161 fővel csökken az önkormányzati intézményekben. A kollégiumokban a csökkenés még nagyobb mértékű, 385 fő, ami a kollégiumi hálózat szűkítéséhez vezet. Az Eötvös Kollégium épülete felszabadul, létrejön az összevont Veszprémi Középfokú Kollégium, amelyben helyhiány így sincs, sőt, térítés ellenében még 225 egyetemi hallgatót is fogadni tud. A nyolc középfokú intézményben 6216 diák tanul, akiknek közel fele nem veszprémi. Ezekben az iskolákban, akár csak az általános iskolákban is, lehetőséget nyújtanak az egyetemi tanárképzést segítő gyakorlóiskolai oktatásra.

Jelentősek a tartalmi változások a középfokon is, ahol az önkormányzati intézményeken kívül egyházi és alapítványi középiskolák is működnek. Megjelennek a 6 és a 8 osztályos gimnáziumi formák. A bővítést a többszörös túljelentkezés igazolja. Ugyanakkor a szakképzés is átalakul, 4 évfolyamos lesz a képzés.

A számottevő eredmények mellett bőven maradnak feladatok is az önkormányzat számára, így például a Szilágyi Erzsébet Általános Iskola átadásának befejezése, a szakképzési rendszer és a 9.-10. osztályok felülvizsgálatának folytatása.

Veszprém iskolavárosi rangját emelik a felsőfokú oktatási intézmények (Veszprémi Egyetem, Államigazgatási Főiskola, Hittudományi Főiskola). A Veszprémi Egyetem a korábbi, csak a vegyészmérnöki tudományok oktatására berendezkedett intézmény ezekre az évekre már igazi universitás. Több mint négyezer diák tanul az intézményben, amelynek a fejlődéséhez a város is hozzájárul a maga lehetőségei szerint. Így például a közgyűlés mandátumának második évében hozott döntése alapján lemond több mint 21 millió forintról, ami a felszámolt MÁFKI ingatlanokból jutott volna az önkormányzatnak. Ezt az összeget az egyetem fejlesztésére ajánlotta fel a város.

A kulturális életre ebben a négy évben a változások, a minőségi átalakulások a jellemzők. A polgármesteri hivatalon belül 1995 nyarán létrehozott kulturális csoportot 1997 novemberében a közgyűlés kulturális irodává alakítja át. Az önkormányzat a közművelődési intézményein keresztül teljesíti az e területen vállalt feladatait, de az oktatási és kulturális bizottság közvetlenül is támogat kiemelt kulturális tevékenységet (irodalmi folyóiratok, civil szervezetek kulturális programjai, kiadványok, művészeti alkotások).

A Városi Művelődési Központot, amely folyamatosan látja el a közművelődési alapfeladatokat, 1995-ben 117 millió, míg 1998-ban 134 millió forinttal támogatja költségvetéséből az önkormányzat. A helyi képzőművészet és irodalmi kiadói tevékenység fontos színtere, az 1996-ban újra önállóvá váló Művészetek Háza költségvetése az 1995. évi 10,5 millióról 1998-ban 25,6 millió forintra növekszik.

A Kittenberger Kálmán Növény- és Vadasparknak, mint a város közművelődési intézményének költségvetése 1995-ben 45 millió forint, míg a ciklus végére eléri 84,1 milliót.

Az önkormányzat a Gyermek Házát 1996-ban Alapítványi Általános Iskolává és Gyermek Házává minősíti át. Az ugyanebben az esztendőben jóváhagyott kulturális

A Jutasi út korszerűsítése

koncepció azt fogalmazza meg, hogy az önkormányzat a város kiemelkedő művészeti tevékenységet végző együtteseit önálló költségvetési támogatással segítse. A Mendelssohn Kamarazenekar, Veszprém Város Vegyeskara, a Veszprém Táncegyüttes 1997-ben válik kiemelt együttsé, a Liszt Ferenc Kórustársaság pedig 1998-ban kapja meg az önálló költségvetési támogatás lehetőségét.

Az önkormányzat stratégiai koncepciójában meghatározott feladatként szerepel a városi Tourinform Iroda létrehozása, amely 1998. április 1-jétől működik.

Az önkormányzat kultúrát támogató tevékenységében fontos szempont a nemzeti hagyományok ápolása, a nemzeti ünnepek megünneplése. Példa erre az 1996-os millicentenáriumi rendezvénysorozat, s az 1848-49-es szabadságharc jubileumi ünnepség-sorozata. S már ekkor folynak az előkészületek a Magyar Millennium veszprémi rendezvénysorozatára, a 2000. év és a magyar államiság 1000. évfordulójának megünneplésére.

A város önkormányzata költségvetésének keretein belül támogatja a testkultúrát, az egészség megőrzését, a verseny-, a szabadidő-, és a diáksportot. 1995-ben a testkultúrára fordított 45 millió forintos keret a ciklus befejező évében eléri a 72 milliót, amit az érvényes sporttámogatási rendeletnek megfelelően osztanak el. A sportegyesületek rossz anyagi helyzete ellenére a támogatással arányos, annak alapján elvárható eredmények születnek. Kiemelkedő a VEDAC atlétáinak eredménye, köztük is Kiss Balázsé, aki olimpiai bajnokságot nyert Atlantában. Sikerét a város díszpolgári címmel is honorálja. Ugyancsak

nemzetközi szinten jelentős eredményt ér el a FOTEX-Veszprém KC férfi kézilabda-csapata.

A diáksport-támogatással az alsó- és középfokú iskolákban kialakított versenyrendszer megnyugtatóan működik. A 28 alap- és középfokú nevelési-oktatási intézményben 12 sportágban zajlanak diákversenyek.

A sportegyesületek rendezvényeit is támogatja az önkormányzat. Veszprém ad otthont 1995-ben a Duatlon Európa Bajnokságnak, 1996-ban a Főiskolai Tájékoztató Futó Világbajnokságnak, vagy az 1998-ban már hatodszor megrendezett Veszprém Rallynak is. A rendezvények sikeréhez az önkormányzat anyagilag is hozzájárul.

A szabadidősportban számos olyan kezdeményezés történik ezekben az esztendőben, amelyeknek felkarolására Szabadidősport Tanács alakul.

Veszprém hiányos és minőségileg kifogásolható sportlétesítmény-helyzetén az 1995-ben már a teljes naptári évben működő és 100 százalékosan kihasznált Belvárosi Tornacsarnok némileg javít. Továbbra sem megnyugtató azonban a világ élvonalába tartozó veszprémi kézilabda-csapat méltó elhelyezése és nem megoldott a labdarúgó utánpótlás működésének színtere sem.

Nemzetközi kapcsolatok

Az önkormányzat és a város jónéhány társadalmi, kulturális és művészeti egyesülete, együttese tart fenn szoros, sokszínű kapcsolatot Veszprém testvérvárosaival, a németországi Bottroppal, a dán Gladsaxeszal, a belga Ottignies-Louvain-la-Neuve-vel, a finn Rovaniemivel, az erdélyi Sepsiszentgyörggyel, az észt Tartuval és az izraeli Tirat-Carmellel. Főként az ifjúság nemzetközi kapcsolatainak kiszélesítési lehetőségeit jelenti az, hogy Veszprém Megyei Jogú Város tagja az Európai Városok Szövetségének is, melynek tevékenységében részt vesz Noval Sol (lengyel), Püttlingen (német), Sain-Michel-sur-Orge (francia), Senftenberg (német) és Zamberk (cseh) is.

A harmadik ciklus Változó korban (1998–2002)

Az 1998. évi önkormányzati választásokat október 18-ra írja ki a köztársasági elnök. Veszprémben a képviselők közül továbbra is tizenhatan egyéni választókerületben, tizenketten pedig kompenzációs listán jutnak mandátumhoz. Ez utóbbiban érdekesség, hogy egy mandátumhoz a kisebbségi kompenzációs listáról bejutó képviselő, egyhez pedig, kedvezményes mandátumként, a civil szervezetek képviselője jut. Így a testület alakulásakor a létszám 29 főre bővül, tekintettel arra, hogy a város polgárai – az önkormányzati törvény előírásainak megfelelően –, a polgármestert közvetlenül választják.

A harmadik ciklusra ismét Dióssy Lászlót választják polgármesternek, aki SZDSZ-MSZP támogatással indul a megmérettetésen. Az egyéni választókerületben mandátumhoz jutottak: 1. sz. választókerület: Schvarcz Béla (MSZP); 2. vk.: Imre Frigyesné

(MDF–Fidesz); 3. vk.: dr. Rednik András (MDF–Fidesz); 4. vk.: Asztalos István (MSZP–SZDSZ); 5. vk.: Gerecs József (független); 6. vk.: Arató Tamás (SZDSZ); 7. vk.: Mazák György (MSZP–SZDSZ); 8. vk.: Domokos József (MSZP–SZDSZ); 9. vk.: Hidasi Ferenc (SZDSZ); 10. vk.: dr. Bense László Erik (MDF–Fidesz); 11. vk.: Eisenbeck István (MSZP–SZDSZ); 12. vk.: Debreczeni János (SZDSZ–MSZP); 13. vk.: Szurmai Zoltán (MSZP–SZDSZ); 14. vk.: Vékony István (Fidesz–MDF); 15. vk.: Katanics Sándor (MSZP–SZDSZ); 16. vk.: Csunyi János (SZDSZ–MSZP).

A listás szavazás eredménye alapján mandátumhoz jutó pártok: Civil Szervezetek Szövetsége 1 mandátum; Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz) 3 mandátum; Magyar Igazság és Élet Pártja (MIÉP) 1 mandátum; Magyar Demokrata Fórum (MDF) 2 mandátum; Magyar Szocialista Párt (MSZP) 3 mandátum; Német kisebbség 1 mandátum; Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ) 1 mandátum.

A pártok által megszerzett mandátumok alapján a civil szervezetek képviselője: Pesti Lajos; MDF-képviselők: Marton Ferenc, dr. Varga Zoltán; Fidesz-képviselők: Bernáth Ildikó (helyette Vereczki Adrienn), dr. Kígyósi Zsuzsanna, Marosy András; MSZP-képviselők: Hartmann Ferenc, dr. Meszler János, Gyimesi Károly; a német kisebbség képviselője: dr. Albert Vendel; SZDSZ-képviselő: dr. Szalay András.

A polgármestert ebben ciklusban is három alpolgármester: Arató Tamás (SZDSZ), Asztalos István (MSZP) és Mazák György (MSZP) segíti munkájában.

Beruházás, fejlesztés – másfélezer lakás, komfortosabb lakókörnyezet

Ebben a négy esztendőben óriási ütemben zajlik a lakásépítésekhez szükséges további közművesítés. A ciklus utolsó esztendejében átadott otthonokkal együtt mintegy 1500-zal növekszik a lakások száma a városban, ami az egyik legfeszítőbb gondot orvosolja a helyiek számára. Lakások százai épültek a Jutasi út mentén a volt laktanya területén, de számos igényes kivitelű lakóépület formálja a Deák Ferenc, az Eszterházy, a Csillag utca vagy éppen a Kemecse utca környéke, illetve a Takácskert és nem sokkal később a Pajtakert arculatát is.

A városképi változások meghatározó eleme Kádárta irányában, a külső útgyűrű mentén felépülő TESCO hipermarket, és a bevásárlóközponttal átellenben, a 82-es út közelében épülő új börtön is. Ez utóbbi nemcsak egy intézményi épületet jelent a város peremén, hanem a Vár „fellélegzését” is hozza, mivel onnan költözik ki, már a következő ciklusban, 2003-ban a Büntetésvégrehajtási Intézet. A börtön mellett honvédségi szolgálati lakások építése kezdődik meg.

A város arculatában változást, a városlakók számára pedig a komfortérzés fokozódását hozza ebben a négy esztendőben sok más, az önkormányzat által finanszírozott beruházás is. Az egyik ilyen látványos lépés, a polgármesteri program hangsúlyozott része, a Vár alatti utcák, így például a Jókai utca rehabilitációja.

A már említetteken kívül ebben a sorba illik az előző ciklusban elkezdődő, de ebben befejezett Idősek Otthonának átadása ugyanúgy, mint az Iskola utcát és a Színházkeretet érintő út- és támfalépítés, vagy a Március 15-e utcai Sportszernak bővítése.

Megépül a Kádártai Óvoda, a Családok Átmeneti Otthona. Kiépül a Jutas-lakótelepen

A Jutasi út – Vécsey úti körforgalom átadása

a szennyvízhálózat és a Szabadság-lakótelepen az új ivóvízhálózat. Megkezdődik a szennyvíztisztító építésének II. üteme, a Vár u. 3-5-7. sz. épületek felújítása, a Vetési Albert Gimnázium tetőszigetelése és nyílászáró cseréje. Megvalósul több veszprémi középület díszvilágítása, a Csutorás utca közműkiépítése, a Deák F. – Úrkút utcák burkolása, a Nagy László Általános Iskola tornatermének felújítása, a Táncsics Mihály Szakközépiskola tornaterem és tanműhely építése, a Tűzoltóság tolólétrás autójának cseréje. Városi támogatással folytatódik a Megyei Kórház rekonstrukciója. Részben befejeződik a Dózsaváros egy részén a csapadékcsatorna kiépítése, több gyulaafirátóti utcában az út- és járdaépítés, valamint az energiaracionalizálási program keretében az intézmények fűtőkorszerűsítése, nyílászáró cseréje. 2002 első felében az Almádi úti körforgalom kiépülését követően hasonló csomópont készül el a Jutasi úton az új lakásépítési terület bevezető útjának közlekedési csatlakozásaként.

Új helyen látja el feladatait az Okmányiroda, a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat és a Nevelési Tanácsadó.

2002 őszén megépül a Veszprém–Kádárta-kerékpárút és a Kádárta–Győri úti csomópont, a VTC-pálya öltözője, az Ördögárok utcai orvosi rendelő és megkezdődik a Viadukt rekonstrukciója.

Több év eredménytelensége után állami támogatással megvalósul a Szabadság lakótelepen és a Dózsavárosban – a Sigrái, Eke és Gelencsér utcákban – a szennyvízcsatorna-hálózat építése.

Befejeződik a Szent István utca Dózsa tér–Avar utca közti szakaszának rekonstrukciója, a Kórház utca – parkolókkal kibővített – átépítése, a gyulafirátóti Bosnyákárok utca kiépítése.

Költségvetés – átvilágított gazdálkodás, hatékonyabb működés

Mindezt elérni, illetve a további terveket a város csak igen beosztó gazdálkodással tudja megvalósítani. A gazdálkodás lehetőségeit jellemzi, hogy amíg 1998-ban az önkormányzat éves költségvetése alig éri el a 7,5 milliárd forintot, addig 2002-ben meghaladja a 10 milliárdot. A központi szabályozásból származó források részaránya a költségvetésen belül tovább csökken ebben a négy esztendőben, miközben az államtól kötelezően átvett feladatok köre folyamatosan bővül.

A személyi jövedelemadó önkormányzatokhoz visszajuttatott hányadának csökkenése közel 4 százalék, vagyis mintegy 300 millió forint bevételkiesést jelent.

A kedvezőtlen finanszírozási lehetőségek nyomán az ezredforduló évében a város átvilágítja teljes gazdálkodási rendszerét. Az átvilágítás javaslatait a közgyűlés megtárgyalja és végrehajtására intézkedési tervet fogad el. A hatékonyabb gazdálkodás érdekében az önkormányzat

- összevonja az Alsófokú oktatási PMSZSZ-t és az Egészségügyi GAMESZ-t,
- összevonja és részben önálló gazdálkodási jogkörrel ruházza fel a Jendrassik György, valamint a Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakközépiskolát,
- részben önállóvá módosítja a Dohnányi E. Zeneművészeti Szakközépiskola és a Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola gazdálkodási jogkörét,
- önálló intézményi funkcióját megtartva látja el a Középfokú Nevelési Központ Gazdasági Igazgatósága a részben önálló középfokú oktatási intézmények pénzügyi-műszaki szolgáltatási feladatait,
- felülvizsgálja a Városi Művelődési Központ és az Egyesített Bölcsőde gazdasági műszaki létszámát, és a vizsgálat nyomán létszámcsökkentést javasol,
- bevezeti (2000. március 1-től) a kiskincstári rendszert, amely a pénzeszközök hatékonyabb felhasználását segíti elő,
- önálló óvodák helyett, a létszámok felülvizsgálata mellett, óvodai körzeteket alakít ki,
- áthelyezi a Bem József Általános Iskolát a Széchenyi István Általános Iskola épületébe, egyházi fenntartásba kerül a Szilágyi Erzsébet Általános Iskola,
- a strukturális változások mellett az oktatás területén felülvizsgálják a szakmai programokat, a gyereklétszámmal összefüggő foglalkoztatottak létszámát,
- a szociális ágazatban az önkormányzati rendeletek deregulációjával párhuzamosan felülvizsgálja a pénzbeli ellátások mértékét,
- lehetővé válik normatív állami támogatás igénylése, és így összességében a takarékosabb működtetés a Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Polgármesteri Hivatalon kívüli működtetése révén,
- a hatékonyság érdekében a Családok Átmenti Otthona intézmény létrehozásával hatékonyabb az ellátás a Hajléktalan és Átmeneti Szállón, míg a szenvedélybetegek napi ellátására intézmény működtetése helyett ellátási szerződést köt az önkormány-

- zat, és ugyancsak többlet normatív támogatás igénylésére ad lehetőséget a Nyugdíjsház emeltszintű Idősek Otthonára átalakításával (a szociális törvény bővítette ezen ágazatban az önkormányzatok ellátási feladatait),
- a kulturális területen a már említett létszám-felülvizsgálat (Városi Művelődési Központ) mellett a Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark átalakítása közhasznú társasággá.

Az átvilágítás hozadéka – 2000. évi árszinten – a működési költségekben 250-300 millió forint tartós csökkenést jelent.

A költségvetés működés-felhalmozás aránya:

1998-ban	83 % – 17 %
1999-ben	85 % – 15 %
2000-ben	87 % – 13 %
2001-ben	87 % – 13 %
2002-ben	79 % – 21 %

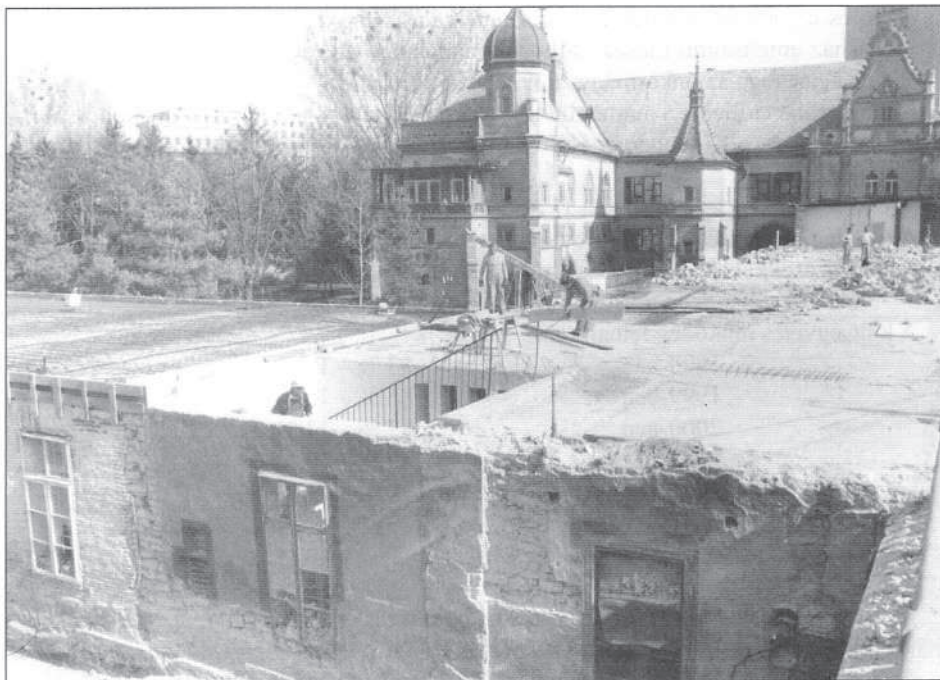
Infrastruktúra – környezetvédelmi fejlesztések

Nem véletlen, hogy a környezetvédelmi beruházások szempontjából igazán sikeres évnek bizonyul a ciklus eleje, hiszen a korábbi években a cél- és címzett támogatásokból érzékelhetően több jut a városba, mint a ciklus következő esztendeiben.

A Fejesvölgyben az árokburkolás, illetve a záportározó és műtárgyai is megépülnek 1998 végére. A kész mű biztosítja a nagy esőzések okozta árhullámok visszatartását és a víz továbbítását szabályozott mennyiségben. A ciklus elején készül el a Veszprémvölgyi utca és a Jeruzsálemhegy csatornázása. A szennyvíztelep rekonstrukciójának III/1. üteme (biológiai tisztítómű) a sikeres próbaüzemmel ugyanebben az évben fejeződik be. „Előzetes környezeti tanulmány” és engedélyezési terv készül 1998-ban a veszprémi kommunális hulladéklerakó bővítésére. A Veszprémi Kommunális Rt. ISPA-pályázatot készített elő „A Balaton térségének hulladékkezelési programja I. ütem (északi régió)” címmel.

A Veszprémi Kommunális Rt. környezetvédelmi beruházásokat hajt végre, többek között hulladékgyűjtő-szállító gépjárművek, öntömörítős konténerek, bálázó-aprítógépek, konténerszállító jármű, kompaktor, edényzetek beszerzésével. Ennek keretében valósul meg az 1998. évben a technológiai berendezésekkel ellátott hulladékválogató csarnok. Az előző évben megkezdett szelektív hulladékgyűjtést (papír, műanyag, üveg) akkumulátorok és szárazelemek gyűjtésével bővítik.

A Séd partvonalán 1999-ben a KDT VIZIG Veszprémi Szakasz mérnöksége a volt vídámpark területén a viharkárok felszámolását végzi el, illetve a vízfolyás Malom-borozó melletti szakaszán 150 méteres hosszúságban mederburkolatot épít ki. A Látóhegyi ároknál a BMX-pálya előtt ugyanebben az évben útkorrekció és hídépítés történik. A kádártai Séd belterületi részének rendbetétele a Győri utca és az Öregréti híd közötti szakasszal 2001-ben kezdődik el.

A megyei könyvtár rekonstrukciója

A Szabadság-lakótelep egészséges ivóvízzel történő ellátása, gerincvezeték kiépítésével 2000 májusában valósul meg. A hálózat üzemeltetője a Bakonykarszt Rt. Kármentesítés folytatódik a VIDEOTON Holding Rt. veszprémi telephelyén feltárt karsztvízszennyezéssel kapcsolatosan. Ugyanakkor befejeződik Jutaspuszta csatornázása, ami a gyulafirátóti vízbázis védelme szempontjából jelent nagy előrelépést.

A szennyvíztisztító-telep teljes építészeti és gépészeti rekonstrukciója 2001 őszén indul. (Az 1,2 milliárd forintba kerülő beruházás állami támogatással és helyi pénzből valósul meg, s tervezett befejezése 2003 májusa.)

A város 1,2 millió m² zöldterülettel rendelkezik, amelynek részei a belterületi közparkok, fasorok és zöldsávok, valamint a park- és véderdők. A belterületi zöldterületek fenntartását, mint a korábbi években, a közbeszerzési eljárás eredményeként 2000-2004 között a Sédpark Kft. és a Garden Kft., Gyulafirátót és Kádárta területén pedig Péteri Ernő vállalkozó végzi. Az elvégzendő munkákat részletes szerződés rögzíti, amely a zöldterületek elhelyezkedése, használati intenzitása, kiépítettsége alapján kategóriákba sorolás alapján differenciált fenntartási munkákat határoz meg.

A „Virágos Magyarországért”-mozgalomban való részvétel és a helyi „Virágos Veszprémért”-mozgalom megszervezése továbbra is több ezer embert mozgat meg. Színvonalas és tartós eredményt elérő parkfenntartás kizárólag a lakosság és a civil szervezetek folyamatos és minél nagyobb arányú bevonásával érhető el. Az utóbbi időben

örvendetes aktivitás tapasztalható ezen a területen. 2002-re szinte minden lakótelepen működik legalább egy baráti kör, egyesület, amely tevékenységével segítője és aktív részese a lakókörnyezet szépítésének, megóvásának, tisztán tartásának. A „Virágos Veszprémért” -mozgalom rendezvényei az áprilistól júliusig tartó időszakot ölelik fel.

A parlagfű elleni védekezés keretében helyi rendeletet fogad el a közgyűlés. A mentesítésben a parkfenntartók, a közterület-felügyelet, a lakosság, valamint a városüzemeltetési iroda munkatársai működnek együtt. A parlagfű elleni mozgalom keretében minden évben gyűjtési akciót, a gyermekek részére vetélkedőt szerveznek. A mozgalom rendezvényei májustól októberig tartanak.

A TESCO Áruház építésével párhuzamosan körforgalmi csomópont és zajvédő fal épül. A közlekedés okozta légszennyezés csökkentésében nagy előrelépést jelentett, hogy a Balaton Volán Rt. a 2000. év végére a buszok erőforrásait környezetkímélő motorokkal váltja fel (1993-tól 2000-ig 120 db motor beszerelését végezik el). A 2000-es évben például 10 új autóbust helyeznek üzembe Veszprémben E-2-es motorral, s további fejlesztésnek tekinthető 9 Neoplan-típusú, alacsony padlószintű autóbusz beszerzése és helyijáratí közlekedésbe állítása is. 2001 végén a 184 autóbuszban már csak az EU-normáknak megfelelő motor üzemel, további 59 autóbusz, az állomány 32%-a a legkorszerűbb, az előírásokban szereplő emissziós normákat is teljesíti. Az 55 helyijáratí autóbusból 36 járművet cserélnek le, vagy újítanak fel, ami az eszközök 65,5 százalékát teszi ki. Új járatot állítanak be Veszprém – Gyulafirátót, Jutas-lakótelep – Vámosi út, Vasútállomás – Vámosi út útvonalakon.

A helyijáratí közlekedésben minden tekintetben jelentős pozitív fordulat következik be. A szolgáltatásra vonatkozó éves szerződések után 2001-ben egy hosszabb távú megállapodás születik. Mindkét fél számára előnyöket jelent az 5 éves periódus. Az önkormányzat részére megnyugtató, hogy az ellátási felelősség körébe tartozó helyijáratí közlekedés működése, fejlődése biztosított. A Balaton Volán Rt. az üzemeltetési, fejlesztési stratégiáját hosszabb távra készítheti, ami a szolgáltatási színvonal javítását alapozza meg.

Szociálpolitika – hatékonyabb szervezeti formák

Az önkormányzat fokozott figyelmet fordít – az időskorúak és rokkant nyugdíjasok, valamint a gyermekek megfelelő intézményi ellátásának megszervezése mellett – az aktív korú lakosság foglalkoztatási problémáinak megoldására és életkörülményeik javítására.

A foglalkoztatási problémák kezeléséhez jelentős segítséget nyújt a Veszprém Megyei Munkaügyi Hivatal Veszprémi Kirendeltsége. A munkanélküliség évről évre történő csökkentésében, illetve az országos adatoknál alacsonyabb szinten tartásában fontos szerepe van az önkormányzat és a munkaügyi szervezet szoros együttműködésének. Az önkormányzati közhasznú, majd közcélú foglalkoztatás megszervezése és folyamatos biztosítása, a Családsegítő Szolgálat humán programjaival való bővítése, illetőleg a Munkaügyi Kirendeltség aktív foglalkoztatáspolitikai eszközeinek folyamatos bővítése hozzájárul ahhoz, hogy csökkenjen a tartós munkanélküliek létszáma, illetve a munkanélküliség időtartama.

A regisztrált munkanélküliek száma az 1998. évi létszámadathoz viszonyítva 2002-ig

a férfiak esetében 32,7%-kal, a nők esetében 29,8%-kal, összesen pedig 31,3%-kal csökkent. Az ellátásban nem részesülő pályakezdők létszáma viszont a 2001. évtől 32,4%-kal növekedett, bár a következő évben sem éri el a 100 főt.

Az önkormányzat az Egészségügyi Alapellátási Intézmény keretében működteti a házi gyermek és felnőtt, valamint a fogászati alapellátást, az ezekhez kapcsolódó ügyeleti szolgáltatásokat, továbbá a védőnői hálózatot. A központi ügyelet Veszprém lakosainak ellátásán kívül, kétoldalú szerződésekben rögzítetten (munkaszüneti napokon), ellátja 17 társult települési önkormányzat területén a sürgősségi ügyeletet is. A házi gyermekorvosok biztosítják az óvodák, az általános iskolák egészségügyi ellátását, az iskola-egészségügyi szolgálat pedig részben elvégzi a város középiskoláiban az iskola-egészségügyi ellátást.

Az 1993 óta beindult funkcionális privatizáció az 1998-2002 közötti időszakban is folytatódik. A 25 felnőtt háziorvosi praxis mindegyike privatizált, mivel az utolsó 3 önkormányzati praxis is „gazdára talál”. A 15 gyermek-háziorvosi körzetből 2002-ben már csak egyet tartanak számon önkormányzati praxisként. A funkcionális privatizáció következtében javul a betegellátás színvonala a fogászati ellátásban is, amelyben a ciklus négy éve alatt a 16 körzetben hétről ötre csökken a még nem privatizált praxisok száma.

Veszprém egyetlen önkormányzati fenntartású személyes gondoskodást nyújtó intézménye 1999. június 30-ig a Szociális Gondozási Központ, mely három csoport – idősek, értelmi fogyatékosok, hajléktalanok – számára biztosít ellátást. A közgyűlés 1999. július 1-jével megalapítja az Egyesített Szociális Intézményt, mely a Szociális Gondozási Központtól átveszi a fogyatékosok és idősek ellátásának feladatait. Az új intézmény létrehozásával az idősek és a hajléktalanok ellátása külön intézmények feladata. A „profiltisztítási” folyamat a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményeknél kezdődik meg. A Szociális Gondozási Központ gondoskodik a napi 140 adagos népkonyha, a 60 személyes átmeneti szállás, a 40 férőhelyes nappali melegedő, a 20 férőhelyes éjjeli menedékhely és az utcai szolgálat működtetéséről. Az intézmény a hajléktalanok részére háziorvosi rendelést is biztosít.

A hajléktalanok foglalkoztatására két programot indítanak 1999-ben. A „Flaszter” program kötetlen keretek között biztosít jövedelmet a hajléktalan emberek számára. A másik program keretében szakképzést és rehabilitációs foglalkoztatást szerveznek, de ezt a programot forráshiány miatt a 2001. évben le kell állítani. Az önkormányzat az intézménnyel közösen pályázatot nyújt be 2001-ben az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány „Új Esély” programjára. Az elnyert támogatással 20 fő hajléktalan és roma részesülhet képzésben, továbbá juthat munkalehetőséghez.

Az intézmény Jutasi út 24-26 szám alatti háromszatú épülete középső épületrészének tetőterét építik be. A fejlesztést követően a nappali melegedő férőhelyeinek száma megkétszereződik, 80-ra emelkedik. Az éjjeli menedékhelyen a lakóterület nagyságát a jogszabályban előírt 4 m²-re növelhetik.

Az utcai szolgálat 2001-től jogszabályi változás miatt a nappali melegedő szervezeti egységeként működik és a szociális munkások száma 2002-ben kettőről négy főre emelkedett.

Az önkormányzat 1999-ben dönt arról, hogy – az intézmény szervezeti egységeként – létrehozza a családok átmeneti otthonát. Az otthon 2001. október 15-én kezd meg

működését 40 férőhellyel. Az otthon megnyitásával az átmeneti szálláson megszüntetik a családok ellátására szolgáló helyeket, s az így felszabadult férőhellyel az éjjeli menedékhelyen ellátottak számát 13 fővel, valamint az átmeneti szállás férőhelyszámát 20 fővel növelik.

Az intézményben nagy számban élnek önmaguk ellátására – betegség miatt – képtelen hajléktalanok, ezért 2001-ben létrehoznak egy tízágyas betegszobát, ahol egy egészségügyi végzettséggel is rendelkező szociális munkás látja el a hajléktalanokat.

Az Egyesített Szociális Intézmény 1999. július 1-jén kezdi meg működését. Tevékenysége átfogja az idősellátás teljes vertikumát (alapellátás, nappali ellátás, bentlakásos intézményi ellátás), valamint a fogyatékosok nappali ellátását.

A Török Ignác utcai 76 férőhelyes idősek otthona (tartós, bentlakásos elhelyezést biztosító intézmény), amely 2-4 ágyas szobákban emeltszintű és hagyományos ellátást nyújt az arra rászoruló idős embereknek, 1999 augusztusában kezdi meg működését. Ezzel az idősek ellátása teljeskörűvé vált a városban, amihez hozzájárul még az is, hogy az időskorú – igényüket benyújtó – veszprémi polgárok szomszédhívó készülékben részesülnek.

Az idősellátást érintő másik jelentős döntés, hogy 2001-ben megkezdődhet a Völgyikút utcai nyugdíjasház átszervezése, átalakítása apartman jellegű idősothonná.

Az idősek nappali ellátásáról az idősek klubjaiban, a fogyatékosok nappali ellátásáról pedig az „Éltes Mátyás” Napköziotthonban gondoskodnak.

Ezek a szervezeti egységek férőhelyszámában nem változnak ezekben az években, de az ellátás színvonalát javítják kisebb felújítások, eszközbeszerzések a Völgyikút utcai, a Szent István utcai, a Hóvirág utcai és a Március 15. utcai idősek klubjaiban, valamint a Gábor Áron utcában a Fogyatékosok Nappali Intézményében.

A Családsegítő és Gyermekejóléti Szolgálat ebben a ciklusban a Városházáról a Budapest u. 9-11. szám alatti épületbe költözik. Az új, részben önálló költségvetési intézmény létrehozásával lehetőség nyílik arra, hogy az önkormányzat igénybe vehesse a fenti tevékenységek ellátásáért biztosított normatív állami támogatást, valamint az ellátás színvonalának emelése érdekében a megnövekedett feladatokhoz igazodóan létszámbővítést hajtson végre mind a két szervezeti egységben.

3 éves korig a gyermekek napközbeni ellátása szervezett formában az önkormányzat által fenntartott Egyesített Bölcsődei Intézmény öt szervezeti egységében történik. Az öt bölcsődében összesen 362 férőhelyen gondozzák a veszprémi lakóhellyel rendelkező gyermekeket. Ebben a 4 esztendőben a Hóvirág Bölcsőde férőhelyeinek száma (2001 februárjában) nyolccal, a Bóbita Bölcsődében (2001 augusztusában) hússzal csökken. Az időszak jelentősebb bölcsődei felújításai közül a Bóbita Bölcsőde külső vakolása (sajnos csak 2/3 részben), a Napsugár Bölcsődében a szélfogó-építés, valamint az Aprófalvi Bölcsődében a teraszárnyékolók felszerelése említhető.

Oktatás – feladatarányosan

A város közoktatási intézményeiben ebben az időszakban 13338 gyermeket, tanulót (ebből 3800 nem veszprémit) nevelnek, oktatnak. A közoktatás területén 2084 álláshelyen dolgozik közalkalmazott, ebből 1352 a pedagógus. E 4 évben az oktatásügyben jelentős

a mennyiségi és tartalmi változás. A közoktatási szolgáltatás a megyei jogú városokkal összehasonlításban is jó színvonalú, amit a városban folytatott közvélemény-kutatás – több ízben – is alátámaszt, a témakörök közül a második legjobbnak minősít.

A szakmai értékek megőrzése mellett meghatározó az önkormányzat számára a tanulólétszám csökkenés miatt a feladattal arányos finanszírozás.

A városban 6 óvodai körzet és egy egyházi óvoda működik, melyek közel 2000 gyermek ellátásáról gondoskodnak. A gyermekek száma az 1998-at követő 4 esztendőben több mint ötszázal csökken, ennek következményeként az önkormányzat:

- 1999-ben a Bartók B. úti tagóvodát beolvasztja a Csillag úti Óvodába, a tagóvoda épületét más célra felszabadítja,
- 2000-ben a 14 önálló óvodát 6 óvodai körzetbe vonja össze, ez elsősorban a szervezeti és nem a szakmai önállóságban hoz változást,
- 2001-ben a Napsugár tagóvoda épületét szabadítja fel más célra,
- a közalkalmazotti létszámot a négy év alatt 95-tel (több mint 20 %-kal) csökkenti.

Örömteli esemény viszont a város óvodatörténetében a Ficánka óvodai részleg új épületének átadása 2001-ben.

A városban 11 önkormányzati fenntartású, 2 egyházi fenntartású, 1 alapítványi általános iskola, valamint a Csermák Antal Zeneiskola működik. Az alapfokú intézményrendszer a Nevelési Tanácsadó, a Központi Előkészítő Műhely és az Oktatási és Egészségügyi PMSZSZ egészségít ki.

Az időszakban az önkormányzat által fenntartott általános iskolákba 5505 tanuló jár. Az általános iskolás korú gyermekek száma az 1998-at követő 4 esztendőben 688-cal csökken. Ennek következményeként a közgyűlés:

- a „Fejlesztési terv”-ben az indítható első osztályok számát csökkenő mértékben állapítja meg,
- a közalkalmazotti létszámot 65,5 fővel (6,7 %) csökkenti,
- 1999-ben átszervezi a logopédiai ellátást,
- a törvényi változást követve az általános iskolákban megszünteti a 9.-10. osztályokat,
- 2000-ben a Szilágyi Erzsébet Általános Iskola egyházi fenntartásba kerül, ugyancsak ebben az évben szűnik meg a Kossuth Lajos Általános Iskolában a protestáns tagozat, (a továbbiakban a Szilágyiban folytatódik a protestáns szellemiségű nevelés),
- 2001-ben a Bem József Általános Iskolát beolvasztja a Széchenyi István Általános Iskolába (az intézmény később felveszi Deák Ferenc nevét),
- 2001-ben összevonja az Egészségügyi és az Alsófokú Oktatás PMSZSZ-t,
- több FORFA épületet kivon az épületállományból.

Az átszervezések, a megszorító intézkedések közepette az ellátottság szakmai színvonalának megtartása érdekében az önkormányzat arra törekedett, hogy

- a pedagógiai munka hatékonyságát növelje,
- a hátrányos helyzetű gyermekek ellátórendszerét fenntartsa,
- a tehetség gondozást, az egészséges életmód kialakítását támogassa.

A minőség javítása érdekében az önkormányzat 1999-ben elindítja a „tudásmérést”, elkezdődik – pályázati forrásból – a hozzáadott érték mérési rendszerének kiépítése.

A városban 7 önkormányzati, 1 egyházi és 4 más fenntartású középfokú iskola, valamint

1 önálló kollégium működik. A tanulólétszám 1998-hoz képest 418 fővel, a közalkalmazotti álláshely 16 fővel csökken a 4 év alatt.

A szakmai színvonal emelését célozza a Vetési Albert Gimnáziumban a francia két tan nyelvű képzés elindítása 1999-ben, valamint a Lovassy László Gimnázium és a Veszprémi Középiskolai Kollégium bekapcsolódása az Arany János Tehetséggondozó Programba.

További költségcsökkentést jelent 2000-ben a középfokú intézmények gazdálkodásának átszervezése, a Jendrassik György Szakközépiskola és a Kereskedelmi, Vendég-látóipari és Idegenforgalmi Szakközépiskola és Szakiskola összevonása.

Az iskolaváros jellegét erősíti a Veszprémi Egyetem. A mérnöki után tanárképző karral és a keszthelyi Georgikon Egyetem „társulásával” bővült egyetemen a 2002-2003-as tanévben már csaknem 8 ezer hallgató tanul. A Veszprémben tanuló főiskolai és egyetemi hallgatók lehetőségeihez járul hozzá a város önkormányzata azzal, hogy a kollégiumi szálláshelyek bővítéséhez a Veszprémi Egyetem rendelkezésére bocsájtott – korábban középiskolások elhelyezésére szolgáló – mintegy 250 férőhelyes diákszállót.

Kultúra – a Millennium jegyében

Az önkormányzat 1998. április 1-jével hozza létre a Tourinform Veszprém kistérségi információs és marketing irodát, mellyel a város turizmusának gazdáját jelölte ki. A Tourinform iroda legfőbb feladata a Veszprémbe érkező turisták informálása, illetve városunk és térsége sokszínűségének népszerűsítése.

A városba érkezőket egyre fejlődő információs rendszer fogadja. A nyári hónapokban minden nap nyitva álló Tourinform irodán és a Kossuth utcai információs ponton kívül folyamatosan bővül a turisztikai táblarendszer is, mely nagyban megkönnyíti a turisták tájékozódását.

A vendégváros Veszprém hagyományos éves kulturális programsorozat a továbbra is a Gizella-napok rendezvényeivel kezdődik május első hétvégéjén. A város múltjából eredően elsősorban a zenei rendezvények kínálatában a leggazdagabb a Veszprémi Nyári Fesztivál, ami július 10. és augusztus 6. között várja programjaira a közvetlenül a városra kíváncsi látogatókat, de a közeli Balaton partjáról az üdülés közben iderándulókat is. Külön érdekesség az Utcazenész-fesztivál, amely ezt a sorozatot nyitja és 5 napig a belváros járó-kelőit szórakoztatja. A tánc-, a báb- és folklórelőadások pedig a Vár barokk épületegyüttesével körülvett szabadtéri színpadon zajlanak.

Az elmúlt időszak eredményeit jelezve érdemes megjegyezni, hogy az önkormányzat 1999-ben elnyeri a „közművelődést pártoló önkormányzat” megtisztelő elismerését, amely a város kultúrát segítő és támogató tevékenységét értékeli.

A kulturális szféra nem mindig kedvező pénzügyi lehetőségei ellenére az önkormányzat támogatja a Kabóca Bábszínház létrehozását, a Kittenberger Kálmán Növény- és Vadas-park Kht-vá alakítását.

A pályázati eredmények is jelentősnek értékelhetők a kulturális szférában, hiszen 1998-2001. között a polgármesteri hivatal kulturális irodája és a közművelődési intézmények több mint 72 millió forintnyi összeget nyernek különböző pályázatokon.

A négyéves időszak legjelentősebb eseménysorát hozza Veszprémben is a megemlé-

kezés az államalapítás millenniumáról. A sort a 2000. évi Gizella Napok nyitják, amely egyben a városi millenniumi ünnepek nyitánya is. A 2000-es Gizella Napok jelentős kiállításai, csatlakozó rendezvényei a Csermák-fesztivál és az azóta is élő Vivace Nemzetközi Kórusfesztivál és a Nemzetközi Ifjúsági Fúvószenekari Találkozó.

A második millenniumi év programja sem kevésbé gazdag. Március 15-ét az erdélyi testvérváros, Sepsiszentgyörgy kulturális delegációjának közreműködésével ünneplik, amelyből kiemelkedett a Háromszék Táncegyüttes két előadása. Folytatódik az a sorozat, amely még 2000 nyarán indul Hetedhét ország, hetedhét város címmel a dániai Gladsaxe és az izraeli Tirat Carmel bemutatkozásával. A programsorozat keretében a belgiumi Louvain-la-Neuve, az észt Tartu, a finn Rovaniemi és a német Bottrop illetve Passau kulturális-művészeti delegációja igazi nemzetközi fesztiválhangulatot varázsol a városba. A 2000. évi Gizella Napon kerül sor a testvérvárosi szerződés aláírására Passau városával. Gizella királyné városával egyre gazdagabbá válik a kapcsolat.

2001 tavaszán a májusi Gizella Napok új és rendkívül látványos elemekkel bővül. Ekkor indul útjára – a hagyományteremtés szándékával – a „Géza-fia István és Civakodó Henrik leánya, Gizella bevonulása Veszprém városába” címet viselő jelmezes történelmi felvonulás, amely több ezer embert mozgat meg.

Az „Isten hozott, XXI. század” címet viselő városi szilveszter minden várakozást felülmúl.

2001-ben pedig még egy jelentős új szakmai kezdeményezés indult útjára. Veszprémi Nyári Fesztivál címmel háromhetes, minden napra értékes és szórakoztató programot kínáló rendezvénysorozattal állnak a szervezők a város és a környék művészet- és szórakozás-kedvelő közönsége elé. Az összművészeti fesztivál programjainak döntő többségét a VMK szervezi. A Nyáresték a Várszínpadon összefoglaló cím alatt fúvóskoncert, musical-estek, reneszánsz zene és tánc, flamenco táncszínház, magyar történelmi operaest és folklór gyönyörködteti a közönséget. Természetesen 2001-ben, miként hosszú évek óta folyamatosan, megrendezik a Zenélő Udvar kamarakoncerteket. A műfaji kínálatot irodalmi vacsoraestek és filmvetítések gazdagítják. 2001-ben, immáron a Veszprémi Nyári Fesztivál keretében került sor a Vivace Nemzetközi Kórusfesztiválra. Ezúttal Dél-Amerikából és Európából összesen tíz együttest fogad a város.

A két millenniumi év záróeseménye 2001. augusztus 20-án Veszprém millenniumi emlékművének átadása. Fény- és hangjátékok kíséretében, ünnepélyes külsőségek közepette „veszi át” a város közönsége Lugossy Mária modern formanyelvű alkotását. Az eseményt október végén a megújult Óváros tér avatása követi.

A megyei intézmények millenniumi programjai a városi programok meghatározó részévé válnak. (Petőfi Színház, Laczkó Dezső Múzeum, Eötvös Károly Megyei Könyvtár, Megyei Közművelődési Intézet, Mestermű Galéria, Gizella Királyné Múzeum.)

A millenniumi eseményeken túl jelentős érdeklődésre számot tartó eseményeket jelentenek a vizuális kultúra területén a 1998-ban, 2000-ben és 2002-ben megrendezett Veszprémi Tavasz Tárlatok, amelyeken a városhoz és a közeli tájakhoz kapcsolódó hivatásos művészeknek a kétéves időszakban keletkező munkáit mutatják be. Mindhárom alkalommal csaknem száz művész fogadja el a felkérést, ad alkotásokat a kiállításra.

Az országosan ismert és elismert köz- és magángyűjtemények anyagaiból rendezett

további tárlatok, válogatások olyan művészeti alkotásokat hoznak „testközelbe”, amelyek egy „átlagos” vidéki középiskolás és egyetemista számára nem hozzáférhetők.

A csoportos kiállítások között kiemelt figyelmet érdemel a Magyar Millennium tiszteletére 2001-ben rendezett ORBIS PICTUS – A látható világ, A megfestett város című országos meghívásos tárlat.

A Művészetek Háza 1999-ben a legjelentősebb magángyűjteményeket bemutató kiállításorozata keretében rendez kiállítást Vass László műgyűjtő anyagából. Vass László és a veszprémi önkormányzat kapcsolatának gyümölcse az a beruházás, ami a Vár utca 5-7. számú épületben valósul meg, és a következő ciklus elején, a 2003. esztendőben már a híres gyűjtemény állandó veszprémi kiállítását jelenti.

A Művészetek Háza kiadásában 1998-2002 között jóval több könyv látott napvilágot, mint a korábbi öt évben. A Millenniumi év két legjelentősebb történelmi, veszprémi kiadványa a Veszprém Anno és a város régi adósságát lerovó kötet, Mészáros Gyula Forradalom és szabadságharc Veszprémben – 1956. (A Veszprém anno második kiadása 2001 karácsonyára jelent meg.)

Sport – több mint félmilliárd forint

A város fejlesztésének stratégiai terve kiemelten kezeli az egészséges környezet, a városi közösségi szolgáltatások, különös tekintettel a sportolási lehetőségek biztosítását. Az önkormányzat ennek értelmében dönt úgy a ciklus elején, hogy a Március 15. úti létesítmény bővítésével és felújításával enyhít a meglévő gondokon. A csarnok átadására 2001. február 6-án kerül sor. Az Ifjúsági és Sportminisztérium 32 millió forinttal támogatja a több, mint 200 millió forintos költséggel megvalósuló átalakítást. Az eredendően iskolaként működő létesítményben napközben testnevelési órák zajlanak. Délutánonként a diáksport céljaira és a FOTEX KC mérkőzéseire, edzéseire áll rendelkezésre a mintegy 2500 nézőt befogadó sportcsarnok.

A Bozsik-program kertében az önkormányzat a VTC-pályát a labdarúgó-utánpótlás céljaira használja fel. Saját erőből, mintegy 55 millió forintból készül el az új öltözőépület. A korábban jelentős önkormányzati pénzből létesített Belvárosi Tornacsarnok parkolási gondjai 2001-ben oldódnak meg, elkészül az udvarban az aszfaltozott parkoló.

Gyulafirátóton a felújított öltözőépület jól kiszolgálja a labdarúgó-csapatot és a lakosságot, ahol elkészül egy aszfaltozott kosárlabdapálya is.

A képviselők véleményét kikérve 1999-ben 20 kosárlabda-palánkot helyeztet ki az önkormányzat szabadidősport bizottsága a lakosság igényének megfelelő helyekre.

Az önkormányzat 2000 óta 50 %-os tulajdonrészrel vesz részt a Stadiont Működtető Közhasznú Társaságban, amely a fenntartott létesítmények közül 2001-ben a Városi Stadionban működő munkacsarnokot és a műanyag atlétikai pályát újítja fel, illetve látja el villanyvilágítással.

Fontos tényező a Szabadidősport Centrum jó működése is. A centrum nyitott, bárki igénybe veheti. Salakpályáin, ahol villanyvilágítás is biztosított, 50 városi kispályás labdarúgó-csapat mérkőzése zajlanak. A szabadidősportban jelentős tömeget mozgat meg a városi kispályás labdarúgó-bajnokság. Míg 1999-ben 5 bajnoki osztályban 74 csapat sze-

repel, addig 2002-ben már 117 csapat küzd a győzelemért 9 bajnoki osztályban. Csapatonként 10 fő igazolt játékos, azaz 1170 fő felnőtt, 20-50 év közötti veszprémi polgár vesz részt a szabadidősportnak ebben a formájában. Az önkormányzat sporthoz való viszonyát jellemzik az évenkénti támogatási összegek:

1999-ben 101 millió forint

2000-ben 91,3 millió forint

2001-ben 108 millió forint (+123 millió forint csarnokbővítésre)

2002-ben 108,2 millió forint.

A félmilliárd forintból támogatást kapnak a város élsportját jelentő FOTEX KC Veszprém, VEDAC, VLC 2001 KFT- klubok. A közgyűlés sportbizottságának döntései alapján mintegy harminc további sportegyesület részesül városi támogatásban, amellyel, ha más nem is, egy-egy fontos verseny rendezését vagy versenyen való részvételt biztosítani tudnak. A hagyományokkal rendelkező sportegyesületek működéséhez jelentősen hozzájárulhatott az önkormányzat, még akkor is, ha ez az előrelépéshez nem is volt elegendő.

A diáksportot az elmúlt négy évben általában 4-4,5 millió forinttal támogatja az önkormányzat.

A negyedik ciklus – „a legjobb két év”(2002–)

A 2002. október 20-ai önkormányzati választásokra eggyel csökken az egyéni választókerületek száma Veszprémben, mivel a város lakossága nem éri el a 60 ezer főt. Némileg változik a választókerületek területi eloszlása és ezzel együtt a számozása is. Korábban a sor a belvárosi körzettel kezdődött, amit „elosztanak” és részei beleolvadnak a környező kerületekbe. A korrekció során az illetékesek törekednek arra is, hogy kiegyenlítettebb legyen az egyes kerületek lélekszáma, ami az első választás óta eltelt tizenkét esztendő során a lakóterületek bővülésével több területen „átrendeződött”. Ezúttal sorrendben az első két kerület Gyulafirátót és Kádárta.

Az előző ciklushoz képest kettővel csökken az elosztható mandátumok száma. A képviselők közül tizenötön egyéni választókerületben, tizenegyen pedig kompenzációs listán jutnak mandátumhoz. A testület alakulásakor a létszám 27 fő, tekintettel arra, hogy a város polgárai – az önkormányzati törvény előírásainak megfelelően – a polgármestert továbbra is közvetlenül választják.

A negyedik ciklusra ismét polgármesternek választják Dióssy Lászlót, aki SZDSZ-MSZP-SZV (Szövetség Veszprémért) támogatással indul a választáson. Az egyéni választókerületi mandátumok: 1. sz. választókerület: Birtalan Ferenc (MSZP-SZDSZ-SZV); 2. vk.: Katanics Sándor (MSZP-SZDSZ); 3. vk.: Asztalos István (MSZP-SZDSZ-SZV); 4. vk.: Hartmann Ferenc (MSZP-SZDSZ); 5. vk.: Gerecs József (MDF-Fidesz); 6. vk.: Arató Tamás (SZDSZ-MSZP-SZV); 7. vk.: Mazák György (MSZP-SZDSZ); 8. vk.: Domokos József (MSZP-SZDSZ); 9. vk.: Hidas Ferenc (SZDSZ-MSZP); 10. vk.: dr. Bense László Erik (MDF-Fidesz); 11. vk.: Eisenbeck István (MSZP-SZDSZ); 12. vk.: Debreczenyi János (Fidesz-MDF); 13. vk.: Szurmai Zoltán (MSZP-SZDSZ); 14. vk.: Vékony István (Fidesz-MDF); 15. vk.: Gyimesi Károly (MSZP-SZDSZ-SZV).

A kompenzációs lista alapján mandátumhoz jutó pártok, illetve szervezetek: Fidesz-MPP 3 mandátum; Lokálpatrióták 2 mandátum; Magyar Demokrata Fórum (MDF) 2 mandátum; Magyar Szocialista Párt (MSZP) 2 mandátum; Német Nemzetiségi Klub 1 mandátum; Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ) 1 mandátum.

A pártok által megszerzett mandátumok alapján Fidesz-MPP képviselők: Bernáth Ildikó, Marosy András, dr. Rednik András; a Lokálpatrióták képviselői: dr. Mátyás István, Miklós Gábor Ferenc; MDF-képviselők: Péterné Rózsa Mária, dr. Varga Zoltán; MSZP-képviselők: Szélesy Károly, Zétényi Péter; a Német Nemzetiségi Klub képviselője: dr. Albert Vendel; SZDSZ-képviselő: dr. Szalay András.

A korábbi ciklusok gyakorlatától eltérően a polgármestert ezúttal két alpolgármester: Asztalos István (MSZP) és Hartmann Ferenc (MSZP) segíti munkájában.

Közvélemény – hol jobb élni?

Aggodalmaktól sem mentes várakozással tekint a 2002. év végén megalakuló új, immáron negyedik ciklusát kezdő önkormányzat a Veszprém előtt álló évek elé. Az ország sorsa történelmi fordulat előtt áll: csatlakozni készülünk az intézményes Európához. A kormányban szövetségest remélnek, mint ahogy a város lakosságában is. Ugyanez a remény élte a képviselő-testületet az unióval kapcsolatban. Mint azt a város vezetői a ciklus félidejét követően megállapítják és hangoztatják: „Többet értünk el minden várakozásnál. Az elmúlt két év a veszprémi önkormányzatiság történetének legsikeresebb két esztendeje.” Mindez több, mint szubjektív benyomás, objektív eszközökkel mért adatok egész sora erősíti meg. 2003-ban a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisán 36 paraméter szerint rangsorolják a megyei jogú városokat, arra a kérdésre keresve a választ: hol jobb élni. A végeredmény felülmúlja a várakozásokat, hiszen az életminőség rangsorában Veszprémet a második helyre sorolják. Még ebben az évben napvilágot lát egy másik elemzés is a Magyar Tudományos Akadémia Győri Területi Csoportja publikálásában. A magyar városok fejlődőképességének, innovativitásának rangsorában Veszprémet – több mint 150 település között – a harmadik helyen említik.

Változni látszik a korábban tapasztalható kormányzati mellőzöttség is, ugyanis a ciklus első felében kormányzati döntések következtében több mint 5 milliárd forint fejlesztési forrás érkezik Veszprémbe. A döntések következményei meglátszanak a város iskolarendszerén, a Vár képen, a kórház fejlesztésében, a csatornarendszeren, a csapadékvíz kezelésén, útjain, kerékpárútjain, információs rendszerén.

Reményteljes az uniós támogatottság is. Az egyik legeredményesebben pályázó hazai város Veszprém. Milliárdokat remélhetnek környezetvédelmi célokra, százmilliókat a Dubniczay-ház rekonstrukciójára, az e-közigazgatás kialakítására, tízmilliókat a fogyatékosok ügyének támogatására.

A veszprémi nagy többségének támogatását élvezik azok az önkormányzati erőfeszítések, hogy Veszprémnek sportcsarnoka, korszerű hulladékkezelése, szennyvíztisztítója legyen. Az Utcazene-fesztiváltól a Veszprémi Nyárig a helyi lakosok együtt élnek megelevenedő városukkal, nagy élményeket, igazi európai pillanatokat élhetnek meg együtt. Nem véletlen az a 2004 végén mért közvélemény-kutatási adat, mely

A Tüzér utca új útburkolatának felavatása

szerint a veszprémiek 92 százaléka semmiképpen sem költözne el az otthonosnak, fejlődőképesnek tartott városból. Nem cáfolja, inkább erősíti ezt a képet a funkcióját veszített Séd mozi épületének eladásával kapcsolatos, 2004 májusában rendezett első helyi népszavazás is, ami a város demokratizált közéletét példázza.

Sokatmondó a tény, hogy Veszprémben a regisztrált munkanélküliség mindössze 3,66 százalékos. A negyedik ciklus első felében további jelentős gazdasági beruházások valósulnak meg. A Maxon Motor, a Bakony Művek, a Videoton, a Friss Koktél, a Locargo, az OBI, a Mc'Donalds bővítette a lehetőségeket, és a versenyképesség növeléséhez, a vállalkozásfejlesztéshez 972 millió forint központi támogatás érkezett Veszprémbe.

Fejlesztések – több forrásból

A jelentős önkormányzati infrastrukturális beruházások sorába tartozik hat új városi út (Csimorka utca, Feketeér utca, Öregrét utca, Zsilip utca, Bosnyákárok utca, Csátárhegyi út) építése, tizenegy utca közműépítéssel egybekötött komplex rekonstrukciója (Táncsics utca, Eke utca, Gelencsér utca, Dózsa György utca, Tüzér utca, Szent István utca, Kálvária utca, Kolostor utca, Szarvas utca, Harmat utca, Szűcs utca), a megépülő körforgalmak a Budapest úton, a Március 15. u.-Hasztková u., az Almádi út-Cserepes u., a Jutasi u.-Munkácsy u., a Pápai út-Házgyári út kereszteződéseiben. Tíz helyen bővítenek parkolókat (Pajta utca, Kórház utca, Karacs Teréz utca, Török Ignác utca, Veszprémvölgyi utca, Kőd utca, Rózsa utca, Hóvirág-ltp., Csillag utcai óvoda mellett, Jutasi út 89-91.).

A lakásberuházások szempontjából Veszprém élenjáró város. A Pajtakert, a Takácskert, a Cholnoky-lakótelep, a Bakonyalja, a Mester utca területén épülnek új lakások. Önkormányzati forrásból 42 lakásos bérház épül, önkormányzati támogatást biztosítanak iparosított technológiával épített 24 tömbház 2505 lakásának felújításához. Ez a program, az önkormányzat döntése alapján, a továbbiakban is folytatódik.

A karácsonyi bevásárlási láz egyik centruma a Balaton Pláza, mely a 2004. év közepétől egycsapásra megoldja a veszprémi mozizás gondjait is. A tény, hogy a Pláza nem önkormányzati forrásból készült, példája annak a fordulatnak, ami az önkormányzati fejlesztésekkel kapcsolatos elképzelésekben érzékelhető ebben a ciklusban, vagyis a vállalkozói tőke mértékadó megjelenése a városfejlesztésben. A vállalkozói érdekek egyesítése a közösség érdekeivel a turizmusfejlesztéstől a lakásberuházásokon át a többfunkciós csarnokig terjed, és a ma még talán nem is sejthető tartalékokat rejthet.

A ciklus első felének fontos eredménye az a 430 millió forint, amit az Európai Uniótól az e-közigazgatás kiépítésére nyer a város önkormányzata.

Megvalósul az ország első villanyvilágításos, műfüves labdarúgótánpótlás-nevelő központja. A döntéssel pedig, amelyet a közgyűlés 2004. december 16-án a többfunkciós csarnok építésével kapcsolatban véglegesít, elindul egy évtizedes közös álom megvalósulása. A város költségvetésében a következő esztendőben is jelentős szerepet játszó beruházásra 2005 tavaszán elindul a közbeszerzési eljárás és a tervek szerint a ciklus végére már sport- és kulturális rendezvények nézőközönségét fogadhatja a vidéki Magyarország második legnagyobb befogadóképességű csarnoka.

A műfüves sportpálya alapkö-letétele

Bár a humán szférára szokás úgy tekinteni, mint amely „feléli” a költségvetést, Veszprémben az oktatás, a kultúra, az emberiség intézményei valóban európai életminőséget teremtenek. A Táncsics Mihály Szakközépiskola új tornacsarnokkal bővül 2003-ban. A Simonyi Zsigmond Általános Iskolában 2004-ben az „új” iskola új aulájában kezdhetik a tanévet. Elérhető közelségbe kerül a nagy álom a Kossuth Lajos Általános Iskola számára is azzal, hogy pályázaton központi támogatást nyer az évszázados épület nagyszabású felújításához. Az önkormányzat intézményeiben az oktatás színvonala is tradicionálisan magas. Valóban iskolavárosnak tekintik lakóhelyüket a veszprémiek, akik – a közvélemény-kutatás adatai szerint – évek óta kivételesen magas tetszési indexszel jutalmazták a folyamatos önkormányzati törekvést.

Humánpolitika – európai elvárások

A negyedik választási ciklus eddigi éveit fordulatot, áttörést hoztak a város kulturális életében. 2004 nyara immár csaknem a bőség zavarát hozza el, a Veszprémi Ünnepi Játékok pedig a szervezők, köztük a városi önkormányzat reményeit is meghaladó sikert, Veszprém nemzetközi rangra emelkedését hozza ezen a területen is. Befejeződik a Vár utca 3-5-7. rekonstrukciója; a 2003. év nyarán megnyitott Modern képtár termeiben megtekinthető állandó kiállítás, a Vass-gyűjtemény nagy szakmai és közönségsikert arat. Csaknem háromnegyed milliárd forintból 2005-ben elkezdődhet a Dubniczay-palota régen várt rekonstrukciója. Az állatkert szisztematikus felújítási programjának eredményeként az

Turisták a Zsuzsi-szobor körül

intézmény mára láthatóan közelít az európai elvárásokhoz. A turistaforgalom adatai is látványosak, Veszprém a Közép-dunántúli Régióban a kulturális turizmus egyik mintavárosává fejlődik.

Az eredmények kifejezője, hogy a város a 2004. év végén pályázik az Európa Kulturális Fővárosa címre. Annak ellenére, hogy a pályázat nem jut a második körbe, az eredmény jelentős hasznot hoz. Egyrészt bizonyítja, hogy az önkormányzat képes magas színvonalú előkészítő munkára, másrészt a veszprémiek 62 százaléka nem tartja a valóságtól elrugaskodott gondolatnak a pályázatot, vagyis hisz városában, „elég jónak” tartja Veszprémet még ebben a dimenzióban is.

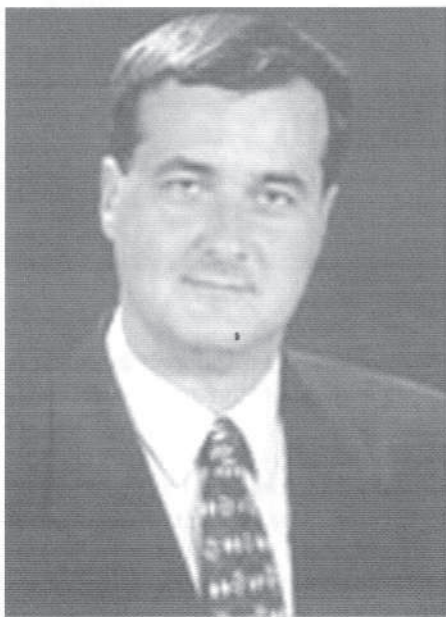
Nem lehet sikeres az az önkormányzat, az a város, amely megfelelkezik eslettejéről. Az utóbbi ciklus esztendeinek már megvalósult fejlesztése a Fogyatékosok Átmeneti Otthona, amit saját forrásból finanszíroz az önkormányzat. Az Éltes Mátyás Fogyatékos Otthon bővítéséhez viszont már uniós pénzt nyer. A megszerzett 61 millió forintból megkétszerezheti lehetőségét, hogy segítsen a sors, a betegség által sújtott veszprémieken.

A ciklus eddigi éveire felépíthető a feladatokban gazdag jövő. Be kell fejezni az elkezdett programokat: a többfunkciós csarnokot, a szennyvíztisztító-telepet, a regionális hulladékkezelőt, a Dubniczay-házat, a felújításra váró iskolákat, az e-közigazgatás rendszerét. Így lehet otthonos, tekintélyes, büszke város az önkormányzatiság következő, remélhetően még eredményesebb évtizedeiben.

Felelősen gondolkodni, konszenzussal dönteni, határozottan cselekedni

Szubjektív portré Dióssy László polgármesterről

MARELYN KISS JÓZSEF

1957. JÚNIUS 2-ÁN SZÜLETETT BONYHÁDON (Tolna megye). Római katolikus vallású apai nagyszüleit a II. világháború után telepítették át a Felvidékről Magyarországra. Továbbra is gazdálkodással foglalkoztak, de a kitelepítés egész további életükre kihatott. Apai nagyapja, Dióssy Károly (1888–1972) Tardoskedden született, gazdálkodó és magyar állampolgár volt, hiszen a Nyitra vármegye érsekújvári járásának települése születésekor még Magyarországhoz tartozott. Tardoskedd falu – jobb napjaiban mezőváros – a Dunamenti síkságon a Vág alsó folyása mentén, Érsekújvártól 15 km-re északnyugati irányban, 120 m-es tengerszint feletti magasságban fekszik, s az esztergomi érsekség kegyurasága alá tartozott. Apai nagyanyja, Csirik Julianna (1898–1974) ugyancsak tardoskeddi illetőségű volt, férjével együtt telepítették át őt, s persze sok

mindenki mást is. Tardoskeddről a benesi dekrétumok alapján négyszáz családot Csehországba, a Szudéta-vidékre telepítettek ki. 1948 márciusában pedig százhetvenhét gazdag családot telepítettek át Magyarországra Tolna és Komárom megyékbe.

Mindkét nagyszülője a bonyhádi katolikus temetőben nyugszik. Két gyermekük – Emma (1920–1937) és János (1922) – született. Édesapja, Dióssy János (1922) is Tardoskedden született, érettségizett, végül képesített könyvelő lett. A családi hagyományokat folytatva kezdetben önállóan gazdálkodott, majd a téészesítést követően alkalmazott lett.

Anyai nagyapja, vitéz Tarcsay Imre (1897–1971) Somogyszilen (Somogy vármegye, Igali járás) evangélikus vallásban született és szakmáját tekintve agronómus végzettséget

szerzett. 1945 előtt egy nagybirtok intézője volt, ezért az ötvenes években munkanélküli lett, s családja sok megpróbáltatáson ment keresztül. Anyai nagyanyja, Lábos Klára (1898–1974) Budapesten született evangélikus vallású családban, a háztartást vezette, s négy gyermekét: két fiát – Imre és István –, valamint két lányát – Mária, Klára – nevelte. A bonyhádi köztemetőben van a sírja. Édesanyja, Tarcsay Mária Éva (1933–1999) főiskolát végzett, magyar szakos általános iskolai tanár volt Bonyhádon.

Testvére, Gábor (1961) közgazdász, Budapesten él. Előbb a Külkereskedelmi Főiskolán, majd a Marx Károly Közgazdaság-tudományi Egyetemen szerzett diplomát, valamint részt vett számos posztgraduális vállalati tanfolyamon Magyarországon és külföldön, többek között Pittsburghben (USA) szerzett MBA diplomát. 1991 és 1994 között a Price Waterhouse Budapest Kft. menedzsere. 1996–1999 között a Bankár Holding Rt. vállalati pénzügyekért felelős igazgatója, majd a Telki Magánkórház és Egészségügyi Kft. ügyvezető igazgatója. 1999–2004 között a Graphisoft R&D Rt. befektetői kapcsolatokért és nemzetközi ügyekért felelős igazgatója. 2005. február 1-jétől a GKM politikai államtitkára.

* * *

„A sokak által megírt és ezért elég jól ismert kitelepítési történet azzal kezdődött, hogy Gyöngyösi János külügyminiszter 1946. február 27-én aláírta a magyar és csehszlovák lakosságcsere-egyezményt. A háború elvesztésétől és a visszacsatolástól állandó félelem és bizonytalanság érzés kísérte a magyarok életét, sok-sok családnak okozott megpróbáltatást az újabb hatalomváltás. Olyan pszichikai helyzet alakult ki, hogy már csak az anyaország jelenthetett biztonságot. Az azóta is sokat bírált benesi dekrétum alapján aztán megkezdődött a német és a magyar kisebbség kitelepítése. A közben Németországba kitelepített svábok helyére indultak a magyarokkal megrakott vagonok. A Dióssy családot 1948. március 21-én rakodták be, és a HA 255/II. marhavagonokból összekapcsolt szerelvényvel indították őket Magyarországra, ahol Hidas-Bonyhád állomásra érkeztek. Tardoskedről huszonnégy család érkezett száznegyolc fővel. Bonyhádon a Rákóczi út 95. számú házban lévő lakást kapták meg. A volt lakót egy kisebb házba rakták, minden ingóságát magával vihette. A gazdálkodó ember függetlenül attól, hogy Felvidéken mennyi földje volt, 15 kat. holdnál többet nem kaphatott, ebben már a rét is benne volt. Megindult a munka, az őslakossággal az ismerkedés. S nemsokára megkezdődött a téesz-toborzás. Előbb az egyes típusú téeszcsé, majd a végleges téeszcsítés. A beszolgáltatás már olyan nagyméretű volt, hogy a kitelepítettek legtöbbje földjeik egy részét visszaadta az államnak, illetve arra kényszerült, hogy a téeszbe lépjen. Nagypapa földjeinek fele részét beadta, majd fél év múlva őt is a téeszbe kényszerítették. Egyre romlott az egészsége, így csak otthon dolgozott a ház körül.

Édesapám kitelepítés után a földéknél segédkezett, mivel nem tudott elhelyezkedni. 1949-ben a Mezővill Vállalatnál, majd 1950-tól a Vörösmarty Mihály Kollégiumban gondnokként dolgozott. A Petőfi Sándor Gimnáziumot és Kollégiumot összevonták, így kinevezték gazdasági vezetőnek, nyugdíjazásig ezt a tisztséget töltötte be. Nyugdíjas korában még gégyörás munkát vállalt a helyi tanács művelődési osztályán, a sportügyeket intézte.

Én tehát már majd tíz évvel a kitelepítést követően, Bonyhádon születtem, 1957 júniusában. Édesanyám akkor általános iskolai tanárnő volt, édesapám pedig kollégiumi gondnok, tehát értelmiségi munkát végző emberek. Anyai nagyszüleim kuláknak számítottak, mivel nagyapám, vitéz Tarcsay Imre intéző volt egy nagybirtokon, s mint a nevéből is kitetszik, a Horthy Miklós kormányzó által alapított vitézi rend tagja volt. Ennek megfelelően a második világháború után eleve feketelistára került. Képzettségének és tudásának nem megfelelő, ahhoz egyáltalán nem méltó adminisztratív munkát végzett egy bonyhádi térszben, illetve Tolna megye különböző helyein.

Miután édesanyám 1999. augusztus 9-én meghalt, így édesapám 2000. október 20-án Veszprémbe költözött. Elég nagy korkülönbség volt kettőjük között, ugyanis édesapám 1922-es, édesanyám meg tizenegy évvel fiatalabb volt nála. Mivel öcsémmel együtt nem akartuk otthagyni egyedül Bonyhádon, ide költözött Veszprémbe. Nem velünk lakik, de nyolcvanhárom évesen elég jó fizikai állapotban van és nekem a legfőbb tanácsadóm, mert megy a nyugdíjasklubba, jár-ke az utcán, hallja a 'nép' hangját, amit nekem esetleg nem mernek vagy akarnak elmondani, azt ő kíméletlen őszinteséggel közli velem. Nagyon fontos az embernek, hogy ilyen módon is kapjon kellő municiót a munkájához."

* * *

1963-tól az akkor még nem létező tizenkét osztályos tanulmányait egyaránt szülővárosában, Bonyhádon végezte, előbb a nyolc osztályt a Vörösmarty Mihály Általános Iskolában, majd a következő négyet a Petőfi Sándor Gimnáziumban. 1975-ben érettségizett.

* * *

„Az általános iskolát kitűnő eredménnyel végeztem. A helyi gimnáziumba kerültem, orosz tagozatra. Talán az orosz nyelvben voltam végig a legjobb. Az egyetemen is igen jól ment az orosz nyelv, később aztán az életpályám során kiderült, hogy ennek nem lett semmi gyakorlati eredménye, haszna. Meg kellett viszont tanulnom, és nyelvvizsgát tennem németből és angolból, mert ezekkel a nyelvekkel lehetett boldogulni később. Manapság pedig már alapvető követelmény egy polgármesterrel, egy nagyobb város vezetőjével szemben, hogy idegen nyelven is megfelelően tudjon kommunikálni.

Szorgalmas gyerek voltam, aki különórákra is járt, például németet tanultam ily módon. Jó volt a bizonyítványom is. Tudni kell, hogy a bonyhádi Petőfi Sándor Gimnázium abban az időben – a felvételi eredményeket tekintve – az ország egyik legjobb középiskolája volt. Később ez a gimnázium evangélikus gimnáziummá alakult át. Kiváló tanáraink voltak és meglehetősen sok municiót adtak a későbbi életutamhoz. A gimnázium tehát meghatározó időszak volt számomra. Érdeklődtem a közösségi megmozdulások iránt. Az általános iskolában örsvezető voltam, mégpedig az Oroszlán örsé, a gimnáziumban pedig az osztály KISZ-titkára lettem.

Ezzel együtt családunk vallásos volt, édesanyám evangélikus, édesapám pedig katolikus. Amikor összeházasodtak, abban maradtak, ha lányuk születik, akkor evangélikus, ha fiúk, akkor katolikus lesz. Két fiúk született, így az öcsém és én katolikusok lettünk. Minden

vasárnap felkerekedett a család, hogy a Trabant 601-esünkön elmenjünk Pécsre, ami körülbelül ötven kilométerre van Bonyhádtól. Oda mentünk ugyanis templomba, mivelhogy édesanyám általános iskolai tanárnőként nem mehetett helyi istentiszteletre. Így aztán minden vasárnap ez volt a családi program. Talán ennek az indíttatásnak is köszönhető, hogy a közéleti tevékenységem során mindig odafigyeltem az egyházakkal való kapcsolattartásra és együttműködésre.

Gábor öcsém külkereskedelmi főiskolát végzett angol–német szakon. Felesége szintén ott tanult, de ő orosz–francia szakon. Mint ifjú pár, igyekeztek elhelyezkedni éppen a rendszerváltás előtti időszakban. Az öcsém a Nikex külkereskedelmi vállalathoz került, de jött a váltás szele és ahogy mindenki próbált igazodni valahova, más, biztosabb munkahelyet találni, öcsém is ezt tette. Elvégezte a Magyarországon akkor indított MBA-képzést és felvették az éppen Magyarországra települő egyik legnagyobb könyvvizsgáló céghez, a Price Waterhouse-hoz, ahol jó néhány évig dolgozott. Nagyon sokat járt külföldre, az Egyesült Államokban is tanult. Ezt követően pedig egy bankár céghez került, ő lett a Telkiben felépített első magyar magánkórház igazgatója, a projekt irányításáért felelős vezető. Ezután pedig a Graphisoft-hoz került, amely Magyarország egyik legnagyobb építészeti szoftverfejlesztő cége. 2005. január 1-jétől hagyta ott a már tőzsdén lévő céget, hogy saját vállalkozását működtesse a továbbiakban. Ő az, aki édesanyám szerint 'vitte valamire' a családban, egy tisztességes polgári foglalkozása lett, kellő mennyiségű tőkét is fel tudott halmozni az üzleti szférában. Engem szüleim – különösen eleinte –, rendkívül féltettek a politikai szerepvállalástól és sohasem tartották igazán megnyugtatónak, hogy a közélettel jegyeztem el magam. Erre fel öcsém 2005 elején kormányzati munkára kapott felkérését."

* * *

1978-ban a keszthelyi Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaság-tudományi Kar növényvédelmi üzemmérnöki szakán szerzett oklevelet. 1978-tól a bikali Állami Gazdaság gyakornokaként kezdett dolgozni, majd a következő évtől Véménden a Lenin Mgtsz-ben növényvédelmi ágazatvezető. 1980-tól községi tanácsstag ugyanott. 1975 és 1990 között szinte kötelező módon szakszervezeti és MEDOSZ-tag. Közben 1985-ben kimaradt a munkahelyi KISZ-ből.

* * *

„Édesanyámék négyen voltak testvérek és ilyen körülmények között is, úgy gondolom, becsülendő volt, hogy nagyszüleim próbálták taníttatni a gyerekeiket. Édesanyám tanár lett, a nagybátyám pedig a mezőgazdasági tudományok doktora, aki a Baranya Megyei Tanács Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Osztályán dolgozott. Tőle kaptam voltaképpen az indíttatást, hogy a keszthelyi agráregyetemre jelentkezsek. Ebben talán még az is közrejátszott, hogy a gimnázium utolsó évében még nem volt igazán kialakult elképzelésem arról, hogy valójában mi is szeretnék lenni. Nagybátyám, aki ugyancsak Keszthelyen végzett, és ott is doktorált, mintegy családi példakép lebegett előttem. Ezért tehát az ő példáját követve jelentkeztem az agráregyetemre. Fel is vettek, méghozzá növényvédelmi üzemmérnöki szakra. Nagyon érdekes dolog, hogy ugyanezen a szakon volt évfolyamtársam és

együtt is végeztünk többek között Szita Károllyal, a jelenlegi kaposvári polgármesterrel. Bizonyára az elmeogyintézetbe szállítottak volna bennünket, ha akkor azt mondjuk, hogy belőlünk valamiféle városvezető lesz. Az biztos, hogy nem így képzeltük el a jövőnket.

Miután a keszthelyi egyetemet elvégeztem, többek között Baranyában a vémeédi Lenin Mezőgazdasági Termelőszövetkezetben is dolgoztam, talán ott tevékenykedtem a szakmában a leghuzamosabb ideig, néhány évig. Ott is alapszervezeti KISZ-titkár voltam, sőt, mi több, tanácstag is lettem Véménd nagyközség testületében. Párttag azonban nem voltam sohasem, mégha volt is később kísérlet a beléptetésemre. Amikor a Veszprém Megyei Tanács Mezőgazdasági Osztályán dolgoztam, be akartak léptetni a munkásörtségbe, pár héttel annak feloszlata előtt. Valószínűleg, ha felső nyomásra meg is történik ez velem, akkor soha nem lettem volna polgármester, a rendszerváltásban sem vállalhattam volna semmilyen szerepet. Feltételezem, ha viszont maradt volna a rendszer, a munkásörséget egészen biztosan csak párttagként éltem volna túl. Úgy gondolom, akkor előbb-utóbb engem is presszionáltak volna, bár különösebb késztetést nem éreztem ilyesmi iránt."

* * *

1983-tól a mencshelyi Balatonfelvidék Mgtsz-nél termelési ágazatvezető. 1981-től 1983-ig a keszthelyi egyetem kiegészítő szakát elvégezve általános agrármérnöki diplomát szerzett. Nyolc év üzemi és közvetlen termelésirányító gyakorlat és tapasztalat után váltott, a megyei tanács szakigazgatási apparátusába ment dolgozni, ezzel bekerült az államigazgatásba. Részben házassága révén került Veszprémbe.

1986-tól négy évig a Veszprém Megyei Tanács Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Osztályán főelőadó, a Magyar Agrártudományi Egyesület tagja. Közben 1988 és 1990 között a mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozó Kármentő Gmk egyik alapítója. 1990 tavaszán a Veszprém Megyei Agrárkamara főállású ügyvezető titkára lett.

* * *

„Egyetemi évfolyamtársamat vettem el feleségül, és két fiúgyermekünk született, Csaba és Péter. Az első időkben Tolna és Baranya megyékben vállaltam munkát különböző állami gazdaságokban, téeszekben, de miután a volt feleségem veszprémi, igyekeztünk Veszprém irányába húzódni. 1982-től négy éven keresztül egy Veszprém környéki gazdaságban, a mencshelyi Balatonfelvidék Mezőgazdasági Termelőszövetkezetben voltam növényvédős termelésvezető. Aztán kiemeltek, mert a megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályvezetője, akit dr. Gáncs Lajosnak hívtak, Mencshelyen járva felfigyelt rám. Ez persze nagyon szerénytelenül hangzik most, de tény, ő vitt be a megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályára. Az ő közreműködésének köszönhetően egy viszonylag nagy, egy plusz három félélszobás bérlakást kaptunk itt Veszprémbe.

Mivel én eredetileg növényvédelmi üzemmérnöki, vagyis főiskolai végzettségnek megfelelő diplomát kaptam a keszthelyi agrártudományi egyetemen, ezért aztán miközben különböző téeszekben és állami gazdaságokban gyakoroltam a szakmám, elvégeztem az általános agrármérnöki szakot posztgraduális képzés keretében."

* * *

1990 tavaszán az országgyűlési választások előtt az SZDSZ veszprémi szervezete felkérte képviselőjelöltjei mezőgazdasági szakmai felkészítésére. Ez volt első politikai jellegű szerepvállalása, ami aztán erősebb kötődéssé vált. Az 1990 tavaszi választások az MDF sikerét hozták mind az egyéni választókerületekben, mind a pártlistákra leadott szavazatokat tekintve. Veszprém két választókerületében a később ismertebbé váltó politikusok közül többek között Szelényi Zsuzsanna (Fidesz), Thürmer Gyula (MSZMP), az utódpárt elnöke, Asztalos István (MSZP), a jelenlegi alpolgármester indult. Az egyéni kerületi mandátumokat két demokrata fórumos jelölt, Horváth Balázs (1942) városi ügyvéd és Papp Sándor (1936) akadémikus vegyészkutató, a veszprémi egyetem tanára nyerte, a két szabad demokrata jelölt egyaránt második lett.

Az 1990. október 19-én megalakult harmincegy tagú önkormányzati képviselő-testület egyetlen nem szavazat mellett választotta polgármesterré. Nem sokkal előtte, szeptember-októberben az SZDSZ felkérésére elvállalta az első szabad önkormányzati választásokon való indulást városi listavezetőként és egyéni kerületben is. Aztán a 9. számú egyéni választókerületben SZDSZ–Fidesz közös jelöltként meg is szerezte az egyéni mandátumot, mégpedig a második legnagyobb (59,64%) támogatottsággal. Az őszi helyhatósági választásokon az országos tendenciának megfelelően a liberális pártok szereztek többséget Veszprém megyeszékhelyen is. Az ellenzéki Fidesz és az SZDSZ összesen tizenhat mandátumhoz jutott a harmincegy fős veszprémi közgyűlésben, míg az MDF, a legnagyobb kormánypárt csak hét városatyát állíthatott. A két alpolgármester az előzetes megállapodásnak megfelelően Bors József és Harsányi Gábor lett 29, illetve 26 szavazattal.

Ezen a napon tette le először polgármester-esküjét, amelyben egyebek mellett azt vállalta, hogy megbízatásához híven pártatlanul, lelkiismeretesen jár el, és a legjobb tudása szerint, minden igyekezetével Veszprém javát szolgálja. A nála éppen húsz évvel idősebb Maróti Rezső (1937) tanácselnöktől vette át a város irányítását, aki 1980. március 1-jétől állt Veszprém élén, s aki „civilben” vegyész- és gazdasági mérnökként dolgozott a Péti Kőolajipari Vállalatnál, mielőtt kiemelték munkatársnak a megyei pártbizottságra.

* * *

„Hogyan lettem én polgármester? Miután '90-ig a megyei tanács mezőgazdasági és ételmezésügyi osztályán dolgoztam, pályáztam az akkor megalakuló Agrárkamara ügyvezetői posztjára. Az Agrárkamara újszerű kezdeményezés volt, a rendszerváltással párhuzamosan jött létre, meghaladván az akkori mezőgazdasági irányítást és közigazgatást. Kerestek egy fiatal, rátermett 'harcost', aki úgy tud dolgozni, hogy már nemcsak a térszerekre és állami gazdaságokra figyel, hanem a beindult magánvállalkozások érdekeit is megfelelőképpen képviseli. Többen pályáztak, a volt megyei tanács mezőgazdasági osztályvezetője is, aki akkor már igyekezett elkerülni a tanácsi apparátusból. Tehát a tanácsi főnököm előtt, nem kis meglepetésre befutottam, engem választott a zsűri. Kilencven tavaszán jártunk akkor, az első parlamenti választásra készült az ország. Én bevitettem az ajánlószelevelyemet a számomra legszimpatikusabb párt, az SZDSZ helyi irodájába, ahol

rutinosan lekádereztek. Bizonyára kevesen vitték be ajánlásukat, és ezért igyekeztek megismerni ezeket az embereket. Akikkel akkor ott találkoztam, azok legtöbbje már nincsen a helyi politikában, csak egy-két ember maradt meg hírmondónak.

Aztán egyszer csak felhívtak a munkahelyemen, hogy szeretnék, ha én agrárügyekben tájékoztatást adnék az SZDSZ parlamenti választásra készülő képviselőjelöltjeinek. Az egyikük Veress D. Csaba történész, a másik jelölt pedig Schiszler Lajos orvos volt.

A dolog még azzal is megspékelődött, hogy akkortájt a négy igenes népszavazás kapcsán az SZDSZ szövetségbe verődött a kisgazdákkal és nekem a tüzet és a vizet kellett volna elegyítenem, hiszen velünk szembenálló bakancsos és csizmás kisgazda emberek érkeztek, vagy olyanok, akik akkor kisgazdának kezdték magukat vallani. S őket kellett volna nekem valahogy lebeszélnem a reprivatizációs elképzelésekről. Ezt kellett csinálnom, na és SZDSZ-es képviselőket az agrárügyekbe beavatni. Ez szépen meg is történt, lezajlott a választás, úgy-ahogy. Veszprémben demokrata fórumos képviselőket választottak, Papp Sándort és Horváth Balázst. Veszprém pedig MDF-es fellegrárrá vált, tehát a konzervatívizmust az új, a legnagyobb kormánypárt jelenítette meg.

Nyilvánvalóan akkortájt az SZDSZ szerényebb lehetőségekkel bírt. Jött viszont az őszi önkormányzati választás, amikor megkeresett a párt helyi vezérkara azzal, hogy nem lenne-e kedvem elindulni SZDSZ–Fidesz közös jelöltként az egyik lakótelepi választókerületben. Elvállaltam a dolgot. Akkor még kétfordulós önkormányzati választás volt. Az első fordulóban az SZDSZ és a Fidesz jelöltjei nagy arányban nyertek, általában is nagyon jól szerepeltek, és ez már előrevetítette a második forduló eredményességét. Így aztán az volt a nagy kérdés, hogy ki legyen a potenciálisan nyerő pártok közös polgármesterjelöltje, mivel akkor még a képviselő-testület választotta a polgármestert. És akkor elkezdtek lázasan kutatni egy olyan „szabad madár” után, aki fiatal, nem volt párttag, és van némi közigazgatási gyakorlata, tapasztalata. Engem egy kicsit felülértékelték e szempontból, mert azt gondolták, hogy én sokkal többet tudok a közigazgatásról, mint valójában, holott én voltaképpen a titkárnők és a sofőrök feletti szinten voltam, de legalább nemcsak kívülről láttam a megyei tanácsháza kapuját. Bár eufórikus volt a hangulat, hogy sikerült a komoly rendszerváltás, valójában azonban mindenki be volt tojva, amikor a választást megnyertük, mert hogyha a várost működtetni kell, akkor nem ártana valaki olyan, aki vélhetően érthet valamit hozzá.

A polgármester-jelölésben tehát az SZDSZ-nek a Fidesszel kellett megegyeznie. A tárgyalások során találkoztam egy számomra igazán komoly partnerrel, dr. Magyaródy Péterrel, aki később az egyik legjobb barátommá vált, s akinek a későbbiekben aztán kulcs szerepe lett abban, hogy a Fidesz gyakorlatilag megsemmisült a városban a kilencvenes évek során. Ő volt a Fidesz legfontosabb embere, egyébként ügyvéd. Voltaképpen hosszú egyezkedés előzte meg az én jelölésemet. Az volt az egyik kérdés, hogy a Fidesz jelöltje, dr. Harsányi Gábor legyen-e a közös jelölt vagy az SZDSZ jelöltje legyen az első ember. Az SZDSZ végül is jobban szerepelt az önkormányzati választásokon, így abban állapodtunk meg, hogy én leszek a közös jelölt és Harsányi Gábor orvos legyen az alpolgármester. Az MDF viszont ránk akart erőltetni valakit, akit mi semmiképpen sem szeretünk volna, de a veszprémi egyetem egyik tanárát, aki igazi úriember volt, viszont mi favorizáltuk. Végül egy nagykoalíciós jellegű együttműködés alakult ki. Az MDF-es alpolgár-

mesterünk egyébként Bors József (1932) villamosmérnök lett, aki a helyi egyetemen volt oktató, fizikát tanított. '90-től '98-ig alpolgármesterként tevékenykedett, a humán terület tartozott hozzá. A későbbiekben kulcsszerepet játszott abban, hogy Veszprémben nem lobbantak fel az indulatok. Ő ugyanis mindig igyekezett csitítani a kedélyeket, amelyek párt-politikai tőről fakadtak, és közben járt annak érdekében, hogy olyan döntéseket lehessen hozni, amelyek megfelelően széles társadalmi bázison alapulnak. Ha valakinek, akkor Bors Józsefnek és Magyarády Péternek – e két élesen eltérő felfogású, habitusú remek embernek – óriási szerepe volt abban, hogy később Veszprémben kialakulhatott a békésen együttműködő helyi önkormányzatiság.

Harmincegy képviselő harminc szavazatával megválasztottak polgármesternek. Ma sem tudom, hogy ki volt az az egy ellenező, mert persze, én is magamra szavaztam. Igen hosszú vívódás előzte meg szerepvállalásomat. Az öcsémmel egy éjszakán keresztül fenn voltunk és inkább ő próbált engem győzködni, hogy vállaljam el, mert az is lehet, hogy nálamnál sokkal alkalmatlanabbat is megválaszthatnak. Ezt úgy értette, hogy talán olyat, akinek aztán gőze sincsen a közigazgatásról. Voltaképpen akkor indult el önkormányzati pályafutásom. Az volt szerintem polgármesteri működésem legfáradtságosabb, legnehezebb, de a legtöbb sikert jelentő időszaka, mert egy új utat kellett kitaposni, újfajta működési rendet kellett megvalósítani. Lelkesen, azokkal a társakkal, akikkel – meglehetősen romantikus módon – plakátokat ragasztottunk. Szóval, igen nehéz időszak volt, mégis nagyon szép emlékeim maradtak róla.

A város vezetését Maróti Rezsőtől vettem át, aki azelőtt tizenegynéhány évig Veszprém tanácselnöke volt. Akkoriban persze divatos volt kirúgni a tanácselnököket, megbélyegezni őket. Fel sem tudtak készülni arra, hogy helyt kell állni egy új világban, nagyon sokan munkanélkülivé váltak, egzisztenciális problémákkal küszködtek. Elismeréssel adóznak ma is nagyon sokan, hogy első döntésként megszavaztattam a volt tanácselnöknek három hónap végkielégítést, ami azért nem kevés pénz volt akkoriban. Ennek révén ugyanis meg lehetett próbálni egy új egzisztenciát teremteni. Maróti egyébként ezért mindig is hálás volt. A későbbieknek a polgármesteri tanácsadó testület tagjának invitáltam, segítőttemé vált. Most éppen a legnagyobb önkormányzati tulajdonú cégünk, a Veszprém Részvénytársaság igazgatósági elnöke. Ő egyébként 1994-ben, Veszprémben a 6. számú választókerületben szocialista jelöltként indult a képviselőválasztáson, ahol Horváth Balázssal, az előző ciklus demokrata fórumos képviselőjével vívott fej-fej melletti harcot az első fordulóban. Végül aztán a második fordulóban a két esélyes küzdelemből, csodák csodájára, „oldalvizen” éppen az a Kaszás Tibor szabad demokrata képviselőjelölt nyert, aki azóta függetlenként elűnt a süllyesztőben, majd a torgyánista kiszáradáshoz csapódva dicstelenül fejezte be politikai pályafutását. Maróti Rezső viszont a későbbiekben más politikai szerepet nem vállalt, viszont nagyon aktívan tevékenykedik a megyei területfejlesztési tanácsban szakértőként, és mint említettem, a városi vagyongazdálkodó társaság elnökeként.

Az önkormányzatiság kezdeti éveiben, akkor még a régi tanácsháza épületében, nagyon rossz körülmények között működött a hivatal. Emlékszem, az egyik legnagyobb kérdés az volt, hogy Veszprém megyei jogú város legyen-e vagy sem. Akkor is ilyen problémákkal kellett foglalkozni. Az égedta világon semmi értelme nem volt, de mi azt hittük, hogy ennek óriási jelentősége lesz. A legnagyobb gondunk viszont az adósságunk volt. Egymilliárd

hatszázmillió volt az összköltségvetés és ebből háromszázhatvanmillió az adósság, tehát elég nagy hitellel vettük át a várost és ezt az adósságállományt kellett valamiféle módon szanálni, és emellett megismerni a szervezeti rendet. Örökölttem egy régi vb-titkárt, dr. Czaun Ferencet, aki jegyzőként nagyon sokat segített a kezdeti időkben. Nem volt túl dinamikus és rugalmas, de legalább az első években tanácsot adott, a néha kicsit meggondolatlan lendületünket visszafogta. Hálásan gondolok rá, és arra, hogy egy jó közigazgatási szakember bábáskodott itt körülöttünk.

Veszprémben is elég nagy problémát jelentett az akkor, eskütételeim után néhány nappal kitört taxisblokád. Elsőként leginkább ezzel a válsággal kellett foglalkoznom, hiszen október 19-én lettem polgármester és 23–24-én már a taxis útelzárásokkal, az ellátás szervezésével kellett foglalkoznom. Én azért könnyebb helyzetben voltam, mert blokádpártiként, a megmozdulást támogatóként, pozitív hozzáállással nagyobb eséllyel lehetett a tárgyalásokra indulni, és gyorsan konszolidálódott a helyzet.”

* * *

1990 végétől – a korabeli értékelésekkel szemben ezek az évek az önkormányzatiság magyarországi történetében is jónak számítottak –, s érzékelhetően sikeres volt az ideológiamentesen működő és sok mindenre vállalkozó veszprémi önkormányzat vezetése is. A pártok közötti konszenzus eredményeképpen született meg a 3/1990. (X. 19.) sz. képviselő-testületi határozat, mely szerint Veszprém Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a polgármester, az alpolgármesterek választása, a jegyző kinevezése, a rendeletek alkotása során kétharmados többség szükségességét határozta el. Ez az ünnepi pillanatban született döntés – mely az önkormányzati törvénynél szigorúbb feltételt tartalmazott –, megteremtette a lehetőségét annak a sokszor felemlegetett konszenzusos döntéshozatalnak, melynek köszönhetően a későbbiekben egy kiegyenlített és kiegyensúlyozott munka jellemezhetette a veszprémi önkormányzatot.

Polgármesterré választása után óhatatlanul jöttek a felkérések, a tisztségből következő megbízások és vállalások. A városi Vagyonkezelő, Szolgáltató, Vállalkozási Rt. igazgatótanácsi elnöke, 1995-től felügyelő bizottsági tagja. 1992 óta az International Police Association magyar szekció megyei szervezete tiszteletbeli tagja. 1993-ban Veszprém Város Szociális Alapítványa létrehozója. 1993-tól a Játékváros Alapítvány tagja, a technikai felszerelés biztosítására alakult Dózsavárosi polgárőrség önszegélyező alapítvány elnöke, a gyengénlátók és hallássérültek támogatását végző, az 1996. június 7-én alapított Veszprémi Lions Klub alapító tagja.

1992-ről 1993-ra – tehát egyetlen év alatt – jelentősen, 59 pontról 68 pontra növekedett népszerűsége, ez volt eddigi csúcspontja is. Érdeemes hosszabban idézni polgármesteri székfoglaló beszédéből, hogy jobban értsük az önkormányzati indulás általános feltételeit és helyi színeit.

* * *

„A polgármester-választás szavazataránya arról tanúskodik, hogy már most, a kezdetén kialakult egyfajta politikai konszenzus személyi kérdésekben a testület tagjai kö-

zött. Ez biztató és azért tartom fontosnak megjegyezni, mert megítélésem szerint mindennek alapja az együttműködés, csak összefogva és együtt munkálkodva tehetünk bármit is városunkért. Fontos feladatunk, hogy a helyhatóság szintjén történő rendszerváltás ne okozzon zavart a közellátásban, a közszolgáltatásban és a közigazgatási munka folyamatosságát biztosítsuk. A Polgármesteri Hivatalban dolgozó köztisztviselői kar számára hosszú bizonytalanság után eljött az idő, mikor mindenki mindenféle identitászavar nélkül bizonyíthatja pályázat, vagy mindennapos tisztességes munkáján keresztül szakmai rátermettségét és a város szolgálata iránti elkötelezettségét. Köztudott, hogy városi önkormányzatunk jövőbeli működését alapvetően meghatározzák azok az önkormányzati gazdálkodási szabályozó törvényeket, amelyeket még nem alkotott meg a parlament. A dekoncentrált hivatalok kialakítása, hatáskörük és kapcsolatuk az önkormányzatokhoz nem tisztázott. Hangot kell adni annak, hogy a költségvetés réseit nem a város adófizető polgárainak üresedő zsebeiből akarják betölteni, ehhez akadnak más lehetőségek is. Legyünk alakítói az önkormányzatokat érintő jogalkotásnak és az önkormányzati gazdálkodás feltételei meghatározásának. Ehhez az önkormányzatoknak is össze kell fogni. Addig is célszerű feltárni a helyi lehetőségeinket, vagyonunkat, mozgásterünket, ki kell alakítani szervezetünket és működési rendünket, és létrehozni szakmai bizottságokat. Mindezt lendületesen, de szakmailag megalapozottan.

Az elmúlt és meghaladott rendszer önmaga torz struktúrájánál fogva alkalmatlan volt arra, hogy a közösségek valós szándékait, érdekeit kövesse. Nem lehet eléggé hangsúlyozni – már most a kezdet kezdetén –, hogy ennek az alakuló, formálódó városi önkormányzatnak csak akkor lesz jövője, akkor nem válik gyökér-törzsnélkülivé, ha szabad teret biztosít az önszerveződő közösségek létrejöttének. Hiszen demokratikus társadalom nem létezhet az autonóm, valós állampolgári érdeken alapuló szervezetek nélkül.

Minket, akár egyéni választókerületben, akár pártlistán megválasztott veszprémi képviselőket a jövőben egyetlen cél vezérelhet, ez pedig a város és polgárainak szolgálata. Bár úgy gondoltam, hogy ma ebben a rövid köszöntőben nem lesz szó politikáról, most mégis azt mondom, hogy a mi lesz itt-re megszületett a válasz: Gondolkodó-gondoskodó önkormányzat! És ahhoz, hogy ez ne csak jelszó maradjon, tartalmat kell adni neki, de ez csak közös munkával lehetséges. Csakis egy független, szabad önkormányzat lehet záloga a város fejlődésének, a polgárok boldogulásának.

Az első ciklusban, '90-től '94-ig nem voltak látványos fejlesztések, nem voltak igazán olyan ügyletek, amelyekre most azt mondhatnám: akkoriban született, roppant mód büszke lehetek rá. Arra viszont már igen, hogy például a veszprémi képviselő-testület úgy döntött: helyi rendeletet csak kétharmados többséggel alkothat, tehát mi magunkra nézve is egy önkorlátozó szabályt hoztunk.

Vannak az önkormányzati határozatok, és vannak a rendeletek. A fontos dolgok a rendeletek, a helyi jogszabályok, és pont azért, hogy konszenzuson alapuló működés valósuljon meg ezek megalkotásánál, kétharmados döntésekre korlátoztuk magunkat. Mondjuk úgy, hogy nagykoalíciós működés alakult ki. Ez nagyon veszélyes fegyver volt, mert le is béníthatta volna az önkormányzat működését, ha esetleg egyes olyan képviselők eredménnyel jártak volna, akik a testületen belül igyekeztek pártpolitikai érdekeket túlzottan vehemensen érvényesíteni. Szerencsére nem így történt és végül is eredményesnek bizonyult ez a működési szabály.

Az első ciklusban lényegileg sikerült végig fenntartani a nagykoalíciós jelleget, még ha létre is jött egy pro urbe elnevezésű csoport '92 derekán. Egyébként megfigyeltem, hogy mindig a ciklus végén van valamilyen erózió, valamilyen átalakulás. Egyesek, akik nem elégedettek a megszerzett pozícióikkal és valami másra vágnak az új választáson, vagy úgy gondolják, hogy egy kis helyezkedéssel jobb helyzetbe kerülhetnek, a ciklus vége felé szinte mindig borítják a táblát. Szóval, történt egy ilyen kiválás. Vegyes társaság volt, a perifériára kerültek közül. Hasonló kezdeményezés volt 2001-ben is, amikor egy magát függetlennek nevező formáció próbálta a mérleg nyelvét játszani a képviselő-testületben és pozíciókat kihajtani maguknak az önkormányzati gazdasági társaságok élén. Ők is majdnem borították az addigi működést. Nálunk legalábbis, majdnem mindig voltak a ciklus vége felé ilyesfajta mozgások.

Jómagam 1994-ig nem voltam párttag, noha 1993-ban már invitáltak az önkormányzati tanácsadó testületbe. Az SZDSZ nem gyakorolt rám nyomást, nem volt elvárásuk, hogy lépjek be a pártba. Ebben a témában a kritikus időszakot számomra '93 ősze jelentette. Akkoriban az SZDSZ–Fidesz közös jelöltjeként tevékenykedtem, és Kövér László azzal keresett meg, hogy a Fidesz indítana engem jelöltként a parlamenti választáson '94 tavaszán. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy én igent mondtam erre a felkérésre. Kövér tehát úgy ment el, hogy én a Fideszt választottam. Sőt, egy-két fideszes találkozón részt is vettem. Így például Kaposváron tartottak egy rendezvényt '93 őszén, ahol én, mondjuk úgy, megfigyelőként részt vettem. S akkor történt valami a Fideszben, aminek hatására egy eléggé sajátos folyamat játszódott le bennem ott, hirtelen. Ennek előzményeiről annyit, hogy számomra az első ciklusban, szinte végig, szimpatikus volt a Fidesz magatartása, a politikához való hozzáállása. Mondjuk úgy, hogy elfogadhatóbb talán, mint az SZDSZ-é. Nem mennék bele ennek részletes taglalásába, hiszen ma már jórészt tudható, hogy miről volt szó. Az viszont választót elé állított, amikor '93 őszén a Fidesz egy egészen másfajta politikát kezdett szorgalmazni. Én meg közben letettem a voksot mellettük. A történet ott folytatódott, hogy Fodor Gábor, aki társaival novemberben kivált a pártból, '93 telén Veszprémbe látogatott, és együtt elmentünk ebédelni a Szürkebarát borozóba, a már említett Magyarády Péter és Bősze László társaságában. Ők ketten, akik egyébként a városi Fidesz prominensei voltak, az akkori képviselő-testület meghatározó tagjaiként nagyon sokat segítettek nekem a munkámban. Magyarády Péter a gazdasági, Bősze László az ügyrendi bizottság elnöke volt, s rájuk mindig számíthattam. Nagyszerű barátaimmá váltak, mondhatom úgy, hogy sokkal inkább, mint azok az SZDSZ-esek, akik szintén tagjai voltak az első közgyűlésnek. Elmentünk tehát négyesben ebédelni, s mélyen az emlékeimben él, ahogyan Gábor kifakadt a Fideszben történt változásokkal kapcsolatban. Én pedig rácsodálkoztam magamra, hogy ebbe a Fideszbe akarok belépni és exponálni magam egy parlamenti választáson? Teljesen elbizonytalanodtam. Később, '94 elején felhívott Magyar Bálint kampányfőnök azzal, hogy az SZDSZ indítani kíván parlamenti képviselőként, s ajánlotta, legyek a párt megyei listájának vezetője. Jóval ezután sokan úgy állították be ezt, hogy engem az SZDSZ megvett azzal, hogy holtbiztos parlamenti képviselői helyet ajánlott a megyei listavezetéssel, holott én még csak párttag sem voltam. Őszintén mondhatom, hogy nem ez volt az ok, amiért a Fidesznek korábban mondott igen után mégis az SZDSZ mellett tettem le a voksot, hanem a Fidesz-politika, ami akkor következett, s az egyáltalán nem volt elfogadható számomra."

* * *

1994 márciusának elején bejelentették, hogy ő vezeti az SZDSZ megyei listáját a közlegő parlamenti választásokon. 1994 májusban SZDSZ–Agrárszövetség közös egyéni jelöltjeként indult; a május 8-i első fordulóban a támogató szavazatok 25,85 százalékát (6.905 szavazatot), a 29-i második fordulóban kerekén 48 százalékát szerezte meg, s ezzel Csehák Judit korábbi egészségügyi miniszter, majd miniszterelnök-helyettes mögött a második helyen végzett, vagy ha úgy tetszik, polgármesterként Veszprém keleti (7. sz.) választókerületében a második helyre szorult, ezért parlamenti mandátumát területi listavezetőként szerezte. 1994. június 1-jén belépett az SZDSZ veszprémi csoportjába.

Az 1994. évi országgyűlési választási eredmények az SZDSZ veszprémi stabilizálódását mutatták. A város másik (6. sz.) egyéni választókerületében – sokak nagy meglepetésére – az SZDSZ megyei elnöke, Kaszás Tibor (1946) kereskedő-vállalkozó győzött, méghozzá 227 szavazattal legyőzve Horváth Balázs (MDF) korábbi tárca nélküli minisztert. A versenyben Maróti Rezső (1937), a korábbi tanácselnök lett a harmadik a szavazatok 32,53 százalékával.

A második ciklus főleg finanszírozási-költségvetési nehézségei polgármesteri népszerűségét kikezdték, de rokonszeny-eredményei az évtized folyamán a „nagyvárosi átlag” (61–63%) körül alakultak.

* * *

„Elvállaltam a jelöltséget, sőt, mi több, egészen tisztességes eredményt értem el a választáson, mert Csehák Judittal szemben negyvennyolc százalékot kaptam, ő tehát mindössze négygyel többet. Persze, akkor nem úgy értékeltem, hogy ez az Agrárszövetség–SZDSZ jelöltség nagy dicsőség ezzel az eredménnyel, hiszen úgy gondoltam, hogy polgármesterként simán nyerő leszek egy 'idetolakodott' MSZP-sel szemben. Csehák Juditnak semmi köze nem volt Veszprémhez. Minden kapcsolati tőkém megmozgattam, lendületben voltam, sikerembernek számítottam. Akkortájt tehát nagy kudarc volt, hogy ez így alakult. Azóta megtanultam, hogy lehetek sikeres polgármesterként, ha a saját pártom zsenge a népszerűséget illetően, akkor legfeljebb a kétszeresét, háromszorosát tudom megszerezni azoknak a szavazatoknak, amelyet pártom kap a listájára, egyébként pedig holtbiztos, hogy nem tudok egyéniben nyerni. Igaz, hogy nélkülem, vagyis az én visszalépésem nélkül sem nyer egyetlen szocialista jelölt sem, aki ugyanabban a kerületben indul. Persze, ketten együtt is tudunk veszíteni, ha úgy adódik, vagy pedig berendezkedünk arra a sémára, miszerint én visszalépek Pál Béla javára, mert nélkülem nem lesz képviselő, az MSZP pedig nem indít ellenem polgármester-jelöltet, és akkor mindkettőnk attrakciója sikeresnek tekinthető. Ez a bevált módi, egyelőre.

Tehát parlamenti képviselő lettem, jobb híján megyei listavezetőként. Akkor léptem be az SZDSZ-be. Úgy gondoltam, ha egy pártra leadott szavazat alapján kerülök be a képviselőházba, akkor nekem kutya kötelességem tagja lenni annak a pártnak. Ha egyéni választókerületi győzelemmel kerülök be, akkor azt inkább a saját érdememnek tudtam volna be, de nem így történt. És akkor kezdődött az a vesszőfutás, az „itt is, ott is”, amit

mint polgármester országgyűlési képviselőként megéltem. Borzasztó nehéz, sok tekintetben kudarcos időszak volt. Emlékezzünk csak a Bokros-csomagra, kormányunk akkori megítélésére!”

* * *

1994. december 11-én immár közvetlen választással, a szavazatok 39,11 százalékával (6.659 szavazattal) ismét polgármester lett; öt – Marton Ferenc (FKGP–KDNP–KZVP–MDF–KÉSZ–POFOSZ), Raffay István (MSZP), Sipos János (Környezetbarátok), Ecséri József (Munkáspárt), Lőrinczné Horváth Valéria (Független) – ellenfelével szemben kellett megvédenie polgármesteri posztját. Ekkor is az SZDSZ önkormányzati (kompenzációs) listavezetője. A helyi választások ismét liberális többséget eredményeztek, a választók a stabilitásra és a folyamatosságra szavaztak. Az SZDSZ önállóan hét, (még) a Fidessel együtt hat, valamint a Fidesz további két képviselői helyhez jutott a huszonhét főre csökkentett létszámú közgyűlésben, ami azt jelentette, hogy a liberálisok önmagukban is többségbe kerültek. Ezzel Veszprém, az MDF változatlanul erős pozíciói ellenére – illetőleg azzal egyidejűleg –, egyfajta „liberális fellegvár” lett. Három alpolgármestert választott maga mellé: Arató Tamást (SZDSZ), Bors Józsefet (konzervatív választási szövetség) és Mazák Györgyöt (MSZP). A közvetlen választással a helyi politika első számú szereplője Veszprémben is a polgármester lett. Ismertsége a második ciklusban hirtelen nagyot ugrott, szinte teljeskörűvé vált, nyilván az 1994-es képviselő-választások kampánya is hozzájárult a növekedéshez. Ami párttámogatottságát illeti – s ez nyilván megint összefüggött az országgyűlési választási kampányokkal –, majdnem mindenki tudta, hogy SZDSZ-színekben politizál. 1994. december 19-én tette le újra polgármesteri esküjét.

1995 elejének politikai eseményei, a Fidesz veszprémi csoportjának konfliktusai azt eredményezték, hogy a fideszes városatyák „átültek” az SZDSZ-szel közös, immáron szabadelvű frakcióba. Így 1995-re a Fidesz-Magyar Polgári Párt képviselő nélkül maradt a veszprémi városi közgyűlésben.

1995-től két évig a Szolnoki Kereskedelmi és Gazdasági Főiskola külgazdasági másod-diplomás levelező szakán fejezte be felsőfokú gazdasági tanulmányait. A közgazdasági ismereteknek éppen jó hasznát vette, mert az önkormányzat 1995-ben vagyongazdálkodási stratégiát váltott. A vagyonhasznosítás az első négy évben az önkormányzati szervezeten belül történt. A vagyonhasznosítási jogok megoszlottak a közgyűlés és a bizottságok, az önkormányzat egyes cégei és intézményei, valamint a hivatali apparátus között. A város 858 millió, tehát közel egymilliárd forintos vagyon felett gyakorolt ekkor tulajdonosi jogokat. Az újonnan elfogadott gazdálkodási koncepció egy vagyonkezelési és egy kommunális feladatokat ellátó szervezet létesítését támogatta. Az önkormányzat portfóliójából a Vagyonhasznosítási és Befektetési Rt. tulajdonába került 24 társaság üzletrésze, illetve részvénymennysége. A vezetés jól taktikázott az ÁPV Rt. ellenében, mert belterületi földérték-megváltás címen az államtól megszerzett 180 millió forintot készpénzben, 15 millió forintot részvényekben. Az 1995. november 30-ig megszerzett ÉDÁSZ Rt. és KÖGÁZ Rt. közműrészvényekért 1997-ben közel 420 millió forintos

egyösszegű bevételt realizált, miközben 1997 végére az éves helyi adóbevétel már meghaladta az egymilliárd forintot, ami az összes bevétel 15 százalékát jelentette. A helyi gazdálkodás átállítása a tőkeinjekcióknak is köszönhetően sikeresen haladt, miközben jelentős – látható és „nem látható”, főleg infrastrukturális – fejlesztésekre is futotta, évi átlagban egy-egy milliárd forint, ami a folyamatosan romló állami finanszírozás közepette egyáltalán nem kevés.

* * *

„A '94-es önkormányzati választáson az MSZP indított egy gyenge jelöltet, de az ellenzékbe került MDF is indított polgármester-aspiránst. A jelöltek kiválasztásával kapcsolatosan egyébként az is elmondható, hogy mindig nagy szerencsém volt, mert sohasem tudtak egy igazán ütőképes 'harcost' kiállítani ellenem. Azon a választáson is simán nyertem, még önálló SZDSZ-esként.

Amikor ismét polgármester lettem, rájöttem arra, hogy nem árt, ha közgazdász végzettséggel rendelkezik az ember és nyelveket is ismer. Ezért aztán külkeres közgazdász diplomát szereztem. Mindezt úgy, hogy közben polgármesterként és a parlamenti képviselőként is helyt kellett állnom. Be is bizonyosodott, hogy voltaképpen, amit leginkább a napi gyakorlatban leginkább hasznosítani tudok, az nem az eredeti végzettségem, hanem a közgazdász véna, illetve az ezzel kapcsolatos ismeretek. Ahhoz pedig, hogy ehhez hozzájusson az ember, két nyelvből is középfokú nyelvvizsgát kellett tenni. Mivelhogy a Ptk. képviseleti szabályai szerint a polgármester képviseli az önkormányzatot a teljesen vagy meghatározó részben tulajdonát képező gazdasági társaságokban, ezért azt is fontosnak tartottam és tartom most is, hogy a polgármesteri munkám során igyekezzem a társaságainknál tulajdonosként megjelenve, olyan döntést hozni, amihez a közgazdasági alapvégzettség és az ezzel kapcsolatos ismeretek szükségesek.

A már említett gazdasági társaság, a Veszprém Rt., az önkormányzat vagyonhasznosító cége működteti az önkormányzat vagyonát, menedzseli a városi portfóliót, bérleményeket, önkormányzati ingatlanokat. A '90-es évek közepén nagyon jó érzékkel kivittük – önkormányzati kompetenciával – ezeknek a vagyoni elemeknek a hasznosítását és létrehoztuk saját részvénytársaságunkat úgy, hogy az ingatlan portfóliót a város vitte be, az alapításhoz szükséges készpénzt az MBFB Rt. adta hozzá. A részvénytársaság alapításának idején Medgyessy Péter volt a Magyar Befektetési és Fejlesztési Bank elnök-vezérigazgatója, ő exponálta magát az ügyünkben. Voltaképpen onnan ismerem őt jól. A veszprémi ügyekben többször váltottunk szót, s amikor már parlamenti képviselő voltam, Békesi László és Bokros Lajos után ő lett a pénzügyminiszter.

A második ciklus elején voltaképpen annyi történt, hogy amikor a parlamenti képviselőválasztáson az SZDSZ mellett tettem le a voksom, a Fidesz országos vezetése felhívta a helyi frakció figyelmét, hogy innentől meg kell szüntetni az én támogatásomat, mert átvertem őket, első számú közellenség vagyok. Szóval jött a Kövér-féle gyűlésre buzdítás, és konfrontációs politika. Fideszes barátaim viszont, akikkel négy éven keresztül együtt küzdöttünk az első ciklusban, nem voltak hajlandók ezt a felhívást elfogadni, és nem kívántak fejet hajtani a párt előírásai előtt. Sőt, Bősze Laci, aki fideszes jelöltként indult '94

tavasán a képviselőválasztásokon, visszalépett az én javamra. A második fordulóban azonban ennek ellenére sem nyertem Csehák Judittal szemben. A Fidesz, legalábbis a helyi fideszesek, '94 őszén támogatták az én polgármesterségemet, azután pedig kiléptek a pártból. A Fidesz Veszprémben teljesen felmorzsolódott és nem volt már igazán szervezett sem, csak azok a politikusok, akik otthagyták a pártot. Akik a '94 decemberi önkormányzati választás után tagjai voltak már a képviselő-testületnek, beléptek a szabadelvű frakcióba. Akkor ugyanis nem egy tiszta eszdeészes, hanem egy úgynevezett szabadelvű frakciót akartam a dezertőr fideszesekből és az echte eszdeészesekből. Veszprémben 1995 és 1998 között ezért gyakorlatilag nem volt Fidesz. Az alapító társaság tehát elhagyta a pártot, ők '98-ban aztán kiszálltak a politizálásból, de elismert közéleti emberek maradtak a városban, akik most is különböző fontos pozíciókat töltenek be, önkormányzati szakértők, gazdasági társaságok vezető tisztségviselői. A Fidesz azóta egy másik társaságot toborzott össze a parlamenti képviselővé is megválasztott Bernáth Ildikó vezetésével, akinek megjelenésével és elnöki szerepvállalásával új alapokra helyeződött a helyi szervezet. Újabban pedig Navracsics Tibor a párt helyi főnöke (választókerületi elnöke – a szerk.), aki hivatalosan a Fidesz választókerületi vezetője.”

* * *

1998. március 6-án elnyerte az Év polgármestere kitüntető címet. Az év tehát nagyon jól kezdődött, a folytatás már közel sem alakult olyan jól. Alapvetően az SZDSZ országosan rossz helyzete miatt a május 10-i első fordulóban csak harmadik helyen tudott végezni saját városában, a 6. sz. választókerületben, ráadásul a második forduló előtt hiába lépett vissza a szocialista jelölt javára, mert a nyolc évig megyegyűlési elnökként politizáló Zongor Gábor így is nagyon kikapott a Fidesz-támogatástól új erőre kapott Horváth Balázstól. Az SZDSZ országos listáján harminckettedik helyre került, megyei listáján ugyan első volt, de a nagyon gyenge eredmények miatt egyik listáról sem tudott újabb mandátumot szerezni. Alapvetően tehát pártja gyenge szereplése miatt esett ki a parlamentből, holott (2.946 szavazattal, 16,95 százalékkal) a négy évvel korábbi eredményének alig felével is kétszer jobban teljesített, mint támogató pártja. Aztán mégiscsak jól végződött az év.

1998. október 18-án harmadszor is elindult a polgármesteri posztért. Az SZDSZ és az MSZPKözös jelöltjeként biztosan nyert (9.289 szavazattal, 46,23 százalékkal). A jobboldal (Fidesz–MDF–FKGP) jelöltjét, Bernáth Ildikót, és további két független politikustársát (Francia Ferencet és Bors Józsefet) győzte le nagyon magabiztosan. (Nagy fölényére jellemző, hogy három ellenfele együttesen is csak mintegy másfélezer szavazattal tudott nála többet szerezni.) 1998-ban azonban egyáltalán nem rögzült a város választóközönségében, hogy a polgármester kétpárti (SZDSZ–MSZP) jelölt volt.

Hivatalból a kezdetektől, tehát 1996-os alapításától tagja volt a Veszprém Megyei Területfejlesztési Tanácsnak. 1999. december 10-től – Bencsik János, Kálmán András, Warvasovszky Tihamér nagyvárosi polgármester kollégái társaságában – lett tagja az egyre inkább „pénzosztó” Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanácsnak. Mindig is folyt és azóta is folyik a verseny a fejlesztési forrásokért a városi közgyűlésben, a megye-

gyűlésben, a parlamentben, a külön működő területfejlesztési tanácsokban, mindenhol, itthon és föderációban egyaránt. A fejlesztésekre fordítható forrásszerző versenyben minden poszt számít. Aki eredményes akar lenni, annak egyidejűleg több szinten kell jelen lenni, s nem is formálisan.

* * *

„A második ciklus első két évében, a korábbi évekhez viszonyítva rosszabb körülmények között dolgozhattam. A lobbi munkának nem lehetett akkora hangsúlyt adni, mégis felértékelődtem. Parlamenti képviselőként ugyanis közbenjártam ebben-abbban, s szerintem egész jól sikerült menedzselni akkor a várost. Jöttek a miniszterek, igyekeztünk a jövőt alapozó döntéseket hozni. 1998-ban megkaptam az „Év polgármestere” címet. Ugyanakkor viszont felvetődött a kérdés, hogy miként induljak a parlamenti választásokon? Mi történjék? Végül aztán SZDSZ-jelöltként indultam a 6-os, a Horváth Balázs-féle kerületben Zongor Gáborral együtt. Ez egyáltalán nem bizonyult jó döntésnek. Az említett választókerület Veszprém kisebb része mellett a környező agglomerációs településekből – Nagyvázsony, Herend stb. – áll. Horváth Balázs nyert, én harmadik lettem, de a második forduló előtt, a két párt választási megállapodásának megfelelően, visszaléptem a megyegyűlés szocialista elnöke, Zongor Gábor javára.

Az őszi, önkormányzati választáson viszont MSZP–SZDSZ közös jelöltként simán nyertem Bernáth Ildikóval szemben. Az 1998-tól 2002-ig tartó harmadik négyéves időszakot az abszolút politikai diszkrimináció jellemezte. A Fidesz igyekezett pénzt, támogatást ide nem adni, mindent Pápara juttattak. Ráadásul megkezdődött az ország kettéosztása, és ez Veszprémre is látványosan rányomta bélyegét. 1998-tól sokkal kevésbé lehetett az elvadított embereket és politikusokat valami helyi ügy mellé eredményesen felsorakoztatni. Ellenzékben hajóztunk, Veszprém „fekete város” volt. Hogy ez mit jelentett? Többek között azt, hogy az ellenzéki irányítású településeket az Orbán-kormány – finoman szólva – anyagilag nem támogatta. A miniszterelnök úr négy éven keresztül a lábát be nem tette Veszprémbe, amíg például Pápa futballstadionjában minden fűszálat külön-külön ismert. Így azután, amíg Pápa töméntelen mennyiségű támogatáshoz jutott – nem tőlük irigylem –, addig Veszprém olyan gazdasági-politikai diszkriminációt élt át, amit minden nap érezünk a bőrünkön. Ennek én számos alkalommal hangot is adtam, és szerintem a 2002-es választási sikeremben ez a fajta harcosság alapvetően szerepet is játszott. Vagyis ez a négyéves teljes mellőzés megerősítette a veszprémi polgárok öntudatát. Az, hogy abban a ciklusban csak minimális állami támogatás érkezett a városba, inkább dacreakciót váltott ki a polgárokból, akik csak azért is támogatták programjainkat. Az említett politikai megosztottság ellenére ez a helyzet Veszprémet mintha mégis egy kicsit előrébb mozdította volna.”

* * *

1999. március 10-én Budapesten az ország legnagyobb, egyben legrégebb, másfélezer települést tömörítő önkormányzati érdekszövetsége, a TÖOSZ elnökévé választották. (Ott Józsefet váltotta fel az elnöki poszton, aki nyolc évig töltötte be a tisztségét.) Politikai

mozgástere nemhogy szűkült volna, inkább bővült. 1999. október 13-án aztán Zongor Gábor lett a főtitkár, aki – parlamenti mandátumáról lemondva – nagy kedvvel és hozzáértéssel irányítja azóta is az országos önkormányzati érdekvédő szervezetet. 2000. február 9-én az Európai Települések és Régiók Tanácsa (CEMR) főbizottsága négytagú magyar delegációjának vezetőjévé nevezték ki. Ezzel kilépett a nemzetközi politika színterére, ezekkel a kapcsolatokkal kárpótolta magát hazai mandátuma elvesztéséért.

Sikerei közben kudarc is érte, főleg pártjában. 1999–2000-ben, Magyar Bálint elnöksége idején országos ügyvivő lett. De a szakadatlan önmarcangoló belső vitákból hamar elege lett, s egy, éppen soros Bauer-vita kapcsán megírta lemondó levelét. Demszky Gábor 2000 őszi fellépésekor aztán újra előkerült neve, de már az új elnökaspiráns mellett. Az SZDSZ történetében az első alkalommal választottak polgármester előélettel rendelkező politikust a pártelnöki posztra. Az SZDSZ fővárosi választmánya a vidéki listán jelölte ügyvivőnek. Demszky Gábor maga jelentette be a sajtónak, „alakul a csapat”. 2000. december 3-án azonban éppen kétszázötven szavazatot kapott az ügyvivő választáson, s ezzel nem került be ismét a testületbe. (A szentendrei illetőségű Gulyás József alpolgármester végzett előtte 297 szavazattal.) A nagy sajtótámogatással elnökké választott városvezető szerette volna a parlamenti frakciót is átformálni, Sértő-Radics István, Zwack Péter, Bóhm András mellett őt is az „előregedett képviselőcsoportban” látni. A Demszky-féle kísérlet a régi pártelit ellenszervezkedése, valamint a pártalkalmazottak ellenállása, de lehetséges, hogy a hibás stratégiai számítás miatt gyorsan, alig néhány hónap alatt összeomlott. A 2001. július 1-jei – Kuncze Gábort elnökké választó – ügyvivői választáson újabb kudarc következett számára. Ismét csalódást okozó módon – ekkor már alig százötven támogató szavazattal – csak a tizenhetedik helyen végzett a „vidéki” listán; ez ugyan még mindig a második legjobb polgármesteri eredmény volt (Sértő-Radics István mögött), de kevés az ügyvivői testületbe, a pártelitbe való bejutáshoz. Az ügyvivői poszt megszerzése pedig néhány hónap múlva automatikusan parlamenti mandátumot is jelentett.

* * *

„Az azóta sajnos már elhunyt Köllner Ferenc '99-ben keresett meg azzal, hogy egy olyan gyakorló polgármesterre lenne szüksége, aki ezt a nagy önkormányzati szövetséget navigálni tudná, akinek kellő respektje van és elfogadják polgármester-társai. Elvállaltam. Pont akkor, amikor a képviselőségem megszűnt, az ügyvivőséggel pedig torkig lettem. Kezestem valami olyasmit, ami nekem mégis egyfajta kiteljesedést jelentett, hogy 'ne csak a helyi polgármesterség maradjon', hanem az országos politikában többet tudjak mozogni, megnyilvánulni. Kiderült aztán, hogy a kommunikációs lehetőségeket illetően az önkormányzati szövetség többet hoz a konyhára, mint a 'mezei' parlamenti képviselőség, amelyben csak nyomja a gombot az ember, de túl sokat nem tud tenni. Az 1600 önkormányzatot összefogó szövetség elnökeként azonban büszke vagyok arra, hogy egy erős, ütőképes szervezetté lehetett alakítani a szövetséget, komoly vagyonnal és infrastruktúrával, szakmai kapacitással. Elégedett vagyok, hogy négy év után, 2003-ban újra megválasztottak. Amiért viszont egyáltalán nem vagyok boldog, az az, hogy még mindig

hét önkormányzati szövetség van. Ráadásul olyan erős egyéniségekkel az élen, és még akkor finoman fogalmaztam, hogy minden kezdeményezés elhalt, ami valódi együttműködést jelentett volna. Ezen sem lehetett még semmilyen módon változtatni. Igazából az lenne szép, ha belátható időn belül létrejönne egy egységes szövetség, úgy, ahogy az Nyugat-Európában általában működik.

A mostanában létrehozott városszövetség is egy elhaló kísérlet. Mondjam azt, hogy a TÖOSZ-ban több város van, mint a városszövetségben összesen. Nem ez a megoldás igazából, mert ettől még fennmaradt a kisvárosi és a megyei jogú városok szövetsége is. Most létrejött egy újabb konglomerátum, egy újabb érdekegyeztetési szint. Igazából az lenne jó, ha az önkormányzatok és szövetségeik együtt lennének képesek összehangolni elképzeléseiket és képesek lennének összehozni egy ütőképes szövetséget. Amikor kinn voltam Dániában egy konferencián, Koppenhágában jártam az önkormányzati szövetség székházában. Elmondani nem tudom, hogy milyen infrastruktúrával, apparátussal, a kormányzati döntésekre milyen nagy befolyással működnek. A kormány remeg, ha kinyitják a szájukat. Nálunk pedig még mindig az éppen aktuális politikai lobbik, a hatalmi játékok áldozatai az önkormányzati szövetségek. Ennek ellenére azért az hiszem, hogy a gázközmű- vagyonnal összefüggő kompenzációval kapcsolatban igen sokat tudunk tenni. Azzal, hogy az önkormányzatok alkupozícióit erősíteni tudtuk, a költségvetési tárgyalások során mindig a TÖOSZ munkaanyagait, javaslatait veszik alapul. Mára a szövetségnek nagyon komoly kapcsolati tőkéje alakult ki. Sikeres és eredményes időszakunk volt ez, és amikor el kell döntenem, hogy mit csináljak 2006-ban, hogy mivel foglalkozom a későbbiekben, akkor azzal kapcsolatban is állást kell foglalnom, mi legyen TÖOSZ-elnökségemmel.”

* * *

2002. áprilisban ismét elindult veszprémi (7. sz.) választókerületében, ahol harmadik lett (2.788 szavazat; 9,49%). Majdnem megőrizte négy évvel korábbi támogatottságát. Egyéni teljesítménye most is jobb, mint támogató pártjéé, de a magas részvétel miatt százalékosan ez kevesebbet ért, mint 1998-ban. Az országos listán ezúttal huszadik, a megyeiben ismét első. Az országos lista éppen „előtte állt meg”, Bóhm András fővárosi frakcióvezető még képviselő lett, ő már nem. 2002. október 20-án negyedszer is Veszprém város polgármesterévé választották. Szabad demokrata és szocialista, valamint egy saját szervezésű civil szervezet (Szövetség Veszprémért) támogatással már könnyedén, közel tizenkét százalékos előnnyel (13.430 szavazattal; 56,19 százalékos támogatottsággal) győzte le Lakatos Antalt, az egységesen fellépő jobboldal újabb jelöltjét. Ez egyébként a huszonkét megyei jogú város polgármestereinek ranglistáján a 6. legjobb eredmény volt.

A második szocialista–szabad demokrata koalíciós kormányzás kezdetén kapott egy főlkérést az informatikai minisztérium államtitkári posztjára, de nem vállalta. Nem vonzotta a kormányzati szerep, mivel más, bonyolultabb a döntéshozatali mechanizmus, mint egy városban, s szerinte sokkal több megalkuvást kívánt volna az ottani eredményesség.

* * *

„A veszprémiek a négyéves szakadatlan diszkrimináció után végre egy új kormányt szerettek volna látni, olyan támogatásokkal, ami érzékelhető előnyökkel jár. Már csak erre való tekintettel is Szövetségben a kormánnyal címmel hirdettem meg 2002-es polgármesteri programom, hangsúlyozva, hogy szűnjék meg az a fajta politikai megkülönböztetés, aminek szenvedő alanyai voltunk, és követelve, hogy legyenek újra eredményes központi pályázati támogatások. Most, 2005-ben egyébként elmondható, hogy vannak. Megnyitottak az európai uniós források, kegyetlen jó pályázatokat adtunk be informatikai, turisztikai, környezetvédelmi fejlesztésekre. Mindazon területekre, ami most látható, érzékelhető, ami az emberek számára fontos.

Korábban ugyan lelkesedéséért dicsértem az első testületet. Visszatekintve azonban azt gondolom, hogy ez a mostani, a 2002–2006-os testület a legjobb. Ebbe már sokkal képzettebb emberek kerültek be. Volt egyfajta természetes kiválasztódás. Pártokon belül olyanok kerültek helyzetbe, akik tudtak már valamit felmutatni. Azt gondolom, hogy az első időszakban sokakat a pártok nem tudtak előzetesen ellenőrizni, nem tudták, hogy valójában kiket küldtek be. Ha jó plakátragasztónak bizonyult, már helye volt a testületben. Később a pártok és frakcióik már tudatosabban igyekeztek keresgélni, hogy az adott szakterületek ismerői valóban ott legyenek a helyi döntéshozók sorában. Manapság a testület intellektuális szempontból már egészen jó. Négyen-öten vagyunk, nem többen, akik az első ciklustól kezdve végigcsináltuk mind a négy időszakot. Az SZDSZ-es képviselők '90-től különösen jól 'beágyazódtak' és őket nehéz is kirobbantani. Az MSZP is inkább közös jelöltséget preferál. Azt gondolom, hogy óriási fegyvertény, hogy egy katolikus érseki székhely városban, az alapvetően konzervatív Veszprémben, egyetlen önkormányzati ciklusban sem kérdőjeleződött meg az, hogy tisztán liberális vagy liberális-baloldali többség legyen. Az önkormányzatban még csak olyan helyzet sem igen volt, az említett mozgásokon kívül, hogy egy-két személy döntse el, vagy veszélyeztesse mindenkori többségünket.”

* * *

2003 áprilisban a magyar kormány a TÖOSZ elnökeként az Európai Unió Régiók Bizottságába (COR) delegálta, nemzetközi politikai mozgásterre ezzel tovább nőtt. 2004. július 2–3-án Brüsszelben elsőként tartotta alakuló ülését a 12 tagú magyar uniós önkormányzati testület, s ekkor a területi kohéziós politikáért felelős, valamint a külkapcsolatokkal foglalkozó szaktanácsadók tagja lett.

* * *

„Viszonylag gyorsan tudomásul vettem parlamenti mandátumom elvesztését, egyre kisebb jelentősége lett volna a dolognak, de a behívások miatt mégis folyamatosan bántott az, hogy nem respektáltak már annyira. Ez, a listákon való szerepeltetésben megnyilvánuló elismertség régi problémája a polgármestereknek az SZDSZ-en belül. Azt gondolom ugyanis, hogy a sikeres polgármesterek megbecsülése a listákon való szerepeltetésben, és

itt nem a megyeire, hanem az országos listára gondolok, sohasem volt olyan, ami elvárható lett volna. Egy ideig voltam ügyvivő is, de bár ne lettem volna. Magyar Bálint elnöksége alatt egy évig, 1998–1999-ben, aztán írtam egy, az ügyvivőségről lemondó levelet. Ott hagytam a társaságot, mert nem bírtam elviselni a szellemi gittegyletet, az állandó intellektuális hőzöngést és a véget nem érő vitákat, miközben én mint operatív, cselekvő polgármester egészen máshoz szoktam hozzá. Ijesztő volt a dolog és gyorsan ki is szálltam. Ma is úgy tűnik, hogy nem nagyon becsülik meg azokat az embereket, akik már valamit letettek az asztalra. Ennek ellentmondani látszik az a tény, hogy 2002-ben huszadik lettem a párt országos parlamenti listáján. Ha sorba mennek a kieső emberek után, akkor be kellett volna kerülnöm a parlamentbe, ehelyett Mézes Éva, Jüttner Csaba és még mások kerültek be a frakcióba. Meg kell mondjam, hogy fájt egy kicsit. Ilyen fájdalom más is érhetnek a politikában, de alapvetően ezen a párton belül nem látom a megbecsülést, amit meg lehetett, vagy kellett volna kapnunk. Ezért az utóbbi időben, ebben, a negyedik önkormányzati ciklusban már a legkevésbé sem foglalkoztam országos pártügyekkel. Nem járogatok a frakcióba, nem kilincselek az ügyvivőknél, nem járok önszorgalmúlag országostanácsülésekre. De most borítékolom, hogyha 2006-ban, mondjuk, bejelentem, hogy kiszállok a politikából, és a polgármesterséget befejezem, akkor majd nagy cirkusz lesz, azzal a szöveggel, hogy nem lehet feladni egy megyei jogú várost, egy ilyen pozíciót meg kell tartani. Pártszempontból ez így is van jól. Csakhogy én meg úgy gondolom, máskor is, és nemcsak a választások idején kell érzékeltetni, ha szükség van az emberre.

A legutolsó behíváskor nem is indokolta senki a döntést, nem is kaptam erről információt. Akikkel beszéltem, azt mondták, hogy most a képviselőség nagyon sok munkával jár, más a helyzet, mint '94-98-ban. Ezzel szemben viszont ott vannak azok az MSZP-s parlamenti képviselők, akik ugyanezt csinálják, ugyanígy nagy városokat navigálnak és amellet el tudják látni parlamenti feladataikat. Ez csupán egy kis adalék a sikeres, négyciklusos polgármester politikustársaim és a magam pártbeli helyzetéhez.”

* * *

2004. június 13-án az első európai parlamenti képviselő-választásokon pártja listáján a hatodik helyre került, előtte volt éppen Kocsis Imre Antal az ugyancsak „négyes klub” – négyszer választott nagyvárosi polgármester – kollégája. Gyakorlati jelentősége ennek a jelölésnek ugyan nem igen volt, azt viszont jelezte, hogy pártja vezetői egyáltalán nem „írták le”, a párt érdekei szerint számítanak rá továbbra is.

Veszprém ma már egyre inkább nyitott, egyetemi város, több mint tízezer egyetemistával, jelentős magasan képzett értelmiségi réteggel. A város a politikai turizmusnak is egy meghatározó állomása, sok, Magyarországra látogató politikus, közéleti személyiség semmi pénzért sem hagyná ki a veszprémi látogatást. Így sok politikussal és kormányzati emberrel találkozhat, akiktől sokféle város-, sőt, régióirányítási ismeret is származik. Ezért egyre inkább a Közép-Dunántúli Régió – Székesfehérvár, Várpalota, Veszprém, Ajka tengellyel – fejlesztésében gondolkodik, amelyben természetes módon kell egyeztetni a területi és a városérdekeket.

2002 és 2005 között ismét egy sor látványos fejlesztés indult. A 2002-es választások

előtt éppen egy héttel rakták le egy háromszázötven lakásos lakópark alapköveit, 2004 elején már az első lakásokat át is adták. 2004 novemberében egy ötszázmilliós informatikai fejlesztés kezdődött, amellyel az e-közigazgatás bevezetését éppúgy szolgálni kívánják, mint a decemberben megújított honlappal a nyilvánosság bővítését. 2005 január végén letették az Életöröm Nyugdíjsház alakövét, márciusban már alapoztak. Ebben az évben elkezdődik a multifunkcionális sportcsarnok építése is 3,5 milliárd forintos összbe-
 ruházással, PPP-beruházás keretében, amelyből az állam nyolcszázmilliót vállalt egy visszabérlési konstrukcióban. Hasonló létesítmény a város száz kilométeres körzetében nem létezik, egy régi álom kerül megvalósításra. Mint a MOB újdonsült tagjának és az MKB Veszprém férfi kézilabda-csapat nagy támogatójának személyes ügye is, hogy az általa ígért csarnok valóban felépüljön.

* * *

1979. március 24-én Marcaliban – felesége szülőhelyén – kötött házasságot Gelegonya Erika Edittel (1957). Felesége főiskolai majd egyetemi évfolyamtársa. Szakmai pályájuk 1986-ig párhuzamosan haladt, egy helyen dolgoztak. Aztán 1986-ban a Veszprémi Agroker főagronómusa lett, majd 1988-ban a biztosítási szakmába váltott. Előbb a Hungária Biztosítónál főelőadó, 1992–1993-ban NN-üzletkötő, 1994-ben a Külkereskedelmi Bank Rt.-nél finanszírozó, 1994-től a Hungária Biztosító Rt. fiókvezetője, 1997-től az AXA Colonia Biztosító Rt. megyei igazgatója Veszprém-ben. 1995-ben elváltak. Gyermekük, Csaba (1981) és Péter (1983) már felnőttek. Mai élettársa dr. Hubai Ágnes ügyvéd.

* * *

„Ami a családi dolgaimat illeti, a rendszerváltás után a munka sűrűjébe kerültem. Amikor pedig parlamenti képviselő és ugyanakkor polgármester is voltam, az óriási fizikai, szellemi leterheltséget jelentett számomra. Akkor bomlott fel a házasságom és ahogy én tapasztalom, sajnos, nagyon sok közéleti szereplő hasonlóképpen járt. Egyszerűen szinte képtelenség volt a családot is megfelelőképpen együtt tartani, amikor igyekeztem megfelelni a közéleti elvárásoknak. Ráadásul alapvetően precíz, hajtós, szorgalmas fickó vagyok. Nem érzem jól magam, ha valamit slendrián módon csinál meg, nem érzem jól magam, ha legalább két nap múlva nem hívom vissza azt, aki telefonon engem keres. Fizikai rosszullétet érzek, ha nem tudom megnézni a hozzám érkező leveleket, ha nem tudok ügyeket időben elrendezni. Óriási nyomás alatt voltam 1994-től 1998-ig, mert amíg itthon, az önkormányzatnál azt mondták, hogy nem lehet egy fenéssel két lovat megülni, addig a parlamentben a frakcióban azt kérték, hogy minél többször legyek jelen, minél többször vállaljak szerepet és beszéljek, készítsek módosító indítványokat, ha szükséges az önkormányzatok érdekében. Ráadásul idegölő időszak volt a ciklus eleje, a Bokros-csomag körüli időszak a Tocsik-botrány fejleményeivel együtt. Akkor vesztettem el a fonalat a családi életemben. A házasságom felbomlott, aminek egy békés válás lett a következménye.

Gyermekem a feleségemnél maradtak, de a gyerekek elérték most már azt a kort, amikor nem kell velük olyan értelemben foglalkozni, mint gyerekkorukban, nem kell felettük bábás-

codni. A kisebbik európai integrációs szakra jár a Kodolányi János Főiskolán. A nagyobbik pedig vendéglátó-ipari iskolát végzett, technikus minősítéssel. Ő most a vendéglátásban dolgozik és szeretne majd szakmai főiskolára jelentkezni.

Mostani párom, dr. Hubai Ágnes két kiskorú középiskolás gyermeket nevel és egy ügyvédi irodája van itt, Veszprémben. Ő egyébként az első magyar közbeszerzési könyv írója, európai uniós szakjogász. Speciális területe a közbeszerzések ügye, ami most nagyon divatos, de roppant bonyolult terület. Többször járt külföldön, vagy töltött hosszabb időt kinn. Többek között az Egyesült Államokban, olyan GMF-ösztöndíjjal például, mint amilyenel Fodor Gábor, Szelényi Zsuzsa és sokan mások a politikusok közül. Brüsszelben kapott minősítést és tett sikeres versenyvizsgát. Uniós csatlakozásunk óta nagyon sok előadást tart egyetemeken, főiskolákon, ugyanakkor különböző cégeknél közbeszerzési ajánlatok készítésében vállal szerepet. Ezzel foglalkozik most és két középiskolás gyermekével. Van tehát egy ügyvéd a családban, ami ma már célszerű egy polgármester esetében, aki annyi helyen megfordul és annyi mindennel foglalkozik. Persze nem ez volt az alapvető megfontolás, amiért vele élek élettársi kapcsolatban, hanem azért, mert benne igazi társra leltem.”

* * *

2006-ban mi lesz? Ha elindul, aligha lehet megverni, talán csak az az egyetlen kérdés, mennyivel és kit győz le. Ha pedig ötödszörre is győzni tud, akkor Veszprém élén eltöltött két évtizedével már várostörténelmet írhat. Láttuk, polgármesteri eredményessége nemcsak egyéni teljesítményétől függ, abban a szerencsén kívül az országos politikai erőviszonyok jelentős szerepet kaphatnak. Hogy tevékenységével a lakosság mennyire elégedett vagy nem elégedett, arra „speciális mérési”, tudniillik valódi választási adatokkal is rendelkezünk; az eddigi három közvetlen polgármester-választáson majd tizennyolc százalékkal növelte támogatottságát, s ha a trend nem törik meg, akkor 2006-ban el „kell” érnie a szavazatok kétharmadát is. Ez választási célnak nem is olyan rossz. De most még valóban szakmát válthat. 2006-ban ugyanis csak negyvenkilenc éves lesz. Láttuk, gondol erre a lehetőségre. Megszerzett ismereteivel és kapcsolataival élve lehet üzletember. Akkor legalább tapasztalatokat cserélhet öccsével, aki az üzleti életből éppen most érkezett a politika világába.

* * *

„Ha elindulok 2006-ban, azt gondolom, hogy a Fidesz nem fogja megengedni, hogy az legyen, ami '98-ban volt, amikor Bernáth Ildikó rendkívül gyengén szerepelt a polgármester-választáson. Talán nem is volt még egy olyan megyei jogú város, ahol ilyen kevés szavazatot kapott volna pártjuk jelöltje, mint Veszprémben ő. Nem hiszem, hogy még egyszer elindítják, ráadásul, ahogy látom, a párt bizalma is megingott benne, mert 2002-ben Pál Béla, az MSZP jelöltje pedig az egyéni választókerületet 'vette el tőle'. Nekem úgy tűnik, mintha másban gondolkodnának. Jelölték az európai parlamenti listára is, tizennegyediként, talán bízva uniós mandátumszerzésében. Másik ellenfelem 2002-ben az MDF jelöltje, Lakatos Antal, a Takarékszövetkezet elnöke volt, akit a Fidesz is elfogadott.

Ő is kikapott, 56:44 volt az eredmény, annak ellenére, hogy iszonyatos pénzt fektetett a kampányba, mint Veszprém egyik legtehetősebb embere, hiszen a Nagyvázsonyi Kinizsi Takarékszövetkezet nagyrészt az ő tulajdona. Valószínű, őt sem fogják indítani, mint ahogy az is valószínű, hogy a Fidesz keresni fog egy ütőképesebb jelöltet. A jobboldali jelölt személye tehát attól függ, hogy miként alakulnak a 2006-os tavaszi parlamenti választások, hogy Navracsics Tibornak lesz-e kormányzati posztja és elfoglaltsága. Sőt, attól is függ, hogy ő egyáltalán vállal-e ilyen szerepet, hiszen helyben a reputációja elég gyenge, nem mozog a helyi közéletben, helyben nem rendelkezik ismertséggel. Az országos politikai közéletben persze már tudják, hogy kicsoda, de azt látom, ahhoz, hogy valaki igazán el tudja fogadtatni magát a lakossággal, hogy fel lehessen építeni valakit, hosszú évek szívós munkájára van szükség. Egy alpolgármester ismertsége is jó, ha eléri az ötven százalékot egy négyéves ciklus végére. Én mások, mondjuk az ellenfeleim helyében, megpróbálnék valakit helyben felépíteni, de ilyen törekvésnek most még nyoma sincsen.

A párom azt mondja: a ciklus közepén mindig előjövök azzal, hogy unom az egészet, ki akarok szállni a politikából, ez volt az utolsó, végleg befejezem. A ciklus végéig az ember gyűjti az erőt és aztán elindul a választáson, keresi a támogatókat és igyekszik bebizonyítani, hogy a legjobb ebben a versenyben. Azt gondolom, ha most 2006-ban nem döntöm el, hogy kiszállok, akkor utána már biztosan nem fogok. Negyvennyolc éves vagyok, képes és alkalmas arra, hogy belefogjak valamibe az üzleti szférában. Persze, nem eltávolodva az önkormányzatoktól, hanem talán éppen ezt a kapcsolati tőkét felhasználva, bizonyos szolgáltatásokat kínálva, ami esélyt adhat a sikeres üzleti szereplésre. Nincs egzisztenciális kényszerhelyzetem, nem vagyok úgy, mint egy volt polgármester vagy tanácselnök, aki váratlanul választás elé került, illetve aki munkanélküli volt hosszú ideig. Van lehetőségem, van ajánlatom, de olyasmit szeretnék, ami méltó egy tizenhat éves önkormányzati pályafutáshoz. A megyei jogú városok polgármesterei közül négyen vagyunk, akik kilencvenötől regnálunk. Mind a négyen (Békéscsaba, Tatabánya, Szekszárd és Veszprém) jelenlegi vagy volt SZDSZ-esek.

Egy biztos, hogy fantasztikusan izgalmas időszak volt. A másfél évtized alatt annyi minden történt, ami másokkal másfélszáz év alatt sem. Rengeteg embert megismertem, csodálatos személyiségekkel találkoztam. Ha fellepezem a város aranykönyvét, amit kilencvenben nyitottunk, s megnézem, hogy kik voltak városunk vendégei, hogy kikkel ülhettem le egy asztalhoz, hát hálát adhatok az Istennek, hogy mindez megtörtént velem. 2000-ben, Göncz Árpád magánbúcsúztatóján például tizenkét államelnök mellett tizenharmadikként ott ülhettem az asztalnál. Erre az eseményre Veszprémben került sor és láthattam azt, hogy ezek az emberek hogyan viselkednek, mit mondanak városunkról, mit gondolnak másokról, önmagukról. Ez azért nem sokaknak adatik meg.

Csak ajánlani tudom azok számára, akik szeretnék hosszabb időn keresztül polgármesterként tevékenykedni, hogy helyi szinten, azaz a városházán, direkt pártpolitikai érdekeknek soha se engedjenek utat. Tudniillik, pártpolitikai alapon nem lehet csatornát építeni, lakásokat közművesíteni, városfejlesztési kérdésekben dönteni. Integrálni kell a nézeteket és konszenzust kell teremteni. Olyan integratív személyiségnek tartom magam, akinek ez 1990-től – ha egyre nehezebben –, de egészen máig sikerült is. 2006 elején pedig eldöntöm majd, hogy mi történjen a továbbiakban.”

Veszprémben történt (1990-2005)

BÁNDI LÁSZLÓ

1990

Szeptember 20-án tartották a helyhatósági választás első fordulóját.

Október 14-én volt a helyhatósági választás második fordulója. A polgármester Dióssy László, alpolgármesterek dr. Harsányi Gábor és Bors József lettek.

Október 19-én az egyetem A-épületének előcsarnokában emléktáblát állított a Veszprémi Egyetem és Hallgatói Tanácsa annak a 65 egyetemi hallgatónak, akiket 1956-ban elhurcoltak.

Október 19-én a Megyeházán tartotta első ülését Veszprém szabadon választott képviselő-testülete.

November 25-én a veszprémi Kossuth-laktanya katonái rendbetették az I. világháborús hősi halottak síremlékeit az alsóvárosi temetőben.

A városgazdálkodási üzem dolgozói lebontották a szovjet hősi emlékművet és felállították a Beloianisz utcai temetőben.

1896. december 27-én alakult meg Veszprémben a Petőfi-kör, mely 1949-ig működött. A közelmúltban újjáalakult Jeruzsálemhegyi Baráti Kör néven.

December 8-án Veszprémben is köszöntötték a szentgáli születésű 75 éves Lőrincze Lajost.

A Tatabánya elleni záróforduló után a VFC NB I-es labdarúgó-csapata a 4. helyet szerezte meg Glázer Róbert vezetőedző irányításával.

December 2-án az Országos Kölcsey-vetélkedőt a Lovassy csapata (Horváth Ildikó, Golden Dániel, Tóth Edit) nyerte meg.

Veszeli Lajos kiállítását nyitották meg a Képcsarnokban.

1991

Január 9-én München után Veszprémben is megjelent Pfeiffer János veszprémi nagyprépost posztumusz műve, A Veszprémi Egyházmegye történeti névtára (1630-1950).

Január 11-én tartották a Petőfi Színházban Eörsi István Párbaj egy tisztáson c. drámájának ősbemutatóját.

A Nemzeti Örökség Bizottsága a veszprémi vár épületegyüttesét a nemzeti örökség részévé nyilvánította.

Február 13-án a Magyar Távközlési Vállalat Veszprémben kapcsolta be az egymilliomodik telefonelőfizetőt.

Február 25-étől a VÁÉV-Bramac SE-ből Bramac SE Veszprém lett a kézilabda-csapat neve.

Március 1-jétől Vándorfi László lett a Petőfi Színház új igazgatója. Március 13-án iktatták be.

Március 14-én Veszprémbe látogatott Göncz Árpád köztársasági elnök.

Május 10-11-én Bors Ágoston-kupát rendeztek Veszprémben az újonc vidéki vívóknak.

Május 15-én nyílt meg a Várgalériában a székelyföldi képzőművészek gyűjteményes kiállítása.

Július 5-én fejeződött be a II. veszprémi nemzetközi folklórfesztivál.

Szeptembertől nyílik a Padányi Biró Márton katolikus iskola.

Szeptember 18-án Harmath István-emlékkiállítást nyitottak a Lovassy gimnáziumban.

November 4-én kezdődött az államigazgatási főiskola épületében a 3 napos tanácskozás a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek helyzetéről.

November 25-én Pilinszky János-emlékműsort tartottak a színház stúdiójában.

1992

Április 23-án avatták a Batthyány utcában a Jókai utcából átköltöző Bárcki Gusztáv Általános Iskola és Speciális Szakiskolát.

Április 30-án fogadta el a közgyűlés a Gizella-díj alapítását, melyet minden év május 7-én adományoz. Az első Gizella-díjasok: dr. Palágyi Sylvia régész, Géczy János író, Marton András kanonok és posztumusz Ircsik József festőművész.

Május első hetétől a lengyel piac a Filler Market áruház (Házgyári út) előtti területen folytatja tevékenységét.

Május 7. és 24. között először rendezték meg a Gizella-napokat.

Megnyílt a Villa Medici Étterem a Viadukt lábánál.

Május 28-án az Óváros téren köszöntötték a Bramac Veszprém SE nemzeti bajnokságot, Magyar Kupát és Kupagyőztesek Európa Kupát nyert kézilabda-csapatát.

Május 29-én a közgyűlés megalapította a Ranolder-díjat.

Május utolsó napjaiban látogatott Veszprémbe Passau polgármestere, Hildegard Anke asszony.

Június 27-én mutatták be Asztalos István – Kovács Attila Börtönmusicaljét a veszprémi várban.

Július 19-26. között rendezték meg a 3. Nemzetközi Éneklő Hét rendezvénysorozatát.

Veszprémben mutatták be Tamás István Vízparton az ember könnyebben felejt c. könyvét.

Kiss Judit veszprémi úszó az olimpiára készül Gyenge Zsigmond, a VUK edzője irányításával.

Augusztus 3-án kezdődött a veszprémi Közigazgatási Nyári Egyetem.

Szeptember 15-éig jelezhettek garázsépítési szándékukat az Aradi vértanúk úti garázstelepen.

Augusztus 20-án avatták fel a művészeti helyreállítás után a Szentháromság-szobrot. Az első tanévnyitót tartották a Tüzér út 42-ben átadott tetőfedő szakiskolában. Szeptember 20-án kezdődtek a rátóti hagyományőrző napok.

A 34. Balaton-bajnokságon avatták fel az 1962-ben épült veszprémi stadionban a nyolcsávós atlétikai pályát.

Október elején Veszprém megyei küldöttség járt Kovászna megyében és annak székhelyén, Sepsiszentgyörgyön.

Megjelent Szelényi Károly fotóművész Balatonfelvidéktől a Bakonyaljáig c. kötete. Szokoly Tamás költő szerzői estet tartott a Szakszervezetek Házában.

1993

Január 10-én a sapporói NAMI vegyeskar lépett fel a Hóvirág énekegyüttesrel a Csermák zeneiskolában.

Január közepétől a Bramac helyett Fotex Veszprém SE lett a kézilabda-csapat neve.

Január 30-án visszatértek az Angolkisasszonyok Boldogságos Szűz Mária Intézet nővérei Veszprémbe, a 136 éve alapított rendházuk egy részébe.

10 éve működik a Zeneművészeti Szakközépiskola.

Gaszó Illés vezetőedző irányításával készült az MTK elleni mérkőzésre az NB I-es Veszprém LC.

Február 27-én az Ukrán Köztársaság elnöke, Leonyid Kravcsuk – Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság elnöke kíséretében – látogatást tett Veszprém-Újmajorban a tervezett rehabilitációs központ-színhelyén.

Március 3-tól 30-ig volt látható Fülöp Lajos festőművész és Kormos Győző keramikus-iparművész kiállítása a Hemoban.

Március 14-én vette fel Dohnányi Ernő nevét a Zeneművészeti Szakközépiskola.

Március 27-én 0 órától Veszprém és körzetének hívószáma 80-ról 88-ra változott.

Az 1884-ben alapított Reider Optika a Sarolta-udvarban is nyitott üzletet.

Április 16-án a Gyulaffy-napok keretében Gyulaffy László, Veszprém várkapitánya nevét vette fel a gyulafirátóti általános iskola.

A Vetrike egyesület megrendezte az I. Veszprém-duatlont (futó-kerékpározó).

5 éves NB I-es szereplés után kiesett a VLC labdarúgó-csapata a legmagasabb osztályból.

A veszprémi Röplabda Klub csapata az NB I-ben maradt.

Június elején avatták fel az Unilevel Magyarország veszprémi gyárát a Kistó utcában.

Június 11-16. között tartották a városi stadionban az I. Nyári Veszprémi Konzumvásárt.

Június 26-án, a függetlenség napján tartották a Kádártai Juniálist.

A Mestermű Galériában nyílt meg Szajkó István festőművész kiállítása.

Az Enyhe Fintor Club július 16-tól a Szeglethy u. 4-ben élte „reinkarnációját”.

Thury Péter lett a VMJV Közterület-felügyelet vezetője.

A Veszprémi Úszó Klub (VUK) úszói kiváló eredményeket értek el az országos felnőtt úszóbajnokságon.

Augusztus 20-án volt az ősbemutatója Asztalos István – Kovács Attila harmadik rock-operájának, a Gizellának.

Szeptember 4-én Veszprémben tartották az United Games programját.

Szigetvári Lajosné 1 millió forintot ajánlott fel Veszprém Város Szociális Alapítványa javára.

Szeptember 12-én a várbeli Szentháromság térről indult 1200 km-es lovastúrájára a 6 veszprémi és 2 tatabányai hagyományörzőből álló csapat. Lipcsében a népek csatája 180. évfordulóján vettek részt.

Dióssy László polgármester látogatást tett a dán testvérvárosban, Gladsaxe-ben és a finn Rovaniemiben.

Október végén átadták a Házgyári úttól a Jutas-lakótelepre vezető 1 kilométer hosszú járdát. Ekkor egy fénysorompó is épült a Veszprém-Győr vasútvonal kereszteződésénél.

Október 23-án Szelényi Károly fotóművész a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét vette át Göncz Árpádtól.

November 13-án Veszprém Európa-díjban részesült Dublinban a nemzetközi versenyben elért eredménye alapján.

Megjelent a Veszprémi Szemle folyóirat első száma dr. Tölgyesi József felelős szerkesztésében.

1994

Január 25-én rakták le az új veszprémi művese-állomás alapkövét.

Február 19-én indult a TV Séd műsora.

178 család jutott lakáshoz a Jutasi út mentén lévő volt szovjet laktanyában.

Március 4-én a Helyőrségi Klubban megalakult a Magyar Veterán Repülő Egyesület veszprémi csoportja.

A Hotel Veszprémben találkozhattak az érdeklődők Gyarmati Andreával, Gyarmati Dezsővel, Faragó Tamással, Puskás Ferencsel és Kárpáti Györggyel.

Május 9-én volt Csikász Imre veszprémi szobrászművész születésének 110. évfordulója, mely alkalomból a Veszprém TV a Kép a képben műsorát emlékének szentelte.

Június 25-én adták át hivatalosan az ITT Automative Europe veszprémi üzemét, melyet meglátogatott Göncz Árpád köztársasági elnök.

Június 30-án adták át a forgalomnak a belső útgyűrű Almádi út és Füredi út közötti szakaszát.

Július 1-2-án rendezték a Veszprém Rallye '94 országos bajnokság harmadik futamát.

A VEDAC pénzdíjas kalapácsvető villámtornát szervezett Veszprémben.

Veszprém testvérvárosában, Bottropban 60 csapatos labdarúgó tornát nyert meg a Bartalfi Károly vezette VILE ifjúsági együttes.

Július 29-én gálaműsorral egybekötve rendezték meg a Virágos Veszprémért verseny díjkiosztó ünnepségét.

Szeptember 11-én ünnepélyesen átadták a belvárosi tornatermet és a felújított Március 15. utcai szakközépiskola tornatermét.

Október 4-5-én tartották a Radnóti-megemlékezéseket a költő halálának 50. évfordulója alkalmából.

A Veszprémi Nyár '94 záróeseményeként rendezték meg az I. Balatoni Nemzetközi Fúvószenesi Versenyt.

Október 5-16. között került sor a Hemoban a III. Országos Vasútmodell-kiállításra.

Sigmond Istvánnak, a veszprémi állatkert igazgatója meghívásának 6 Veszprém megyei országgyűlési képviselő tett eleget.

November 2-án kezdődött az Auer Lipót Vonósfesztivál, amikor a Rákóczi út 4. számú ház falán emléktáblát avattak a veszprémi születésű hegedűművész és zenepedagógus tiszteletére.

A Tűztorony alatti téren felavatták Raffay Béla Csikász Imre-fejszobrát.

November 17-én adták át Veszprém polgármesterének a Virágos Magyarországért verseny első fődíját.

A december 11-ei önkormányzati választásokon ismét Dióssy Lászlót választották polgármesternek.

1995

Január elejétől a város első kínai étterme nyílt meg a Vár utcában.

Március 31. Német katonai temető. A Vámosi úti temető déli részén a Német Katonai Sírgondozó Szövetség (Kasseli közp.) által kialakított temetőrészlet 4426, a II. világháborúban Veszprémben és környékén elesett német katona földi maradványait őrzi.

A Veszprémi Taekwon-do Klub kiemelt sportegyesülete a városnak.

Április 7. A Veszprémi Egyetem Mérnöki Karán 570 elsőéves kezdheti meg tanulmányait.

A MDF Országos Választmányának elnöke lett a konzervatív ember és politikus dr. Papp Sándor, a Veszprémi Egyetem professzora.

A Nők a demokráciáért program keretében alakult meg egy civil szervezet, a Veszprémi Nők Kerekasztala Egyesület.

Április 25-29. között nemzetközi diákkonferencia volt az egyetemen.

Létrehozták az „Új veszprémi református templomért” alapítványt. Támogatást kapnak Hollandiából, Svájcban.

Május 2-án a Veszprémi Egyetem aulájában rendezték meg a Veszprémi Művészeti Társaság estjét.

Május 5-én Ringben '95 általános kiállítás és vásár nyílt negyedik alkalommal a Március 15. úti sportszarnokban.

Május 6-án a Nobel-díjas Oláh György és Harsányi János professzoroknak Doctor Honoris Causa díszdoktori címet adományoztak a Veszprémi Egyetemen.

4 éve a Balaton Bútorgyár Rt. a Fotex Csoporthoz tartozik.

Május 6-án a Magyar Tűzoltók Szövetsége országos Flórián-napot rendez Veszprémben.

Május 10-én nyílt napot tartottak a megye mentőállomásain. Veszprémben Kiss Attila mentőtiszt mutatta be az 1995-ben 108 éves hazai szervezett mentés történetét, fejlődését.

Május 13-án a Kádártai Sporthorgász Egyesület és a Sirius horgászbolt pénzdíjas, országos horgászversenyt tartottak.

Május 13-án Csermák-napok kezdődtek a Csermák Antal Zeneiskolában.

A Veszprémi Egyetem a NEVIKI után megkapja a MÁFKI épületét is.

A dániai Gladsaxe testvérváros tűzoltóautót ajándékozott Veszprémnek.

Május 20-án helyőrségi búcsút rendeztek a Barátság-parkban.

Május 24-28 között a III. nyári veszprémi konzumvásárt rendezték a városi stadionban.

Június 3-án a Csatárhegyi Kertbarátok Egyesülete nagy sikerű juniálist rendezett a kápolna alatti réten.

Június 4-én a Gulyadombon pünkösdi játékokat rendeztek.

Június 4–11. között Olaszországba, Bibionéba utazik a Gyermek Házamazsorettcsoportja.

Június 13-ától újabb civil szervezet alakult meg Veszprémben, a Kádártai Lakosok Egyesülete.

Június 9–10. között az öt éve működő Cholnoky jazzbalett-csoport részt vehetett a Ljubljában rendezett Európa-bajnokságon Kiszelyné Czibik Tünde vezetésével.

Június közepén nyári szüneti zárófoglalkozást tartott a fél éve működő dózsavárosi Csikász Imre Nyugdijasklub.

Június 30-án az önkormányzat átadta a katolikus egyháznak a volt Kállai Gimnázium épületét. Szeptember 1-jétől az intézmény neve: Padányi Bíró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola és Szakiskola. Igazgatója Görbe László.

Július 1-től három évig a Veszprémi Egyetem rektora dr. Győri István matematikus.

11 éve Veszprémhez tartozik Gyulafirátót. (300 új ház épült, minden utcát portalánítottak.)

Az NB I-ben maradt a Veszprémi Egyetem Csopak Rt. férfi kosárlabda-csapata.

Városunkban 40-50 között lehetett a hajléktalanok száma. Veszprémben 1981 óta működik a Hajléktalanok Átmeneti Szállása. Egy hajléktalan éves ellátása kb. 75 ezer forintba került.

Íme az én népem. A Kis magyar néprajz c. rádiósorozat 1985 és 1990 között elhangzott élő adásai szerkesztett változatának 109 írásából 51 dr. Lackovits Emőke veszprémi muzeológus munkája.

Július 7-én létrehozták a Dózsavárosi Polgárőrség Veszprém Támogatási és Önszervező Alapítványt.

Július 17-én temették el Gyulafirátóton Hadnagy László pedagógust, nyugdíjas múzeumigazgatót.

Július 21-én megjelent Gécz János gyermekkönyve, A kékszemű Napló.

Július 15-én közgyűlést tartott a Jutas Veszprém Honvéd FK.

Augusztus 4-én ismét felállították az Óváros téren R. Kiss Lenke szobrászművész „Vízöntő”-szobrát. (A városiak Zsuzsi-szobornak nevezik.)

Augusztus 18-án a veszprémi Dózsa NB II-es női asztalitenisz-csapata a 3. helyen végzett a bajnokságban.

Szeptember 1-jén a Pannon GSM Távközlési Rt. Veszprémben nyitotta meg első vidéki képviselőházát.

Szeptember 1-től új lelkes, Niederhoffer Zoltán teljesít szolgálatot a megyeszékhely református gyülekezeténél.

Szeptember 8-án fogadják a városházán a város hírnevét öregbítő óvodásokat, általános és középiskolásokat.

Bakonyi hangok II. című CD-t jelentetett meg a veszprémi Liszt Ferenc kórus.

Szeptember 16-án avatták fel a Vámosi úti temetőben a magyar-német katonatemetőt.

A napokban indították el hivatalosan is a West Hungary Nyomdai Centrumot Veszprémben a Házgyári úton.

Szeptember 27-ig láthatóak a Hemoban R. Kiss Lenke kisplasztikai és Bojtor Károly képei.

Szeptember 27-én lépett fel a Kováts Péter vezette Mendelssohn Kamarazenekar Kolozsváron.

Háromezren indultak a Samsung-szombat futófesztiválon Veszprémben.

Szeptember 29-30-án Veszprémben konferencián emlékeztek meg az ezeréves magyar iskoláról.

Október 5-ével megkezdte munkáját a Veszprém Város Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottsága.

Október 20-án a Gyopár Utazási Iroda megalakulásának 10. éves évfordulóját ünnepelte a Hemoban.

Október 22-én adták át Veszprémben, a Gábor Áron utcában a Kézenfogva Alapítvány által létesített kefekötő kisüzemet, mely tíz fogyatékos fiatalnak nyújt munkát. Az átadáson megjelent Göncz Árpádné, az alapítvány létrehozója.

Október 26-án a passauai niedenburgi kolostorban felnyitották első királynéknak, Boldog Gizella sírját.

Október 31-én avatták a veszprémi pedagógus-továbbképző irodát az Óváros téren.

November 22-én ünnepelte 5 évvel ezelőtti megalakulását az Erzsébet Nyugdíjasklub.

November 25-én az év magyar atlétika legjobbja Kiss Balázs, a VEDAC kalapácsvetője.

November 25-én ötödik alkalommal rendezték meg a Hemoban a Nyugat-Magyarország szépe '96 regionális döntőt.

November 30-án a Házgyári úton új tanműhelyt avatott fel a Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet.

November 29-én a közgyűlés december 15-i működéskezddel megalapította a Veszprémi Vagyonkezelési Rt-t.

December 1-jén megalakult a Látóhegyi Baráti Kör a veszprémi Horváth-kertben.

December 8-án kiállítással egybekötve mutatták be Várad Pál Tél a havason c. erdélyi fotóalbumát a Városi Művelődési Központban.

December 13-án mutatták be a Hóvirág Énekegyüttes Divina et Humana c. CD-jét.

December 15-ével lemondott Kiss József, a veszprémi FC NB II-es labdarúgó-csapatának elnök-edzője.

December 15-én dr. Kahler Frigyes megyei bírót a Szent György Lovagrend nagymesterévé avatták.

December 17-én Katona János vezetésével tartotta 10 éves jubileumi koncertjét a Hemoban a Veszprémi Légvédelmi Big Band.

December 22-én a Jutasi út 24-26-os házakba költözött az átmeneti szálló.

1996

Január 13-án emlékhangversenyt rendeztek az egyetem aulájában dr. Brusznai Árpád halálának 38. évfordulóján.

Január 15-én a Szabadság tér 15. számú épület falán felavatták Endrődi Sándor veszprémi költő emléktábláját.

Január 28-án és február 3-án ötödik alkalommal rendezték meg az általános iskolások részére Veszprémben a Góliát-kupa kispályás teremlabdarúgó-tornát.

Február 20-án a megyei könyvtárban tartotta közgyűlését a veszprémi Magyar-Finn Egyesület.

Február 23-án hólapátot kapott nemzetiszínű szalaggal, városcímerrel Dióssy polgármester a Veszprém Megyei Bíróság dolgozóitól.

Március elejére készült el a Vámosi úti temetőnél az új buszforduló.

A Kossuth utcai volt pártház nagy tanácsterméből alakították ki a Kinizsi Üzletházat.

Március 8-án rendkívüli közgyűlésen elfogadták a megye és a város közötti együttműködési megállapodást a közös fenntartású intézmények finanszírozásáról.

Március 15-én nyitották meg a Kard és kereszt c. kiállítást a Laczkó Dezső Múzeumban.

Március 17-én láthatták először a Veszprém Városi TV adását.

Március 20-án nyitotta meg dr. Borsi Lőrinc igazgató a Táncsics-napokat.

A város történetét mutatja be egy CD a Sensal Kft. és a V. J. S. Bt. ötlete alapján.

Március 26-án megalakult a Nyugdíjasklub a Dózsavárosban.

Március 28-án ünnepelték a Prospektus GM 10 év előtti alapítását.

Március 29-étől a Művészetek Háza új igazgatója Fenyvesi Ferenc.

Március 30-tól fogadja a Szelei Sándor által felújított Gourmandia Étterem a vendégeket.

Április 5-én Vetési-emlékülésen tisztelegtek névadójuk halála 510. évfordulóján a Vetési Gimnáziumban.

Április 16-án Dióssy László polgármester nyitotta meg a 14. Veszprémi Egyetemi Napokat (VEN).

E napon tartotta a TIT Veszprém városi szervezete beszámoló és tisztújító közgyűlését.

Április 12-én tizenegy Szent György-lovagot avattak fel a székesegyházban.

Április 20-án Rádió Jam Rátót-Kádárta-nap volt.

433-an indultak a Fuss az állatkertért akcióban.

Április 29-én a tánc világnapján a Hemoban tartott bemutatót Veszprém 12 együttese.

Május 4-én a Szentháromság téren ünnepelték a veszprémi egyházmegye 1000 éves fennállásának és Boldog Gizella Szent Istvánnal kötött házasságának millenniumát.

Május 6-a és 10-e között ünnepelte 80. születésnapját a Csermák Antal Zeneiskola.

Május 10-én Európa-nap volt Veszprémben.

Minden hónap első csütörtökén találkozik a polgármester a felkért tanácsadó testülettel.

Aláírták a Veszprém és az izraeli Tirat Carmel város testvérvárosi szerződését.

Május 12-én a református templomban tesznek fogadalmat a Bátorkeszi Cserkészcsapat újoncai.

Május 19-én Duna-kupa nemzetközi BMX-krosszversenyt rendeztek Veszprémben.

Május 24-én körzeti bajnok lett Gyulafirátót labdarúgó-csapata.

Július elejétől az érsekség összevonja a Padányi Biró Márton Általános Iskolát és a gimnáziumot, illetve az egészségügyi szakközépiskolát.

Június 27-29 között rendezték meg a Balatoni Nemzetközi Fúvószenekari Versenyt Veszprémben.

Július 6-tól két hétig észt, német és izraeli testvérvárosok cserkészcsapatai vendégeskedtek a megyében.

Július 13-tól 20-ig tizenhat énekegyüttes vett részt a veszprémi nemzetközi éneklőhéten.

Július közepén Veszprém és környéke adott otthont a X. Egyetemi és Főiskolai Tájfutó-világbajnokságnak, amelyen 28 ország 248 sportolója vett részt.

Augusztus 3–18. között tartották a barlangászok a csatári barlangkutató tábort Schäfer István vezetésével.

Augusztus 13-án köszöntötték a második olimpiáján részt vevő úszó Kiss Juditot és a kalapácsvetésben első olimpiai bajnok Kiss Balázst.

Augusztus 15-én kezdődött a világ számos országából érkező 500 piarista tanár és diák veszprémi találkozója.

A 20 emeletes tetejéről átköltözött a Veszprém TV a József Attila u. 38. számba.

A veszprémi Deák Mária Magdolna nyerte a Naturexpo képzőművészeti pályázatát.

Szeptember 3-án Kiss Balázs kalapácsvetőnek, a város első olimpiai bajnokának a Veszprém Város Díszpolgára címet adományozták.

Szeptember 20-án úgy döntött a kormány, hogy a Székesfehérvár–Szombathely vonalat villamosíthatja a MÁV Rt.

Az Érseki Hittudományi Főiskolán a hittanár, szociális munkás, a musica sacra és a lelkészképző szakokon megtartották a tanévnyitót.

Október 6-án a gulyadombi Állatkerti Lovasiskola rendezte meg a meghívásos díjugrató lovasversenyt és a megyei bajnokság döntőjét.

Október 18-20 között Kovászna megyében – Sepsiszentgyörgyön és Kézdivásárhelyen – tartottak bemutatókat a veszprémi Művész Céh képviselői.

Október 26-án ünnepelte 40. születésnapját Veszprém Város Vegyeskara, ahol bemutatták a Négy évtized kádenciája c. könyvet is.

November 5-én a 75 éves dr. Szendi József, Veszprém érseke hirdette ki a főegyház-megyei zsinat dokumentumát.

November 22-én Bárczi-gálát rendeztek a Hemoban.

A Veszprémi Egyetem Barlangkutató Egyesülete a Cholnoky Jenő Karszt- és Barlangkutató Pályázaton első díjban részesült.

November 22-én vehették birtokba a Jutasi úti sporttelep fedett tenispályáit.

November 29-én a színházban ismét megrendezték a vállalkozói szféra estélyét.

Veszprém önkormányzata is kezdeményezője volt a Virágos Magyarországért versenynek.

Az 1989-ben az 500 dolgozót foglalkoztató Dózsa Termelőszövetkezetből 6 fővel rendelkező vagyonhasználó Dózsa Szövetkezeti Rt. lett.

December 6-án Pásztor István lett az év kézilabdázója.

December 8-án emléktáblát avattak a Jókai utca 31. számú ház, a Magyar Nemzeti Bank egykori épülete falán a Szent Korona és Szent Jobb veszprémi tartózkodása emlékére.

A Lovassy Gimnáziumban felavatták a város első középiskolai Internet-termét.

December 19-én adták át Csaby J. Csabának, a Dózsa Általános Iskola tanárának, énekzenesi szakfelügyelőnek, karvezetőnek a Pro Comitatu-díjat.

December 20-án a millicentenáriumi év zárásaként a veszprémi F. Szelényi-ház megjelentette a Magyar Szent Korona – Királyok és koronázások című albumot, melynek fotóit Szelényi Károly készítette.

December 27-én kezdték az Eötvös Károly Megyei Könyvtár rekonstrukciós munkáit. A generálkivitelező a Zala Megyei Állami Építőipari Vállalat Rt.

1997

Január 1-től önálló temetőgondnokság látja el Veszprémben a városi köztemetőekben végzendő munkákat.

Január 11-én hetedik alkalommal tartottak Bruszniai-emlékhangversenyt a Veszprémi Egyetem aulájában.

Január 11-én Éjszaka címmel tévés színházi műsort közvetítettek a Petőfi Színházból.

Január 21-én vette át Göncz Árpád köztársasági elnöktől dr. Kapor Károly, a Megyei Pedagógiai Intézet nyugalmazott igazgatója a Magyar Köztársaság Érdemkeresztjét.

Január 25-én a Jeruzsálemhegyi Baráti Kör közgyűlésén Heiter Sándort választották elnöknek.

Február 7-én felavatták a Hotel Villa Medicit.

A Kádártai Polgárórség Egyesülete közgyűlést tartott.

Február 7-én Budapesten Kiszelyné Czibik Tünde, a Cholnoky Mozgásművészeti Stúdió vezetője a junior korosztály legrangosabb díját, az Év együttese kitüntető címet vette át.

Február 19-én adták át a hajléktalanok átmeneti szállását a Jutasi út 24-26-os házakban.

Február 19-én Káté István, a Csermák Antal Zeneiskola nyugalmazott igazgatója volt a vendége a VMK Vendégeink a barátaink című sorozatnak.

Február 20-án elhunyt Berei Ferenc, a város díszpolgára, aki öt éven át volt Veszprém tanácselnöke.

Március 5-én emelték a helyére a Magyarok Nagyasszonya-templom harangját, amely egyben Mindszenty-émléktemplom is. Március 9-én szentelte fel dr. Szendi József érsek.

Március 10-én nyílt tárlata a VMK-ban a 70 éves Láng Tibor fotóművésznek.

Egészségügyi szakembereknek tartott konferenciát a Hemoban a veszprémi Alkohol-Drogsegély Ambulancia.

Március 13-án köszöntötték a helyi sajtó képviselőit a városházán.

Március 22-én kutyaiskola kezdte meg működését a Dózsavárosban.

Veszprémből heten kaptak Széchenyi professzori ösztöndíjat.

Április 18-án a VMK-ban találkoztak a veszprémi Civil Szervezetek Egyesülete képviselői.

Április 25 és 27 között rendezték a VMK-ban az országos diákszínjátzó-találkozót.

Hajnal Csabát, a Fotex ügyvezető elnökét Kemény Ferenc-díjjal, a legmagasabb sportvezetői díjjal tüntette ki Kuncze Gábor belügyminiszter.

Április 27-én rendezte meg a Kittenberger Zoo Alapítvány a „Fuss az állatkertért” jótékonyági rendezvényt.

Április 30-án, Flórián napon köszöntötte a polgármester a tűzoltókat.

Május 7-én adták át a dózsavárosi temetőben az újonnan épült ravatalozót.

Május 12-én volt a völgyhídi szobor újraszentalése.

Május közepén ezer telefonvonalat kötött be a déli városrészben az UTI Bakonytel Rt.

Május 24-én már bajnokok a Jutas VFK ifi A és ifi B együttese, melyeknek Bartalfi Károly és Balogh Károly az edzőik.

Május 28-án vette át a gyémántdiplomáját Zongor Ferenc, aki 60 éve végzett a Soproni Tanítóképzőben.

Májusban negyedszer rendeztek ünnepi játékokat Balácán.

Első alkalommal nevezett be a Kihívás napjára Kádárta, mely az élmezőnyben végzett az országos pontversenyben.

Júniusban a toplista harmadik helyén áll a Lovassy gimnázium az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen.

Június 8-án tették le a Jutas-lakótelep protestáns templomának alapkövét.

Június 17-én látogatta meg Göncz Árpád köztársasági elnök a Delta-97 hadgyakorlatot.

Július 1-jével vonult nyugdíjba dr. Czaun Ferenc jegyző, utódja Borbásné dr. Büki Szilvia.

Júliusban orvosi rendelőt kapott Kádárta.

Július 31-én roncsvágó berendezést állított munkába a tűzoltóság.

Gyulafirátóton új ravatalozót avattak a temetőben.

Augusztus 7-8-án a Barátság-parkban rendezték meg a Kaiser-sörfesztivált.

Augusztus 14-ével a nyugalomba vonuló dr. Szendi József érsek utódjául az egri segédpüspököt, dr. Márfi Gyulát nevezték ki. Beiktatása szeptember 6-án volt.

Július elején újra megnyitott a Betekints Hotel és Étterem.

A Lasselsberger-Knauf Kft. referenciamunkaként felújította a Báthory Általános Iskolát.

Augusztus 20-án leplezték le a Veszprémi Panteonban a Cholnoky-emléktáblát.

Augusztus 28-án fallabda-pálya nyílt Veszprémben a Budapest út 69. szám alatt.

Szeptember 1-jével megszűnt Veszprémben a 2. Repülő és Légvédelmi Hadtest és megalakult a Magyar Légierő Vezérkara, melynek vezérkari főnökévé Kositzky Attila vezérőrnagyot nevezték ki.

Szeptember 17-én adták át a volt NEVIKI egyik raktárából kialakított egyetemi diákcentrumot.

A Bajor-Magyar Fórum tagjait tájékoztatta a polgármester.

Szeptember 19-én felavatták Pogány Gábor Benő szobrászművész Ararát című szobrát a Séd Filmszínház előtti téren.

Októberben a májusban felszámolt MÁFKI helyén jött létre a veszprémi Innovációs Centrum.

Október 1-jén a vasútállomáson emléktáblát avattak, majd a városházán ünnepelték a Székesfehérvár-Celldömök vasútvonal átadásának 125. évfordulóját.

Október 10-én a Lovassy Gimnáziumban emléktáblát avattak Hungler József tanár emlékére.

Október 25-én emléktáblát avattak a Vármúzeumnál Szent István és Koppány vezér 1000 évvel ezelőtti csatája és azok emlékére, akik életüket áldozták a hazáért.

November 1-jétől a Veszpark Kft. üzemeltetésében új parkolási rend lépett életbe Veszprémben.

November 6-án új könyvek jelentek meg a Vár Ucca Tizenhét Könyvek sorozatban.

November 10-étől várja vásárlóit a Raab Karcher Tüzép Rt. új veszprémi telepe.

1994 és 2000 között 4,5 milliárd forint értékű fejlesztés valósult, illetve valósul meg Veszprémben.

Májustól Veszprémben kísérleti jelleggel működik az utcamunkás-szolgálat, mivel 150 hajlék nélküli él a városban.

November 27-én taroltak az Anacondások a Vetésiben a hétfvégén megrendezett akrobatikus rock and roll-bajnokságon.

November 22-én koszorúzási ünnepséget tartottak a helyreállított a veszprémi 31. Honvéd Gyalogezred hősi emlékművénél.

December 13-án birtokba vették a hétévesek, illetve a december 12. és 14. között születettek a városházát a városi televízió Kukkantó című műsora vendégeként.

December 23-án díszbe öltözött a város.

1998

Januárban megalakult a Veszprém városi millenniumi emlékbizottság.

Húsz éves a Hóvirág Énekegyüttes.

Állandó kiállítóhelyé vált a Művészetek Házában a Csikász Galéria.

Január 1-jétől a Bankár Kft. 51 százaléknyi tulajdonrészt szerzett decemberben a Baky Művek Rt-ben, így 74,6 % tulajdonnal rendelkezik.

Január 18-tól 25-ig tartották meg ismét a veszprémi ökumenikus imahetet.

A 28 féle szakma között műemléki felújítót is képeznek a Táncsics Mihály Szak-
közép- és Szakiskolában.

Január 29-én Éles Józsefet, a Fotex KC játékosát harmadszor választották meg a legjobb hazai kézilabdázónak és Szathmári Jánosnak ítelték az első számú kapus díját.

Idősek Tanácsa alakult Veszprémben.

Utazás címmel jelentetett meg CD-lemezt Kovács Attila veszprémi zeneszerző.

Február 5-én 54 új lakást adtak át az újjávarázsolt kijevei házban.

Február 17-én hajnalban 120 km-es orkán tombolt Veszprémben.

Február 27-én az Enyhe Fintor Klubban játszik a veszprémi Childhood zenekar.

Fotex KC Veszprém – Barcelona 33:28! A Fotex a BL legjobb 8 csapata között.

Március 12. Múlt hét végén Kiskunfélegyházán tartották a városok polgármestereinek találkozóját, ahol az év polgármestere Dióssy László lett.

A hétfvégén a veszprémi RC NB I-es röplabdázói 3:1-re verték a rájátszásban a Tatabányát.

Március 15-e alkalmából Pro Urbe-díjat kapott Egei Sándor, a Királyné Városa Műemlékeinek Megmentése Alapítvány kezdeményezője.

Március 20-án hetedszer tartott tavaszköszöntő hangversenyt a Szuromi Miklós vezette zeneiskolai Veszprémi Ifjúsági Fúvószenekar.

Március 27-én nyitották meg Kulcsár Ágnes festőművész kiállítását a Csikász Galériában.

A március 27-i közgyűlés jóváhagyta a csatárhegyi út- és utcaneveket.

Április 1-jén nyitotta meg a polgármester a belvárosban a kistérségi Tourinform-irodát, melynek irodavezetője Lőrincz Katalin lett.

Nonstop (25 óra 15 percig tartó) asztalitenisz-gálát tartottak az Alapítványi Iskola és Gyermek Ház nagytermében.

Április 16-án Baráti Kör alakult a Betekints-völgyben.

Múlt héten érkezett meg két strucckakas a vadasparkba.

Április 23-án hatodszor rendezték meg az iskola névadója előtt tisztelgő Gyulaffy-napokat Gyulafirátóton.

A III. osztályosok Zrínyi Ilona országos matematikaversenyét nyerte meg a II/b-s Szilágyi iskolás Szalkai Balázs.

Május 1-jén adták át a Betekints-völgyi játszóteret, valamint az újjáépített fejesvölgyi kőhidat.

Május 1-jén avatták fel a Hemo előtti kerthelyiséget és a májusfát.

Május 7-én megjelent *Hogya György Sírkertjeink története* című könyve.

A Veszprémi Dózsavárosi Diáksport Egyesület vívói – Kocsis Miklós vezetésével – megnyerték a Bors Ágoston-émlékversenyt.

Május 7-én nyitották meg a Művészetek Házánál a hagyományos Veszprémi Tavaszi Tárlatot.

Átadták a rendőri körzeti megbízotti irodát a Stromfeld utcában.

Öt napig tartott a Petőfi Színházban az I. Országos Kortárástánc és Mozgásművészeti Találkozó.

Május 28-án helikopterek és repülőgépek tartottak légibemutatót Szentkirályszabadján.

Május 30-án a Vörösmarty téren felavatták a helyreállított 31-es honvéd és népfőlkelő gyalogezred emlékművét.

Májusban dr. Győri István, a Veszprémi Egyetem professzora kapta a Magyarok Európáért-díjat.

Június 6-7-én a viaduktot felújítási munkák miatt lezárták.

Június első szombatján tartotta hagyományos juniálisát a Csatárhegyi Kertbarátok Egyesülete.

Elhunyt Czibók István (1911–1998), a tanácsrendszert megelőzően, fél évszázada Veszprém demokratikusan megválasztott polgármestere. 1948 májusától 1950. augusztus 15-ig töltötte be e tisztséget.

Június 24-én a Gulyadombon rendezték meg az évek óta hagyományos Szent Iván-éji mulatságot.

Június 26-tól 28-ig tartotta rendezvénysorozatát a Kabóca Bábstúdió.

Június 26-án egy 20 éves férfi túlélte a viaduktról való leugrást.

Július 1-jétől a Veszprémi Egyetem rektora dr. Gaál Zoltán.
A Vár utca 4. számú háznál avatták fel Lugossy László veszprémi szobrászművész ivókútját, melyet a Bakonykarszt Rt. létesített.
Július 2-ától a Fotexnél Kaló Sándor vezetőedző segítője ismét Kiss Szilárd.
Július 5-én nyílt meg Gyulafirátóton a régi katolikus iskolában az új múzeum.
Emléktáblát avattak a Jutaspusztai repülő emlékműnél a II. világháborúban Veszprém védelmében elhunyt pilóták emlékére.
Július 30-án Kositzky Attila altábornagy, a Veszprémben székelő magyar légierő-vezérkar főnöke az Egyesült Államokban vette át az amerikai elnök által alapított The legion of merit kitüntetést.
Augusztus 1-jén ünnepelték a Regina Mundi-plébánia megalapításának 50. évfordulóját.
Augusztus 9-én ünnepelte megalapításának 40. évfordulóját a Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark. Sigmond István igazgatót Pro Meritis-díjjal tüntették ki.
Augusztus 20-án avatták fel Tamás Ákos iparművész porcelánkompozícióját a megyei kórház bejáratánál.
Augusztus 20-án Katanics Sándor avatta fel Francsics Károly emléktábláját a Veszprémi Panteonban.
Augusztus második felében közvélemény-kutatást végzett Veszprémben a Magyar Gallup Intézet.
Augusztus 29-én ünnepelték az evangélikus templom építésének 200. évfordulóját.
Szeptember 4-én Budapesten temették el dr. Polinszky Károlyt, az MTA tagját, Veszprém díszpolgárát, az egyetem alapítóját.
Október 2-án felavatták a szennyvíztisztító-telep bővítésének első ütemét.
Október 15-én átadták a MÁV-pályaudvaron a magasperont és a vasúti aluljárót.
Október 15-én felavatták a csökkent munkaképességűeket foglalkoztató munkahelyeket a Pápai úton.
Október 15-én írták alá az önkormányzat és az egyetem közötti együttműködési szerződést.
Október 29-én felavatták a németek házát a Thököly utcában.
November 6-án a VMK-ban hármassz évfordulót ünnepelt a 100 éves Kossuth Lajos Általános Iskola.
November 12-én a 100 éves Ortutay Gyulát köszöntötte a polgármester.
November 22-én avatták fel a Vörösmarty téren az ismeretlen katona emlékhelyét.
December 8-án ismét felszerelték a világítófüzereket a belvárosban.
December 17-én már csak emlék az NB I. A VSE labdarúgó-csapata 10 évvel ezelőtt jutott fel az NB I-be.

1999

Január 12-én a Hemoban tartott teltházas előadást Hofi Géza.
Január 25-én dr. Hámori József kulturális miniszter avatta fel a megyei könyvtárat.
A veszprémi Dózsa NB I/B-s női asztaliteniszezői döntetlent értek el a szombat-helyiekkel szemben.

Március 15-e alkalmából Pro Urbe-díjat kapott Egei Sándor, a Királyné Városa Műemlékeinek Megmentése Alapítvány kezdeményezője.

Március 20-án hetedszer tartott tavaszköszöntő hangversenyt a Szuromi Miklós vezette zeneiskolai Veszprémi Ifjúsági Fúvószenekar.

Március 27-én nyitották meg Kulcsár Ágnes festőművész kiállítását a Csikász Galériában.

A március 27-i közgyűlés jóváhagyta a csatárhegyi út- és utcaneveket.

Április 1-jén nyitotta meg a polgármester a belvárosban a kistérségi Tourinform-irodát, melynek irodavezetője Lőrincz Katalin lett.

Nonstop (25 óra 15 percig tartó) asztalitenisz-gálát tartottak az Alapítványi Iskola és Gyermek Ház nagytermében.

Április 16-án Baráti Kör alakult a Betekints-völgyben.

Múlt héten érkezett meg két strucckakas a vadasparkba.

Április 23-án hatodszor rendezték meg az iskola névadója előtt tisztelgő Gyulaffy-napokat Gyulafirátóton.

A III. osztályosok Zrínyi Ilona országos matematikaversenyét nyerte meg a II/b-s Szilágyi iskolás Szalkai Balázs.

Május 1-jén adták át a Betekints-völgyi játszóteret, valamint az újjáépített fejesvölgyi kőhidat.

Május 1-jén avatták fel a Hemo előtti kerthelyiséget és a májusfát.

Május 7-én megjelent *Hogya György Sírkertjeink története* című könyve.

A Veszprémi Dózsavárosi Diáksport Egyesület vívói – Kocsis Miklós vezetésével – megnyerték a Bors Ágoston-émlékversenyt.

Május 7-én nyitották meg a Művészetek Házánál a hagyományos Veszprémi Tavaszi Tárlatot.

Átadták a rendőri körzeti megbízotti irodát a Stromfeld utcában.

Öt napig tartott a Petőfi Színházban az I. Országos Kortárs tánc és Mozdalművészeti Találkozó.

Május 28-án helikopterek és repülőgépek tartottak légibemutatót Szentkirályszabadján.

Május 30-án a Vörösmarty téren felavatták a helyreállított 31-es honvéd és népfőlkelő gyalogezred emlékművét.

Májusban dr. Győri István, a Veszprémi Egyetem professzora kapta a Magyarok Európáért-díjat.

Június 6-7-én a viaduktot felújítási munkák miatt lezárták.

Június első szombatján tartotta hagyományos juniálisát a Csatárhegyi Kertbarátok Egyesülete.

Elhunyt Czibók István (1911–1998), a tanácsrendszert megelőzően, fél évszázada Veszprém demokratikusan megválasztott polgármestere. 1948 májusától 1950. augusztus 15-ig töltötte be e tisztséget.

Június 24-én a Gulyadombon rendezték meg az évek óta hagyományos Szent Iván-éji mulatságot.

Június 26-tól 28-ig tartotta rendezvénysorozatát a Kabóca Bábstúdió.

Június 26-án egy 20 éves férfi túlélte a viaduktról való leugrást.

Július 1-jétől a Veszprémi Egyetem rektora dr. Gaál Zoltán.
A Vár utca 4. számú háznál avatták fel Lugossy László veszprémi szobrászművész ivókútját, melyet a Bakonykarszt Rt. létesített.
Július 2-ától a Fotexnél Kaló Sándor vezetőedző segítője ismét Kiss Szilárd.
Július 5-én nyílt meg Gyulafirátóton a régi katolikus iskolában az új múzeum.
Emléktáblát avattak a Jutaspusztai repülő emlékműnél a II. világháborúban Veszprém védelmében elhunyt pilóták emlékére.
Július 30-án Kositzky Attila altábornagy, a Veszprémben székelő magyar légierő-vezérkar főnöke az Egyesült Államokban vette át az amerikai elnök által alapított The legion of merit kitüntetést.
Augusztus 1-jén ünnepelték a Regina Mundi-plébánia megalapításának 50. évfordulóját.
Augusztus 9-én ünnepelte megalapításának 40. évfordulóját a Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark. Sigmond István igazgatót Pro Meritis-díjjal tüntették ki.
Augusztus 20-án avatták fel Tamás Ákos iparművész porcelánkompozícióját a megyei kórház bejáratánál.
Augusztus 20-án Katanics Sándor avatta fel Francsics Károly emléktábláját a Veszprémi Panteonban.
Augusztus második felében közvélemény-kutatást végzett Veszprémben a Magyar Gallup Intézet.
Augusztus 29-én ünnepelték az evangélikus templom építésének 200. évfordulóját.
Szeptember 4-én Budapesten temették el dr. Polinszky Károlyt, az MTA tagját, Veszprém díszpolgárát, az egyetem alapítóját.
Október 2-án felavatták a szennyvíztisztító-telep bővítésének első ütemét.
Október 15-én átadták a MÁV-pályaudvaron a magasperont és a vasúti aluljárót.
Október 15-én felavatták a csökkent munkaképességűeket foglalkoztató munkahelyeket a Pápai úton.
Október 15-én írták alá az önkormányzat és az egyetem közötti együttműködési szerződést.
Október 29-én felavatták a németek házát a Thököly utcában.
November 6-án a VMK-ban hármas évfordulót ünnepelt a 100 éves Kossuth Lajos Általános Iskola.
November 12-én a 100 éves Ortutay Gyulát köszöntötte a polgármester.
November 22-én avatták fel a Vörösmarty téren az ismeretlen katona emlékhelyét.
December 8-án ismét felszerelték a világítófüzereket a belvárosban.
December 17-én már csak emlék az NB I. A VSE labdarúgó-csapata 10 évvel ezelőtt jutott fel az NB I-be.

1999

Január 12-én a Hemoban tartott teltházas előadást Hofi Géza.
Január 25-én dr. Hámori József kulturális miniszter avatta fel a megyei könyvtárat.
A veszprémi Dózsa NB I/B-s női asztaliteniszezői döntetlent értek el a szombat-helyiekkel szemben.

Február 8-án átadták a légtérelenőrzési hadműveleti központot.

Februárban a Veszprémi 7 Nap újság sorozatot közölt Hangodi László tollából Veszprémi honvédek a Donnál címmel.

Március 5-én megkoszorúzták a Gourmandia Étterem falán lévő Petőfi-emléktáblát.

Március végétől szerdán és szombaton ingyenes buszjárat indult a balatonfüzfői uszodába.

A március 26-ai közgyűlés előtt mutatták be a „hónap műtárgyát”, Felhősi István Tavasz felé című festményét.

Április 16-án ünnepelte a megyeházán közkórházzá nyilvánításának 100. évfordulóját a Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház.

Április 21-én – Táncsics Mihály születésének 200. évfordulóján – leleplezték Horváth László Táncsics-mellszobrát a Táncsics Szakközép- és Szakiskola udvarán.

Április 24-én ünnepelte alapításának 25. évfordulóját a gyulafirátóti Bakonyerdő Pávakör.

Május 7-én kezdődtek az aulában a Veszprémi Egyetem alapításának 50. évfordulás ünnepségei.

Május 8-án rendezték meg a IV. Veszprém-Hárskút Hegyifutó Versenyt.

Május 8-án bemutatták a Boldog Gizella-erekljét az egyházmegye híveinek a veszprémi várban.

Június 3-án a veszprémi Torna Club a budapesti versenyen vidékbajnokságot nyert.

Június 25-én átadták a kívül-belül megújult vásárcsarnokot.

Június 27-én avatták fel a Mártírok úti zsidótemetőben Somogyi Lajos emlékfalát, amelyet a deportálás 55. évfordulójára készítettek.

Augusztus 1-jén népművészeti vásárt rendeztek a Kossuth utcában.

Augusztus 11-én teljes napfogyatkozás volt Veszprémben.

Augusztus 27-én adták át a Török Ignác utcai idősek otthonát.

Augusztus elejétől folyik a Betekints-völgyi volt jezsuita templom és az apácakolostor feltárása.

Szeptember 18-án 4600-an indultak el a Samsung utcai futófesztiválján.

Október 6-án avatták fel Gyulafirátóton a kultúrház melletti téren gróf Batthyány Lajos mellszobrát.

November 1-jén Veszprém Város Vegyeskara a Veszprémi Egyetem aulájában adta elő Erdélyi Ágnes karnagy vezényletével Mozart Requiemjét.

A Toborzó utca 10. és a Jókai utca 34. számú házak pályázati nyerteseivel aláírták az adásvételi szerződést.

December 12-én avatták fel az evangélikus templom mellett elkészült gyülekezeti termet, lelkészi hivatalt és lakást.

Katona János őrnagyot, a Légierő Zenekarának karnagyát az angol királyi ház Ordo Sancti Joannis lovagrendjének tagjává ütötték.

A veszprémi Kupcsik László egyéniben második, a magyar együttes tagjaként pedig első lett a finnországi fekvenyomó világbajnokságon.

December 24-én tartották az új református egyházi központ első istentiszteletét a Jutasi úton.

2000

Január 3-án kezdte meg működését a veszprémi okmányiroda.

Január 8-án a Vadasparkban 37 gyermek és felnőtt vett részt a hószobrász játékban.

Elhunyt R. Kiss Lenke szobrászművész, a „Zsuzsi”-szobor alkotója.

Az Innovációs Centrum Kht. Leonardo-projektje 150 ezer eurót nyert az Európai Uniótól.

A Veszprémi Nők Kerekasztala Egyesület Nők vallomása az utókornak című pályázatára közel 70 írás érkezett Veszprémből.

Március 14-én nyitották meg a Várgalériában Bojtor Károly festőművész emlékkiállítását.

A kádártaiak és rátótiak sportvetélkedőjét ismét az utóbbiak nyerték, így Gyulafirátótra került a városrészek kupája.

Március 20-ától a Pápai út 37/B földszintjén fogadja a betegeket az Alkohol-Drogsegély Ambulancia.

Március 31-én a veszprémi laktanyában új emlékparkot és a Petermanné Baranyai Stefánia szobrászművész alkotta Kossuth Lajos-mellszobrot avatták fel.

Április 29-én látogatott Veszprémbe 11 közép-európai ország államfője. Az elnökök fát ültettek a színházkertben, kialakítva az „elnökök ligetét”-t.

Április végén a Keszthelyen rendezett 183 éves Helikoni ünnepségek vándorszerlegét a Lovassy Gimnázium nyerte el.

A május 7-i ünnepi közgyűlésen erősítették meg Veszprém és Passau testvérvárosi szerződését.

Május 7-én nyitották meg a Laczkó Dezső Múzeumban az Üdv néked, Boldog Gizella királyné című kiállítást.

Május 7-ével készült el a Veszprém Pláza.

Május 13-án rendezték meg Veszprémbe az I. európai lovagrendi találkozót.

Bartalfi Krisztina veszprémi tornász Pro Meritis-díjat kapott.

Június 10-én Kádárta 2000 falunapot tartottak, amikor felavatták az emlékparkot a millenniumi emlékműnél.

Megalakult a Csererdei Baráti Kör a Bakony Művek-lakótelepen.

Június 11-én adták át a villanyvilágítást a városi stadionban.

Június végétől Zdravko Zovko horvát szakember lett a Fotex KCV kézilabdacsapatának az edzője.

A megyei közgyűlés visszavonta Vándorfi László igazgatói megbízását, november 30-ig Kolti Helga színművészt bízták meg a Petőfi Színház igazgatójának.

A június 23-ai közgyűlésen Máté Szabolcsot (az Aranyzsiráf-díjas Sub-Bass Monstert) Veszprém Város aranyérmével tüntették ki. Ezt követően énekelte el a Kossuth-teremben a Gyulafirátót című országosan ismert rapslágerét.

Július 3-án 20 hektár fenyves erdő égett le Kádárta határában.

Július 26–29. között rendezték meg az I. Utcazene Fesztivált.

A római katolikus érsekség átvette a Szilágyi Erzsébet Általános Iskolát a városi önkormányzattól.

Augusztus 20-án mutatta be a Petőfi Színház Asztalos István és Kovács Attila István című rockoperáját.

Szeptember 1-jével megkezdődött a tanév az összevont Bem-Széchenyi iskolában.

Szeptember 25-én megnyílt Veszprém új bevásárlóközpontja, a Tesco Hipermarket.

Visszavágtak a veszprémi egyetemi evezősök a Georgikon Mezőgazdaságtudományi Karnak a második alkalommal rendezett Balatoni Regattán.

Átadták a városi bíróság korszerűsített épületét.

November 2-től új helyén, a Vörösmarty tér 3. szám alatt tart nyitva a városi okmányiroda.

November 3-án avatták fel a Lázár Vilmos honvédezzredest és a Kiss Ernő honvédtábornagyot ábrázoló domborművet a Török Ignác utcában.

November 10-étől Jendrassik-Venezs Középiskola, Szakiskola nevét vette fel az összevont iskola.

2001

Január 1-je óta közhasznú társaságként működik az állatkert.

Januárban dr. Tatay Zoltán nyugdíjas egyetemi tanár könyvet jelentetett meg Nyakas János pedagógusról.

Helbert Ágnes veszprémi lány lett a Miss Universe Hungary szépségverseny országos döntőjének első helyezettje.

Január közepétől a kórház baleseti ambulanciáján helyeztek ki inkubátort.

Február 6-án tartották meg a kibővített és felújított Március 15. úti sportcsarnok avatását.

A Veszprémi Egyetemen két éve indult a környezettudományi képzés.

Márciustól új támfal épül a színházkert Iskola utca felőli részénél.

Március 2-án helyezték örök nyugalomra a Vámosi úti temetőben dr. Borsi Lőrincet (1914-2001), a Közgazdasági Szakközépiskola egykori igazgatóját, a nyugdíjas szabadegyetem alapítóját, Veszprém Pro Urbe-díjasát (1995).

Brüsszelben az Európa Parlament aulájában mutatkozott be a három királyi város: Esztergom, Székesfehérvár és Veszprém.

Megkezdődött az Óváros tér rekonstrukciója.

15 illetve 20 napi elzárásra ítélte a bíróság a Veszprémnél bájaikat kínáló hölgyeket.

Európa-szobrot avattak a Vetési Gimnáziumban.

Április 3-án avatták fel az alsóvárosi temetőben Vaszary Béla felújított síremlékét.

Április 13-án átadták az Erzsébet társasházat a volt szovjet laktanya területén.

Május 8-án a Veszprémi Egyetem aulájában mutatták be Cserniczky Miklós Veszprémi Te Deum című oratóriumát.

Május 15-én látogatott Veszprémbe Medgyessy Péter miniszterelnök.

Hetedhét ország – hetedhét város néven szervezték meg Veszprém 8 testvérvárosának a három napos találkozóját.

Augusztus 4-én mutatták be a Vivace 2001 keretében a Carmina Burana művet.

Augusztus 19-én volt az ősbemutatója a Szent Mihály-székesegyházban Kovács Attila Veszprémi mise zeneművének.

Augusztus 20-án adták át Veszprém és Szentkirályszabadja között a kerékpárutat.
Augusztus 20-án avatták fel az Óváros téren Lugossy Mária Millenniumi emlékművét.
A Pannon Várszínház önálló színházként kezdte meg működését Veszprémben Vándorfi László igazgatóságával.

Szeptember 20-án Ficánka néven avatták fel a gyulafirátóti Kastélykert körzeti óvoda új kádártai tagóvodáját a Kenderföld utca 47-ben.

80. születésnapján köszöntötték Kasza Lászlót, Veszprém díszpolgárát, a Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark alapítóját.

Október 25-től lehetett zavartalanul közlekedni a megújult Óváros téren és a Rákóczi utcán, megtartották a térvatót.

Három hétig Kréta szigetén folytatták tanulmányaikat a Táncsics Szakközépiskola műemlékfenntartó-technikus tanulói.

Október 23-án mutatták be Mészáros Gyula Forradalom és szabadságharc Veszprémben című, 1956-ról szóló könyvét.

A Veszprémi Egyetem aulájában rendezték meg az Info Expo 2001 informatikai és kommunikáció-technikai szakkiallitást és vásárt.

Melles Árpád, a Balluff Elektronikai Kft. ügyvezető igazgatója kapta meg először a Polinszky-díjat.

A halottak napján felújított ravatalozót szenteltek fel a Vámosi úti temetőben.

November 12-én először ünnepelték a szociális munka napját a városházán. Az első Hornig-díjat Baranyai Ferencné kapta.

A Vas Gereben utcában lerombolták az egykori Kispipe vendéglőt.

8 hónap alatt készült el a Kemece utcai lakópark.

Az egyetemi aulában rendezte meg a Zonta Hölgklub jótékony célú adventi koncertjét. A hangverseny sztárja a Mendelssohn Kamarazenekar volt.

Megjelent Molnár Jánosné Emlék nélkül nemzetnek híre csak árnyék című tanulmánykötete.

December 11-én elhunyt Kemény Géza költő és tanár.

2002

Januárban jelent meg Hogya György helytörténeti kutató Veszprém díszpolgárai című kötete.

Február 4-én avatták fel a Veszprém 4. Tanpostát a Dózsavárosban.

Március 14-én avatták fel a Kossuth Lajos Általános Iskola előtt Csikász Imre Kossuth Lajos-szobrát.

Köszöntötték a 100 éves, rubindiplomás dr. Mihálffy Ferencet, Veszprém város első tisztiorvosát, akinek Dióssy László polgármester a Pro Meritis-díj arany fokozatát adta át.

Veszprém város díszpolgára címet adományozták a 70 éves Zámbo István karnagynak.

Április 26-tól Bakcsi András a megbízott igazgató a Hemoban.

107 juharfát ültettek el a Veszprémet Szentkirályszabadjával összekötő kerékpárút mentén.

Május 14. és 19. között rendezték Veszprémben a Tánc Fesztiválja című országos kortárs összművészeti találkozót.

Május 24-én az Óváros téren köszöntötték a Fotex KCV gárdáját a kézilabda klub megalakulásának negyedszázados jubileumán. Az idén BL-döntős csapat tagjai Pro Urbe-díjat vehettek át, míg Hajnal Csaba ügyvezető elnök a város díszpolgára lett.

A Nobel-díjasok márványtábláját leplezte le az egyetemen Oláh György Nobel-díjas, a dél-kaliforniai egyetem professzora.

Június közepén megkezdődött a 8-as főút szélesítése Veszprém és Márkó között.

A Házgyári út mellett működik a „lengyel” piac.

Péter-Pál napján a Szent Mihály-székesegyházban tartott ünnepi koncerten díszpolgári címmel tüntették ki a 70 éves Kollár Kálmán karnagyot.

Július 22-étől a veszprémi várban forgatták a Sobri című filmsorozatot.

Augusztus 15-én adták át a Jutasi út és Aulich utca kereszteződésénél lévő körforgalmat.

Augusztus 18-án avatták fel a Veszprémi Panteonban Kossuth Lajos, a város első díszpolgára emléktábláját.

Augusztus 18-án a Szentháromság téren avatták fel a feltárt és felújított várkutát.

Szeptember 15-én dr. Márfi Gyula érsek miséjével ünnepelték a Szent László-templom 100. éves felépítését.

Emléktábla-avatással ünnepelték meg Kossuth Lajos születésének 200. évfordulóját a Kossuth iskolában.

Szeptember 13-án Veszprémbe látogatott és fát ültetett Arnold Rüütel, az Észk Köztársaság elnöke.

Szeptember 27-én adták át a Veszprém és Kádárta közötti kerékpárutat.

Október 17-én írták alá a Balatonfüredi út melletti déli területi eladási szerződését az Európa Ingatlanbefektetési Alapkezelő Rt-vel.

December 7-én a 90 éves dr. Habsburg Ottónak a díszpolgári címet adományozta Veszprém képviselő-testülete.

Megjelent Veszprém Város Vegyeskarának új, Veszprémi Te Deum című CD-je.

Befejezték az alsóvárosi temetőben lévő Haiszler-kápolna tetőfelújítását a Tánccsis sakközépiskola műemlékfenntartó, technikus tanulói.

2003

Valamennyi önkormányzati képviselő átvette a hordozható számítógépét.

Január 16-án emléktáblát avattak a megyei rendőrkapitányság épülete előtt a Donkanyarban elesett veszprémi áldozatok emlékére.

Március 14-én ünnepelték meg a megyeháza Szent István termében a 100 éves Veszprém Megyei Múzeumot.

Szeptembertől 3 éves színészképzés indul a Veszprémi Egyetemen.

Március 14-én a Külső-Kádártai úton megnyílt az OBI-áruház.

Áprilisban megújult külsővel nyílt meg a várban a Tourinform-iroda.

Az egyetemen első ízben tehető le angol és német nyelvből államilag elismert nyelvvizsga.

Pesti Lajos, a veszprémi Alkohol-Drogsegély Ambulancia elnök-igazgatója a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét vehette át.

Újjáépítették a 66 éves Szent István-völgyhidat.

Befejeződött a Koma-kút felújítása.

Megalakult a Takácskerti Baráti Kör.

A kétszeres Pro Urbe-díjas Éles József kézilabdázó megvált a Fotex KCV-től.

Május 9-én adták át a vadasparki medvekefűtőt.

Veszprém tiszteletbeli polgára címet adományoztak Amanda Dropallának, a Német-Magyar Baráti Társaság Passau-Veszprém elnökének.

Június 7-én nyitották meg a veszprémi Vass-gyűjteményt a várban.

Dr. Bárándy Péter igazságügy-miniszter adta át Veszprém új büntetés-végrehajtási intézetét.

A Séd Filmszínházat két évtizedes működése után bezárták.

A Veszprémi Polgári Társaskör fennállásának ötödik évfordulóját a Séd-parti Éllő-malomnál ünnepelte.

Július 17-én az önkormányzat eladta a VLC 2001 Kft-t.

Veszprém is bekapcsolódott a digitális város programba.

Augusztus 19-én avatták fel a Veszprémi Panteonban dr. Hornig Károly veszprémi bíboros-érsek emléktábláját.

Veszprémben is elérhető lesz a kábeles gyorsinternet-szolgáltatás az UPC beruházásával.

A Jutasi úti építkezésnél egy i. e. 4500-ból származó települést találtak.

A Veszprém Megyei Honismereti Egyesület szervezésében köszöntötték a 70 éves Veress D. Csaba tanár-történészt a megyei könyvtárban.

Október 10-én adták át a felújított Táncsics, Gelencsér, Eke és Sigray utcákat a Dózsavárosban.

Emléktáblát avattak Deák Ferenc születésének 200. évfordulója tiszteletére a Jókai út 48. számú, Gizella Hotel utcai falán.

November elején Veszprémbe látogatott Gyurcsány Ferenc sportminiszter. Bejelentette, hogy Veszprém mintegy 500 millió forintos állami támogatást nyert a multifunkcionális sportcsarnok megépítésére.

Érintőgombos információs pontokat helyezett ki a városban a Tourinform Iroda.

December 2-án adták át a kétszer kétsávosra bővített 8-as főút Veszprém-Márkó közötti szakaszát.

70 perces koncertfilmet, DVD-t jelentetett meg a Mendelssohn Kamarazenekar.

A Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark Állatvédelmi-díjat kapott.

December 11-én adták át a Verga Rt. által felépített Csatárhegyi kilátót.

Varga Béla nyugalmazott könyvtárigazgató szerkesztésében megjelent a Bakony-Baltoni Kalendárium 14. kötete.

2004

Január 6-án 52 éves korában elhunyt Gyenge Zsigmond, a Veszprémi Úszó Klub alapítója.

Március 1-jén adták át az Ördögárok utcai Éltes Mátyás Fogyatékos Nappali Intézményt és Gondozóházat.

Február 21-én falufarsangot tartottak Kádártán.

Február 26-án alakult meg a Veszprém Városi Idősek Tanácsa.

Március 2-án adták át a Jutasi úton az MH. 110 lakásos mini-lakótelepét.

Március végétől az Agora segítségével a város hivatalos honlapján párbeszédet folytathattak a veszprémiek a város polgármesterével és alpolgármestereivel.

Április 1-jén helyezték örök nyugalomra a Pro Urbe-díjas Bán Ferenc nyugalmazott anyakönyvvezetőt.

Völler Adél veszprémi magán-énektanárnő tanította a tapolcai Tóth Verát, a megasztár tévés-vetélkedő győztesét.

Áprilisban átadták a térfigyelők kamerákat, melyeket a kínai Ningho várostól kapott Veszprém.

Április 21-én emléktáblát avattak a Padányi Gimnázium Szegelethy utcai bejáratánál Veszprém egykori polgármestere, dr. Szegelethy György születésének 150. évfordulóján.

Május 13-án a vörösti temetőben helyezték örök nyugalomba dr. Czaun Ferencet, Veszprém Pro Urbe-díjas nyugdíjas jegyzőjét.

Május 15-én ünnepelték Baláca feltárásának centenáriumát.

A Tesconál kétsávú körforgalmat alakítottak ki.

A volt Várbörtön új tulajdonosa a Veszprém Megyei Bíróság lett.

Május 27-én nyílt meg a Budapest úton a Balaton Pláza szórakoztató és bevásárlóközpont.

100 éve nyílt meg a sebészeti osztály a veszprémi kórházban.

Június 5-én évadzáró műsort adott a Bonita Versenytánc-klub a VMK-ban.

Június 18-án adták át a celjeiek sportszarnokuk tervdokumentációját a veszprémi városházán.

Június végén indult el a turistákat körútban szállító kisvasút.

Július 1-jétől MH. 54. Légtérellenőrző Ezred nevet viseli a veszprémi radarezred.

Július 3-án a DAL-MA Kulturális Művészeti és Hagyományőrző Egyesület profi és amatőr növendékei mutatkoztak be a Hemoban.

Július 8-án utolsó kiképzési repülését hajtotta végre a 87. számú Bakony Harcihelikopter Ezred Szentkirályszabadján.

Július 26-án ismét Veszprémből indult a Tour de Hongrie, hazánk legnagyobb kerékpáros körversenye.

Július 30-án helyezték örök nyugalomra Vácott dr. Brusznay Árpádnét.

Augusztus 1-jén avatták fel az állatkert leghíresebb lakójának, Böbe majomnak Kádár Tibor festőművész által készített szobrát.

A közelmúltban több mint 1 milliárd forintot nyert a város pályázaton. Az összeget a Dubniczay-ház felújítására és a nyitott önkormányzat megvalósítására fordítják.

Augusztus 19-én avatták fel a Veszprémi Panteonban Ranolder János (1805-1875) veszprémi püspök emléktábláját.

Veszprémbe látogatott a 95 éves Fejtő Ferenc író, újságíró, politikai elemző.

Veszprém város tiszteletbeli polgára címet vehette át a veszprémi származású dr. Schweitzer József nyugalmazott országos főrabbi a VEAB-székházban.

1500 éves római kori tégláégető kemencével gazdagodott a veszprémi Magyar Építőipari Múzeum.

Szeptember 14-én adták át a műfüves pályát a VFC USE ifjú focistáinak.

Szeptember 16-án átadták a teljesen felújított Simonyi Zsigmond Ének-Zenei és Testnevelési Általános Iskolát.

Gyurcsány Ferenc miniszterelnök-jelölt avatta fel a Bakony Művek Rt. új üzemsarnokát.

Pál Béla országgyűlési képviselő, a Gazdasági Minisztérium államtitkára bejelentette, hogy a kormány támogatja a veszprémi Kossuth iskola 455 milliós felújítási pályázatát.

Visszaszámláló berendezéseket szereltek fel a Budapest út két kereszteződésében.

Október 9-én először rendezték meg Veszprémben a Kossuth iskolák országos találkozóját.

November 8-án ismét megszervezte az Eötvös Károly Megyei Könyvtár a Radnóti-menetet Veszprém és Szentkirályszabadja között.

2005

2005-től a megyei könyvtár adja ki a Veszprémi Szemlét. Évente négy számot jelentetnek meg dr. Tölgyesi József szerkesztésében.

Január 1-jétől dr. Giczi Róbert rendőr-alezredes lett a városi rendőrkapitány.

Január 14-én nyílt meg a Laczkó Dezső Múzeumban az Avarok, honfoglalók... című kiállítás.

Az elmúlt években 50 új lakás épült Csererdőn.

2004-ben 700-nál több lakótelepi parkolóállást festettek fel a veszprémi lokálpatrióták, a Jeruzsálemhegyi Baráti Kör tagjai pedig parkot és szalonnasütő helyet alakítottak ki.

Január 15-én avatták fel Raffay Béla Endrődi Sándor-mellszobrát az Endrődi u. 57. számú ház előtti parkban.

Átadták a sósobát az Egry úti óvodában.

A Sólyi utcában lerakták az Életöröm Idősek Otthonának alapkövét.

Elkezdődött és 2005 végére fejeződik be a Veszprémi Egyetem új, 800 férőhelyes kollégiumának építése a József Attila utcában.

Március 23-án avatták fel a Budapest úton a II. világháború bombatámadásaiban elhunyt veszprémi polgári áldozatok emlékművét.

A veszprémi Bangó Mónika a női labdarúgó-válogatott tagja lett.

Április 13-án Veszprémbe látogatott Gyurcsány Ferenc miniszterelnök.

A volt MÁFKI épületében alakítják ki a Veszprémi Egyetem új könyvtárát.

Meghiúsult a szentgáli hulladéklerakó létesítése.

Június 7-től a Fotex KCV új neve MKB Veszprém KC.

Június 17-én ismét megnyílt a Várkert-étterem.

Június 20-án a parlament jóváhagyta a veszprémi Kossuth Lajos Általános Iskola rekonstrukciójához, a keleti és nyugati záportározók kialakításához és a látóhegyi árok rendezéséhez kért 2005-ös címzett támogatásokat.

Július 31-ével Rácz Attilát választotta meg a Petőfi Színház új igazgatójának a megyei közgyűlés.

Augusztus 3-án kezdődtek meg a II. Veszprémi Ünnepi Játékok rendezvényei.

Augusztus 20-án avatták fel a Veszprémi Panteonban dr. Óvári Ferenc ügyvéd, Veszprém város díszpolgára emléktábláját.

Augusztus 22-én adták át a Házgyári út és a Pápai út találkozásánál a város kilencedik körforgalmát.

Augusztus 23-án adták át a megújult veszprémi autóbusz-pályaudvart.

Augusztus 25-én adták át a megyei levéltár új épületét a Jutasi úton.

A köztisztviselői napon Magyar Közigazgatási Díjjal tüntették ki a veszprémi polgármesteri hivatalt.

Veszprémben épül meg a közép-dunántúli onkológiai centrum.

Államiból önkormányzati tulajdonba kerül a szentkirályszabadjai repülőtér.

Cholnoky-díjat alapítottak Veszprémben a Cholnoky család emlékére.

900 millió forint 2006. évi címzett támogatásból újítják fel a Lovassy László Gimnáziumot.

Az Almádi út – Cholnoky út kereszteződésében lévő körforgalmi csomópontnál helyezi el a Lokálpatrióta Egyesület M. Nagy József szobrász vörös tölgyből készített Aranysipkás című szobrát.

Veszprém önkormányzati képviselői és vezető tisztségviselői

1990-1994

Arató Tamás	SZDSZ	
Bálint Bánk	MDF	
Dr. Besnyő János	KDNP	Képviselő 1990. december 9-ig
Dr. Borián Árpád	MDF	
Bors József	MDF	
Dr. Bősze László	FIDESZ	Képviselő 1991. március 1-jéig
Csunyi János	FÜGGETLEN	
Dióssy László	SZDSZ	
Dr. Farkas Sándor	KDNP	
Flórich József	SZDSZ	
Forró Pál	KDNP	
Gózon Imre	FIDESZ	
Dr. Harsányi Gábor	FIDESZ	
Dr. Hegedűs Tamás	MDF	Képviselő 1991. január 1-jéig
Dr. Insperger Antal	MDF	
Dr. Kigyósi Zsuzsanna	FIDESZ	
Kovács József	SZDSZ, majd Köztársaság Párt	
Kórosi Tibor	SZDSZ	
Kukucska Katalin	SZDSZ	
Dr. Magyarády Péter	FIDESZ	
Marosy András	FIDESZ	
Marton Ferenc	MDF	
Mazák György	MSZP	
Móninger László	SZDSZ	
Nagy Károly	MDF	
Porkoláb Éva	FIDESZ	
Dr. Raffay István	MSZP	
Sándor György	MDF	
Scheffer Mihályné	SZDSZ	
Simon Sándor	FÜGGETLEN	
Sipos János	KISGAZDA, majd független	
Dr. Somogyi István	KDNP	Képviselő 1990. december 9-étől
Streit Róbert	SZDSZ	
Vándor András	FIDESZ	

Az önkormányzat alakuló ülése 1990-ben

Polgármester:

Dióssy László SZDSZ

Alpolgármesterek:

Bors József MDF
 Dr. Harsányi Gábor FIDESZ
 Vándor András FIDESZ

Alpolgármester 1992 januárig
 Alpolgármester 1992 februártól

Bizottsági elnökök:

Mazák György MSZP
 Arató Tamás SZDSZ

Marton Ferenc MDF

Porkoláb Éva FIDESZ

Dr. Magyarády Péter FIDESZ
 Sipos János KISGAZDA

Dr. Bősze László FIDESZ

Dr. Farkas Sándor KDNP

Pénzügyi Ellenőrző Bizottság
 Egészségügyi, Szociális és
 Foglalkoztatási Bizottság
 Településfejlesztési és
 Környezetvédelmi Bizottság
 Közoktatási, Művelődési és Sport
 Bizottság
 Befektetési és Vállalkozási Bizottság
 Vállalkozó, Pénzügyi és Kereskedelmi
 Bizottság
 Ügyrendi és Igazgatási Bizottság 1992
 januárig
 Ügyrendi és Igazgatási Bizottság 1992
 februártól

Társelnökök:

Dr. Raffay István	MSZP	Egészségügyi, Szociális és Foglalkoztatási Bizottság
Dr. Somogyi István	KDNP	Vállalkozó, Pénzügyi és Kereskedelmi Bizottság

Jegyző:

Dr. Czaun Ferenc

1994-1998

Arató Tamás	SZDSZ, FIDESZ
Asztalos István	MSZP
Dr. Borián Árpád	FKGP, KDNP, MDF, KÉSZ, POFOSZ
Bors József	FKGP, KDNP, MDF, KÉSZ, POFOSZ
Dr. Bősze László	FIDESZ
Csunyi János	SZDSZ
Debreczeni János	FIDESZ, SZDSZ
Domokos József	FÜGGETLEN
Forró Pál	FKGP, KDNP, MDF, KÉSZ, POFOSZ
Gerecs József	FKGP, KDNP, MDF, KÉSZ, POFOSZ
Hartmann Ferenc	MSZP
Horváthné Búzás Anna	FKGP, KDNP, MDF, KÉSZ, POFOSZ
Imre Frigyesné	FKGP, KDNP, MDF, KÉSZ, POFOSZ
Kórosi Tibor	SZDSZ, FIDESZ
Kovács József	TERMÉSZETBARÁTOK
Lennert László	SZDSZ
Dr. Magyarády Péter	FIDESZ
Marton Ferenc	FKGP, KDNP, MDF, KÉSZ, POFOSZ
Mazák György	MSZP
Móninger László	SZDSZ, FIDESZ
Porkoláb Éva	FIDESZ, SZDSZ
Dr. Raffay István	MSZP
Dr. Rednik András	FKGP, KDNP, MDF, KÉSZ, POFOSZ
Sindler György	FKGP, KDNP, MDF, KÉSZ, POFOSZ
Dr. Szalay András	SZDSZ
Szurmai Zoltán	MSZP
Hidasi Ferenc	SZDSZ, FIDESZ

Polgármester:

Dióssy László SZDSZ

A város önkormányzatának néhány vezetője 1994-ben: Arató Tamás alpolgármester, dr. Czaun Ferenc jegyző, Dióssy László polgármester, Bors József alpolgármester, Mazák György alpolgármester

Alpolgármesterek:

Arató Tamás	SZDSZ, FIDESZ
Bors József	FKGP, KDNP, MDF, KÉSZ, POFOSZ
Mazák György	MSZP

Bizottsági elnökök:

Sindler György	Pénzügyi Bizottság
Dr. Raffay István	Egészségügyi Bizottság
Dr. Borián Árpád	Szociális és Foglalkoztatási Bizottság
Móninger László	Sport Bizottság
Asztalos István	Oktatási Bizottság
Domokos József	Kulturális Bizottság
Marton Ferenc	Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság
Dr. Magyarády Péter	Gazdasági Bizottság
Dr. Bősze László	Ügyrendi és Igazgatási Bizottság

Tanácsnokok:

Dr. Magyarády Péter	Gazdasági
Marton Ferenc	Településfejlesztési
Dr. Raffay István	Egészségügyi
Debreczenyi János	Közbeszerzési

Jegyző:

Dr. Czaun Ferenc
Dr. Büki Szilvia

1997. június 30-ig
Aljegyző 1995. március 1-jétől 1997. június 30-ig,
Jegyző 1997. július 1-jétől

Aljegyző:

Nász József

Aljegyző 1997. november 1-jétől

Dióssy László beszélgetése Mádai Péter ajkai országgyűlési képviselővel

1998-2002

Dr. Albert Vendel	Deutschclub
Arató Tamás	SZDSZ
Asztalos István	MSZP, SZDSZ
Dr. Bense László Erik	MDF, FIDESZ
Csunyi János	SZDSZ, MSZP
Debreczenyi János	SZDSZ, MSZP
Domokos József	SZDSZ, MSZP
Eisenbeck István	MSZP, SZDSZ
Gerecs József	FÜGGETLEN

Gyimesi Károly	MSZP
Hartmann Ferenc	MSZP
Hidasi Ferenc	SZDSZ
Imre Frigyesné	MDF, FIDESZ
Katanics Sándor	MSZP, SZDSZ
Katona Zsolt	MIÉP
Dr. Kigyósi Zsuzsanna	FIDESZ
Marosy András	FIDESZ
Marton Ferenc	MDF
Mazák György	MSZP, SZDSZ
Dr. Meszler János	MSZP
Pesti Lajos	Civil Szervezetek Szövetsége
Dr. Rednik András	MDF, FIDESZ
Schwartz Béla	MSZP
Dr. Szalay András	SZDSZ
Szurmai Zoltán	MSZP, SZDSZ
Dr. Varga Zoltán	MDF
Vereczki Adrienn	FIDESZ
Vékony István	FIDESZ, MDF

Polgármester:

Dióssy László

Alpolgármesterek:

Arató Tamás	SZDSZ
Asztalos István	MSZP
Mazák György	MSZP

Bizottsági elnökök:

Vékony István	Pénzügyi Bizottság
Schwarcz Béla	Tulajdonosi Bizottság
Marton Ferenc	Városépítészeti és Környezetvédelmi Bizottság
Gyimesi Károly	Szociális Bizottság
Eisenbeck István	Sport Bizottság
Imre Frigyesné	Oktatási Bizottság
Domokos József	Kulturális Bizottság
Dr. Bense László Erik	Ügyrendi és Igazgatási Bizottság

Alelnökök:

Marosy András	Városépítészeti és Környezetvédelmi Bizottság
Hidasi Ferenc	Sport Bizottság
Hartmann Ferenc	Ügyrendi és Igazgatási Bizottság

Tanácsnokok:

Katanics Sándor	Ifjúsági
Dr. Szalay András	Európaügyi
Csunyi János	Közbeszerzési
Dr. Kigyósi Zsuzsanna	Egészségügyi

Jegyző:

Dr. Büki Szilvia	Címzetes főjegyző 2003. július 1-jétől
------------------	--

Aljegyző:

Nász József	1997. november 1-jétől
-------------	------------------------

2002-2006

Dr. Albert Vendel	NÉMET NEMZETISÉGI KLUB
Arató Tamás	SZDSZ, MSZP, SZV
Asztalos István	MSZP, MSZP, SZV
Dr. Bense László Erik	MDF, FIDESZ
Bernáth Ildikó	FIDESZ
Birtalan Ferenc	MSZP, MSZP, SZV
Debreczeni János	FIDESZ, MDF
Domokos József	MSZP, MSZP
Eisenbeck István	MSZP, SZDSZ
Gerecs József	MDF, FIDESZ
Gyimesi Károly	MSZP, SZDSZ, SZV
Hartmann Ferenc	MSZP, SZDSZ
Hidasi Ferenc	SZDSZ, MSZP
Katanics Sándor	MSZP, SZDSZ
Marosy András	FIDESZ
Mazák György	MSZP, SZDSZ
Dr. Mátyás István	LOKÁLPATRIÓTÁK
Miklós Gábor Ferenc	LOKÁLPATRIÓTÁK
Péterné Rózsa Mária	MDF
Dr. Rednik András	FIDESZ
Dr. Szalay András	SZDSZ
Szélesy Károly	MSZP
Szurmai Zoltán	MSZP, SZDSZ
Dr. Varga Zoltán	MDF
Vékony István	FIDESZ, MDF
Zétényi Péter	MSZP

Polgármester:

Dióssy László

Alpolgármesterek:

Asztalos István

Hartmann Ferenc

Bizottsági elnökök:

Szurmai Zoltán

Gazdasági Bizottság

Domokos József

Kulturális Bizottság

Katanics Sándor

Oktatási és Ifjúsági Bizottság

Vékony István

Pénzügyi és Költségvetési Bizottság

Gerecs József

Sport Bizottság

Gyimesi Károly

Szociális és Egészségügyi Bizottság

Mazák György

Városfejlesztési és Közbeszerzési Bizottság

Dr. Bense László Erik

Ügyrendi és Igazgatási Bizottság

Tanácsnokok:

Dr. Szalay András

Európai Integráció és Informatikai Fejlesztési

Dr. Mátyás István

Közbeszerzési

Arató Tamás

Társadalmi Kapcsolatok

Mazák György

ISPA - Térségfejlesztési

Hidasi Ferenc

Szabadidő és Diáksport ügyek

Jegyző:

Dr. Büki Szilvia

Aljegyző:

Nász József

Rövidítések:

FIDESZ (MPP) = Fiatal Demokraták Szövetsége (Magyar Polgári Párt)

FKGP = Független Kisgazda és Polgári Párt

KDNP = Kereszténydemokrata Néppárt

KÉSZ = Keresztény Értelmiségiek Szövetsége

MDF = Magyar Demokrata Fórum

MSZP = Magyar Szocialista Párt

POFOSZ = Politikai Foglyok Országos Szövetsége

SZDSZ = Szabad Demokraták Szövetsége

Veszprém önkormányzatának kitüntetései és kitüntetettjei (1991–2005)

VESZPRÉM VÁROS DÍSZPOLGÁRA-CÍM

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a város közéletének kiemelkedő személyiségei számára, vagy akik a város érdekében kifejtett kiemelkedő tevékenységükkel - életműveikkel - a várost tiszteletreméltóan szolgálták vagy szolgálják, az elismerés, ragaszkodás és tisztelet legméltóbb kifejezésekként a *Veszprém Város Díszpolgára* címet adományozhatja. A díszpolgári címet a Közgyűlés megbízásából a polgármester általában évente egyszer nemzeti ünnep alkalmával adományozza.

DÍSZPOLGÁROK

1975	Polinszky Károly
1983	Kasza László
1986	Szoboszlai Sándor
1989	Hungler József
1991 (Posztumusz)	Dr. Brusznai Árpád

1996	Kiss Balázs
2002	Hegyeshalmi László
2002	Kollár Kálmán
2002	Hajnal Csaba
2002	Zámbó István
2002	Dr. Habsburg Ottó

VESZPRÉM VÁROS TISZTELETBELI POLGÁRA -CÍM

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a város érdekében kifejtett kiemelkedő tevékenységükkel - életműveikkel - a várost tiszteletreméltóan szolgált, vagy szolgáló, a város jóhírét az ország határain belül és azon túl különös hatékonysággal erősítő nem veszprémi polgárok számára az elismerés, ragaszkodás és tisztelet legméltóbb kifejezésekként a *Veszprém Város Tiszteletbeli Polgára* címet adományozhatja. A Tiszteletbeli Polgár címet a Közgyűlés általában évente egyszer, nemzeti ünnep alkalmával adományozza.

TISZTELETBELI POLGÁROK

2000	Karl Widor
2001	Dr. Freund Tamás

2003	Amanda Dropalla
2004	Jean-Marie Heuse
2004	Vincze Antal
2004	Vass László
2004	Dr. Schweitzer József
2004	Várszegi Gábor

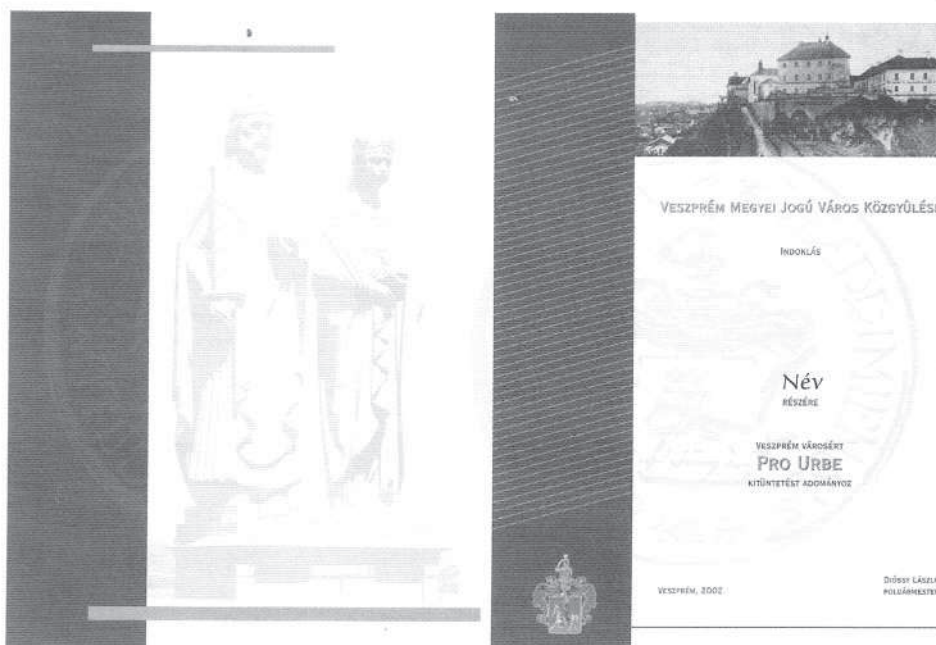
VESZPRÉM VÁROSÉRT – PRO URBE-ÉRDEMÉREM

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a város életében, állami, gazdasági, kulturális és egyéb téren a közösség javára kifejtett eredményes tevékenység elismeréséül évente 3 fő részére *Veszprém Városért - Pro Urbe*-érdemérmeket adományoz.

Az érdemérem személynek, közösségnek, szervezetnek, intézménynek adományozható, ha:

- a város gazdasági életében,
- a városfejlesztésben,
- a város közéletében,
- a tudomány, a művészetek és az irodalom,
- az egészségügy, oktatás, nevelés, sport és egyéb területen kiemelkedő, eredményes munkát végzett.

A Közgyűlés megbízásából a Veszprém Városért érdemérmeket a polgármester évente egyszer, a március 15-i nemzeti ünnep alkalmával adja át.

PRO URBE - ÉRDEMÉRMESEK

1992	Kollár Kálmán
1992	BRAMAC Veszprém SE
1992	Zámbó István
1993	Kurt Scmitz
1993	Dr. Szakál Károly
1994	Kisné Lovasi Mária
1994	Dr. Horváth Ferenc
1995	Id. Dr. Borsi Lőrinc
1995	Bán Ferenc
1995	Veszprém Város Vegyeskara
1996	Kováts Sándor
1997	Dr. Med. Alemany-Fessl Erzsébet
1997	Dr. Czaun Ferenc
1997	R. Kiss Lenke
1998	Egei Sándor
1998	Lovassy László Gimnázium
1999	Dr. Heil Bálint
1999	Hogya György
1999	Mendelssohn Kamarazenekar
2000	Maróti Rezső
2000	Dr. Nagy Attila
2000	Tál Ferenc
2001	Sindler György
2001	Jeruzsálemhegyi Baráti Kör
2001	Varga Béla
2002	Dr. Hanusz András
2002	Dr. Jánosi Antal
2002	Magyar Honvédség Légierő zenekara
2002	FOTEX KC Veszprém
2003	Dr. Borsi Lőrinc
2003	Laczkó Dezső Múzeum
2003	Dr. Praznovszky Mihály
2004	Dr. Kégl Tamás
2004	Veszprém Táncegyüttes
2004 (Posztumusz)	Gyenge Zsigmond
2005	Dr. Vonderviszt Ferenc
2005	Dr. Mihálffy Ferenc
2005	Kun László

GIZELLA-DÍJ

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése az első magyar királynéknak, Gizella életútjára emlékezve, a város anyagi, szellemi és művészeti értékeinek létrehozásáért és megőrzéséért, a város nemzetközi hírének öregbítéséért, kapcsolatainak kiépítéséért és ápolásáért végzett kiemelkedő tevékenység elismeréseként évente 3 fő részére Gizella-díjat adományoz. A Gizella-díj adományozását bármely veszprémi lakos, szervezet és intézmény kezdeményezheti. A Gizella-díjat a Közgyűlés megbízásából a polgármester minden évben Gizella-napon, azaz május 7-én adományozza.

GIZELLA-DÍJASOK

1992	Márton Antal
1992	Dr. Palágyi Sylvia
1992 (Posztumus)	Ircsik József
1992	Géczi János
1993	Veress D. Csaba
1993	Dr. Lackovits Emőke
1993	Dr. Körmendy József
1993	Hegyeshalmi László
1994	Zágon Sándor

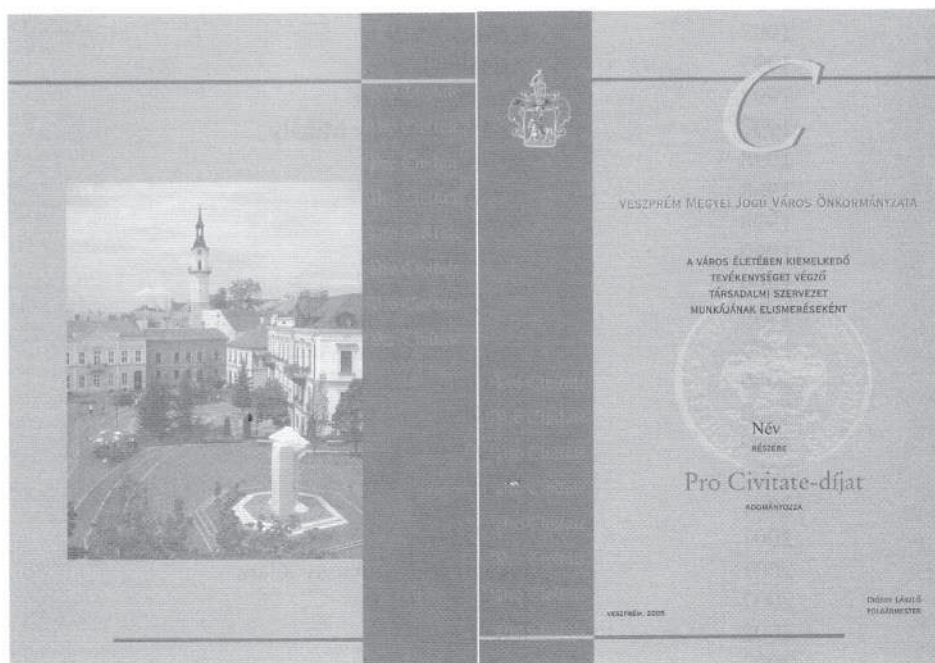
Veszprém önkormányzatának kitüntetései és kitüntetettjei (1991–2005)

1994	Szőllősi Mihály
1994	Kovács József
1995	Tímár Vera
1995	Ruttkay Gyula
1995	Kováts Péter
1995	Dr. Gáty István
1996	Veress B. Zsuzsanna
1996 (Posztumusz)	Tősér Gábor
1996	Pintér Tibor
1996	Liszt Ferenc Kórustárasaság
1997	Dr. Balassa László
1997	Kovács Attila
1997	Asztalos István
1997	Vándorfi László
1997	Dr. Praznovszky Mihály
1998	Spányik Éva
1998	Bojtor Károly
1998	Hermann Kruse
1999	Somody Zsuzsa
1999	Szelényi Károly
1999	Szentendrei Zoltán
1999	Veszprém Táncegyüttes
2000	Dr. Geiszt Jakabné
2000	Dr. Kiszelyné Czibik Tünde
2000	Nagy Károly
2000	Molnár Jánosné
2001	Háli József
2001	Tóth Mária
2001	Gyulaváriné Lovassy Klára
2002	Dr. Bodor Endre
2002	Kun László
2002	Kormos Ernő
2003	Dr. Bárdos Jenő
2003	Horváth Éva
2003	Dr. Kungl József
2003	Szilvásiné Csordás Éva
2004	Csóka Karola
2004	Perlaki Róbert
2004	Szegedi László
2005	Bándi László
2005	Dr. Ács Anna
2005	Dr. Sokoray Béla
2005	Erdélyi Ágnes

PRO CIVITATE-DÍJ

A Közgyűlés a Veszprémben kiemelkedő tevékenységet végző szervezetükben és működésükben is pártoktól független, önálló jogi személyiséggel rendelkező, az önkéntesség elve alapján szerveződő, az 1989. évi II. törvény az egyesülési jogról, illetve az 1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről előírásai szerint bíróságon bejegyzett, bírósági nyilvántartásba vételük szerint veszprémi székhellyel működő szervezetek munkájának elismerésére *Pro Civitate-díjat* adományoz. A Közgyűlés megbízásából a polgármester évente 1 fő részére Pro Civitate-díjat adományoz. A díj átadására a Gizella Napok keretében rendezett Civilek Napján kerül sor.

PRO CIVITATE-DÍJASOK

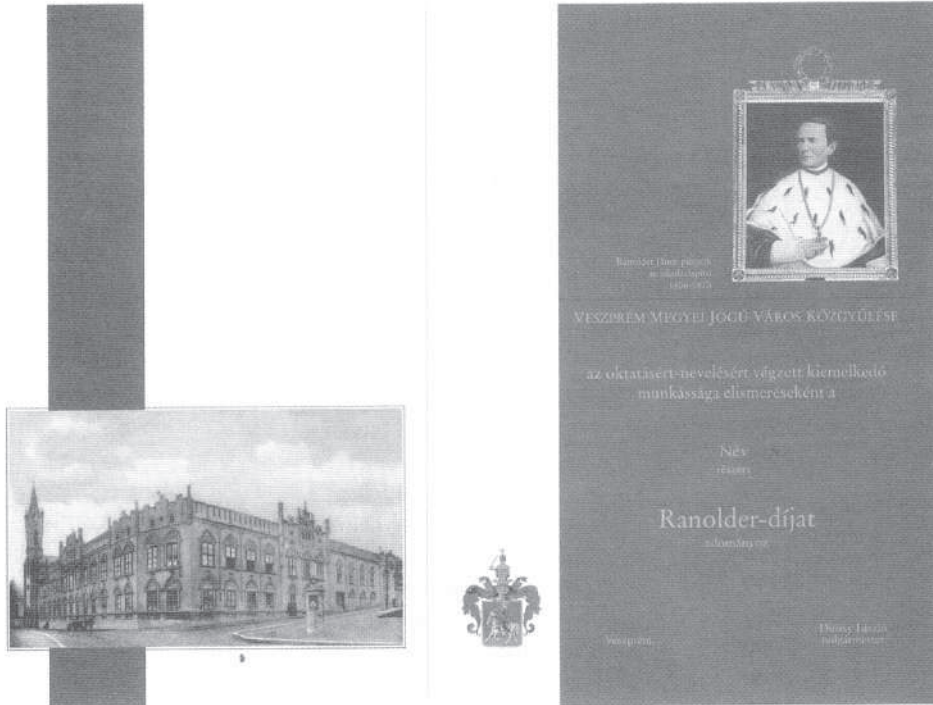
2004	Veszprémi Német Nemzetiségi Klub
2005	Cholnoky Jazzbalettért Alapítvány

RANOLDER-DÍJ

A Közgyűlés az oktatás-nevelés területén, vagy annak segítségével Veszprémben kiemelkedő érdemeket szerzett személyek munkájának elismerésére évente legfeljebb 4 fő részére *Ranolder-díjat* adományoz. A Ranolder-díj átadására minden évben egyszer, a

Pedagógus Nap alkalmából ünnepélyes keretek között kerül sor. A kitüntető díjat a polgármester vagy személyes megbízottja adja át.

RANOLDER-DÍJASOK

1992	Hegy László
1992	Horváth Géza
1992	Kováts Sándor
1993	Molnár Jánosné
1993	Dr. Kapor Károlyné
1993	Káté István
1994	Galambos Anna
1994	Nagy Árpádné
1994	Nagy Miklósné
1994	Szathmáry Árpád
1995	Bajcsy Ferenc
1995	Englert Józsefné
1995	Kemény Géza
1995	Markovits Antalné

1995	Dr. Török Kálmánné
1996	Gelesz Jánosné
1996	Lukácsi Lászlóné
1996	Lőrincz Sándor
1996	Németh Emília
1996	Meggyes István
1997	Csaby J. Csaba
1997	Dr. Borsi Lőrinc
1997	Donát Róbert
1997	Egyed László
1997	Dr. Landy Tamásné
1997	Varga Lászlóné
1998	Eisenbeck István
1998	Gyürüsy Attiláné
1998	Hadnagy Lászlóné
1998	Szentai Györgyné
1998	Dr. Vassányi Istvánné
1999	Jegesné Rémesi Irén
1999	Dr. Tölgyesi József
1999	Domschitzné Darabos Györgyi
1999	Knoll János
1999	Horváth Istvánné
1999	Benkő Istvánné dr.
2000	Dr. Emmer Sándorné
2000	Keller Antal
2000	Winkler Istvánné
2000	Tölgyes Józsefné dr. Zsilko Katalin
2000	Takács Lajosné
2001	Ritter Dezső
2001	Bali József
2001	Bertha Istvánné
2001	Dr. Huller Gyuláné
2001	Bokor Ferencné
2002	Dr. Bácskai Gyuláné
2002	Demény Pál
2002	Hegyí Jánosné
2002	Takács József
2002	Csizmadia Istvánné
2003	Egyed Jolán
2003	Pelczéder Gáborné
2003	Schleicher Imréné
2003	Fehér Jenő
2003	Dr. Vándorfiné Fülöp Mária

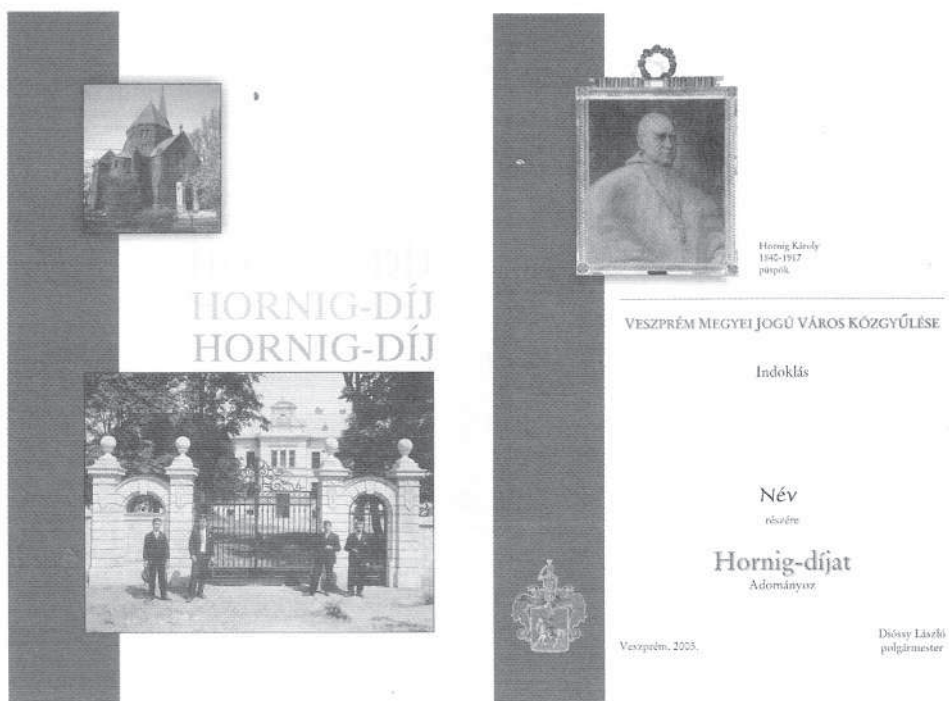

2004	Békefiné Szeitl Éva
2004	Kajtár Józsefné
2004	Flink Lászlóné
2004	Dr. Hajdu Rudolfné
2005	H. Vass Ildikó
2005	Bándi Lászlóné
2005	Nádasi Elemér
2005	Deák Matematika Munkaközösség

HORNIG – DÍJ

A Közgyűlés a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásban, vagy a szociálisan rászorulókat támogatását felvállaló civil szervezetekben, társadalmi szervezetekben tevékenykedő, Veszprémben kiemelkedő érdemeket szerzett személyek munkájának elismerésére *Hornig-díjat* adományoz. A kitüntetető díjra nyugállományban lévő személy is javasolható.

A Hornig – díj adományozását bármely veszprémi lakos, szervezet és intézmény kezdeményezheti. A Közgyűlés évente egy Hornig-díjat adományoz. A díj átadására a Szociális Munka Napja alkalmából rendezett ünnepség keretében kerül sor. A kitüntetető díjat a polgármester, vagy személyes megbízottja adja át.

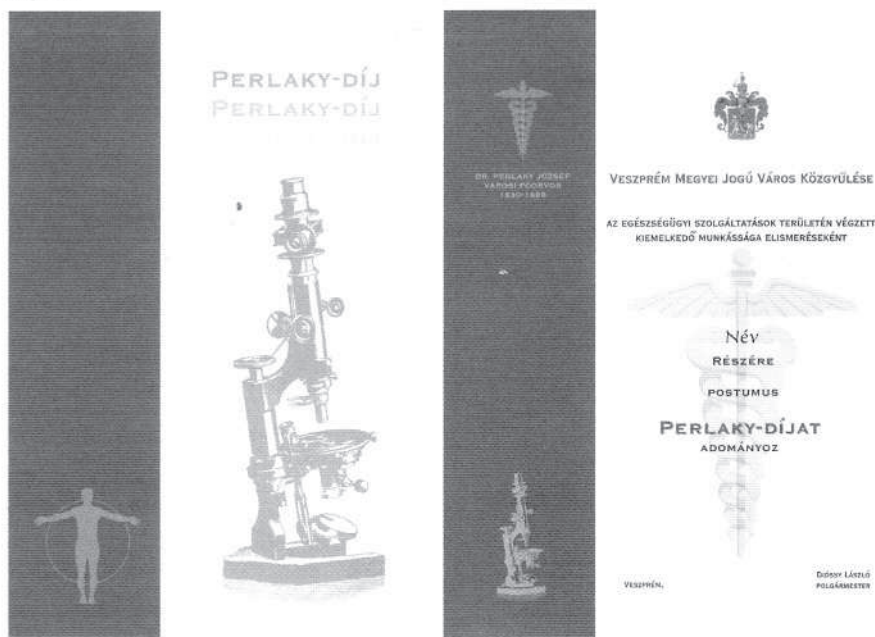

HORNIG – DÍJASOK

2001	Baranyai Ferencné
2002	Gipp Andrásné
2003	Csicsics Györgyné
2004	Szekeres Sándorné

PERLAKY-DÍJ

A Közgyűlés az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény hatálya alá tartozó egészségügyi szolgáltatások területén Veszprémben kiemelkedő érdemeket szerzett személyek munkájának elismerésére *Perlaky-díjat* adományoz. A kitüntető díjra nyugállományban lévő személy is javasolható. A Perlaky-díj adományozását bármely veszprémi lakos, szervezet és intézmény kezdeményezheti. A Közgyűlés évente egy Perlaky-díjat adományoz. A díj átadására a Semmelweis Nap alkalmából rendezett ünnepség keretében kerül sor. A kitüntető díjat a polgármester, vagy személyes megbízottja adja át.

PERLAKY DÍJASOK

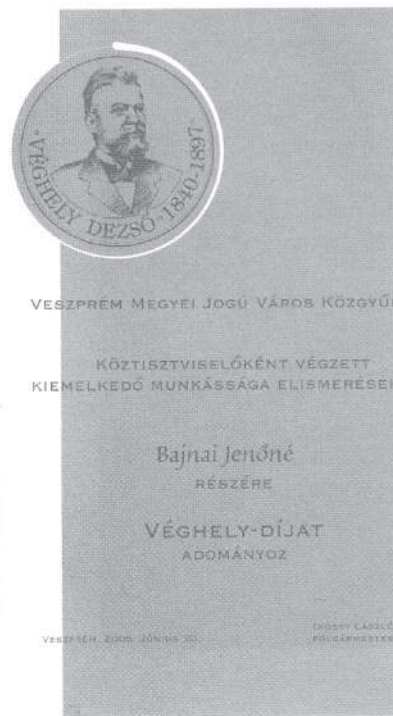
2001	Dr. Raffay István
2002 (Posztumusz)	Dr. Bakonyi Sándor
2003	Dr. Geiszt Jakab

2004	Dr. Bertalan Gyula
2005	Csaby Csabáné dr. Stich Erzsébet

VÉGHELY-DÍJ

A Közgyűlés a Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalában dolgozó, kiemelkedő érdemeket szerzett köztisztviselők munkájának elismerésére *Véghely-díjat* adományoz. A kitüntető díjra nyugállományban lévő személy is javasolható. A Véghely-díj adományozását bármely veszprémi lakos, szervezet és intézmény kezdeményezheti. A Közgyűlés évente egy Véghely-díjat adományoz. A díj átadására a Köztisztviselők Napja alkalmából rendezett ünnepség keretében kerül sor. A kitüntető díjat a polgármester, vagy személyes megbízottja adja át.

VÉGHELY-DÍJASOK

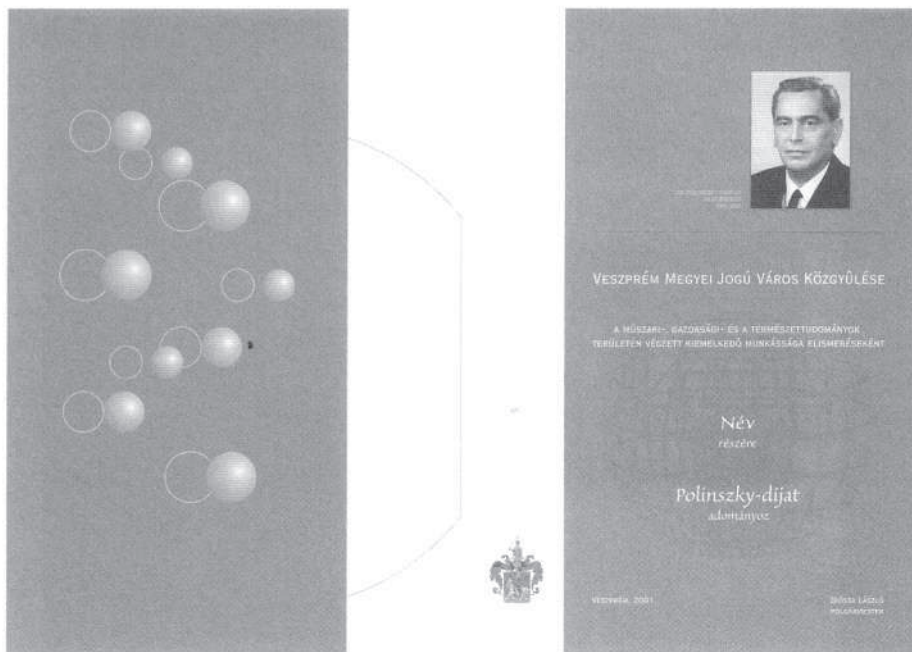
2001	Wolf Zsuzsanna
2002	Scher Ágota
2003	Stadler Ferencné
2003	Géczy Marianna

2004
2005

Nádasi Elemér
Bajnai Jenőné

POLINSZKY-DÍJ

A Közgyűlés a műszaki, természettudományos és gazdasági területen Veszprémben kiemelkedő érdemeket szerzett személyek munkájának elismerésére *Polinszky-díjat* adományoz. A kitüntető díjra nyugállományban lévő személy és javasolható. Polinszky-díj adományozását bármely veszprémi lakos, szervezet és intézmény kezdeményezheti. A Közgyűlés évente egy Polinszky-díjat adományoz. A díj átadására minden évben a Magyar Tudomány Napjához kapcsolódóan a polgármester által meghatározott időpontban kerül sor. A kitüntető díjat a polgármester adja át.

POLINSZKY-DÍJASOK

2001
2002
2003
2004

Melles Árpád
Dr. Horváth Géza
Harsányi István
Dr. Bodor Endre

A NYILVÁNOSSÁGÉRT-ÉREM

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a város nyomtatott és elektronikus információszolgáltatásában végzett kiemelkedő tevékenység elismeréseként *A Nyilvánosságért-érem* adományoz.

Évente legfeljebb három A Nyilvánosságért-érem adományozható. A Nyilvánosságért-éremet a polgármester a Magyar Sajtó Napján adományozza.

A NYILVÁNOSSÁGÉRT-ÉREM DÍJAZOTTJAI

2003	Donát Tamás
2003	Molnár Sándor
2003	Zwicker Tamás
2004	Örsi Ágnes
2004	Barták Péter
2004	Dr. Horváth Zsolt
2005	Gáspár Gábor
2005	Gesztesi Tamás
2005	Szauder Rita

PRO MERITIS-ÉREM

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a város anyagi, szellemi és művészeti értékeinek létrehozásáért és megőrzéséért végzett tevékenység elismeréseként *Pro Meritis-érem* adományoz. Évente legfeljebb tizenkét Pro Meritis érem adományozható. A Pro Meritis érem adományozását bármely veszprémi lakos, szervezet és intézmény kezdeményezheti a polgármesterhez benyújtott javaslatával.

**VESZPRÉM VÁROSÉRT ARANY EMLÉKÉREM
VESZPRÉM VÁROSÉRT EZÜST EMLÉKÉREM**

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata adományozhatja kiemelkedő munka, tevékenység elismeréseként közgyűlési határozat nélkül. Az évente adományozható darabszám nincs meghatározva.

CHOLNOKY-EMLÉKPLAKETT-KITÜNTETÉS

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata a városban az értékteremtés mintájául és példájául szolgáló, több tudományágban és művészeti ágban maradandót alkotó és ezzel a város közéletét, a város szellemi képét és a városról alkotott közvélekedést gazdagító, egyúttal tevékenységükkel az egyetemes magyar kultúra javát is szolgáló veszprémi Cholnoky család tiszteletére és emlékére Cholnoky-emlékplakettet adományozhat olyan Veszprém városi polgárok részére, akik kiemelkedő tevékenységüket a Cholnoky család példázata alapján végzik.

A Cholnoky-emlékplakett olyan Veszprémbe bejelentett lakóhellyel rendelkező – kivételes esetben máshol élő polgárnak adományozható, aki a természettudomány – ezen belül kiemelten a környezetvédelem –, az orvostudomány, a jogtudomány, és az irodalom területén nyújtott kiemelkedő teljesítményt. Az emlékplakett odaítélésénél figyelembe vehető továbbá a kiemelkedő képzőművészeti, zenei és újságírói tevékenység.

A kuratórium minden évben csak egy javaslatot tehet a Közgyűlésnek. A Cholnoky-emlékplakettet 5 tagú kuratórium ajánlása alapján Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése adományozza évente egyszer, átadására az első Közgyűlés megalakulásának hónapjában, októberben, ünnepélyes keretek között került sor. A kitüntetettnek a polgármester emlékérmét és az adományozásról szóló okiratot ad át. Az okiratot a kuratórium tiszteletbeli elnökei írják alá.

A CHOLNOKY-EMLÉKPLAKETT KITÜNTETETTJE

2005

Dr. Markó László

Veszprém helytörténeti könyveinek bibliográfiája (1991–2005)

CSISZÁR MIKLÓSNÉ

1991

Bontó Józsefné (1942)

Veszprém: lakóhelyünk ismerete : kiegészítő tankönyv a 3–4. osztályos környezetismeret tantárgyhoz / [szerk. Tölgyesi József. – Veszprém : Magyar Pedagógiai Társaság Veszprém Megyei Tagozata : Báthory István Ált. Isk., 1991. – 43 p.

Közös értesítő, 1991 : [A Vetési Albert Gimnázium közös értesítője az 1990/1991–es tanévről 2.] [szerk. Tóth Dezső]. – Veszprém: Vetési Albert Gimnázium, 1991. – 71 p.

A Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Akadémiai Bizottságának szervezeti felépítése : a szak- és munkabizottságok tisztségviselőinek, tagjainak név és címjegyzéke, 1991–1993 / [összeáll. Ortutay Gyuláné, Szabó Márta] . – Veszprém: MTA VEAB, 1991. – 228 p.

Szokatlan szerepben avagy Hogyan válasszunk színidirektort? : az 1991. évi veszprémi színházigazgató-választással kapcsolatos dokumentumok ... / [... vál. és összeáll. Oláh Miklós] ; [ill. Györgydeák György] . – [Veszprém] : M. Önkormányzat Közig. és Inf. Szolgáltató Iroda, [1991]. – 318 p.

Veszprém megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 4/1991. (III.28.) Kr. számú Közgyűlési rendelete : az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról / [közread. a Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata]. - Veszprém : [s.n.], [1991]. - 67 p

Veszprém : térkép : Plan / kiad. Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala. – Veszprém : Veszprémi Ny., 1991. – 46x65

Veszprém : térkép : Stadtplan / kiad. Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala. – Veszprém : Pannon Ny., 1991. – 59x84 cm

A veszprémi Lovassy és volt Piarista Gimnázium Öregdiákjai Baráti Körének 1991. évi rendkívüli kiadványa: jubileumi ünnepségek beszédei. – Veszprém : Lovassy László Gimnázium, 1991 . – 23 p.

A veszprémi Lovassy László Gimnázium értesítője. – 1988–1990. – Veszprém : Lovassy László Gimnázium, [1991]. – 65 p.

A veszprémi Lovassy László Gimnázium értesítője. – 1990–1991. – Veszprém : Lovassy László Gimnázium, [1991]. – 54 p.

Veszprémi Zeneművészeti Szakközépiskola és Diákotthon
Évkönyv 1990–91. [Veszprém : Veszprémi Zeneművészeti Szakközépiskola és Diákotthon, [1991]. – [46 p.]

Vidovszky Gábor

A vevő a király : a VÁÉV-BRAMAC sikere nyomában / Vidovszky Gábor. - [Budapest] : Minerva, 1991. - 187 p.

1992

Bontó Józsefné (1942)

Veszprém : Lakóhelyünk ismerete : Kiegészítő tankönyv a 3–4. osztályos környezetismeret tantárgyhoz / [szerk. Tölgyesi József]. – Veszprém : Magyar Pedagógiai Társaság Veszprém megyei tagozata : Báthory István Ált. Isk., 1992. – 43 p.

Dózsa György Általános Iskola

A veszprémi Dózsa György Általános Iskola, a volt Szent István Elemi Népiskola jubileumi évkönyve : 1939-1989 / [szerk. Kováts Sándor] ; [fotó Rádóczy Csaba]. - Veszprém : OTTV, 1992 (Veszprém : Veszprémi Ny.). - 112 p., 41 t.

Gizella Napok : 1992. május 7–24. Veszprém : [emléklapok és programajánlat] / [a műsorfüzetet összeáll. Praznovszky Mihály és Veress B. Zsuzsa]. – [Veszprém] : [Városi Önkormányzat], 1992 (Veszprém : Prospektus GM Ny.). – 40 p.

3. Nemzetközi Éneklő Hét : Veszprém , 1992. 07. 19–26./ szerk. C. Szalai Ágnes . – Veszprém : Prospektus GM. , 1992. – [44] p.

Kiss Lajos Általános Iskola (Veszprém)

A veszprémi Kiss Lajos Általános Iskola jubileumi évkönyve : 1962-1992 / szerk. Molnár Jánosné. - Veszprém : , 1992 (Veszprém : OOK Press). - 103 p.

Közös értesítő, 1992 / [szerk. Tóth Dezső]. – Veszprém : Vetési Albert Gimnázium, 1992. – 87 p.

120 éves a Székesfehérvár–Veszprém vasútvonal / összeáll.: Letenyei Tamás, Nagy Tibor . – Veszprém : Preospektus GM. , 1992. – 14 p.

Veszprém: Jutasi lakótelep: térkép / [kiad. Veszprémi Honvéd SE.]. – 1:6000. — [1992.]. – 30x40 cm

A veszprémi Báthory István Általános Iskola pedagógiai programjai (1.) : első évfolyam, 1992–1993 / [szerk. Tölgyesi József] . – Veszprém : Báthory István Ált. Isk., 1992. – 28 p.

A veszprémi Báthory István Általános Iskola pedagógiai programjai (2.) : második évfolyam, 1992–1993 / [szerk. Tölgyesi József] . – Veszprém : Báthory István Ált. Isk., 1992. – 27 p.

A veszprémi Báthory István Általános Iskola pedagógiai programjai (3.) : harmadik évfolyam, 1992–1993 / [szerk. Tölgyesi József] . – Veszprém : Báthory István Ált. Isk., 1992. – 28 p.

A veszprémi Báthory István Általános Iskola pedagógiai programjai (4.) : negyedik évfolyam, 1992–1993 / [szerk. Tölgyesi József] . – Veszprém : Báthory István Ált. Isk., 1992. – 30 p.

A veszprémi Báthory István Általános Iskola pedagógiai programjai (5.) : A „Kék madár” személyközpontú és személyiségfejlesztő program 1–4. évfolyam / [szerk. Tölgyesi József] . – Veszprém : Báthory István Ált. Isk., 1992. – 23 p.

A veszprémi Lovassy László Gimnázium értesítője / kiadja Arnhoffer Mihály. – 1991–1992. – [Veszprém] : [Lovassy László Gimnázium], [1992]. – 51 p.

Veszprémi Tavaszi Tárlat 1992 : Veszprémi Egyetemi Aula 1992. május 27– június 21 . – Veszprém : Prospektus , 1992 . – 40 p.

1993

Cholnoky Jenő (1870-1950)

Veszprém . – Veszprém : Szokoly Antikvárium, [1993] . – 184 p.

Az 1938–ban megjelent mű reprint kiadása.

Csermák Antal Zeneiskola

A veszprémi Csermák Antal Zeneiskola 75 éves jubileumi évkönyve / [szerk. Káté István]. - 1993/94. - [Veszprém] : Csermák Antal Zeneiskola, 1993 (Veszprém : Városgazdálkodási Rt.). - 64 p.

Erdei Ferenc (1933-1986) – Dercsényi Balázs (1940)

Veszprém : Székesegyház . – 4. kiad. – Veszprém : TKM , 1993. – 16 p.

Gizella és kora : felolvasóülések az Árpád-korból 1. / [szerk. V. Fodor Zsuzsa] . – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata : Laczkó Dezső Múzeum, 1993. – 111 p.

Gizella Napok : 1993. május 7–16. Veszprém : [emléklapok és programajánlat] / [a műsorfüzetet összeáll. Praznovszky Mihály] . – [Veszprém] : [Városi Önkormányzat], 1993. – 46 p.

A királyné városa : szemelvények Gizella királyné életéből / [szerk. Csiszár Miklósné]. – Veszprém : EKMK, 1993. – 65 p.

Közös értesítő, 1993 / [szerk. Tóth Dezső]. – Veszprém : Vetési Albert Gimnázium, 1993. – 89 p.

A nyugdíjas szabadegyetemről / [szerk. Horváth Ottóné]. – Veszprém : Városi Művelődési Központ, 1993. – 57 p.

Praznovszky Mihály (1946)
Veszprém / [fotók Szelényi Károly, Sándor Zoltán]. – [S.l.] : DORAN Stúdió, 1993. – 22 p.

Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet
Értesítő az 1992/93. tanévről / [kiad.] Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet . – Veszprém : Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet, [1993]. – 142 p.

Vár Ucca Tizenhét : [negyedévkönyv] : Cholnoky Viktor, 1868–1912 / szerk. Fenyvesi Ottó, Géczy János, Mátis Lívia. – 1. évf. 1. sz. = 1993/1. – [Veszprém] : Művészetek Háza, 1993. – 166, LIII p.

Veszprémi Nemzetközi Folklórfesztivál (3.) (1993.) (Veszprém)
III. Veszprémi Nemzetközi Folklórfesztivál : 1993. július 5-9. - [Veszprém] : VMK, 1993. - [10] p.

A veszprémi püspökség 1524. évi urbáriuma = Urbarium episcopatus Vesprimiensis anno MDXXIV / [sajtó alá rend. és a bev. tanulmányt írta] Kredics László, Solymosi László. – Bp. : Akad. K., 1993. – 142 p.

A Veszprémi Zeneművészeti Szakközépiskola és Diákotthon 10 éve : tanulmányok, emlékezések, dokumentumok / [szerk. Loós Zoltánné, Szabóné Becker Hajnalka, Zámbo István] ; [írta: Rostetterné Nagy Rita et al.]. – Veszprém : F. Szelényi Ház, 1993. – 112 p.

1994

Ács Anna (1953)

Veszprémi művészek és mecénások a századelőn/ [szerk. V. Fodor Zsuzsa] . – Veszprém : Veszprém M. Múzeumi Ig., 1994. – 48 p.

Bontó Józsefné (1942)

Veszprém környezeti állapota / [szerk. Tölgyesi József]. – Veszprém : Forrás, 1994. – 12 p.

Bontó Józsefné (1942)

Veszprém : lakóhelyünk ismerete : kiegészítő tankönyv a 3–4. osztályos környezetismeret tantárgyhoz . – 3. átdolg. kiad. – Veszprém : Forrás, [1994]. – 44 p.

Donát Tamás (1958)

Sportré '94 / Donát Tamás ; [fotók Andrónyi András, Héthelyi Gyöngyvér]. - Veszprém : Magánkiad., 1994 (Veszprém : Veszprémi Ny.). - 169 p., [8] t. : ill.

Gizella Napok : 1994. május 6–18. Veszprém : [emléklapok és programajánlat] / [a műsorfüzetet szerk. Praznovszky Mihály] . – Veszprém : [Városi Önkormányzat] , 1994. – 59 p.

Gutheil Jenő (1887-1963)

Veszprém, Szent Imre városa : adatok Veszprém Szent István–kori történetéhez . – Veszprém : EKMK, 1994 . – 41 p.

Az 1930–ban megjelent mű reprintje

Horváth Balázs arcai. Cikkek, beszédek, interjúk / [szerk. Kristóf Attila]. – Bp. : Haza és Haladás Alapítvány, 1994. 109 p.

Közös értesítő, 1994 : [A Vetési Albert Gimnázium közös értesítője az 1993/1994-es tanévről 5.] / [szerk. Tóth Dezső]. – Veszprém : Vetési Albert Gimnázium, 1994 . – 87 p.

Molnár István

Veszprém sportévkönyve, '93 / [szerk. Juhász László] . – [Veszprém] : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, [1994] . – 174 p.

Nyugdíjasok Szabadegyeteme

A veszprémi nyugdíjasok szabadegyeteméről : 1994. március 22 - május 24. : pedagógusok szakszervezetének veszprémi Laczkó Dezső Nyugdíjas Klubja / [közread. a] Veszprém Városi Művelődési Központ. – Veszprém : Veszprém Városi Művelődési Központ, [1994]. - 44 p. : ill.

Origo : Mindennapi Tudnivaló Veszprémről . – Veszprém : Extra V.S.O.P. , 1994. – 66 p.

Pedagógus Szakszervezet veszprémi Laczkó Dezső Nyugdíjas Klubja / szerk. Horváth Ottóné . – Veszprém : LDNYK , 1994. –51 p.

Praznovszky Mihály (1946)
Veszprém / [fotos Károly Szelényi, Zoltán Sándor] ; [... übersetzt von Barbara Csuti]. – [Veszprém] : DORAN Studió, 1994. – 22 p.

Praznovszky Mihály (1946)
Veszprém / [Photography Károly Szelényi, Zoltán Sándor] ; [Translated by Brian McLean]. – [Veszprém] : DORAN Studió, 1994. – 22 p.

Szívét szívért: Testvérvárosi kapcsolatok a sepsiszentgyögyi Nyugdíjasok Önszegélyező Pénztára és a Pedagógusok Szakszervezetének veszprémi Laczkó Dezső Nyugdíjas Klubja között . – Veszprém : LDNYK , 1994. – 51 p.

Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet
Értesítő az 1993/94. tanévről [szerk. Kőszegi Lajos] / [kiad.] Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet . –Veszprém : TMÉSZSZI, [1994] . – 162 p.

Vár Ucca Tizenhét : negyedévkönyv : Ányos Pál, 1756–1784 / szerk. Fenyvesi Ottó [et al.]. – 2. évf. 2. sz. (1994/2.). – Veszprém : Művészetek Háza, 1994 . – 212 p.

Vár Ucca Tizenhét : negyedévkönyv : Csikász Imre 1884–1914 / szerk. Fenyvesi Ottó [et al.]. – 2. évf. 1. szám (1994/1.). – Veszprém : Művészetek Háza, 1994 . – 113, [5] p.

Veszprém autós információs térkép : map : Plan : karta / kész. Cartographia Kft. – M. 1:8000. – Miskolc : Well 392 Reklámügynökség, 1994. – 39x58 cm.

Veszprém Guide / [szerk. Órsi Ágnes]. – Veszprém : Kovácsné H. Ágnes, 1994. – 293 p.

Veszprém kora középkori emlékei : felolvasóülések az Árpád–korból 2. / [szerk. V. Fodor Zsuzsa] . – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata : Laczkó Dezső Múzeum, 1994. – 132 p.

Veszprém Megyei Jogú Város
Egyenleg : az önkormányzat 4 éve / [kiad. a] Veszprém Megyei Jogú Város. - Veszprém : 1994. - 149, [38] p.

Veszprém : térkép : map : karte / [készítette a] Dimap ; Szerk. Ny. Nagy István segítségével Kovács Zsolt. – M. 1:12 000. – [Gyula] : HISZI–MAP, 1994. – 68x48 cm.

A Veszprémi Egyetem értesítője : 1989–94. – Veszprém : [VE], 1994. – 169 p. – 64 p.

Veszprémi Művész Céh / [szerk. Géczi János] . – Veszprém : Veszprém Megyei Művészeti Céh, 1994. – [161] p.

Veszprémi nyár '94. Sommer '94. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala , 1994 . – 273 p.

A veszprémi nyugdíjasok szabadegyeteméről : 1994. március 22–május 24. : pedagógusok szakszervezetének veszprémi Laczkó Dezső Nyugdíjas Klubja . – Veszprém : Veszprém Városi Művelődési Központ, [1994]. – 44 p.

1995

Ágotha Tivadar (1931)

Megalkuvás nélkül : veszprémi kispapok az ateista hatalom börtöneiben . – Bp. : Márton Áron K., 1995. – 349 p.

Bontó Józsefné (1942)

Ismerkedő Veszprémmel és környékével / [szerk. Tölgyesi József]. – Veszprém : Forrás, [1995]. – 86 p.

Bontó Józsefné (1942)

Veszprém : lakóhelyünk ismerete : kiegészítő tankönyv az általános iskola 3–4. osztálya számára . – 4. átd. kiad. – Veszprém : Kútfü Alapítvány, 1995. – 64 p.

Bontó Józsefné (1942)

A veszprémi Csatár–hegyi búcsú története . – Veszprém : OOK Press, 1995. – 77 p.

Borsi Lőrinc (1914-2001)

Gondolatok a negyedik generációnak, avagy a harmadik generáció tagjainak alkonyáról . – Veszprém : EKMK . 1995. – 12 p.

Gizella Napok : 1995. május 7–10, Veszprém : [emléklapok és programajánlat] / [a műsorfüzetet összeáll. Praznovszky Mihály és Veress B. Zsuzsa] . – [Veszprém] : [Városi Művelődési Központ], 1995. – 29 p.

Hogya György (1923)

Veszprémi kórházigazgató főorvosok / [szerk. Kartal Béla] . – Veszprém : Veszprém Megyei Önkormányzat Csolnoky Ferenc Kórház–Rendelőintézet, 1995. – 80 p.

Hogya György (1923)

A Veszprémi Tűzoltóság története, 1875–1995. – Veszprém : Veszprémi Ny., 1995. – 104 p.

Körmendy József (1911)

Gr. Volkra Ottó Ker. János veszprémi püspök élete és munkássága : 1665–1720 . – Veszprém : Veszprém Egyházmegyei Történelmi Munkaközösség, 1995. – 129 p., [12] t.

Közös értesítő, 1995 : [A Vetési Albert Gimnázium közös értesítője az 1994/1995–ös tanévről 6.] / [szerk. Tóth Dezső]. – Veszprém : Vetési Albert Gimnázium, 1995. – 74 p.

Németh József

Adalékok Veszprém szociális térképéhez . – Veszprém, 1995. – 45 p.

Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet

Értesítő az 1994/95. tanévről : [szerk. Kőszegi Lajos] / [kiad.] Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet . – Veszprém : TMÉSZSZI, [1995]. – 161 p.

Vár Ucca Tizenhét : negyedévkönyv : Auer Lipót, 1845–1930 / szerk. Fenyvesi Ottó, Géczy János, Rakos Miklós. – 3. évf. 1. sz. (1995/1.). – Veszprém : [Városi Művelődési Központ], 1995. – 223 p.

A Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola Centenáriumú Évkönyve 1895-1995. / közzétette Meggyes István . – Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 1995. – 254 p.

1996

Boldog Gizella királyné : az egyházmegye alapításának 1000., Szent István és Boldog Gizella házasságkötésének millenniumi és a honfoglalás 1100. évfordulójának tiszteletére / [szerk. Csizsár Miklósné]. – Veszprém : Veszprémi Szeminárium Alapítvány, 1996. – 158 p., [16] t.

Borsi Lőrinc (1914-2001)

Nyugdíjasok gondolatai a Takarékosági Világnap alkalmából . – [Veszprém] : Nyugdíjas Klubok és Idősek Életét az Éveknek Országos Szövetsége, [1996]. – 15 p.

Gizella Napok : 1996 május 4–9. Veszprém : [emléklapok és programajánlat] / [a műsorfüzetet összeáll. Praznovszky Mihály és Veress B. Zsuzsa] . – [Veszprém] : [Városi Önkormányzat] , 1996. – 24 p.

Közös értesítő, 1996 : [A Vetési Albert Gimnázium közös értesítője az 1995/96–os tanévről 7.] / [szerk. Tóth Dezső]. – Veszprém : Vetési Albert Gimnázium, 1996 . – 86 p.

Majdnem : antológia a városról / [szerk. Géczy János]. – Veszprém : Művészetek Háza, 1996. – 83 p.

Mindszenty József veszprémi püspök, 1944-1945 : Felolvasóülések Veszprém történetéből 4. / [szerk. T. Horváth Lajos] ; [fotók Róka Lajos] ; [kiad. a Veszprémi Érsekség, Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Laczkó Dezső Múzeum]. - Veszprém : Veszprémi Érsekség : Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata : Laczkó Dezső Múzeum, 1996 (Veszprém : OOK Press). - 118 p., [1] t.fol. : ill.

Négy évtized kádenciája, 1956–1996 : Veszprém Város Vegyeskarának jubileumi évkönyve/[szerk. Somfai Balázs] . - Veszprém : Városi Művelődési Központ : Veszprém Város Vegyeskarának Baráti Köre, 1996. - 211 p.

4. Nemzetközi Éneklő Hét = 4. Internationale Singwoche = 4. International Singing Week : Veszprém 13–20. 07.1996. Hungary : [Europa Cantat] / [az anyagot vál. Erdélyi Ágnes és Lakner Tamás]. - [Veszprém] : [VMK], 1996. - 67 p.

Nyugdíjasok Szabadegyeteme

Emlékkönyv : a millicentenáriumi ünnepségsorozat alkalmára : a nyugdíjasok V. szabadegyetemének kiadványa / [szerk. Berei Ferenc]. - Veszprém : Nyugdíjasok Szabadegyeteme, 1996 (Veszprém : EKMK Ny.). - 79 p. : ill.

Praznovszky Mihály (1946)

Veszprém / [fotók: Szelényi Károly, Sándor Zoltán]. - [Veszprém] : DORAN Stúdió, 1996. 22 p.

Praznovszky Mihály (1946)

Veszprém / [fotók: Károly Szelényi, Zoltán Sándor] ; [... übersetzt von Barbara Csuti]. - [Veszprém] : DORAN Stúdió, 1996 . - 22 p.

Praznovszky Mihály (1946)

Veszprém / [fotos: Szelényi Károly, Sándor Zoltán] : [Translated by Brian McLean]. - [Veszprém] : DORAN Stúdió, 1996. - 22 p.

Szelényi Károly (1943)

Veszprém / [a színes felvételeket és a reprodukciókat] Szelényi Károly kész. ; [a szövegeket írta Hudi József et al.] ; [szerk. Sz. Farkas Aranka]. - Veszprém : F. Szelényi Ház, cop.1996. - [80] p.

Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet

Értesítő az 1995/96. tanévről : [szerk. Kőszegi Lajos] / [kiad.] Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet . - Veszprém : TMÉSZSZI , [1996] . - 114 p.

Tatai Zoltán (1928)

Emlékezés a veszprémi népi kollégiumokra. - Veszprém : A Veszprémi Népi Kollégisták Társasága, 1996. - 176 p.

Town of Hungarian Queens : Veszprém :International Association of Geomorphologists (IAG) European Regional Conference. [written and comp. József Tölgyesi]. – Budapest–Veszprém, Hungary : Local Govern. Veszprém, 1996. – 16 p.

Török József

Az 1000 éves Veszprémi Püspökség története és gyűjteményei / [a szöveget írta Török József] ; [fotók Szelényi Károly]. - Veszprém : F. Szelényi Ház, [1996] (Veszprém : Prospektus GM Ny.). - 23 p. : ill.,

Török József (1946)

Das tausendjährige Bistum Veszprém : Geschichte und Sammlungen. – Veszprém : F. Szelényi Haus, [1996]. – 23 p.

Török József (1946)

A Thousand Years of the Church in Veszprém : The Archiepiscopal Collections . – Veszprém : F. Szelényi House, [1996]. – 24 p.

Tudomány és művészet Veszprém-ben a 13–15. században : felolvasóülések Veszprém történetéből 3. / [szerk. V. Fodor Zsuzsa] . – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata : Laczkó Dezső Múzeum, 1996. – 110 p.

Vár Ucca Tizenhét : negyedévkönyv : Eötvös Károly, 1842–1916 / fel. kiad. Művészetek Háza ; szerk. Alexa Károly [et al.]. – 4. évf. 1. sz. = 1996/1. – [Veszprém] : Művészetek Háza, [1996]. – 243, [2] p.

Veszprém : térkép : Stadtplan : map. – M. 1:12500. – Bp. : Cartographia, 1996. – 76x60

Veszprémi Művész Céh / [szerk. Géczy János]. – 1996. – Veszprém : Művészetek Háza, 1996. – 80 p.

A veszprémi Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola és Általános Iskola évkönyve az 1995–96. iskolai tanévről / [szerk. Sebő József]. – Veszprém : Padányi Biró Márton Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola és Általános Iskola , [1996]. – 105, [7] p.

1997

Bontó Józsefné (1942)

Veszprémi séták / [szerk. Tölgyesi József] . – Veszprém : Forrás, 1997. –50 p., [9] t.

Borsi Lőrinc (1914-2001)

Hitvallás : hatyűdal : Dr. Borsi Lőrinc életútja / [szerk. Bándi László]. – Veszprém :

Nyugdíjas Klubok és Idősek Életet az Éveknek Országos Szövetsége, 1997 (Veszprém : EKMK Ny.). – 31 p. : ill.

Fodor József (1922)

A volt Veszprémi Téglamúzeum emlékére / [szerk. Csudai Endre]. – Veszprém : Szerzői kiad., 1997. – 158 p.

Gizella Napok : 1997. május 4–12. Veszprém : emléklapok és programajánlat / [a műsorfüzetet összeáll. Praznovszky Mihály és Veress B. Zsuzsa] . – Veszprém : [Városi Önkormányzat].

1997. – 24 p.

Hogya György (1923)

Adatok Veszprém város temetőinek történetéhez . – Veszprém : Szerzői kiad., 1997. – 124 p.

Horváth Károly

A Pannonker története, 1950-1996 : [volt egyszer egy nagy csapat...] / [a könyvet írta és szerk. Horváth Károly]. – [Veszprém] : Horváth Károly, [1997] (Veszprém : Papír West). – 350 p. : ill.

Horváthy György (1942)

Völgyhíd : interjúk . – Veszprém : Művészetek Háza, 1997 . – 132 p.

Közös értesítő, 1997 : [A Vetési Albert Gimnázium közös értesítője az 1996/97-es tanévről 8.] / [szerk. Tóth Dezső]. – Veszprém : Vetési Albert Gimnázium, 1997. – 75 p.

Lukcsics Pál (1892-1936)

A veszprémi püspöki vár a katolikus restauráció korában . – [Balatonalmádi] , 1997. – 254 p.

Az 1933-ban megjelent mű reprint kiadása

Markó László (1928)

25 éves a Veszprémi Akadémiai Bizottság. – Veszprém : [VEAB]. 1997. – 16 p.

400 éves a piarista iskola! : a veszprémi piarista kiállítás (Vár u. 14. sz.) anyagának ismertetője = Seit 400 Jahren piaristen Schule! = The Piarists school is 400 year old! / [összeáll. és szerk. Varga Miklós]. – Veszprém : PannonPrint, 1997. – 104 p.

Nyugdíjasok Szabadegyeteme (6.) (Veszprém)

Emlékkönyv : a Nyugdíjasok VI. Szabadegyetemének kiadványa. – Veszprém : [MPI], 1997 (Veszprém : EKMK Ny.). – 61 p. : ill.

Önkormányzati krónika, '95–'96 ; Önkormányzati kalauz, 1996 / [szerk. Laki Pál]. –

Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, [1997]. – 22, 26 p.
A két mű hátlapjával egybekötve

A Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola jubileumi évkönyve / [szerk. Sebő József]. – [1996–97].
– Veszprém : Padányi Biró Márton Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, 1997. – 85 p.

A Rózsa Úti Általános Iskola jubileumi évkönyve, 1987–1997. – [Veszprém] : Rózsa Úti Általános Iskola, [1997]. – 85 p.

Sipőcz József (1945)

Veszprém sporttörténete / [szerk. Juhász László]. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata, 1997. – 23 cm
1. rész, Veszprém sportélete az első világháború előtt, [1867–1918], 1997. – 127 p.

Szelényi Károly (1943)

Veszprém. / [a színes felvételeket és a reprodukciókat Szelényi Károly kész. : [a szöveget írta Hudi József et al.]; [szerk. Sz. Farkas Aranka]. 2. kiad. – Veszprém : Szelényi Ház, 1997. – 24,[56] p.

Szelényi Károly (1943)

Veszprém / [fotos] Károly Szelényi : Autoren József Hudi et al.] ; [übers. Eva Berta, Elke Eckhardt, Gotlind B. Thurmann]. – 2. Ausg. – Veszprém : F. Szelényi Haus, 1997. – 24. [56] p.

Szelényi Károly (1943)

Veszprém / [Photography] Károly Szelényi ; [...written by József Hudi et al.] ; transl. By McLean]. – 2. ed. – Veszprém : F. Szelényi House, 1997. – 24, [56] p.

Táncsics Mihály Szakközépiskola és Szakmunkásképző Iskola

Értesítő az 1996/97. tanévről / [kiad. a] Táncsics Mihály Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet. – Veszprém : Táncsics Mihály Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet, [1997]. – 72 p.

Vár Ucca Tizenhét : [negyedévkönyv] : Cholnoky László, 1879– 1929 / [szerk. Mányoki Endre]. – 5. évf. 3. sz = 1997/3. – Veszprém : Művészetek Háza, [1997]. – 191 p.

A veszprémi egyház 1514. évi zsinati határozatai/közzéteszi Solymosi László = Coustitutiones synodales ... – Bp. : Argumentum : Balassi, 1997. – 129 [8] p.

A veszprémi káptalan számadáskönyve, 1495–1534 : krónika 1526–1558 : javadalmasok és javadalmak 1550, 1556 = Liber divisorum capituli Vesprimiensis, 1495–1534 : chronica

1526–1558 : beneficiati et beneficia 1550, 1556 / közzéteszi Kredics László, Madarász Lajos, Solymosi László. – Veszprém : Veszprém M. Lvt., 1997 – 382 p.

A Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola 1996/97. évi értesítője / [szerk. Csiszár Miklós]. – Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 1997. – 107 p.

A veszprémi Lovassy László Gimnázium értesítője / [szerk. Vajda Ilona]. – 1992–... 1996. – [Veszprém] : [Lovassy László Gimnázium], 1997. – 200 p.

1998

A Cholnoky Jenő Általános Iskola és Gimnázium jubileumi évkönyve, 1948–1998 / [szerk. Frisch Gyula, Horváth Józsefné]. – Veszprém : Cholnoky Jenő Ált. Isk. és Gimn., [1998]. – 167 p.

A Dohnányi Ernő Zeneművészeti Szakközépiskola és Diákotthon 5 éve / [szerk. Mihályfi Lászlóné és Szabóné Becker Hajnalka]. – Veszprém : Dohnányi Zeneműv. Szakközépisk., 1998. – 70 p.

Fodor József (1922)

Téglamúzeum története a királynék városában Veszprémben / [szerk. Csudai Endre]. – Veszprém : Szerzői kiad., 1998. – 286 p.

Gizella Napok : 1998 május 7–12. Veszprém : [emléklapok és programajánlat]/[a műsorfüzetet összeáll. Praznovszky Mihály]. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala , 1998. – 28 p.

Hisz ez ma a mi ünnepünk hazáért szabadságért! : [egy veszprémi borbély a forradalomról] : [a Laczkó Dezső Múzeum kiállítása, Veszprém, 1998/1999.] / [a kiállítást rend. Tóth Péter]. – Veszprém : Veszprém M. Múzeumi Ig., 1998. – XXX p., [4] t. : ill.

Hogya György (1923)

A város szolgálatában : Veszprém város polgármesterei és tanácselnökei, XIX–XX. század / [szerk. Praznovszky Mihály]. – Veszprém : [Veszprém Város Önkormányzata], 1998. – 79 p.

Kiss Endre (1953)

A szó elszáll... : a Veszprémi Rádió Jam Arcélek zenében című riportsorozatának írásos változata, 1995–1997 . – Veszprém : [Szerzői kiad.], 1998. – 179 p.

Kováts Sándor (1929)

Jutaspuszta : életképek az 1930–as évekből . – Veszprém : Veszprém Megyei Honismereti Egyesület, 1998. – 98 p.

Közös értesítő, 1998 : [A Vetési Albert Gimnázium közös értesítője az 1997/98-as tanévről 9.] / [szerk. Tóth Dezső]. – Veszprém : Vetési Albert Gimnázium, 1998 . – 97 p.

Medgyaszay István Szakképző Iskola és Kollégium évkönyve, 1992–1997 / [szerk. Tóth Dezső]. – Veszprém : Medgyaszay István Szakképző Iskola és Kollégium, 1998. – 81 p.

Nyakas János (1900-1989)

Sorsdöntő száz nap 1849-ben : a magyar szabadságharc bukásának okai. – Reprint kiad. – Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola : MPI., 1998. – 90 p. Mell. közös tokban : A tudós tanár élete és munkássága / Csiszár Miklós 5-14 p. : Megjegyzések Nyakas János: Sorsdöntő száz nap 1849-ben című tanulmányához / Bona Gábor 15-28 p.

Nyugdíjasok Szabadegyeteme

Emlékkönyv : a Nyugdíjasok VII. Szabadegyetemének kiadványa / [szerk. Horváthy György]. – Veszprém : MPI, 1998 (Veszprém : EKMK Ny.). – 74 p. : ill.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata

Önkormányzati krónika 1994–1998. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata, 1998 . – 36 p.

50. : emlékezés a Veszprémi Batsányi János Népi Kollégium megalakulásának félévszázados jubileumára / összeáll. Tatai Zoltán ; [kiad. a Veszprémi Népi Kollégisták Batsányi János Baráti Társasága ...]. – Veszprém : Veszprémi Népi Kollégisták Batsányi János Baráti Társasága, 1998. – 60 p.

A Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola évkönyve / [szerk. Sebő József]. – [1997–98]. – Veszprém : Padányi Biró Márton Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, [1998] . – 69 p.+ mell. Piaristák részvétele az 1948/49-es szabadságharcban Veszprém 1998: [összeáll. és szerk. dr. Varga Miklós] –Veszprém : Pannonprint Kft. 1998. – 63 p.

Puskás Imre (1945–1996)

Utazás Zookolóniába : beszélgetések az Állatkertben / Veszprém : Kittenberg K. Növény- és Vadspark, [1998] – 59, [11] p.

Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet

Értesítő az 1996/97. tanévről / [kiad.] Táncsics Mihály Építőipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet . – Veszprém : TMÉSZSZI , [1998] . – 72 p.

Tatai Zoltán (1928)

Emlékezés a veszprémi Batsányi János Népi Kollégium megalakulásának félévszázados jubileumára. – Veszprém : A Veszprémi Népi Kollégisták Baráti Társasága, 1998. 62 p.

Tóth Antal, M. (1940)

Újra hallom szép szavát : Veszprém zenéje 1762-től a kiegyezésig . – Veszprém : Új Horizont, 1998. – 160 p.

Vár Ucca Tizenhét : [negyedévkönyv] : Cholnoky Jenő, 1870–1950

/ [szerk. Gécz János]. – 6. évf. 2. sz. = 1998/2. – [Veszprém] : Művészetek Háza, [1998]. – 380 p.

Vár Ucca Tizenhét : [negyedévkönyv] : Vetési Albert, 1410 k.– 1486 : Vetési László, 15. század második fele / [szerk. Gécz János]. – 6. évf. 1. sz. = 1998/1. – [Veszprém] : Művészetek Háza, [1998]. – 156 p.

Veszprém a török korban : felolvasóülés Veszprém török kori emlékeiről / [szerk. Tóth G. Péter]. – Veszprém : Veszprém M. Múzeumi Ig. : Laczkó Dezső Múzeum, 1998. – 192 p.

Veszprém és környéke a honfoglalás korában : felolvasóülések Veszprém történetéből 5. / [szerk. V. Fodor Zsuzsa]. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata : Laczkó Dezső Múzeum, 1998. – 126 p.

Veszprém : térkép / kiad. Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala. – Veszprém : Pannon Ny., 1991. Veszprém : várostérkép / kész. és kiad. ZÉTA Sport Bt. – 1:1000. – Nyíregyháza : ZÉTA Sport, [1998]. – 67x92 cm

Veszprém : várostérkép = city map = Stadtplan / [kész. és kiad. Zéta Sport Bt.]. – M. 1:10 000. – Nyíregyháza ; Zéta Sport, [1998]. – 66x92 cm.

Veszprém : várostérkép : Stadtplan : plan de ville : town map / ... kész. CartoStadt Kft. – M. 1:20000. – Bp. : Magyar Térképház, [1998]. – 80 X 57 cm

A Veszprémi Egyetem értesítője / [szerk. Illésné Szabényi Noémi]. – 1994/95. – Veszprém : VE, 1998. – 373 p.

A Veszprémi Egyetem értesítője / [szerk. Illésné Szabényi Noémi]. – 1995/96 (37.). – Veszprém : VE, 1998. – 397 p

A veszprémi Kossuth Lajos Általános Iskola jubileumi emlékkönyve / [szerk. Bándi Lászlóné]. – Veszprém : Kossuth Lajos Általános Iskola, 1998. – 119 p.

A Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola 1997/98. évi értesítője / [szerk. Csizsár Miklós]. – Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 1998. – 109 p.

Veszprémi Tavaszi Tárlat 1998 : Művészetek Háza, Kisgaléria, Csikász Galéria, Vár Galéria május 7 – június 1., 1998 / [a kiállítást szervezte Holényi Zsuzsa]. – [Veszprém] : [Művészetek Háza], 1998. – [78] p.

Veszprémi ünnep, 1848 – 1998 : emléklapok és programajánló / [összeáll. Praznovszky Mihály] . – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, 1998. – 16 p.

Vető Béla (1927)

A veszprémi Evangélikus Gyülekezet és 200 éves templomának története . – Veszprém : Veszprémi Evangélikus Egyházi Alapítvány, 1998. – 124, [4] p., [12] t.

1999

Balassa László (1930)

Veszprém, várnegyed. – 2. átdolg. bőv. kiad. – [Bp.] : TKM Egyes., 1999. – 24 p.

Bontó Józsefné (1942)

Veszprémi séták / [szerk. Tölgyesi József] . – 2. átdolg. kiad. – Veszprém : Forrás, 1999. – 77 p., [9] t.

Dóber Viktor (1929)

A veszprémi püspöki líceum – másképpen Alsóteológia – IV. évfolyamának, vagyis az 1948/49. tanév egyházi érvényességű érettségijére készülő kispapjainak hiteles naplótörténete. – Somogyárd] : [Szerzői kiad.], 1999. – 70 p.

Dömötör Lajosné (1939)

Az első tizenöt év : a Veszprémi Egyetemi Könyvtár alapjainak lerakása, 1949-1964. – Veszprém : Veszprémi Egyetemi Könyvtár., 1999. 73 p.

Emlékkönyv a veszprémi Laczkó Desző Nyugdíjas Klubjának 25 éves jubileuma alkalmából / [... írták és szerk. a klub tagjai]. - Veszprém : [Laczkó Dezső Nyugdíjas Klub], 1999 (Veszprém : Borisz Ny.). – 56 p. : ill.

Fodor József (1922)

Magyar Építőipari Múzeum születésének története Veszprémben . – Veszprém : Szerzői kiad., 1999. 1. köt., – 248 p., 2. köt., 1999. – 248 p.

Géczi János (1954)

Ezer veszprémi naplemente : versek, 1993–1998 . – Bp. : Holnap, 1999. – 227 p.

Gizella Napok : 1999 május 7–12. Veszprém : [emléklapok és programajánlat]/[a műsorfüzetet szerk. Praznovszky Mihály] . – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala .1999 . – 32 p.

30 év ... a veszprémi női tornasport életében / [kiad. a Veszprémi Torna Klub] . – Veszprém : Veszprémi Torna Klub , [1999]. – 80p.

Hogya György (1923)

1848/49-es honvéd síremlékek Veszprémben : függelék: dokumentumok a forradalom és szabadságharc veszprémi eseményeiről / [szerk. Praznovszky Mihály]. – Veszprém : [Szerzői kiad.], 1999. – 62 p.

Hogya György (1923)

A város szolgálatában : Veszprém város polgármesterei és tanácselnökei, XIX–XX. század / [szerk. Praznovszky Mihály]. – 2. jav. kiad. – Veszprém : [Veszprém Város Önkormányzata], 1999. – 79 p.

Hogya György (1923)

Veszprémi főorvosok : tiszti, osztályvezető, körzeti, gondozóintézeti főorvosok és Köjál igazgató főorvosok / [szerk. M. Tóth Antal] . – Veszprém : Veszprém Megyei Kórház Csolnoky Ferenc Emlékbizottsága , 1999. – 200 p.

Hriszto Botev Általános Iskola

A 25 éves Hriszto Botev Általános Iskola jubileumi évkönyve, 1974–1999. – Veszprém : Viza, 1999. – 141 p.

Ki kicsoda a Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatában? : a Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának képviselői és tisztségviselői. – Veszprém : VMJV Polgármesteri Hiv., 1999. – 51 p.

Kiáltó: lakossági kézikönyv a veszprémi humán szolgáltatásokról/ [készítette a Megyei Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda]. – 1999. – [Veszprém] : MIITI , [1999]. – 32 p.

Közös értesítő, 1999 : [A Vetési Albert Gimnázium közös értesítője az 1998/99-es tanévről 10.] / [szerk. Tóth Dezső]. – Veszprém : Vetési Albert Gimnázium, 1999. – 94 p.

Múltidéző / [szerk. Csiszár Miklósné]. – Veszprém : EKMK, 1999. – 120 p.

40 éves a veszprémi Liszt Ferenc Kórustársaság . – [Veszprém] : [Liszt Ferenc Kórustársaság, [1999]]. – [16] p.

Nyugdíjasok Szabadegyeteme

Emlékkönyv : a Nyugdíjasok VIII. Szabadegyetemének kiadványa / [szerk. Horváthy György] ; [... összeáll. Borsi Lőrinc ...]. - Veszprém : MPI, 1999 (Veszprém : EKMK Ny.). – 46 p. : ill.

A Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola Gyakorlóiskolája évkönyve / [szerk. Sebő József]. – 1998/1999. – Veszprém : Padányi Biró Márton Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola Gyakorlóiskolája, 1999. – 131 p.

Száz félszáz év – fél száz év : diákhumor – diák hagyományok / [vál. és szerk. Ferencz Béla, Bátor Imre] ; Veszprémi MéTa ; [írta és szerk. Tamás Ferenc]. – Veszprém : VE, 1999. – 191, 49 p.

Szőgi László

A Veszprémi Egyetem Levéltárának ismertetője. – Veszprém : Veszprémi Egyetem, 1999. – 29 p.

Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium

Értesítő az 1998/99. tanévről. – Veszprém : Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, [1999]. – 108 p.

Tatai Zoltán (1928) Kollégium

Veszprémi éveim : emlékezésül és emlékeztetőül. – Veszprém : [Szerzői kiad.], 1999. – 48 p.

Thury Etele (1861-1917) – Hodossy Lajos (1933)

A veszprémi református gyülekezet története. Veszprém : 1999. 72+195 p.

Tölgyesi József (1940)

Veress D. Csaba. – Veszprém : Veszprém Megyei Neveléstörténeti Társ., 1999. – 47 p.

Vár Ucca Tizenhét : [negyedévkönyv] : Simonyi Zsigmond, 1853– 1919 / Művészetek Háza ; főszerk. Géczy, János ; vendégszerk. Kenesei Andrea. – 7. évf. 4. sz. = 1999/4. – [Veszprém] : Művészetek Háza, [1999]. – 160 p.

Vár Ucca Tizenhét : [negyedévkönyv] : Szigeti József, 1822– 1902 / [szerk. Géczy János] ; [vendégszerk. Darvai Nagy Adrienne]. – 7. évf. 1. sz. = 1999/1. – [Veszprém] : Művészetek Háza, [1999]. – 186 p.

Vár Ucca Tizenhét : negyedévkönyv : Verancsics Faustus, 1551– 1617 / Szerk. Fenyvesi Ottó [et al.]. – 2. évf. 3. szám (1994/3.). – Veszprém : Művészetek Háza, 1999. – 184 p.

Veress D. Csaba (1933)

Eőri Márkus József ezredskapitány, 1763–1834. – Veszprém : Veszprémi Hagyományőrző Egyesület, [1999]. – 45 p.

Veszprém és testvérvárosai = Veszprém and the twin-towns = Veszprém und die Partnerstädte. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, 1999. – 11 p.

A veszprémi Bem József Általános Iskola jubileumi emlékkönyve, 1974–1999 / [szerk. Nagy Árpádné ...]. – Veszprém : Bem József Általános Iskola, 1999. – 144 p.

Veszprémi Egyetem

Évkönyv : Jedlik Ányos Kollégium 1998/99./[szerk. Dudás Balázs]. – Veszprém : VE, [1999]. – 112 p.

A Veszprémi Egyetem értesítője / [szerk. Szabóné Antal Edit]. – 1996/97. – Veszprém : VE, 1999 . – 424 p.

A Veszprémi Egyetemen diplomát szerzett személyek név- és címjegyzéke / [szerk. Berkényi Péter, Dallos András, Meskó Gábor]. – Veszprém : Veszprémi Egyetem Tanácsa : Veszprémi Egyetem Baráti Köre, 1999 . – 331 p.

A Veszprémi Egyetem jubileumi évkönyve, 1949–1999 / [szerk. Bodor Endre et al.] . – Veszprém : Veszprémi Egyetem Tanácsa, 1999 . – 312 p.

A veszprémi Ipari Szakközépiskola és Gimnázium jubileumi évkönyve : [50 év, 1949–1999] / [írta Irányi László] ; [szerk. Kövecses László]. – Veszprém : Ipari Szakközépiskola és Gimnázium, 1999. - 255 p.

A Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola 1998/99. évi értesítője / [szerk. Csiszár Miklós]. – Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 1999 . – 137 p.

Veszprémi urbanizálódó térség / [kész. Berta Györgyné et al.] ; [kiad a] . – 9/1999. – Veszprém : KSH Veszprém Megyei Igazg., 1999. – 23 p.

Volt egyszer egy osztály..., 1941–1949 : szemelvények a Veszprémi Kegyestanítórendi Gimnázium XX. századi történetéből / [... összeáll. és szerk. Bükky Andor és Varga Miklós]. – Veszprém : [s.n.], 1999 . – 80 p.

2000

Benkőné Kiss Aranka (1916)

Emberé a munka, istené az áldás : egy tanári életpálya a közgazdasági szakképzés szolgálatában . – Veszprém : MPI, 2000. – 82 p.

Bontó Józsefné (1942)

Emlékfüzet : a Veszprémi Ifjúsági Fúvószenekar huszonötéves jubileumára [szerk. Tölgyesi József] . – Veszprém : Veszprémi Ifjúsági Fúvószenekarért Alapítvány, 2000. – 20 p.

Borsi Lőrinc (1944)

Veszprém város iparoktatásának története a hazai iparoktatás tükrében . – Veszprém : Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, 2000. – 358 p.

Csikász és kora : [emlékkiállítás a Laczkó Dezső Múzeumban] : 2000. június 16 – december 22. / [a kiállítást rend. és a katalógust szerk. Gopcsa Katalin]. – Veszprém : [Laczkó Dezső Múzeum], 2000. – [28] p.

A Davidikum története : emlékfüzet/ [szerk. Varga Miklós]. – Veszprém : Lovassy és volt Piarista Gimnázium Öregdiák Baráti Kör, 2000. – 60 p.

Dercsényi Balázs (1940)

Veszprém, Székesegyház és Szent György-kápolna . –Bp. : TKM Egyes., 2000. – 16 p.

Emlék élőnek, holtak - Veszprém 56' [videodok.] / rend. operatőr Kiss Róbert. – Budapest : Fórum Film, 2000. – 1 vdk. (120 min.) : VHS PAL, szín., hg.

Dokumentumfilm * Veszprém - Történelem 1956 * Brusznay Árpád (1924-1958)

Endrődi Sándor, 1850–1920 : szemelvények Endrődi Sándor munkáiból és a róla szóló írásokból / [szerk. Ács Anna] . Veszprém : Magyar Irodalomtörténeti Társaság Veszprém Megyei Tagozata, 2000 . – 184 p.

Fodor József (1922)

Magyar Építőipari Múzeum születésének története Veszprémben / Fodor József ; [szerk. Csudai Endre] ; [a könyv fényképekkel és műszaki rajzokkal ill. anyagát összeáll. Fodor Józsefné]. – Budapest : Szerzői kiad., 1999. – (Veszprém : Veszprémi Ny.). – ill. 3. köt. – 2000. – 246 p., 4. köt. – 2000. – 247 p.

Gizella Napok : 2000! május 6–13. : [emléklapok és programajánlat] / [a műsorfüzetet szerk. Praznovszky Mihály] . – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, 2000. – 32 p.

Haris Csaba

Az esélyegyenlőségi törvény és a veszprémi mozgássérültek . – Veszprém : Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola, 2000. – 122 p.

Hogya György (1923)

Mata : nehéz emberi sors / Hogya György ; [sajtó alá rend. Albrecht Sándor]. - Veszprém : PannonPrint, 2000. - 31 p. : ill.

Kiss Endre (1953)

Veszprémi képeslap : anno 1999 : a Veszprémi Rádió Jam Arcélek zenében című riportműsorának írásos változata, oknyomozó riportok és publicisztikák. – [Veszprém] : [Szerzői kiad.], [2000]. – 349 p.

Kováts Sándor (1929)

Iskolatörténeti kalauz : adalékok a Veszprémi Iskolatörténeti Gyűjteményhez . – Veszprém : Veszprém Megyei Honismereti Egyesület, 2000. – 196 p.

Kralovánszky Alán (1929–1993)

Veszprém, Gizella-kápolna. – Bp. : TKM Egyes., 2000. – 20 p.

Mindig több [videodok.] : Brusznay Árpád emlékére / rend. operatőr Kiss Róbert. - Budapest : Fórum Film, 1993-2000. – 1 vdk. (52 min.) : VHS PAL, szín., hg.

Dokumentumfilm *Veszprém – Történelem 1956* Brusznay Árpád (1924-1958)

Nyugdíjasok Szabadegyeteme

Emlékkönyv: Államiságunk ezer éve. Az életet az éveknek nyugdíjasok szabadegyetemének IX. millenniumi kiadványa / [szerk. Horváthy György]. – Veszprém : Nyugdíjasok Szabadegyeteme, 2000. – 71 p.

Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola

Padányi Schola Catholica : a Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola évkönyve / [szerk. Sebő József, Hordós Csaba]. – 1999-2000. – Veszprém : Padányi Biró Márton Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, 2000 (Veszprém : Faa Ny.). – 125 p.

Praznovszky Mihály (1946)

Veszprém anno... : fotográfiák a régi Veszprémről / Praznovszky Mihály. - Veszprém : Művészetek Háza, 2000 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 134 p. : ill. ;

Rainer Pál (1957)

Ave Beata Regina Gisela : Die Stadt der Königin Gisela in der Arpadenzeit : [Austellung zum 1000 jährigen Jubiläum der christlichen ungarischen Staatsgründung im Veszprémer Museum Dezső Laczkó] : [07. Mai 2000 bis 31. Deczember 2001] / [text Pál Rainer] ; [entwurf der Austellung Pál Rainer, Judit Regenye] ; [fotos Zsuzsa Oszkó] ; [kiad. a Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság]. - Veszprém : Veszprém M. Múzeumi Ig., 2000 (Veszprém : Press Coop Ny.). - 51 p. : ill., főként színes ;

Régi jó idők / [vál. és szerk. Csiszár Miklósné] ; [kiad. az Eötvös Károly Megyei Könyvtár]. – Veszprém : EKMK, 2000 (Veszprém : EKMK Ny.). – 98 p.

A Séd völgye Veszprémben / [szerk. Géczi János]. – Veszprém : Bősze Ferenc, 2000. – 169 p.

Szelényi Károly (1943)

Veszprém / [a színes felvételeket és a reprodukciókat Szelényi Károly kész. ; [a szöveget írta Hudi József et al.]. – 3. kiad. – Budapest ; Veszprém : M. Képek, 2000. – 24. [56] p.

Szelényi Károly (1943)

Veszprém / Károly Szelényi ; [Autoren József Hudi et al.] ; Übers. Gotlind B. Thurmann, Elke Eckhardt]. – 3. Ausg. – Veszprém ; Budapest : M. Képek, 2000. – 24, [56] p.

Szelényi Károly (1943)

Veszprém / Károly Szelényi ; [...written by József Hudi et al.] ; [transl. by Brian McLean]. – 3. ed. – Budapest ; Veszprém : Hung. Pictures, 2000. – 24 [56] p.

Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium

Értesítő az 1999/2000. tanévről . – Veszprém : Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, [2000.]. – 142 p., [18] t.

Tanítók tanárok : Helyes László, 1914–1981 / [sorozatszerk. Kováts Sándor]. – Veszprém : Sempre, cop. 2000. – 46 p.

Tatai Zoltán (1928)

A vén zászlótartó : Nyakas János élete és munkássága. – Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 2000.– 119 p.

Üdv néked, Boldog Gizella királyné. Gizella királyné városa az Árpád-korban [kiállítás a keresztény magyar államalapítás ezredik évfordulója tiszteletére a veszprémi Laczkó Dezső Múzeumban, 2000. május 7 - 2001. december 31.] [a vezető szövegét írta Rainer Pál] [rend.], kiad. a Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság. Veszprém : Veszprém M. Múz. Ig., 2000 Veszprém : Press Coop 51, [2] p. ill., részben színes

Vár Ucca Tizenhét : [negyedévkönyv] : Gizella királyné, 985 k. – 1060 / [szerk. Géczi János] ; [vendégszerk. Koszta László és Homonnai Sarolta]. – 8. évf. 1. sz. = 2000/1. – [Veszprém] : Művészetek Háza, [2000]. – 268 p.

Veress D. Csaba (1933)

Komárom parancsnoka 1849-ben: Aschermann Vendrey Ferenc ezredes . – Veszprém : Veszprémi Hagyományőrző Egyesület, 2000. – 60 p.

Veszprém kész. Cartographia Kft. Budapest : Cartographia, 2000. 1 térkl. színes 60x76 cm

Veszprém idegenforgalmi térkép 2000. Veszprém várostérkép SRK Information Technologies. [S.l.] : [s.l.], [2000]. 1 térkl. színes 65,5x96 cm

Veszprém és testvérvárosai = Veszprém and the twin-towns = Veszprém und die Partnerstädte. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, 2000. – 12 p.

Veszprém 2000. után : konferencia / [fel. szerk. Laki Pál]. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, [2000]. – 40 p.

A Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház az ezredfordulón / [szerk. Csütörtöki Vendel]. – [Veszprém] : Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház, 2000. – 231 p.

Veszprém : térkép : Stadtplan : map / [kész. ... kiad. Cartographia Kft.]. – M. 1:12500. – Bp. : Cartographia, 2000. – 76x60 cm.

Veszprémi aranyéveink, 1942–1950 / [szerk. Albrecht Sándor és Kevés István]. – Veszprém : [s.n.], [2000]. – 68 p.

Veszprémi Egyetem

Évkönyv : Jedlik Ányos Kollégium 1999/2000. – Veszprém : VE, 2000. – 133 p.

A Veszprémi Egyetem értesítője / [szerk. Szabóné Antal Edit]. – 1998/99. – Veszprém : VE, 2000. – 511 p.

A Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola 1999/2000. évi értesítője / [szerk. Csiszár Miklós]. – Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 2000. – 128 p.

A veszprémi Lovassy László Gimnázium értesítője / [szerk. Vajda Ilona]. – 1996–... 1999. – [Veszprém] : [Lovassy László Gimnázium], 2000. – 214 p.

Veszprémi Tavasz Tárlat 2000 : Művészetek Háza, Kisgaléria, Csikász Galéria, Várgaléria 2000. május 7 – június 12. / [a kiállítást szervezte és a katalógust szerk. Holényi Zsuzsa]. – Veszprém : Művészetek Háza, 2000. – 117 p.

2001

Albert József (1944)

Helyi társadalmi konfliktusok a nyolcvanas és a kilencvenes években. Veszprém : VE K., 2001 ([Veszprém] : VE) – 261 p.

Bakony Fotóklub (Veszprém)

A 40 éves Bakony Fotóklub retrospektív fotókiállítása : Veszprém, 2001. július 15-30. / [szerk. ... Láng Tibor]. - [Veszprém] : [Bakony Fotóklub], 2001 (Balatonfüzfő : Tradeorg Ny.). - 34 p. : ill., színes ;

Balatontourist Idegenforgalmi és Kereskedelmi Rt. (Veszprém)

A Balatontourist első ötven éve, 1951-2001 : fél évszázad a turizmus szolgálatában : [jubileumi cégtörténet] / [írta Tar Kálmán] ; [szerk. Dallos Zsuzsa]. – Veszprém : Balatontourist, 2001 (Veszprém : Prospektus Ny.). - 152 p. : ill., főként színes ;

Bontó Józsefné (1942)

Veszprém helyismereti olvasókönyve / Horváth Elvira ; [szerk. Horváth Elvira] ; [fotó Szeitl Mária, Bontó Imre] ; [ill. Bontó László] ; [kiad. az Eötvös Károly Megyei Könyvtár]. – Veszprém : EKMK, 2001 (Veszprém : EKMK Ny.). - 88 p. : ill.

Boross István

Árpád-kori oklevelek Veszprémben : a Veszprém Megyei Levéltár és a Veszprémi Érseki és Főkapitányi Levéltár kiállítása a Gizella Királyné Múzeumban : Veszprém, 2001. augusztus 17 – október 23. – [Veszprém] : Veszprém M. Lvt., 2001. – 32 p.

Csermák Antal Zeneiskola

A veszprémi Csermák Antal Zeneiskola 85 éves jubileumi évkönyve / [írta és szerk. Pethő Imre]. – Veszprém: Csermák Antal Zeneiskola, 2001 (Veszprém : Nyomdakész). – 36 p. : ill.

Csermák legendárium. Fejezetek Csermák Antal életéből / [vál. és szerk. Csiszár Miklósné]. - Veszprém: Csermák Antal Zeneiskola: EKMK, 2001 (Veszprém : EKMK Ny.). – 113 p. : ill.

Egei Sándor (1922)

Egy ujjon a világ körül : Veszprémből startoltam - Veszprémben landoltam : egy testnevelő tanár - artista előadóművész élettörténete: Európában, Távol-Keleten, az USA-ban / Egei Sándor ; [szerk. Tölgyesi József]. - Veszprém : [Szerzői kiad.], 2001 (Veszprém : Faa Produkt). - 102 p. : ill.

Egry Úti Körzeti Óvoda (Veszprém)

A 25 éves Egry Úti Körzeti Óvoda jubileumi évkönyve, 1976-2001. – Veszprém : Egry Úti Körzeti Óvoda, 2001 (Veszprém : Viza Ny.). – 185 p. : ill. ;

Építők Természetbarát Sportegyesület (Veszprém)

A 25 éves Építők Természetbarát Sportegyesület jubileumi évkönyve / [szerk. Szilágyi László]. – Veszprém : Építők Természetbarát Sportegyesület, 2001 (Veszprém : Veszprémi Ny.). – 261 p. : ill.

Fodor József (1922)

Magyar Építőipari Múzeum születésének története Veszprémben / Fodor József ; [szerk. Csudai Endre] ; [a könyv fényképekkel és műszaki rajzokkal ill. anyagát összeáll. Fodor Józsefné]. – Budapest : Szerzői kiad., 1999.- (Veszprém : Veszprémi Ny.). – ill., 5. köt. – 2001. – 248 p., 6. köt. – 2001. – 248 p.

Francsics Károly (1804-1880)

Francsics Károly visszaemlékezései sajtó alá rend. és szerk. Hudi József. [Pápa] : Pápai Ref. Gyűjt., 2001 [Veszprém] : Faa Produkt. – 292 p. ill.

Gizella Napok : 2001. május 5-8. : [emléklapok és programajánlat] / [... a Városi Művelődési Központ szervezi] ; [a műsorfüzetet szerk. Praznovszky Mihály] ; [grafika Veszeli Lajos] ; [kiad. a Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala]. - Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, 2001 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 32 p. : ill.

A Gyulaffy László Általános Iskola évkönyve az államalapítás ezeréves évfordulójának tiszteletére / [szerk. Mágedliné Kiss Eleonóra...]. – 2000-2001. - Veszprém-Gyulafirátót : Gyulaffy László Általános Iskola, 2001 (Veszprém : Faa Produkt). – 101 p. : ill., főként színes

Hogya György (1923)

Veszprém város díszpolgárai / Hogya György ; [szerk. Praznovszky Mihály] ; [fotó Kristóffy András ...]. - Veszprém : Skicc, 2001 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 88 p. : ill.

Mészáros Gyula (1929)

Forradalom és szabadságharc Veszprémben 1956 : tények, dokumentumok, visszaemlékezések / Mészáros Gyula ; [szerk. Praznovszky Mihály]. - Veszprém : Művészetek Háza, 2001 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 574, 48 p., [28] t. : ill.

Nyugdíjasok Szabadegyeteme

Emlékkönyv a harmadik évezred kezdetén : az Életet az Éveknek Nyugdíjasok Szabadegyetemének X. kiadványa / [a kötet anyagát összeáll. Fehér Tibor] ; [szerk. Fehér Tibor]. - Veszprém : Életet az Éveknek Nyugdíjasok Szabadegyeteme, 2001 (Veszprém : EKMK Ny.). – 78 p.

Orbis pictus : a látható világ : a megfestett város / [szerk. Hegyeshalmi László, Holényi Zsuzsa, Praznovszky Mihály] ; [fotó Szelényi Károly] ; [ford. Pusztai Ágnes, Kenesei Andrea]. - Veszprém : Művészetek Háza, 2001 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 206 p. : ill., színes

Padányi Schola Catholica : a Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, a Veszprémi Hittudományi Főiskola Gyakorlóiskolájának évkönyve / [szerk. Hordós Csaba]. – 2000–2001. – Veszprém : Padányi Biró Márton Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, 2001 (Veszprém : Microrepro Ny.). 7–161 p.

Praznovszky Mihály (1946)

Veszprém anno... : fotográfiák a régi Veszprémről / Praznovszky Mihály. - Veszprém : Művészetek Háza, 2001 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 134 p. : ill.

Szabó Pál, C.

Forradalom és szabadságharc 1956, Veszprém / C. Szabó Pál. - Veszprém : [Szerzői kiad.], 2001 (Veszprém : EKMK Ny.). – 35 p.

Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium

Értesítő a 2000/2001. tanévről / [kiad. a] Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium. - Veszprém : Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, [2001] (Veszprém : Veszprémi Ny.). - 126, [38] p. : ill.

Töredék : fejezetek a veszprémi zsidó közösség történetéből : tanulmány és emlékezés a Veszprém városi és a megyei zsidóság tragédiájáról, 1944-1945 / [kiad. a Veszprémi Zsidó Örökségi Alapítvány]. – Veszprém : Veszprémi Zsidó Örökségi Alapítvány, 2001 (Veszprém : EKMK Ny.). – 111 p. : ill.

Várnai Ferenc (1936)

Egy hegedűvirtuóz zeneszerző : Csermák Antal kora és életútja / Várnai Ferenc. – Veszprém : Csermák Antal Zeneiskola, 2001 (Veszprém : EKMK Ny.). – 68 p. : ill.

Veszprém idegenforgalmi térkép 2001. Veszprém kész. CartoStadt Kft. [2001]. 1 térkl. színes 59,5x50,1 cm Városterkép 3. jav. kiad. Budapest : M. Térképház

Veszprém idegenforgalmi térkép 2001. Veszprém. 3. kiad. Gyula : HISZI-MAP, 2001. 1 térkl. színes 47,2x46,9 cm

Veszprém idegenforgalmi térkép 2001. Veszprém kész. Cartographia Kft. [3. kiad.] Budapest : Cartographia, 2001. 1 térkl. színes 60x76 cm

Veszprém megyei kortárs életrajzi lexikon / [főszerk. Varga Béla] ; – Veszprém : Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése, 2001.

1. köt., A-K. 7-537 p.

2. köt., L-Zs. 549-1114 p.

Veszprém reklámtérkép 2001. Veszprém az ezredfordulón. [Budapest] : [HM Térk.], [2001]. 1 térkl. színes 57,9x47,9 cm

Veszprém topográfiai térkép 2000. Veszprém: L-33-36-D. 2001.

Veszprémi Egyetem. Ásványolaj- és Széntechnológiai Tanszék

50 éves a Veszprémi Egyetem Ásványolaj- és Széntechnológiai Tanszéke, 1951-2001 / [a kiadvány elkészítésében részt vettek Balogh András et al.]. – Veszprém : Veszprémi Egyetem Ásványolaj- és Széntechnológiai Tanszék, 2001 (Veszprém : OOK Press). – 158 p. : ill. részben színes

A Veszprémi Egyetem értesítője publikációs melléklete / [szerk. Szabóné Antal Edit]. – 1999/2000. – Veszprém : VE, 2001 (Veszprém : VE Ny.). – 211 p.

A Veszprémi Egyetem Környezetmérnöki és Kémiai Technológia Tanszékének kiadványa 50 éves jubileuma alkalmából : [1951-2001] / [szerk. Utasi Anett]. – Veszprém : Veszprémi Egyetemi K., 2001 (Veszprém : VE ny.). – 80 p.

Veszprémi Egyetemi Levéltár repertórium, 1861-1995/ Pór Csilla, Egyházy Tiborné, Dömötör Lajosné. Veszprém : VE K., 2001 [Veszprém] : VE – 302 p. ill.

Veszprémi Egyetem. Szilikát Tanszék

50 éves a Veszprémi Egyetem Szilikát Tanszéke : jubileumi kiadvány / összeáll. Tamás Ferenc. – Veszprém : Veszprémi Egyetemi K., 2001 (Veszprém : VE Ny.). – 80 p. : ill.

A Veszprémi Egyetem értesítője / [szerk. Szabóné Antal Edit]. – 1999/2000. – Veszprém : VE, 2001 (Veszprém : VE Ny.). – 525 p.

A Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola 2000/2001. tanévi értesítője / [szerk. Csiszár Miklós]. – Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 2001 (Veszprém : PannonPrint). – 128 p. : ill.

2002

Alma Mater. Jubileumi emlékfüzet a veszprémi piarista, majd állami gimnázium 1952-ben végzett osztályának 50 éves érettségi találkozására / [szerk. Sebestyén Tibor.] Veszprém : Kiadja az 1944-ben indult gimnáziumi osztály közössége. – Veszprém, 2002 (Mikrorepro Kft. Ny.) – 67 p.

Bándi László (1942)

A veszprémi várkút feltárási és felújítási dokumentumai / Bándi László ; [fotók Zachár Zsolt]. – [Veszprém] : [Szerzői kiad.], 2002 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 64 p. : ill.

Donát Tamás (1958)

25 év aranyban / Donát Tamás ; [kiad. a Fotex KC Veszprém]. – Veszprém : Fotex KC Veszprém, 2002 (Balatonfüzfő : Tradeorg Ny.). – 160 p. : ill.,

Fodor József (1922)

Magyar Építőipari Múzeum születésének története Veszprémben / Fodor József ; [szerk. Csudai Endre] ; [a könyv fényképekkel és műszaki rajzokkal ill. anyagát összeáll. Fodor Józsefné]. – Budapest : Szerzői kiad., 1999. – (Veszprém : Veszprémi Ny.). – ill. 7. köt. – 2002. – 270 p., 8. köt. – 2002. – 248 p.

Gizella Napok : Veszprém, 2002. május 3–7. / [főrend. Városi Művelődési Központ] ; [a műsorfüzetet szerk. Praznovszky Mihály] ; [fotók Törő László] ; [kiad. a Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala]. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, 2002 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 20 p. : ill.

Hogya György (1923)

Veszprém város kitüntetettjei / Hogya György ; [szerk. Praznovszky Mihály]. – Veszprém : [Szerzői kiad.], 2002 (Veszprém : Faa Produkt). – 195 p. : ill.

Magyarország városai: Veszprém [elektronikus dok.]. – Budapest : Computer Panoráma, 2002. – 1 CD-ROM

Medgyaszay István Szakképző Iskola és Kollégium évkönyve / [szerk. Tóth Dezső]. – 1998–002. – Veszprém : Medgyaszay István Szakképző Iskola és Kollégium, 2002. – 101 p. : ill.

Mestermű Galéria tíz éve a város szívében [jubileumi évkönyv] [összeáll. Praznovszky Mihály]. Veszprém : Mestermű Galéria, 2002. – 119 p. ill., részben színes
Padányi Schola Catholica : a Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, a Veszprémi Hittudományi Főiskola Gyakorlóiskolájának évkönyve / [szerk. Borián Tibor, Gaál Richárd és Hordós Csaba]. – 2000–2001. – Veszprém : Padányi Biró Márton Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, 2002 (Veszprém : Microrepro Ny.). – 183 p.

Praznovszky Mihály (1946)

Veszprém a XXI. század küszöbén / [a monográfia szerzője Praznovszky Mihály] ; [szerk. Bunovác Dezső] ; [fotó Szántó Zoltán]. – Budapest : Ceba, 2002. – 254, [12] p. : ill., színes

A régi Veszprém képeslapokon : válogatás Balogh Gyula gyűjteményéből / [helyismereti munkálatok Molnár Jánosné]. – Veszprém : Faa Produkt, 2002. – 149 p. : ill.

Rózsa Úti Általános Iskola

15 éves a sulik! A Rózsa Úti Általános Iskola jubileumi kiadványa : [szerk. Horváthné Koltai Edit, Sándor László] – Veszprém : Rózsa Úti Általános Iskola, [2002] (Veszprémi Nyomda Rt.) – 23 p.

Sebő József

Moira : Bruszniai Árpád élete és kora / Sebő József. – [Budapest] : Kairosz, cop. 2002. – 327 p.

Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium

Értesítő a 2001/2002. tanévről : 10. jubileumi szám / [kiad. a] Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium. – Veszprém : Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, [2002] (Veszprém : Veszprémi Ny.). – 131 p., [28] t. : ill. ;

Tér-mozaik : fejezetek az Óváros tér történetéből / [szerk. Praznovszky Mihály]. – Veszprém : [Veszprém Város Önkormányzata], 2002 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 88 p. : ill. ; 20 cm. – (Veszprém városi füzetek ; 6.)

Veszprém [videodok.] : a királynék városa a Millennium idején / főszerk. Szegedi László ; közrem. Nagy Péter, Puskás Péter, Rétfalvi Lajos. – Veszprém : Veszprém Televízió, 2002. – 1 vdk.

Veszprém [videodok.] : die Stadt der Königinnen zur Zeit des Millenniums / főszerk. Szegedi László ; közrem. Nagy Péter, Puskás Péter, Rétfalvi Lajos. – Veszprém : Veszprém Televízió, 2002. – 1 vdk.

Veszprém idegenforgalmi térkép 2002. Veszprém térkép kész. Cartographia Kft. [3 kiad.] [utánn.] Budapest : Cartographia, 2002. 1 térkl. színes 60x76 cm

Veszprém története / kész. és kiadja az Antik-Atlasz Térképkiadó EC. – Veszprém : Antik-Atlasz Térképkiadó, 2002. – 2 db : ill.

Veszprém Város Vegyeskara

Veszprémi Te Deum [Hgf.] : kortárs magyar egyházi zene Veszprém Város Vegyeskara előadásában / karnagy Erdélyi Ágnes. – [S.l.] : Preludio, 2002. – 1 CD (57.58) : sztereó

Veszprémer Klezmer Band

Mir Zeinen Alle [Hgf.] / Veszprémer Klezmer Band (Barta J., Tax Z., Sipos B., Wágner B.) ; közrem. Baksa K. ének, Czabán G. ének, Péntes G. koboz, Zalavári B. brácsa, bőgő. – [Veszprém] : Szerzői kiad., [2002]. – 1 CD (48.12) : sztereó

A Veszprémi Egyetem értesítője / [szerk. Szabóné Antal Edit]. – 2000/2001. – Veszprém : VE, 2002 (Veszprém : VE Ny.). – 591 p.

A Veszprémi Egyetem története, 1949-1999 / [szerk. Albert József]. – Veszprém : VE, 2002 (Veszprém : VE Ny.). – 355 p. : ill.

Veszprémi Egyetem. Központi Kollégium

Évkönyv : Veszprémi Egyetem Központi Kollégium / [kész. Czimmer Györgyi et al.]. – 2001/2002. – Veszprém : Veszprémi Egyetemi K., 2002 (Veszprém : VE Ny.). – 49 p. : ill.

Veszprémi Érsekség kalendáriuma / [szerk. Fekete Gyöngyi] ; [... fotó Mód Miklós ... Szelényi Károly]. - 2003. – Veszprém : Veszprémi Érsekség, [2002] (Pápa : Pápai Ny.). – 160 p.

A Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola 2001/2002. tanévi értesítője / [szerk. Csiszár Miklós]. – Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 2002 (Veszprém : PannonPrint). – 129 p. : ill.

Veszprémi tényképek : városi változások, 1998-2002 / [kiad. a Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala] ; [szerk. Laki Pál]. – [Veszprém] : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, 2002 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 24 p. : ill., színes

A veszprémi várkút feltárása és felújítása 2002 [videodok.] / készítette Tilesch Attila. – Veszprém : SKICC Reklámstúdió, 2002. – 1 vdk. (15 min.) : VHS PAL, szín., hg.

Vidám történetek : [A Balatontouristnál eltöltött évek néhány anekdotája] / [szerk. Székely Ferenc, Tar Kálmán, Vágóné Somogyi Ágnes] ; [kiad. a Balatontourist Rt.]. – Veszprém : Balatontourist, 2002 (Veszprém : Nyomdakész). – 59 p. : ill.

A zsidóság szerepe Veszprém polgárosodásában : fejezetek a veszprémi zsidó közösség történetéből : tanulmányok / [összeáll. Máthé Éva]. – Veszprém : Veszprémi Zsidó Hitközség, 2002 (Veszprém : Nyomdakész). – 158 p. : ill.

2003

Agglomerációk, településegységek : veszprémi településegységek / [kész. Berta Györgyné et al.] ; Központi Statisztikai Hivatal Veszprém Megyei Igazgatósága. – Veszprém : KSH Veszprém M. Ig., 2003. – 63 p. : ill.

Alma Mater a veszprémi várban /szerk. Lecner László: Veszprémi Piarista Öregdiákok : Veszprém : 2003. – 137 p.

Bali József (1944)

Egy veszprémi kincses táj Csatár hegy / Bali József ; [fotó Andrányi András, Bali József, Borbás János] ; [ill. B. Dancsó Irén]. – Veszprém : Viza, 2003 (Veszprém : Viza Ny.). – 164 p. : ill.

Báthory István Általános Iskola 1978–2003. Jubileumi évkönyv. 25 év. Veszprém : 2003 – 176 p.

Digitális üdvözlés Veszprémből! [elektronikus dok.] = Digital greetings from Veszprém! [számítóg. fájl] = Grusse von Veszprém! [számítóg. fájl]. – Multimédia. – Lesencetomaj : CD Postcard, [2003]. – 1 CD-ROM : színes, hg.

Dolgozatok Veszprém szociális helyzetéről / [szerk. Albert József] ; [szerzők Balogh Zsuzsa et al.] ; [kiad. a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola]. – Veszprém : Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola, 2003 (Veszprém : Viza Ny.). – 208 p. : ill.

Donát Tamás (1958)

Éles-kanyar : karriertörténet / Donát Tamás. – [Veszprém] : Donát, 2003 (Balatonfüzfő : Tradeorg Ny.). – 165 p. : ill., színes

Emlékezés Wallner Ernőre : élete és munkássága / ... vál. és szerk. Tatai Zoltán ; [kiad. a Magyar Földrajzi Társaság, MTA Veszprémi Területi Bizottság, Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola]. – Veszprém : M. Földrajzi Társ. : MTA Veszprémi Területi Biz. : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 2003 (Veszprém : Nyomdakész Kft.). – 302 p. : ill.

Emlékkötet a száz esztendeje született Vajkai Aurél tiszteletére / szerk. S. Lackovits Emőke. – Veszprém : Viza, 2003. – 272 p. : ill.

Fodor József (1922)

Magyar Építőipari Múzeum születésének története Veszprémben / Fodor József ; [szerk. Csudai Endre] ; [a könyv fényképekkel és műszaki rajzokkal ill. anyagát összeáll. Fodor Józsefné]. – Budapest : Szerzői kiad., 1999- (Veszprém : Veszprémi Ny.). – ill.

9. köt. – 2003. – 248 p

Frigyik Katalin

Typis Számmerianis : a Számmer nyomdászcsalád története és a nyomtatványok bibliográfiája, 1794–1920 / Frigyik Katalin ; [szerk. Frigyik Katalin, Lakat Erika]. – Székesfehérvár : Fejér Megyei Múzeumok Ig., 2003. – 3 db : ill. 1. köt., A család története. – 259, [1] t. fol.

Bibliogr.: p. 233-241.

2. köt., A nyomtatványok bibliográfiája

1. rész., Könyvek, évkönyvek, aprónyomtatványok, hirdetések, újságok. – 373 p.

Bibliogr.: p. 361–373.

2. rész., Színlapok, színházi plakátok. – 504 p.

Bibliogr.: p. 498.

Veszprém – Nyomdászat – Történet * Számmer család * Számmer nyomda

Gizella-napok : 2003. május 3–7. / [főrend. Városi Művelődési Központ] ; [a műsorfüzetet szerk. Praznovszky Mihály] ; [fotó Szelényi Károly] ; [kiad. a Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala]. - Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, 2003 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 32 p. : ill.

Historia classis nostrae : évfolyamunk története : [a Veszprémi M. Kir. Állami Négyévfolyamú Kerkápoly Károly Fiú Felsőkereskedelmi Iskola utolsó osztályának története] / [írta és szerk. Egei Sándor és Friedler Gyula közrem. Tar Kálmán]. – Veszprém : [Szerzői kiad.], 2003 (Veszprém : Nyomdakész). – 70 p. : ill.

Kályhászmester-ház Veszprémbe / [szerk. Gy. Lovassy Klára] ; [a fényképeket Hegyiné Badacsonyi Éva, Gy. Lovassy Klára, Vujovich György, a rajzokat Sabján Tibor és Molnár Kálmán kész.] ; [közread. a] Magyar Építőipari Múzeum. – Veszprém : Magyar Építőipari Múzeum, 2003 (Veszprém : Faa Produkt). – 64 p. : ill., főként színes

A nagyvárosok belső tagozódása : Veszprém / [kiad. a] Központi Statisztikai Hivatal Veszprém Megyei Igazgatósága ; [kész. Berta Györgyné et al.]. – Veszprém : KSH Veszprém M. Ig., 2003. – 113 p. : ill.

Szendi József (1921)

Számvetés : Szendi József érsek emlékezései. – Veszprém : [Szerzői kiad.], 2003. – 166 p.

Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium

Jubileumi évkönyv a 2002/2003. tanévről : 11. szám : az iskola fennállásának 120. évfordulóján / [kiad. a] Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium ; [az ill. Hatala Péter és Nagy Katalin munkái]. – Veszprém : Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, [2003] (Veszprém : Veszprémi Ny.). – 126 p., [37] t. : ill.

Tanítók tanárok : In memoriam : Bálint Péter, 1892–1968 : Horváth Gyula, 1898–1962 : Kováts Zsigmond, 1906–1970 : Mohos Zoltán, 1906–1994 : Tantó István, 1901–1971 / [sorozatszerk. Kováts Sándor]. – Veszprém : Sempre, cop. 2003 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 137 p. : ill.

Térjünk a tárgyra! = Get on to the object! : kiállítás a Laczkó Dezső Múzeum alapításának 100. évfordulójára = Exhibition on the centennial of the Laczkó Dezső Museum / a katalógust szerk. Tóth G. Péter, Schleicher Vera ; [a kiállítás főrendezője V. Fodor Zsuzsa] ; [... rend. és a tárgyleírásokat kész. Ács Anna et al.]. – Veszprém : Laczkó Dezső Múzeum, 2003 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 125 p. : ill., színes

Veszprém [kész. Berta Györgyné et al.] [közread. a] Központi Statisztikai Hivatal Veszprém Megyei Igazgatósága. Veszprém : KSH Veszprém M. Ig., 2003. 113 p. ill.

Veszprém idegenforgalmi térkép 2003. Veszprém térkép Tájéoló 98 Térképészeti Iroda Bt. Székesfehérvár : Tájéoló, [2003]. 1 térkl. színes 96,6x67,1 cm
Veszprém idegenforgalmi térkép 2003. Veszprém térkép kész. Cartographia Kft. [4. kiad.] Budapest : Cartographia, 2003. 1 térkl. színes 60x76 cm

Veszprém megyei honismereti tanulmányok, I–XX : repertórium, 1972–2001 / [összeáll. Mezei Zsolt, Tóth Dezső] ; [kiad. a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület]. – Veszprém : VMHE, 2003 (Pápa : JMVK Ny.). – 48 p. ;

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának gazdasági programja, 2003–2006. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata, 2003. – 24 p.

Veszprémi Egyetem

Jedlik Ányos Kollégium Évkönyv 2001–2002 / [szerk. Borzók Noémi] Veszprém : [kiad.: Veszprémi Egyetemi Kiadó] 2003. – 64 p.

A Veszprémi Egyetem értesítője / [szerk. Szabóné Antal Edit]. – 2001/2002. – Veszprém : VE, 2003 (Veszprém : VE Ny.). – 576 p.

A Veszprémi Egyetem értesítője / [szerk. Szabóné Antal Edit]. – 2002/2003. – Veszprém : VE, 2003 (Veszprém : VE Ny.). – 677 p.

Veszprémi Egyetem Mérnöki Kar Vegyipari Művelési Tanszék, 1963–2003 : a Vegyipari Művelési Tanszék 40 éves = University of Veszprém Faculty of Engineering Department of Chemical Engineering Science, 1963–2003 : the 40 years old Department of Chemical

Engineering Science / [szerk. Nagy Dezső]. – Veszprém : Veszprémi Egyetem Vegyipari Művelési Tanszék, 2003 (Veszprém : OOK Press). – 36 p.

A veszprémi Koma-kút avatása 2003 május 1. [elektronikus dok.] / kész. ALARM Elektronika 2000 Kft. ; felvételek Veszprém TV, Séd Tv, Kovács Zsolt amatőr felvételei. – Veszprém : [s.n.], 2003. – 1 VideoCD (42.58) ;

A veszprémi Koma-kút felújítása 2003. [elektronikus dok.] / kész. ALARM Elektronika 2000 Kft. ; zene Kovács Attila Utazás [c. műveből]. – Veszprém : [s.n.], 2003. – 1 VideoCD ;

Veszprémi köszöntők : Gizella-napi ünnepi köszöntők, 1992–2002 / [összeáll. Praznovszky Mihály] ; [fotók Szelényi Károly, Rozsnyóiné Pintér Emőke ...] ; [kiad. a Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala]. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, 2003 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 48 p. : ill. ; 20 cm. – (Veszprém városi füzetek ; 7.)

A Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola 2002/2003. tanévi értesítője / [szerk. Csiszár Miklós]. – Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 2003 (Veszprém : PannonPrint). – 128 p. : ill.

Veszprémi településeggyüttes [kész. Berta Györgyné et al.] [közread. a] Központi Statisztikai Hivatal Veszprém Megyei Igazgatósága. Veszprém : KSH Veszprém M. Ig., 2003 [S.I.] : [s.n.] 63 p. ill.

2004

Debreczeny Miklós (1978)

Miért szép Veszprém? : több száz válasz képekben! = Why is Veszprém beautiful? : hundreds of answers in pictures! = Warum Veszprém schön ist? : hunderte von Antworten in Bildern! / Debreczeny Miklós ; [szöveg ... Molnár Jánosné] ; [ford. ... Nagy Gergely..., Czuczor Tamás ...]. – [Veszprém] : [Debreczeny Bt.], [2004] (Veszprém : Prospektus Ny.). – 64 p. : ill., színes

Eötvös Károly Megyei Könyvtár

A veszprémi Eötvös Károly Megyei Könyvtár évkönyve, 1987–2003 / [szerk. Balogh Ferencné]. – Veszprém : EKMK, 2004 (Veszprém : Faa Produkt). – 215 p. : ill.

A Festival [DVD] : Veszprémi Ünnepi Játékok : 2004. augusztus 5–6–7. / rend. Bárány László. – Veszprém : Veszprémi Ünnepi Játékok Kft., 2004. – 1 DVD (45 min.) : szín., hg.

Fodor József (1922)

Küzdelem a Kapuváry-házban lévő Téglamúzeum megmentéséért Veszprémben. – Veszprém : Szerzői kiad. 2004. – 1–2. köt.

Gizella-napok : 2004. május 6–9. / [a Gizella-napok programjait ... a Városi Művelődési Központ szervezi] ; [a műsorfüzetet szerk. Praznovszky Mihály] ; [fotó Szelényi Károly] ; [grafika Veszeli Lajos] ; [kiad. a Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala]. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, 2004 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 32 p. : ill.

Hodossy Lajos (1933)

Bátorkeszi István, a veszprémi gályarabprédikátor / Hodossy Lajos. – Pápa : JMVK, 2004 (Pápa : JMVK soksz.). – 63 p. : ill.

Hogya György (1923)

Cigányprímások és szórakozóhelyek Veszprémben / Hogya György ; [fotók Kristóffy András]. – Veszprém : [Szerzői kiad.], 2004 (Veszprém : Viza Ny.). – 97, [3] p. : ill.

Lovassy László Gimnázium

10 éves a német nemzetiségi tagozat a Lovassy László Gimnáziumban, 1993–2003 jubileumi évkönyv = 10 Jahre Nationalitätenklassenzug am Lovassy-László-Gymnasium : Jubiläumsausgabe / [szerk. Schindler László]. – [Veszprém] : [Lovassy László Gimnázium], [2004] (Veszprém : OOK Press). – 106 p. : ill.

Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola Gyakorlóiskolája

150 év : a Ranolder Intézettől a Padányi Iskoláig : a Padányi Schola Catholica 150 éves jubileumi évkönyve / [szerk. Gaál Richárd]. – Veszprém : Padányi Biró Márton Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola Gyakorlóiskolája, 2004 (Veszprém : Mikrorepro Ny.). – 390 p. : ill.

Padányi Schola Catholica 2002–2003 évkönyv [szerk. Borián Tibor, Gaál Richárd, Hordós Csaba] – Veszprém: Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Általános Iskola, a Hittudományi Főiskola Gyakorlóiskolája, – Veszprém : 2004. – 207 p.

Szűcs Ágnes

Veszprémi szociális munkások. – Veszprém : Veszprémi Érseki Hittud. Főisk., 2004. – 129 p. : ill.

Tanítók tanárok : in memoriam : Dr. Előd István, 1912-1990 / [sorozatszerk. Kovács Sándor]. - Veszprém : Sempre, cop. 2004 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 81 p., [12] t. : ill.

15 éves a Vetési Albert Gimnázium, 1989–2004 : [szerk. Tungli József]. – Veszprém : [Vetési Albert Gimnázium], 2004. – 102 p.

Tölgyesi József (1940)

Nádházi Lajos / összeáll. és szerk. Tölgyesi József. – Veszprém : Veszprém Megyei Neveléstörténeti Társ., 2004 (Zánka : Enterprint Ny.). – 55 p. : ill.

Vass László gyűjtemény / [szöveg.: Sinóros Szabó Katalin. A fotókat kész. : Darabos György et. al.] – Veszprém: Művészetek Háza, 2004. – 50 p.

Venciklopédia : a Veszprémi Egyetemi Napok krónikája / [... vál. és szerk. Bátor Imre et al.] ; [kiad. a Veszprémi Egyetem]. – Veszprém : VE, 2004. – 221 p. : ill.

Venciklopédia XVIII. fejezet [vál. és szerk. Bátor Imre et al.] [kiad. a Veszprémi Egyetem]. [Veszprém] : VE, 2004. – 34 p. ill.

Veszprém [Kartográfiai dokumentum] : térkép : Stadtplan : map – M 1:17000 – Veszprém : – 2004.

Veszprém a város hivatalos térképe térképszerk.: Tájéoló 98 Térképészeti Iroda Bt. Budapest : Stiefel Eurocart, 2004. 1 térkl. színes 67,7x81 cm

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata

Ki kicsoda a Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatában? : a Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának képviselői és tisztségviselői : [2002–2006] / [kiad. a Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala]. – Veszprém : VMJV Polgármesteri Hiv., [2004]. – 52 p.

Veszprémi Egyetem. Mérnöki Kar. Szerves Kémia Tanszék

50 éves a Szerves Kémia Tanszék : Veszprémi Egyetem Mérnöki Kar Szerves Kémia Tanszék, 1954–2004 / [szerk. Tőrös Szilárd]. – Veszprém : Veszprémi Egyetemi K., 2004 (Veszprém : VE Ny.). – 61 p.

Veszprémi Igazságügyi Szakértői Kamara

Igazságügyi szakértők névjegyzéke a Veszprémi Igazságügyi Szakértői Kamara működési területén : Fejér, Veszprém, Zala megye. – Veszprém : VISZK, 2004. – 263, [16] p.

A Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola 2003/2004. tanévi értesítője / [szerk. Csiszár Miklós]. – Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 2004 (Veszprém : PannonPrint). – 140 p. : ill.

A veszprémi Nagy László Általános Iskola a Veszprémi Egyetem TK Pedagógiai Kutatóintézet ÉKP Központjának Kutató Iskolája jubileumi évkönyve, 1979–2004 25 év [összeáll. Játkói Lajosné, Pócza Józsefné]. Veszprém : Nagy L. Ált. Isk., 2004. – 199 p.

A veszprémi nőnevelés 150. évfordulóján. Neveléstörténeti konferencia. 2004. október 2-án, a Veszprémi Padányi Katolikus Iskolában megtartott neveléstörténeti konferencia

előadásai [szerk. Gaál Richárd és Sebő József]. – Veszprém: [kiad.: a Padányi Schola Catholica, Veszprém], 2005, – 59 p.

Veszprémi Polgári Társaskör, 1998-2003 / [szerk. Szűcs László]. – Veszprém : Prospektus Ny., [2004]. – 23 p. : ill.

2005

Bánda László

Hat évtizede Veszprém megye híradója a Napló 1945-2005. / [kiad.: Skicc Reklámstúdió Kft., Veszprém] – Veszprém, 2005. 60 p. + [mell.]

Gizella-napok : 2005. május 6-9. / [a Gizella-napok programjait ... a Városi Művelődési Központ szervezi] ; [a műsorfüzetet szerk. Praznovszky Mihály] ; [fotó Váradai Péter Pál és Szántó Zoltán] ; [grafika Veszeli Lajos] ; [kiad. a Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala]. – Veszprém : Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, 2005 (Veszprém : Prospektus Ny.). – 32 p. : ill.

Mesélő házak, mesélő emberek. Fejezetek a veszprémi zsidó közösség történetéből. [szerk. Máthé Éva] ; Veszprém: Veszprémi Zsidó Hitközség és a Veszprémi Zsidó Örökségi Alapítvány, 2005 (Veszprém Nyomdakész Kft.) – 104 p.

Piarista mozaikok. Tanárok – tanítványok. Emlékkönyv. [szerk. Dr. Varga Miklós] ; [kiad. Lovassy és volt Piarista Gimnázium Öregdiák Baráti Kör]. – Veszprém: Lovassy és volt Piarista Gimnázium Öregdiák Baráti Kör, 2005 (Veszprém : Pannonprint Kft. Ny. – 116 p.

Pillanatképek a 19. századi Veszprémből / [vál. és szerk. Csiszár Miklósné] ; [kiad. az Eötvös Károly Megyei Könyvtár]. – Veszprém : EKMK, 2005 (Veszprém : Faa Produkt). – 143 p., [2] t.fol. : ill.

Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium Értesítő a 2003/2004. tanévről Magyarország EU-s csatlakozásának évében. 12. szám – Veszprém : Táncsics Mihály Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, [2005] (Veszprém : Veszprémi Ny.). – 165 p., [36] t. : ill.

A Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola 2004/2005. tanévi értesítője / [szerk. Csiszár Miklós]. - Veszprém : Veszprémi Közgazdasági Szakközépiskola, 2005 (Veszprém : PannonPrint). - 166 p. : ill.

A veszprémi nőnevelés 150. évfordulóján. Neveléstörténeti konferencia. 2004. október 2-án, a Veszprémi Padányi Katolikus Iskolában megtartott neveléstörténeti konferencia előadásai [szerk. Gaál Richárd és Sebő József]. – Veszprém: [kiad.: a Padányi Schola Catholica, Veszprém], 2005, – 59 p.

A képviselő-testület 1998-ban

A képviselő-testület 2002-ben

